

ภาคผนวก
มาตรฐานการบัญชีและกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ กฎหมายภาษีอากร และเอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับ
กิจการเช่าซื้อ

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Chiang Mai University

ภาคผนวก ก

มาตรฐานการบัญชีและกฎหมายภาษีอากรที่เกี่ยวกับกิจการเช่าซื้อ

มาตรฐานการบัญชีและกฎหมายภาษีอากรที่เกี่ยวกับกิจการเช่าซื้อ

	หน้า
มาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 7	88-89
คำสั่งกรมสรรพากรที่ ทป. 81/2542	90-95
คำสั่งกรมสรรพากรที่ ทป. 1/2528	95-98
คำสั่งกรมสรรพากรที่ ป. 18/2533	98
คำสั่งกรมสรรพากรที่ ป. 5/2527	99-100
ประกาศอธิบดีกรมสรรพากร เกี่ยวกับอากรแสตมป์ (ฉบับที่ 37)	100-104
กฎกระทรวงฉบับที่ 129 (พ.ศ. 2512)	104-105
กฎกระทรวงฉบับที่ 186 (พ.ศ. 2534)	106-108
ประกาศอธิบดีกรมสรรพากร เกี่ยวกับภาษีมูลค่าเพิ่ม (ฉบับที่ 17)	108-109
ประกาศอธิบดีกรมสรรพากร เกี่ยวกับภาษีมูลค่าเพิ่ม (ฉบับที่ 42)	109-111
พระราชกฤษฎีกา (ฉบับที่ 11) พ.ศ. 2502	111-116
พระราชกฤษฎีกา (ฉบับที่ 145) พ.ศ. 2527	116-120
พระราชกฤษฎีกา (ฉบับที่ 315) พ.ศ. 2540	120-121
บัญชีอัตราภาษีเงินได้	121-122
บัญชีอัตราอากรแสตมป์	123-130

แถลงการณ์มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 7
เรื่อง
การบัญชีเกี่ยวกับการเช่าซื้อ-ทางด้านผู้ให้เช่าซื้อ

คำนำ

1. การบัญชีเกี่ยวกับการเช่าซื้อ-ทางด้านผู้ให้เช่าซื้อ มีวิธีปฏิบัติหลายวิธี จึงจำเป็นต้องกำหนดแนวทางให้เป็นมาตรฐานอย่างเดียวกัน เพื่อให้ผู้ใช้งบการเงินสามารถใช้งบการเงินได้อย่างมีประสิทธิภาพและถูกต้องตามความเป็นจริง

คำนิยาม

2. ในแถลงการณ์นี้

เช่าซื้อ หมายถึง การเช่าซื้อตามกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

ราคาส่ง หมายถึง ราคาที่ผู้ให้เช่าซื้ออาจขายทรัพย์สินนั้น ได้เป็นเงินสด หรือราคาที่สามารถขายทรัพย์สินนั้นได้เป็นเงินสดในท้องตลาด ณ วันที่ทำสัญญาเช่าซื้อ หรือวันที่ตกลงทำสัญญาเช่าซื้อ

เงินวางเริ่มแรก (Down Payment) หมายถึง เงินที่ผู้เช่าซื้อชำระแก่เจ้าของทรัพย์สินเพื่อเป็นส่วนหนึ่งของราคาส่ง ณ วันที่มีการเช่าซื้อเกิดขึ้น

ราคาส่งสุทธิ หมายถึง ยอดสุทธิ ณ ขณะใดขณะหนึ่งของราคาส่งหักด้วยเงินวางเริ่มแรกและราคาส่งส่วนที่ได้ชำระเป็นเงินค่างวดแล้ว

จำนวนเงินเช่าซื้อ หมายถึง ผลรวมของเงินค่างวดที่ผู้เช่าซื้อจะต้องชำระแก่ผู้ให้เช่าซื้อตามระยะเวลาและเงื่อนไขในสัญญาเช่าซื้อ

เงินค่างวด (Instalment) หมายถึง เงินที่ผู้เช่าซื้อชำระแก่ผู้ให้เช่าซื้อในแต่ละงวด ซึ่งประกอบด้วยส่วนที่เป็นราคาส่งและดอกเบี้ยเช่าซื้อ

ดอกเบี้ยเช่าซื้อ หมายถึง เงินที่ผู้เช่าซื้อให้เป็นค่าตอบแทนการเช่าซื้อ

ดอกเบี้ยเช่าซื้อรอการตัดบัญชี หมายถึง ดอกเบี้ยเช่าซื้อที่ยังไม่รับรู้เป็นรายได้

อัตราดอกเบี้ยเช่าซื้อ หมายถึง ดอกเบี้ยเช่าซื้อคำนวณเป็นร้อยละต่อปี กับราคาส่งสุทธิ โดยคำนวณในลักษณะเดียวกับดอกเบี้ยจากการให้กู้ยืมเงินที่ต้องชำระคืนเป็นงวด ๆ

กำไรที่เกิดจากการขาย หมายถึง ผลต่างระหว่างราคาเงินสดกับต้นทุนของทรัพย์สินที่ให้
เช่าซื้อ

ข้ออภิปราย

3. การบัญชีเกี่ยวกับการเช่าซื้อ มีประเด็นสำคัญ 2 ประเด็น ประเด็นแรกเกิดจากการที่เนื้อหา
ทางเศรษฐกิจของเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นไม่สอดคล้องกับรูปแบบทางกฎหมาย อีกประเด็นหนึ่งเกิดจาก
การแบ่งสรรดอกผลเช่าซื้อเป็นรายได้ในแต่ละงวด

4. ในการดำเนินธุรกิจโดยทั่วไป เนื้อหาทางเศรษฐกิจของเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น มักสอดคล้อง
กับรูปแบบทางกฎหมาย แต่การให้เช่าซื้อ กรรมสิทธิ์ในทรัพย์สินยังคงเป็นของผู้ให้เช่าซื้อ อย่างไรก็
ดี ผู้ให้เช่าซื้อ มีเจตนาที่จะขายทรัพย์สินที่เช่าซื้อ นั้น และผู้เช่าซื้อ ได้ครอบครองและใช้ประโยชน์
จากทรัพย์สินนับตั้งแต่วันที่ทำสัญญาเช่าซื้อ ดังนั้น เพื่อให้ผู้เช่าซื้อ ได้ทราบข้อมูลเกี่ยวกับกิจ
กรรมทางเศรษฐกิจของการให้เช่าซื้อ ได้ชัดเจนยิ่งขึ้น ในทางบัญชีจึงต้องถือว่าผู้ให้เช่าซื้อ ได้ขาย
ทรัพย์สินนั้นแล้วตั้งแต่วันที่ทำสัญญาเช่าซื้อ ถึงแม้กรรมสิทธิ์ในทรัพย์สินยังเป็นของผู้ให้เช่าซื้อ ก็
ตาม และกระบวนการก่อให้เกิดรายได้บรรลุผลสำเร็จแล้ว ดังนั้น กิจการควรรับรู้กำไรที่เกิดจากการ
ขายทั้งจำนวน ในวันที่ทำสัญญาเช่าซื้อ แต่โดยที่การให้เช่าซื้อ โดยทั่วไปจะมีระยะเวลาตามสัญญา
นานกว่ารอบระยะเวลาบัญชี กิจการอาจรับรู้กำไรที่กล่าวเป็นรายได้ในแต่ละรอบระยะเวลาบัญชี
ตามงวดที่ถึงกำหนดชำระก็ได้

5. ดอกผลเช่าซื้อเป็นรายได้ที่ผู้ให้เช่าซื้อ ได้รับเป็นการตอบแทนสำหรับการให้เช่าซื้อ
เสมือนหนึ่งว่าผู้ให้เช่าซื้อ ได้ให้ผู้เช่าซื้อ กู้ยืมเงิน ไปเพื่อซื้อทรัพย์สินนั้น ดังนั้น ผู้ให้เช่าซื้อ จึงควรรับ
รู้ดอกผลเช่าซื้อเป็นรายได้ในลักษณะเดียวกันกับดอกเบี้ยจากการให้กู้ยืมเงินที่ลูกหนี้ชำระคืนเป็น
งวด ๆ ซึ่งคำนวณดอกเบี้ยจากเงินต้นที่ลดลง เว้นแต่ในกรณีที่ทำการให้เช่าซื้อ นาน ๆ ครั้ง และ
จำนวนเงินไม่มีนัยสำคัญ จะไม่ใช้หลักการนี้ก็ได้

6. เนื่องจากระยะเวลาในการให้เช่าซื้อ สัทธิทรัพย์ประเภทรถยนต์หรือสินค้าอุปโภค
บริโภคจะมีระยะเวลาสั้นเพียง 3-4 ปี การคำนวณดอกผลเช่าซื้อเป็นรายได้ในแต่ละงวด จึงควรใช้วิธี
ผลรวมจำนวนตัวเลข (Sum of the digits) ซึ่งได้ผลลัพธ์ใกล้เคียงกับวิธีการคิดดอกเบี้ยเงินให้กู้ยืม
ส่วนกรณีอสังหาริมทรัพย์ที่มีระยะเวลาเช่าซื้อ นานประมาณ 10-15 ปี หากใช้วิธีดังกล่าวผลลัพธ์
จะไม่ใกล้เคียงกับวิธีการคิดดอกเบี้ยเงินให้กู้ยืม จึงควรใช้วิธีคำนวณจากราคาเงินสดสุทธิ ณ วันต้น
งวดแต่ละงวดตามอัตราดอกผลเช่าซื้อ โดยใช้ตารางเงินรายปี (ตาราง Annuity)

มาตรฐานการบัญชีและการรายงาน

มาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 7 ประกอบด้วยย่อหน้า 7 ถึง 11 ควรอ่านประกอบกับย่อหน้า 1 ถึง 6 ของแถลงการณ์ฉบับนี้

7. ในกรณีที่มีกำไรที่เกิดจากการขายให้รับรู้เป็นรายได้ทั้งจำนวนในรอบระยะเวลาบัญชีที่มีการให้เข้าซื้อหรืออาจรับรู้กำไรที่กล่าวเป็นรายได้ในแต่ละรอบระยะเวลาบัญชีตามงวดที่ถึงกำหนดชำระก็ได้

8. การรับรู้ดอกผลเข้าซื้อเป็นรายได้ควรใช้วิธีที่ได้ผลลัพธ์ใกล้เคียงกับวิธีการคิดดอกเบี้ยเงินให้กู้ยืม กล่าวคือ ในกรณีที่เป็นการให้เข้าซื้อระยะยาวควรคำนวณโดยใช้ตารางเงินรายปี ส่วนกรณีที่เป็นการให้เข้าซื้อระยะสั้นอาจคำนวณตามวิธีผลรวมจำนวนตัวเลขก็ได้

ในกรณีไม่ได้รับชำระเงินค้างงวดตามกำหนดและไม่มีเหตุผลที่น่าจะเรียกเก็บเงินได้ก็สมควรที่จะเลื่อนการรับรู้รายได้นั้นออกไป ทั้งนี้ ให้เปิดเผยนโยบายการบัญชีเกี่ยวกับเรื่องนี้ด้วย

9. ในกรณีผู้เข้าซื้อผิดสัญญาและผู้ให้เข้าซื้อเรียกทรัพย์สินนั้นคืน ควรบันทึกบัญชีโดยโอนยอดคงเหลือสุทธิของบัญชีลูกหนี้เข้าซื้อโดยหักบัญชีดอกผลเข้าซื้อหรือการตัดบัญชีสำหรับผู้เข้าซื้อรายนั้นไปแสดงในบัญชีทรัพย์สินรอการขาย ทั้งนี้ เมื่อวันสิ้นรอบระยะเวลาการบัญชีให้แสดงยอดของทรัพย์สินรอการขายไว้ในราคาตลาดหรือราคาตามบัญชีแล้วแต่อย่างใดจะต่ำกว่า

10. สำหรับการแสดงยอดลูกหนี้เข้าซื้อในงบดุล ให้แสดงยอดตามจำนวนเงินเข้าซื้อของค้างเป็นยอดสุทธิโดยหักยอดคงเหลือของดอกผลเข้าซื้อหรือการตัดบัญชี และแสดงรายละเอียดของรายการดังกล่าวในหมายเหตุประกอบงบการเงิน

11. แถลงการณ์มาตรฐานการบัญชีนี้ให้ถือเป็นหลักในการบัญชีสำหรับการขายโดยวิธีผ่อนชำระทางด้านผู้ขายโดยอนุโลม

วันถือปฏิบัติ

12. แถลงการณ์มาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 7 เรื่อง การบัญชีสำหรับการให้เข้าซื้อ-ทางด้านผู้ให้เข้าซื้อนี้ให้เริ่มถือปฏิบัติสำหรับงบการเงินที่มีงวดการบัญชีเริ่มในหรือหลังวันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2530 เป็นต้นไป

คณะทำงาน

จรุง หนูขวัญ

สรสิทธิ์ สุนทรเทศ

ชัยวัฒน์ อัครวิทรางกูร

วิวัฒน์ อุตกุล

บุญชู โสดาบรรล

ธีระชัย ภูวนาถนรานุบาล

สมศักดิ์ เศษชาติวงศ์ ณ อยุธยา

ภาคผนวก

ภาคผนวกนี้ทำขึ้นเพื่อเป็นตัวอย่างประกอบเท่านั้น และไม่ถือเป็นส่วนหนึ่งของแถลงการณ์เกี่ยวกับมาตรฐานการบัญชีฉบับนี้

วิธีการคำนวณดอกผลเช่าซื้อ ในด้านผู้ให้เช่าซื้อ

ตัวอย่างที่ 1 กิจการแห่งหนึ่งให้เช่าซื้อรถยนต์ โดยผู้ให้เช่าซื้อต้องชำระเงินวางเริ่มแรกร้อยละ 30 ของราคาเงินสดในวันทำสัญญา ที่เหลือผ่อนชำระเดือนละเท่า ๆ กัน 36 เดือน สมมติว่า รถยนต์ราคาขายเงินสด 160,000 บาท กิจการได้ให้เช่าซื้อโดยมีการชำระราคาเริ่มแรก 48,000 บาท และผ่อนเดือนละ 4,500 บาท 36 เดือน รถยนต์ดังกล่าวมีราคาทุน 155,000 บาท

ราคาเงินสด	160,000 บาท
ราคาค่าต้นทุน	<u>155,000 บาท</u>
กำไรที่เกิดจากการขายรถยนต์	<u>5,000 บาท</u>
เงินวางเริ่มแรก (160,000 x 30%)	48,000 บาท
ราคาเงินสดสุทธิ ณ วันทำสัญญา (160,000-48,000)	112,000 บาท
เงินค้างงวดเดือนละ	4,500 บาท
จำนวนที่เช่าซื้อ (4,500 x 36 งวด)	162,000 บาท
ดอกผลเช่าซื้อหรือการตัดบัญชี	50,000 บาท

การบันทึกบัญชี

จากตัวอย่างที่ 1 การบันทึกบัญชีจะเป็นดังนี้

ก. ณ วันทำสัญญา และได้รับเงินวางเริ่มแรก

เดบิต เงินสด	48,000.-	
เดบิต ลูกหนี้ตามสัญญาเช่าซื้อ	162,000.-	
เครดิต ขาย		160,000.-
เครดิต ดอกผลเช่าซื้อหรือการตัดบัญชี		50,000.-

ข. การรับรู้รายได้ในแต่ละงวด

เดบิต ดอกผลเช่าซื้อหรือการตัดบัญชี	xxx	
เครดิต ดอกผลเช่าซื้อ		xxx

ค. เมื่อได้รับชำระเงินในแต่ละงวด

เดบิต เงินสด	4,500.-	
เครดิต ลูกหนี้ตามสัญญาให้เช่าซื้อ		4,500.-

ง. เมื่อผู้เช่าซื้อผิดนัดชำระเงิน และผู้ให้เช่าซื้อ ได้ยึดทรัพย์สินคืน

สมมติมีการยึดทรัพย์สินคืนหลังจากที่ผู้เช่าซื้อได้ชำระค่างวดไปแล้ว 10 งวด โดยมียอดหนี้คงเหลือ 117,000.-บาท ดอกผลเช่าซื้อหรือการตัดบัญชีคงเหลือ 26,351.35 บาท (แสดงการคำนวณไว้ในตาราง)

ตารางแสดงการคำนวณยอดหนี้คงเหลือและดอกผลเช่าซื้อหรือการตัดบัญชีคงเหลือ

งวด	ดอกผลเช่าซื้อแต่ละงวด	ยอดดอกผลเช่าซื้อ รายการรอดตัดบัญชี คงเหลือ	เงินค่างวด แต่ละงวด	ยอดลูกหนี้ คงเหลือ ตามสัญญาเช่าซื้อ
ณ วันให้ผู้ให้เช่าซื้อ		50,000.-		162,000.-
1	$50,000 * 36 / 666 = 2,702.70$	47,297.30	4,500.-	157,500.-
2	$50,000 * 35 / 666 = 2,627.63$	44,669.67	4,500.-	153,000.-
3	$50,000 * 34 / 666 = 2,552.55$	42,117.12	4,500.-	148,500.-
4	$50,000 * 33 / 666 = 2,477.48$	39,639.64	4,500.-	144,000.-
5	$50,000 * 32 / 666 = 2,402.40$	37,237.24	4,500.-	139,500.-
6	$50,000 * 31 / 666 = 2,327.33$	34,909.91	4,500.-	135,000.-
7	$50,000 * 30 / 666 = 2,252.25$	32,657.66	4,500.-	130,500.-
8	$50,000 * 29 / 666 = 2,177.18$	30,480.48	4,500.-	126,000.-
9	$50,000 * 28 / 666 = 2,102.10$	28,378.38	4,500.-	121,500.-
10	$50,000 * 27 / 666 = 2,027.03$	26,351.35	4,500.-	117,000.-

วิธีการคำนวณ ดอกผลเช่าซื้อเป็นรายได้สำหรับแต่ละงวด (เดือน) ตามวิธีผลรวมจำนวนตัวเลข (Sum of the digits)

หน่วย:บาท

งวด	ดอกผลเช่าซื้อแต่ละงวด	ราคาเงินสดที่ชำระ แต่ละงวด	เงินค่างวด	ราคาเงินสดสุทธิ ณ วันต้นงวด
1	$50,000 \times 36/666 = 2,702.70$	1,797.30	4,500.00	112,000.00
2	$50,000 \times 35/666 = 2,627.63$	1,872.37	4,500.00	110,202.70
3	$50,000 \times 34/666 = 2,552.55$	1,947.45	4,500.00	108,330.00
	ฯลฯ	ฯลฯ	ฯลฯ	ฯลฯ
34	$50,000 \times 3/666 = 225.23$	4,274.77	4,500.00	13,049.54
35	$50,000 \times 2/666 = 150.15$	4,349.85	4,500.00	8,774.77
36	$50,000 \times 1/666 = 75.08$	4,424.92	4,500.00	4,424.92
	<hr/>	<hr/>	<hr/>	<hr/>
รวม	50,000.00	112,000.00	126,000.00	

การบันทึบบัญชีจะเป็นดังนี้

เดบิต ทรัพย์สินรอการขาย

90,648.65

เดบิต ดอกผลเช่าซื้อหรือการตัดบัญชี

26,351.35

เครดิต ลูกหนี้ตามสัญญาเช่าซื้อ

117,000.-

การเปิดเผยข้อมูลในงบการเงิน

1. ในงบดุล

1.1 ลูกหนี้ตามสัญญาเช่าซื้อ

แสดงด้วยยอดสุทธิของยอดของลูกหนี้ตามบัญชี

หักด้วยดอกผลเช่าซื้อหรือการตัดบัญชี

1.2 ทรัพย์สินรอการขาย (สินค้าที่ยึดคืนจากลูกหนี้เช่าซื้อ) แสดงด้วยราคาที่ต่ำกว่า

เมื่อเปรียบเทียบระหว่างราคาตามบัญชีกับราคาตามตลาด เช่น

ถ้าทรัพย์สินรอการขายมีราคาตามบัญชี 100,000.- บาท แต่มีราคาตลาด 90,000.-

บาท การแสดงยอดในงบดุลให้แสดงไว้ด้วยยอด 90,000.- บาท

2. ในหมายเหตุประกอบงบการเงิน

2.1 ให้เปิดเผยนโยบายการบัญชีเกี่ยวกับการรับรู้รายได้จากดอกผลเช่าซื้อ

2.2 แสดงการคำนวณยอดสุทธิของลูกหนี้ตามสัญญาเช่าซื้อ ซึ่งอาจแสดงได้ดังนี้

ลูกหนี้ตามสัญญาเช่าซื้อ	xxx
หัก ดอกผลเช่าซื้อหรือการตัดบัญชี	<u>xx</u>
ลูกหนี้ตามสัญญาเช่าซื้อสุทธิ (จำนวนที่แสดงในงบดุล)	<u>xxx</u>

ตัวอย่างที่ 2 กิจการให้เช่าซื้อบ้านอยู่อาศัย ซึ่งมีราคาขายเงินสด 450,000 บาท ผู้เช่าซื้อต้องจ่ายเงินวางเริ่มแรกร้อยละ 10 ของราคาเงินสด ส่วนที่เหลือผ่อนชำระ 15 ปี 180 งวดเดือน งวดละ 6,000 บาท บ้านดังกล่าวมีราคาต้นทุน 430,000 บาท

ราคาเงินสด	450,000 บาท
ราคาทุน	<u>430,000</u> บาท
กำไรที่เกิดจากการขาย	<u>20,000</u> บาท
เงินวางเริ่มแรก	45,000 บาท
ราคาเงินสดสุทธิ ณ วันทำสัญญา (450,000-45,000)	405,000 บาท
เงินค้างงวด เดือนละ	6,000 บาท
จำนวนที่เช่าซื้อ (6,000 x 180 งวด)	1,080,000 บาท
ดอกผลเช่าซื้อหรือการตัดบัญชี	675,000 บาท

วิธีการคำนวณดอกเบี้ยเช่าซื้อเป็นรายได้สำหรับแต่ละงวด (เดือน) ตามวิธีเงินรายปี
(ตาราง Annuity)

หน่วย:บาท

จากตัวอย่างข้างต้น เมื่อเปรียบเทียบตาราง Annuity จะพบว่า อัตราดอกเบี้ยเช่าซื้อในสัญญา
เป็นร้อยละ 1.3486 ต่อเดือน (ร้อยละ 16.18 ต่อปี) โดยประมาณ

งวด	ราคาเงินสดสุทธิ ณ วันต้นงวด	ดอกเบี้ยเช่าซื้อแต่ละงวด	ราคาเงินสดที่ชำระ แต่ละงวด	เงินค่างวด
1	450,000.00	$450,000.00 * 1.3486\% = 5,461.83$	538.17	6,000.00
2	404,461.83	$404,461.83 * 1.3486\% = 5,454.57$	545.43	6,000.00
3	403,916.40	$403,916.40 * 1.3486\% = 5,447.22$	552.78	6,000.00
4	403,363.62	$403,363.62 * 1.3486\% = 5,439.76$	560.24	6,000.00
5	402,803.38	$402,803.38 * 1.3486\% = 5,432.21$	567.79	6,000.00
6	402,235.59	$402,235.59 * 1.3486\% = 5,424.55$	575.45	6,000.00
7	401,660.14	$401,660.14 * 1.3486\% = 5,416.79$	583.21	6,000.00
8	401,076.93	$401,076.93 * 1.3486\% = 5,408.92$	591.08	6,000.00
9	400,485.85	$400,485.85 * 1.3486\% = 5,400.95$	599.05	6,000.00
10	399,886.80	$399,886.80 * 1.3486\% = 5,392.87$	607.13	6,000.00
11	399,279.67	$399,279.67 * 1.3486\% = 5,384.69$	615.31	6,000.00
12	398,664.36	$398,664.36 * 1.3486\% = 5,376.39$	623.61	6,000.00
	ฯลฯ	ฯลฯ	ฯลฯ	ฯลฯ
178	17,521.19	$17,521.19 * 1.3486\% = 236.35$	5,763.65	6,000.00
179	11,761.54	$11,761.54 * 1.3486\% = 158.62$	5,841.38	6,000.00
180	<u>5,920.16</u>	<u>$5,920.16 * 1.3486\% = 79.84$</u>	<u>5,920.16</u>	<u>6,000.00</u>
	รวม	<u>675,000.00</u>	<u>405,000.00</u>	<u>1,080,000.00</u>

วิธีการหาอัตราดอกเบี้ยจากตารางเงินรายปี (Annuity Table) ทำได้ดังนี้

1.หาราคาเงินสดสุทธิ ณ วันทำสัญญา แล้วหารด้วยเงินค่างวด จะได้ราคาเงินสดสุทธิของเงิน 1.00 บาท ณ วันทำสัญญา

2.หาค่าที่เท่ากับผลลัพธ์ที่ได้จาก 1 จากตาราง Annuity ของงวดที่เท่ากัน ก็จะทราบอัตราดอกเบี้ยที่ทำให้เงิน 1.00 บาท ในระยะเวลาเดียวกันมีราคาเงินสดสุทธิเท่ากัน

3.ถ้าไม่อาจหาค่าที่เท่ากับที่คำนวณได้จากข้อ 1 ในตาราง แสดงว่าอัตราดอกเบี้ยที่แท้จริงไม่ได้แสดงไว้ในตาราง ให้คำนวณอัตราดอกเบี้ยจากการเปรียบเทียบกับค่าใกล้เคียงที่สุดจากตารางทั้งที่สูงกว่าและต่ำกว่า เพื่อปรับอัตราดอกเบี้ยให้ถูกต้อง

จากตัวอย่าง จะหาอัตราดอกเบี้ยได้ดังนี้

1. ผู้เช่าซื้อจ่ายเงินค่างวด ๆ ละ 6,000.- บาท เป็นระยะเวลา 180 งวด และมีเงินสดสุทธิ ณ วันทำสัญญาเท่ากับ 405,000.- บาท นั่นคือ ราคาเงินสดสุทธิ ณ วันทำสัญญาของเงินค่างวด ๆ ละ 1.00 บาท ระยะเวลา 180 งวดเท่าเดิม จะเท่ากับ 67.50 บาท ($405,000/6,000$)

2. เพื่อที่จะทราบอัตราดอกเบี้ยที่ทำให้เงินค่างวด ๆ ละ 1.00 บาท ในระยะเวลา 180 งวด มีมูลค่าปัจจุบันสุทธิ (ในที่นี้คือราคาเงินสดสุทธิ) เท่ากับ 67.50 บาท พิจารณาได้จากตาราง Annuity งวดที่ 180 ปรากฏว่าไม่มีค่าที่เท่ากับ 67.50 จึงต้องดูจากค่าใกล้เคียงที่สูงกว่าและต่ำกว่า จะได้อัตราดอกเบี้ยร้อยละ $1\frac{11}{32}$ หรือ 1.3475 ต่องวดเดือน (เท่ากับร้อยละ 16.125 ต่อปี) ของเงิน 1.00 บาท ในเวลา 180 งวด มีมูลค่าปัจจุบันสุทธิ 67.68532 บาท และอัตราดอกเบี้ยร้อยละ $1\frac{3}{8}$ หรือ 1.37500 ต่องวดเดือน (เท่ากับร้อยละ 16.50 ต่อปี) ของเงิน 1.00 บาท ในเวลา 180 งวด มีมูลค่าปัจจุบันสุทธิ 66.50225 บาท จะเห็นว่ามูลค่าปัจจุบันสุทธิต่างกัน 1.18307 บาท (จาก 67.68532 - 66.50225) ทำให้อัตราดอกเบี้ยเปลี่ยนไป .03125 (จาก 1.34375 - 1.37500) ดังนั้น ถ้ามูลค่าปัจจุบันสุทธิเปลี่ยนไป 0.18532 (จาก 67.68532 - 67.50) จะทำให้อัตราดอกเบี้ยเปลี่ยนไป 0.00489 นั่นคืออัตราดอกเบี้ยที่จะทำให้มูลค่าปัจจุบันสุทธิของเงินงวดละ 1.00 บาท ในระยะเวลา 180 งวด มีค่าปัจจุบันสุทธิเท่ากับ 67.50 บาท คือ อัตราดอกเบี้ยร้อยละ 1.3486 (จาก 1.3750 - 0.0264) ต่องวดเดือน (เท่ากับร้อยละ 16.18 ต่อปี) โดยประมาณ

รายชื่อคณะกรรมการมาตรฐานการบัญชี ปี 2528-2530

ศ.หิรัญ	รติศรี	ประธานอนุกรรมการ
คุณจันทนา	สาขากร	อนุกรรมการ
นายจรุง	หนูขวัญ	อนุกรรมการ
นายบุญรอด	โบว์เสรีวงศ์	อนุกรรมการ

คุณวรรณิ	เลิศไพรวลัย	อนุกรรมการ
คุณรัตนา	เชียรวิศิษฏ์สกุล	อนุกรรมการ
ดร.เสาวนีย์	สิขมวัฒน์	อนุกรรมการ
อ.อรพินธุ์	ชาติอัปสร	อนุกรรมการ
ผศ.วิสาข์	หงษ์ศิริรัตน์	อนุกรรมการ
ผศ.เมธากุล	เกียรติกระจาย	อนุกรรมการ
นายทรงเดช	ประดิษฐ์สมานนท์	อนุกรรมการ
นายอรรถพร	ข่ายมาน	อนุกรรมการ
นายสุพจน์	สิงห์เสน่ห์	อนุกรรมการ
ศ.เกษรี	ณรงค์เดช	อนุกรรมการ
คุณเปรมฤดี	สุทธิวงศ์	อนุกรรมการ
คุณสุมนา	ตั้งทัตสวัสดิ์	อนุกรรมการ
นายชนินทร์	วีรารักษ์จิต	อนุกรรมการและเลขานุการ
นายประสิทธิ์	มุสิกพันธุ์	ผู้ช่วยเลขานุการ

คำสั่งกรมสรรพากร ที่ ท.ป.81/2542 เรื่องหลักเกณฑ์การงดหรือลดเบี้ยปรับหรือเงินเพิ่มภาษีเงินได้ ภาษีมูลค่าเพิ่มและภาษีธุรกิจเฉพาะ ตามมาตรา 22 มาตรา 26 มาตรา 67 ตี มาตรา 89 และมาตรา 91/21(6) แห่งประมวลรัษฎากร

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 27 ทวิ วรรคสอง มาตรา 67 ตี วรรคสาม ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติม โดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ 31) พ.ศ.2534 มาตรา 89 วรรคสอง และ มาตรา 91/21(6) แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวล รัษฎากร (ฉบับที่ 30) พ.ศ.2534 อธิบดีกรมสรรพากรโดยอนุมัติรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง กำหนดหลักเกณฑ์การงดหรือลดเบี้ยปรับหรือเงินเพิ่มภาษีเงินได้ ภาษีมูลค่าเพิ่มและภาษีธุรกิจ เฉพาะ ตามประมวลรัษฎากร ดังต่อไปนี้

ข้อ 1 ให้ยกเลิก

(1) คำสั่งกรมสรรพากรที่ ท.ป.11/2539 เรื่องระเบียบการงด หรือลดเบี้ยปรับหรือ เงินเพิ่มภาษีเงินได้และภาษีการค้าตามมาตรา 22 มาตรา 26 มาตรา 67 ตี และมาตรา 89 แห่ง ประมวลรัษฎากร ลงวันที่ 10 กันยายน พ.ศ.2529

(2) คำสั่งกรมสรรพากรที่ ท.ป.37/2534 เรื่องระเบียบการงด หรือลดเบี้ยปรับภาษี มูลค่าเพิ่มตามมาตรา 89 และภาษีธุรกิจเฉพาะตามมาตรา 91/21(6) แห่งประมวลรัษฎากร ลงวันที่ 27 ธันวาคม พ.ศ.2534 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมคำสั่งกรมสรรพากรที่ ท.ป.50/2537 เรื่องระเบียบการงด หรือ ลดเบี้ยปรับภาษีมูลค่าเพิ่มตามมาตรา 89 และภาษีธุรกิจเฉพาะตามมาตรา 91/21(6) แห่งประมวล รัษฎากร ลงวันที่ 7 กันยายน พ.ศ.2537

ข้อ 2 ให้นำบุคคลที่ต้องเสียเบี้ยปรับตามมาตรา 22 มาตรา 26 มาตรา 89 หรือมาตรา 91/21(6) แห่งประมวลรัษฎากร ทำคำร้องเป็นหนังสือยื่นต่อเจ้าพนักงานประเมินแสดงเหตุที่ของดหรือลด เบี้ยปรับนั้น เว้นแต่อธิบดีกรมสรรพากรพิจารณาเห็นสมควรจะสั่งให้งดหรือลดเบี้ยปรับโดยไม่ต้อง มีคำร้องก็ได้

การยื่นคำร้องตามวรรคหนึ่ง ให้ยื่นก่อนที่เจ้าพนักงานประเมินแจ้งการประเมิน ถ้าได้รับ หนังสือแจ้งการประเมินแล้ว ให้ยื่นอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ตามกฎหมายต่อไป

ในกรณีผู้ประกอบการจดทะเบียนได้ยื่นแบบแสดงรายการภาษีและชำระภาษีมูลค่าเพิ่ม พร้อมกับยื่นแบบแสดงรายการ หรือกรณีผู้ประกอบการที่เสียภาษีธุรกิจเฉพาะได้ยื่นแบบแสดง รายการภาษีและชำระภาษีธุรกิจเฉพาะพร้อมกับยื่นแบบแสดงรายการนั้น โดยไม่ได้รับคำเตือน หรือคำเรียกตรวจสอบได้ส่วนโดยตรงเป็นหนังสือ ให้ถือว่าแบบแสดงรายการดังกล่าวเป็นคำร้อง ตามวรรคหนึ่ง

คำเตือนหรือคำร้องตรวจสอบได้ส่วน โดยตรงเป็นหนังสือตามวรรคสาม หมายความว่าถึงกรณีเจ้าพนักงานประเมินได้ตรวจพบความผิดและได้มีการบันทึกความผิดไว้ในหนังสือหรือบันทึกข้อความแล้ว

ข้อ 3 เจ้าพนักงานประเมินจะพิจารณางดหรือลดเบี้ยปรับให้ได้เฉพาะกรณีเจ้าพนักงานประเมินเห็นว่า บุคคลที่ต้องเสียเบี้ยปรับไม่มีเจตนาหลีกเลี่ยงภาษีและได้ให้ความร่วมมือในการตรวจสอบได้ส่วนด้วยดี

ข้อ 4 การลดเบี้ยปรับตามมาตรา 22 มาตรา 26 แห่งประมวลรัษฎากร ให้เจ้าพนักงานประเมินมีอำนาจพิจารณาตั้งลดได้ แต่ต้องให้เสียไม่น้อยกว่าร้อยละ 50 ของเบี้ยปรับ

ข้อ 5 การลดเบี้ยปรับตามมาตรา 89(1) มาตรา 89(2) มาตรา 89(3) และมาตรา 89(4) แห่งประมวลรัษฎากร ให้เจ้าพนักงานประเมินมีอำนาจพิจารณาตั้งลดได้ โดยให้ลดลงคงเสียตามอัตราและเงื่อนไขต่อไปนี้

(1) ในกรณีผู้มีหน้าที่เสียภาษีหรือผู้มีหน้าที่นำส่งภาษีตามมาตรา 83/7 แห่งประมวลรัษฎากร ได้ยื่นแบบแสดงรายการภาษีหรือแบบนำส่งภาษีและชำระภาษีมูลค่าเพิ่ม พร้อมกับยื่นแบบแสดงรายการหรือแบบนำส่งนั้น โดยไม่ได้รับคำเตือนหรือคำเรียกตรวจสอบได้ส่วน โดยตรงเป็นหนังสือ ให้เสียเบี้ยปรับดังนี้

(ก) ถ้าชำระภายใน 15 วัน นับแต่วันพ้นกำหนดเวลาชำระภาษีมูลค่าเพิ่ม ให้เสียร้อยละ 2 ของเบี้ยปรับ

(ข) ถ้าชำระภายหลัง 15 วันแต่ไม่เกิน 30 วัน นับแต่วันพ้นกำหนดเวลาชำระภาษีมูลค่าเพิ่ม ให้เสียร้อยละ 5 ของเบี้ยปรับ

(ค) ถ้าชำระภายหลัง 30 วันแต่ไม่เกิน 60 วัน นับแต่วันพ้นกำหนดเวลาชำระภาษีมูลค่าเพิ่ม ให้เสียร้อยละ 10 ของเบี้ยปรับ

(ง) ถ้าชำระภายหลัง 60 วัน นับแต่วันพ้นกำหนดเวลาชำระภาษีมูลค่าเพิ่ม ให้เสียร้อยละ 20 ของเบี้ยปรับ

(2) ในกรณีเจ้าพนักงานประเมินได้มีหนังสือแจ้งให้ผู้มีหน้าที่เสียภาษี หรือผู้มีหน้าที่นำส่งภาษีตามมาตรา 83/7 แห่งประมวลรัษฎากร ยื่นแบบแสดงรายการภาษีมูลค่าเพิ่ม (ภ.พ.71) หรือแบบนำส่งภาษี และผู้มีหน้าที่เสียภาษีหรือผู้มีหน้าที่นำส่งภาษีตามมาตรา 83/7 แห่งประมวลรัษฎากร ได้มายื่นแบบแสดงรายการหรือแบบนำส่งนั้น

(ก) ภายในกำหนดเวลาที่กำหนดไว้ในหนังสือดังกล่าว ให้เสียร้อยละ 40 ของเบี้ยปรับ

(ข) พ้นกำหนดเวลาที่กำหนดไว้ในหนังสือดังกล่าว ให้เสียร้อยละ 50 ของ เบี้ยปรับ

(3) ในกรณีเจ้าพนักงานประเมินตรวจพบการกระทำผิดในการเสียภาษีมูลค่าเพิ่มของผู้มีหน้าที่เสียภาษี หรือผู้มีหน้าที่นำส่งภาษีตามมาตรา 83/7 แห่งประมวลรัษฎากร และได้มีการบันทึกความผิดไว้ในหนังสือหรือบันทึกข้อความแล้ว ให้เสียเบี้ยปรับดังนี้

(ก) ถ้าการกระทำผิดในการเสียภาษีมูลค่าเพิ่มเกิดขึ้นภายในหนึ่งปี นับแต่วันที่เป็นผู้ประกอบการจดทะเบียน ให้เสียร้อยละ 40 ของเบี้ยปรับ

(ข) ถ้าการกระทำผิดในการเสียภาษีมูลค่าเพิ่มเกิดขึ้นพ้นกำหนดหนึ่งปี นับแต่วันที่ผู้ประกอบการจดทะเบียน ให้เสียร้อยละ 50 ของเบี้ยปรับ

(4) ในกรณีมีการตรวจพบการกระทำผิดตาม (3) แล้วแต่เจ้าพนักงานประเมินยังไม่ได้ดำเนินการประเมินภาษีให้เสร็จสิ้น และผู้มีหน้าที่เสียภาษีหรือผู้มีหน้าที่นำส่งภาษีตามมาตรา 83/7 แห่งประมวลรัษฎากร ได้มายื่นแบบแสดงรายการภาษี หรือนำส่งภาษีและชำระภาษีมูลค่าเพิ่มพร้อมกับการยื่นแบบแสดงรายการหรือแบบนำส่งนั้น ก่อนที่จะได้รับหนังสือแจ้งการประเมิน ให้ถือว่าเจ้าพนักงานประเมินได้ตรวจพบการกระทำผิดในการเสียภาษีมูลค่าเพิ่มของผู้มีหน้าที่เสียภาษีหรือผู้มีหน้าที่นำส่งภาษี ให้เจ้าพนักงานประเมินมีอำนาจพิจารณาสั่งลดเบี้ยปรับได้ตามอัตราและเงื่อนไขตาม (3)

ข้อ 6 การลดเบี้ยปรับตามมาตรา 89(5) มาตรา 89(10) แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งไม่ใช่กรณีมีสินค้าขาดจากรายงานสินค้าและวัตถุดิบ ให้เจ้าพนักงานประเมินมีอำนาจพิจารณาสั่งลดได้ โดยให้ลดลงคงเสียตามอัตราและเงื่อนไขต่อไปนี้

(ก) ถ้าการกระทำผิดในการเสียภาษีมูลค่าเพิ่มเกิดขึ้นภายในหนึ่งปี นับแต่วันที่ผู้ประกอบการจดทะเบียน ให้เสียร้อยละ 40 ของเบี้ยปรับ

(ข) ถ้าการกระทำผิดในการเสียภาษีมูลค่าเพิ่มเกิดขึ้นพ้นกำหนดหนึ่งปี นับแต่วันที่ผู้ประกอบการจดทะเบียน ให้เสียร้อยละ 50 ของเบี้ยปรับ

ข้อ 7 การลดเบี้ยปรับตามมาตรา 89(5) มาตรา 89(10) แห่งประมวลรัษฎากร กรณีมีสินค้าขาดจากรายงานสินค้าและวัตถุดิบ ให้เจ้าพนักงานประเมินมีอำนาจพิจารณาสั่งลดได้ โดยให้ลดลงคงเสียตามอัตราและเงื่อนไขต่อไปนี้

(1) ในกรณีผู้มีหน้าที่เสียภาษีได้นำฐานภาษีซึ่งมีการกระทำผิด กรณีมีสินค้าขาดจากรายงานสินค้าและวัตถุดิบ ไปยื่นแบบแสดงรายการภาษีและชำระภาษีมูลค่าเพิ่มพร้อมกับการยื่นแบบแสดงรายการภาษีแล้ว ไม่ว่าการยื่นแบบแสดงรายการภาษีนี้นั้นจะถูกต้องครบถ้วนหรือไม่ให้เสียเบี้ยปรับดังนี้

(ก) ถ้าการกระทำความผิดในการเสียหายมูลค่าเพิ่มเกิดขึ้น ภายในสองปี นับแต่วันที่เป็นผู้ประกอบการจดทะเบียน ให้เสียร้อยละ 10 ของเบี่ยปรับ

(ข) ถ้าการกระทำความผิดในการเสียหายมูลค่าเพิ่มเกิดขึ้นพ้นกำหนดสองปี นับแต่วันที่ผู้ประกอบการจดทะเบียน ให้เสียร้อยละ 20 ของเบี่ยปรับ

(2) ในกรณีผู้มีหน้าที่เสียหายไม่ได้นำฐานภาษีซึ่งมีการกระทำความผิด กรณีมีสินค้าขาดจากรายงานสินค้าและวัตถุดิบ ไปยื่นแบบแสดงรายการภาษีและชำระภาษีมูลค่าเพิ่ม ให้เสียร้อยละ 30 ของเบี่ยปรับ

ข้อ 8 การลดเบี่ยปรับตามมาตรา 89(8) แห่งประมวลรัษฎากร ให้เจ้าพนักงานประเมินมีอำนาจพิจารณาสั่งลดได้ โดยให้ลดลงคงเสียตามอัตราและเงื่อนไขต่อไปนี้

(1) ในกรณีผู้มีหน้าที่เสียหายได้นำฐานภาษีซึ่งมีการกระทำความผิด ตามมาตรา 89 (10) แห่งประมวลรัษฎากร ไปยื่นแบบแสดงรายการภาษีและชำระภาษีมูลค่าเพิ่ม พร้อมกับการยื่นแบบแสดงรายการภาษีแล้ว ไม่ว่าการยื่นแบบแสดงรายการภาษีนั้นจะถูกต้องครบถ้วนหรือไม่ให้เสียเบี่ยปรับดังนี้

(ก) ถ้าการกระทำความผิดในการเสียหายมูลค่าเพิ่มเกิดขึ้น ภายในสองปี นับแต่วันที่ผู้ประกอบการจดทะเบียน ให้เสียร้อยละ 0.5 ของเบี่ยปรับ

(ข) ถ้าการกระทำความผิดในการเสียหายมูลค่าเพิ่มเกิดขึ้นพ้นกำหนดสองปี นับแต่วันที่ผู้ประกอบการจดทะเบียน ให้เสียร้อยละ 1 ของเบี่ยปรับ

(2) ในกรณีผู้มีหน้าที่เสียหายไม่ได้นำฐานภาษีซึ่งมีการกระทำความผิดตามมาตรา 89 (10) แห่งประมวลรัษฎากร ไปยื่นแบบแสดงรายการภาษีและชำระภาษีมูลค่าเพิ่ม ให้เสียร้อยละ 10 ของเบี่ยปรับ

ข้อ 9 การลดเบี่ยปรับตามมาตรา 89(9) แห่งประมวลรัษฎากร ให้เจ้าพนักงานประเมินมีอำนาจพิจารณาสั่งลดได้ โดยให้เสียไม่น้อยกว่าร้อยละ 50 ของเบี่ยปรับ

ข้อ 10 การลดเบี่ยปรับตามมาตรา 89(6) และมาตรา 89(7) แห่งประมวลเจ้าพนักงานประเมินไม่มีอำนาจพิจารณาสั่งลดได้ เว้นแต่อธิบดีกรมสรรพากรจะสั่งเป็นอย่างอื่น

ข้อ 11 การงดหรือลดเบี่ยปรับนอกเหนือจากที่ได้กำหนดไว้ในคำสั่งนี้ ให้กระทำเมื่อได้รับอนุมัติจากอธิบดีกรมสรรพากรหรือผู้ที่อธิบดีกรมสรรพากรมอบหมาย

ข้อ 12 ในกรณีผู้มีหน้าที่เสียหายจะต้องเสียเบี่ยปรับหลายกรณีตามมาตรา 89 แห่งประมวลรัษฎากร ให้เจ้าพนักงานประเมินสั่งเรียกเก็บเบี่ยปรับได้เพียงกรณีเดียว ซึ่งเป็นกรณีที่จะทำให้เรียกเก็บเงินได้เป็นจำนวนมาก และอาจพิจารณาสั่งลดให้อีกตามข้อ 5 ข้อ 6 ข้อ 7 ข้อ 8 ข้อ 9 หรือข้อ 11 สำหรับกรณีที่เรียกเก็บนั้น ส่วนกรณีอื่นให้งด

ข้อ 14 ให้บุคคลที่ต้องเสียเงินเพิ่ม ตามมาตรา 67 ตรี ทำคำร้องเป็นหนังสือยื่นต่อเจ้าพนักงานประเมินแสดงเหตุที่ของคหรือลดเงินเพิ่มนั้น เว้นแต่กรณีที่อยู่คดีกรมสรรพากรพิจารณา เห็นสมควรจะสั่งให้คงหรือลดเงินเพิ่ม โดยไม่ต้องมีคำร้องก็ได้

การยื่นคำร้องตามวรรคหนึ่ง ให้ยื่นก่อนที่เจ้าพนักงานประเมินมีหนังสือแจ้งการประเมิน ถ้าได้รับหนังสือแจ้งการประเมินแล้ว ให้ยื่นอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ตามกฎหมายต่อไป

ในกรณีบุคคลตามวรรคหนึ่ง ได้ยื่นแบบแสดงรายการภาษีและชำระภาษีเงิน ได้นิติบุคคล กลางปีโดยไม่ได้รับคำเตือนหรือคำเรียกตรวจสอบได้สวนโดยตรงเป็นหนังสือ ให้ถือว่าแบบแสดง รายการดังกล่าวเป็นคำร้องตามวรรคหนึ่ง

คำเตือนหรือคำเรียกตรวจสอบได้สวน โดยตรงเป็นหนังสือตามวรรคสาม หมายความว่า กรณีเจ้าพนักงานประเมิน ได้ตรวจพบความผิด ไว้ในหนังสือหรือบันทึกข้อความแล้ว

ข้อ 15 เจ้าพนักงานประเมินจะพิจารณาคงหรือลดเงินเพิ่ม ให้ได้เฉพาะกรณีเจ้าพนักงาน ประเมินเห็นว่าบุคคลที่ต้องเสียเงินเพิ่ม ไม่มีเจตนาหลีกเลี่ยงภาษีและ ได้ให้ความร่วมมือในการตรวจ สอบได้สวนด้วยดี

ข้อ 16 การลดเงินเพิ่มตามมาตรา 67 ตรี แห่งประมวลรัษฎากร ให้เจ้าพนักงานประเมินมี อำนาจพิจารณาสั่งลดได้ ดังต่อไปนี้

(1) กรณีบุคคลที่ต้องเสียเงินเพิ่ม ได้ยื่นแบบแสดงรายการและชำระภาษีพร้อมกับการยื่นแบบแสดงรายการ โดยไม่ได้รับคำเตือนหรือคำเรียกตรวจสอบได้สวน โดยตรงเป็นหนังสือ ให้ลดเงินเพิ่มได้ แต่ต้องเสียในอัตราและตามเงื่อนไขดังต่อไปนี้

(ก) ถ้าชำระภายใน 2 วัน นับแต่วันพ้นกำหนดเวลายื่นรายการให้เสียร้อยละ 0.10 ของเงินภาษีที่ต้องชำระ

(ข) ถ้าชำระภายหลัง 2 วัน แต่ไม่เกิน 7 วัน นับแต่วันพ้นกำหนดเวลายื่น รายการให้เสียร้อยละ 0.50 ของเงินภาษีที่ต้องชำระ

(2) กรณีอื่นนอกจาก (1) ให้เสียร้อยละ 1.5 ต่อเดือน หรือเศษของเดือนของเงิน ภาษีที่ต้องชำระ แต่ไม่เกินเงินเพิ่มตามที่กฎหมายกำหนด

ข้อ 17 การคงหรือลดเงินเพิ่มนอกเหนือจากที่กำหนดไว้ในคำสั่งนี้ ให้กระทำได้เมื่อได้รับ อนุมัติจากอธิบดีกรมสรรพากรหรือผู้ที่อธิบดีกรมสรรพากรมอบหมาย

ข้อ 18 คำสั่งกรมสรรพากรที่ถูกต้องโดยคำสั่งนี้ในส่วนที่เกี่ยวกับภาษีการค้า ให้ยังคงใช้ บังคับต่อไป สำหรับการจัดเก็บภาษีการค้าที่ต้องชำระอยู่ก่อนหรือในและหลังวันที่คำสั่งฉบับนี้ใช้ บังคับ

คำสั่งนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันออกคำสั่งนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ 9 กรกฎาคม พ.ศ.2542

(ร้อยเอกสุชาติ เชาว์วิศิษฐ)

อธิบดีกรมสรรพากร

**คำสั่งกรมสรรพากรที่ ท.ป. 1/2528 เรื่องการใช้เกณฑ์สิทธิในการคำนวณรายได้และรายจ่ายของ
บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล**

อาศัยอำนาจตามมาตรา 65 วรรคสอง และวรรคสาม แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ 13) พ.ศ.2527 อธิบดีกรมสรรพากร จึงมีคำสั่งวางทางปฏิบัติดังต่อไปนี้

ข้อ 1 ให้ยกเลิกคำสั่งกรมสรรพากรที่ ท.755/2528 เรื่อง การใช้เกณฑ์สิทธิในการคำนวณรายได้และรายจ่ายของบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล ลงวันที่ 10 กรกฎาคม พ.ศ.2528

ข้อ 2 การคำนวณรายได้และรายจ่ายของบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลให้ใช้เกณฑ์สิทธิ โดยให้นำรายได้ที่เกิดขึ้นในรอบระยะเวลาบัญชีใด แม้ว่าจะยังไม่ได้รับชำระในรอบระยะเวลาบัญชีนั้น มารวมคำนวณเป็นรายได้ในรอบระยะเวลาบัญชีนั้น และให้นำรายจ่ายทั้งสิ้นที่เกี่ยวกับรายได้นั้น แม้จะยังไม่ได้จ่ายในรอบระยะเวลาบัญชีนั้น มารวมคำนวณเป็นรายจ่ายของรอบระยะเวลาบัญชีนั้น

ข้อ 3 การคำนวณรายได้และรายจ่ายของบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลซึ่งประกอบกิจการที่ตามสภาพอาจมีสินค้าคงเหลือ สินค้าหรืองานระหว่างทำ หรือวัสดุคงเหลือให้ใช้เกณฑ์สิทธิตามข้อ 2

ข้อ 4 บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลรายใด ได้ปฏิบัติในการคำนวณรายได้ตามข้อต่าง ๆ ดังต่อไปนี้ ตั้งแต่รอบระยะเวลาบัญชีใดให้ถือว่า การปฏิบัติดังกล่าวเป็นกรณีที่ได้รับอนุมัติจากอธิบดีกรมสรรพากรแล้ว บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลนั้นจะต้องถือปฏิบัติตามวิธีการที่ได้รับอนุมัตินั้นตลอดไป เว้นแต่จะได้รับอนุมัติให้เปลี่ยนแปลงจากอธิบดีกรมสรรพากร

4.1 การคำนวณรายได้และรายจ่ายของบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล ซึ่งประกอบกิจการธนาคารตามกฎหมายว่าด้วยธนาคารพาณิชย์ กิจการธุรกิจเงินทุน ธุรกิจเงินทุนหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเออร์ ตามกฎหมายว่าด้วยการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเออร์ และกิจการธุรกิจหลักทรัพย์ ตามกฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ ให้ใช้เกณฑ์สิทธิตามข้อ 2 เว้นแต่รายได้ที่เป็นดอกเบี้ยสำหรับระยะเวลาหลังจากที่ได้ผิด

นัดชำระติดต่อกันเป็นเวลาเกินสามเดือนแล้ว บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลนั้นจะนำดอกเบี้ยส่วนนั้นมารวมคำนวณเป็นรายได้ในรอบระยะเวลาบัญชีที่ได้รับชำระราคาก็ได้

การคำนวณรายได้และรายจ่ายของบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล ซึ่งประกอบกิจการประกันชีวิต หรือกิจการอื่นทำนองเดียวกันที่ไม่เข้าลักษณะตามวรรคหนึ่ง ให้ใช้เกณฑ์สิทธิตามข้อ 2 เว้นแต่รายได้ส่วนที่เป็นดอกเบี้ยสำหรับระยะเวลาหลังจากที่ได้ผิคนัดชำระติดต่อกันเป็นเวลาเกินหกเดือน บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลนั้นจะนำดอกเบี้ยส่วนนั้นมารวมคำนวณเป็นรายได้ในรอบระยะเวลาบัญชีที่ได้รับชำระก็ได้เมื่อเข้าหลักเกณฑ์ดังต่อไปนี้

- (1) คาดหมายได้แน่นอนว่าจะไม่สามารถได้รับชำระหนี้ และ
- (2) มีกรณีแสดงให้เห็นชัดเจนว่า ลูกหนี้ไม่มีเงินหรือทรัพย์สินเพียงพอที่จะชำระ เช่น

ชำระ เช่น

(ก) มีหลักประกันไม่คุ้มกับหนี้ที่ต้องชำระ

(ข) ลูกหนี้ดำเนินธุรกิจขาดทุนติดต่อกันเป็นระยะเวลาหลายปี หรือเลิกกิจการแล้ว หรืออยู่ระหว่างการชำระบัญชี

(ค) ได้ดำเนินคดีแพ่ง หรือได้ยื่นคำขอเจ้ลี่ยหนี้แล้ว

(ง) ได้ดำเนินคดีล้มละลาย หรือได้ยื่นคำขอชำระหนี้แล้ว

(แก้ไขโดยคำสั่งที่ ท.ป.77/2541 ใช้ในรอบระยะเวลาบัญชีสิ้นสุดในหรือหลังวันที่ 31 ธ.ค.41)

4.2 การคำนวณรายได้และรายจ่ายของบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล ซึ่งประกอบกิจการประกันชีวิตให้ใช้เกณฑ์สิทธิตามข้อ 2 เว้นแต่รายได้ส่วนที่เป็นเบี้ยประกันชีวิต บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลนั้น จะนำรายได้ส่วนนั้นมารวมคำนวณเป็นรายได้ในรอบระยะเวลาบัญชีที่ได้รับชำระก็ได้

4.3 การคำนวณรายได้และรายจ่ายของบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลซึ่งประกอบกิจการให้เช่าซื้อหรือขายผ่อนชำระที่กรรมสิทธิ์ยังไม่ได้โอนไปยังผู้ซื้อและมีอายุสัญญาเกินหนึ่งรอบระยะเวลาบัญชีให้ใช้เกณฑ์สิทธิตามข้อ 2 โดยบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลนั้นจะนำกำไรจากกิจการดังกล่าวมารวมคำนวณเป็นรายได้แต่ละรอบระยะเวลาบัญชีตามงวดที่ถึงกำหนดชำระก็ได้ และการจัดสรรกำไรเป็นของแต่ละรอบระยะเวลาบัญชีจะใช้วิธีการบัญชีที่รับรองทั่วไปวิธีใดก็ได้

4.4 การคำนวณรายได้และรายจ่ายของบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล ซึ่งประกอบกิจการก่อสร้างให้ใช้เกณฑ์สิทธิตามข้อ 2 โดยบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลนั้นต้องนำรายได้ตามส่วนงานที่ทำเสร็จในแต่ละรอบระยะเวลาบัญชีมารวมคำนวณเป็นรายได้ในรอบระยะเวลาบัญชีนั้น

4.5 การคำนวณรายได้และรายจ่ายของบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลซึ่งประกอบกิจการวิชาชีพอิสระ จะใช้เกณฑ์สิทธิ์ตามข้อ 2 หรือจะนำรายได้จากการประกอบกิจการดังกล่าวมารวมคำนวณเป็นรายได้ในรอบระยะเวลาบัญชีที่ได้รับชำระก็ได้

4.6 การคำนวณรายได้และรายจ่ายของบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลซึ่งประกอบกิจการให้บริการที่ตามสภาพไม่มีสินค้าคงเหลือหรือวัสดุคงเหลือ รวมทั้งกิจการนายหน้าและตัวแทน แต่ไม่รวมถึงกิจการตาม 4.5 ให้ใช้เกณฑ์สิทธิ์ตามข้อ 2 โดยต้องนำรายได้จากการให้บริการมารวมคำนวณเป็นรายได้ในรอบระยะเวลาบัญชีที่การให้บริการสิ้นสุดลงแต่กรณีที่มีการให้บริการเกินหนึ่งรอบระยะเวลาบัญชีให้นำรายได้จากการให้บริการมารวมคำนวณเป็นรายได้ตามส่วนของบริการที่ทำในแต่ละรอบระยะเวลาบัญชี

4.7 การคำนวณรายได้และรายจ่ายของบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล ซึ่งประกอบกิจการสนามกอล์ฟ หรือกิจการให้บริการตามสัญญาระยะยาวแก่สมาชิกให้ใช้เกณฑ์สิทธิ์ตามข้อ 2 โดยบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลนั้นต้องนำรายได้ที่เรียกเก็บหรือพึงเรียกเก็บในลักษณะเป็นเงินก่อนเพื่อตอบแทนการให้บริการทั้งจำนวนไม่ว่ารายได้นั้นจะเกิดขึ้นจากการผ่อนชำระหรือชำระครั้งเดียว และไม่ว่าจะเรียกเก็บในลักษณะเงินค่าสมาชิก เงินประกัน เงินมัดจำ เงินจ่ายล่วงหน้าเพื่อเป็นค่าใช้จ่าย หรือเงินอื่นที่เรียกเก็บในลักษณะทำนองเดียวกันมารวมคำนวณเป็นรายได้ในรอบระยะเวลาบัญชีที่ได้เริ่มให้บริการ หรือจะนำรายได้นั้นมาเฉลี่ยตามส่วนแห่งจำนวนปีตามสัญญา แต่ไม่เกินสิบปี และนำมารวมเป็นรายได้ในแต่ละรอบระยะเวลาบัญชีตามสัญญา แต่ไม่เกินสิบรอบระยะเวลาบัญชิตันแต่รอบระยะเวลาบัญชีที่ได้เริ่มให้บริการก็ได้ (เพิ่มเติมโดย ท.ป.30/2534)

4.8 การคำนวณรายได้และรายจ่ายของบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล ซึ่งประกอบกิจการขายชอร์ต (การขายหลักทรัพย์ที่ต้องยืมหลักทรัพย์มาเพื่อการส่งมอบ) ตามประกาศคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ที่ กค.29/2540 เรื่องหลักเกณฑ์ เงื่อนไข และวิธีการประกอบกิจการการยืมและให้ยืมเป็นหลักทรัพย์ ลงวันที่ 31 กรกฎาคม พ.ศ. 2540 และประกาศคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ ที่ กค. 30/2540 เรื่อง การขายหลักทรัพย์โดยที่บริษัทหลักทรัพย์ไม่มีหลักฐานนั้นอยู่ในความครอบครอง ลงวันที่ 31 กรกฎาคม 2540 หรือที่จะมีการแก้ไขเพิ่มเติมต่อไปให้ใช้เกณฑ์สิทธิ์ตามข้อ 2 โดยบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลดังกล่าวต้องนำรายได้ที่เรียกเก็บหรือพึงเรียกเก็บ จากการขายชอร์ตมาเป็นรายได้ในรอบระยะเวลาบัญชีนั้น ส่วนต้นทุนให้ใช้ราคาปิดของหลักทรัพย์ ในวันที่ทำสัญญายืมหลักทรัพย์นั้นถือเป็นต้นทุนของหลักทรัพย์และเมื่อมีการซื้อหลักทรัพย์คืนมาเมื่อใด ให้คำนวณกำไรขาดทุนอีกครั้ง โดยจะถือราคาปิดของหลักทรัพย์ในวันที่ทำสัญญายืมหลักทรัพย์ (ราคา ณ วันยืม) เป็นเสมือนราคาขาย ส่วนต้นทุน

ให้ใช้ราคาของหลักทรัพย์ที่ซื้อคืนมา (ในจำนวนหน่วยที่เทียบเท่ากัน) ถือเป็นกำไรหรือขาดทุน ณ วันที่มีการคืนหลักทรัพย์และธุรกรรมการยืมสิ้นสุดลง ทั้งนี้ไม่ว่าการคืนจะอยู่ในรอบระยะเวลาบัญชีเดียวกับที่ได้ยืมหลักทรัพย์หรือไม่สำหรับค่าใช้จ่ายหากเกิดขึ้นในรอบระยะเวลาบัญชีใดให้ถือเป็นรายจ่ายของรอบระยะเวลาบัญชีนั้น (เพิ่มโดย ท.ป. 78/2541 ใช้รอบระยะเวลาบัญชีที่เริ่มในหรือหลังวันที่ 1 ม.ค. 2541)

สั่ง ณ วันที่ 28 สิงหาคม พ.ศ. 2528

วิทย์ ตันตยกุล

(นายวิทย์ ตันตยกุล)

อธิบดีกรมสรรพากร

คำสั่งกรมสรรพากรที่ ป.18/2530 เรื่อง การพิจารณาลดหรืองดเบี่ยงปรับตามมาตรา 22 แห่งประมวลรัษฎากร กรณีที่บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลยื่นแบบแสดงรายการมีผลขาดทุนสุทธิ

เพื่อให้เจ้าพนักงานสรรพากรถือเป็นแนวทางปฏิบัติ สำหรับการพิจารณาลดหรือลดเบี่ยงปรับตามมาตรา 22 แห่งประมวลรัษฎากร กรมสรรพากรจึงมีคำสั่งดังต่อไปนี้

ข้อ 1 กรณีที่บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลยื่นแบบแสดงรายการมีผลขาดทุนสุทธิ ตามงบกำไรขาดทุนของรอบระยะเวลาบัญชีนั้น โดยยังไม่รวมผลขาดทุนสุทธียกมา เมื่อเจ้าพนักงานประเมินได้ออกหมายเรียกตรวจสอบ ปรากฏว่ามีกำไรสุทธิต้องเสียภาษีเงินได้นิติบุคคลสำหรับรอบระยะเวลาบัญชีนั้น ไม่ให้เจ้าพนักงานลดหรืองดเบี่ยงปรับ เว้นแต่อธิบดีกรมสรรพากรเห็นสมควรจะสั่งเป็นอย่างอื่น

ข้อ 2 คำสั่งนี้ให้ใช้บังคับสำหรับการประเมินตั้งแต่วันที่ 15 กันยายน พ.ศ. 2530 เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ 11 กันยายน พ.ศ. 2530

บัณฑิต บุญยะปานะ

อธิบดีกรมสรรพากร

คำสั่งกรมสรรพากรที่ ป.5/2527 เรื่อง การประเมินภาษีเงินได้นิติบุคคลตามมาตรา 71 (1) แห่งประมวลรัษฎากร

เพื่อให้เจ้าพนักงานสรรพากรถือเป็นแนวทางปฏิบัติ สำหรับการประเมินภาษีเงินได้นิติบุคคลตามมาตรา 71 (1) แห่งประมวลรัษฎากร กรมสรรพากรจึงมีคำสั่งดังต่อไปนี้

ข้อ 1 กรณีที่เจ้าพนักงานประเมินออกหมายเรียกบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลใดเพื่อทำการตรวจสอบภาษีอากรตามมาตรา 19 หรือมาตรา 23 แห่งประมวลรัษฎากร และสั่งให้บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลนั้น นำบัญชีเอกสารหรือหลักฐานอื่นมาให้เจ้าพนักงานทำการตรวจสอบด้วย หากบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลนั้นได้นำบัญชี เอกสารหรือหลักฐานประกอบการลงบัญชีที่จำเป็นต้องใช้ในการคำนวณภาษีเงิน ได้นิติบุคคลมามอบให้ตามหมายเรียกและเพียงพอแก่การตรวจสอบเพื่อหากำไรสุทธิได้แล้ว เจ้าพนักงานประเมินจะทำการประเมิน โดยอาศัยมาตรา 71 (1) แห่งประมวลรัษฎากร เพราะเหตุที่บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลนั้นไม่นำบัญชี เอกสารหรือหลักฐานอื่นมาให้เจ้าพนักงานทำการตรวจสอบ ไม่ได้

ข้อ 2 กรณีที่ บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลถูกไฟไหม้หรือประสบภัยธรรมชาติเป็นเหตุให้ไม่สามารถนำบัญชี เอกสารหรือหลักฐานประกอบการลงบัญชีซึ่งจำเป็นต้องใช้ในการคำนวณภาษีเงินได้นิติบุคคลมามอบให้เจ้าพนักงานประเมินเพียงพอที่จะทำการตรวจสอบการเสียภาษีหรือไม่ปฏิบัติตามหมายเรียกออกตามมาตรา 19 หรือมาตรา 23 แห่งประมวลรัษฎากรให้เจ้าพนักงานประเมินภาษีตามมาตรา 71 (1) แห่งประมวลรัษฎากร แต่ทั้งนี้เจ้าพนักงานประเมินไม่ควรใช้วิธีการประเมินดังกล่าวในกรณีที่บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลนั้นประกอบกิจการขายสินค้าบางอย่างซึ่งสามารถหาหลักฐานเพื่อนำมาใช้ในการคำนวณกำไรสุทธิได้โดยง่าย เช่นกิจการขายส่งสุรา เบียร์ ยาสูบ น้ำมันเชื้อเพลิง ปูนซีเมนต์เป็นต้น หรือกิจการค้าที่มีสาขาทั่วโลก

ข้อ 3 กรณีที่ บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลไม่ยื่นรายการซึ่งจำเป็นต้องใช้ในการคำนวณภาษีภายในหนึ่งร้อยสิบห้าวันนับแต่วันสุดท้ายของรอบระยะเวลาบัญชีตามมาตรา 69 แห่งประมวลรัษฎากร เจ้าพนักงานประเมินมีอำนาจออกหมายเรียกตรวจสอบและประเมินภาษีเงินได้ตามมาตรา 24 แห่งประมวลรัษฎากร พร้อมทั้งเบี้ยปรับอีก 2 เท่าของจำนวนเงินภาษีอากรที่ต้องชำระตามมาตรา 26 แห่งประมวลรัษฎากร หรือจะทำการประเมินภาษีเงินได้ ตามมาตรา 71 (1) แห่งประมวลรัษฎากร แล้วแต่ว่าภาษีตามวิธีการประเมิน วิธีการใดจะมีจำนวนมากกว่า

ข้อ 4 กรณีตามข้อ 3 เจ้าพนักงานประเมินจะไม่ประเมินภาษีเงินได้ตามมาตรา 71 (1) แห่งประมวลรัษฎากร หากปรากฏข้อเท็จจริงว่า

(1) เจ้าพนักงานประเมินมีความเห็นว่ากรณีมีเหตุอันควรที่จะไม่ประเมินภาษีเงินได้ตามมาตรา 71 (1) แห่งประมวลรัษฎากร ทั้งนี้จะต้องได้รับอนุมัติจากอธิบดีกรมสรรพากรหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายเป็นแต่ละกรณีไป หรือ

(2) บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลนั้นยื่นแบบแสดงรายการเสียภาษีเงินได้พื่นกำหนดระยะเวลาตามมาตรา 69 แห่งประมวลรัษฎากร ไม่เกิน 90 วัน

ข้อ 5 คำสั่งนี้ให้ถือปฏิบัติตั้งแต่วันที่ที่ลงในคำสั่งนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ 20 พฤศจิกายน พ.ศ. 2527

วิทย์ ตันตยกุล

อธิบดีกรมสรรพากร

ประกาศอธิบดีกรมสรรพากร เกี่ยวกับอากรแสตมป์ (ฉบับที่ 37) เรื่อง กำหนดวิธีการชำระอากรเป็น
ตัวเงินแทนการปิดแสตมป์อากรสำหรับตราสารบางลักษณะ

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 11 และมาตรา 103(3) แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติม โดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ 10) พ.ศ.2496 และมาตรา 123 ทวิ แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ 12) พ.ศ. 2497 อธิบดีกรมสรรพากรโดยอนุมัติรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง ประกาศดังต่อไปนี้

ข้อ 1 ในประกาศนี้

ตราสาร หมายความว่า ตราสารที่ต้องชำระอากรเป็นตัวเงิน ตามประกาศนี้

สถาบันการเงิน หมายความว่า บริษัทเงินทุน บริษัทหลักทรัพย์ บริษัทเครดิตฟองซิเอร์ ตามกฎหมายว่าด้วยการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์ บริษัทประกันภัย และธนาคาร

ธนาคาร หมายความว่า ธนาคารหรือสาขาของธนาคารตามกฎหมายว่าด้วยธนาคารพาณิชย์ หรือกฎหมายว่าด้วยธนาคารนั้น ๆ

ข้อ 2 ให้กำหนดชำระอากรเป็นตัวเงินแทนการปิดแสตมป์ตามมาตรา 103(3) แห่งประมวลรัษฎากร สำหรับตราสารแห่งบัญชีอัตราอากรแสตมป์ ท้ายหมวด 6 ในลักษณะ 2 แห่งประมวลรัษฎากร ดังต่อไปนี้

(1) เช่าที่ดิน โรงเรือน สิ่งปลูกสร้างอย่างอื่นหรือแพเฉพาะที่ รัฐบาล องค์การของ รัฐบาล เทศบาล สุขาภิบาล หรือองค์การบริหารราชการส่วนท้องถิ่นเป็นผู้เช่า และเช่า

อสังหาริมทรัพย์ เฉพาะที่ต้องจดทะเบียนต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ผู้รับจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรม ตามประมวลกฎหมายที่ดินตามลักษณะแห่งตราสาร 1. แห่งบัญชีอัตราอากรแสตมป์

(2) เช่าซื้อทรัพย์สิน ตามลักษณะตราสาร 3. แห่งบัญชีอัตราอากรแสตมป์ เฉพาะที่ นิติบุคคลหรือสถาบันการเงินเป็นผู้ให้เช่าซื้อทรัพย์สินนั้น

(3) จ้างทำของ เฉพาะที่รัฐบาล องค์การของรัฐบาล เทศบาล สุขาภิบาล หรือองค์ การบริหารราชการส่วนท้องถิ่นเป็นผู้ว่าจ้างและมีสินจ้างตั้งแต่ 200,000 บาทขึ้นไป ตามลักษณะ แห่งตราสาร 4. แห่งบัญชีอัตราอากรแสตมป์

(4) กู้ยืมเงิน หรือการตกลงให้เบิกเงินเกินบัญชีจากธนาคาร ตามลักษณะแห่งตรา สาร 5. แห่งบัญชีอัตราอากรแสตมป์

(5) กรมธรรม์ประกันภัย ตามลักษณะแห่งตราสาร 6. แห่งบัญชีอัตราอากรแสตมป์

(6) ตัวสัญญาใช้เงินหรือตราสารทำนองเดียวกันที่ใช้อย่างตัวสัญญาใช้เงิน ตาม ลักษณะแห่งตราสาร 9. (2) แห่งบัญชีอัตราอากรแสตมป์

(7) เลตเตอร์ออฟเครดิต ตามลักษณะแห่งตราสาร 14. แห่งบัญชีอัตราอากรแสตมป์

(8) ใบรับของ ตามลักษณะแห่งตราสาร 16. แห่งบัญชีอัตราอากรแสตมป์ เฉพาะ กิจการรับขนส่งทางอากาศที่กระทำโดยผู้ประกอบการที่เป็นนิติบุคคลที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายไทย

(9) คำประกัน ตามลักษณะแห่งตราสาร 17. แห่งบัญชีอัตราอากรแสตมป์ เฉพาะที่ สถาบันการเงิน แต่ไม่รวมถึงบริษัทประกันเป็นคู่สัญญา

(10) คู่ฉบับหรือคู่มือแห่งตราสาร ตามลักษณะแห่งตราสาร 23. แห่งบัญชีอัตรา อากรแสตมป์เฉพาะที่ต้นฉบับแห่งตราสารนั้น ต้องชำระอากรแสตมป์เป็นตัวแทนการปิด แแสตมป์อากร

(11) ใบรับสำหรับการขาย ขายฝาก ให้เช่าซื้อ หรือโอนกรรมสิทธิ์ยานพาหนะ ทั้ง นี้เฉพาะยานพาหนะซึ่งมีการจดทะเบียนตามกฎหมายว่าด้วยยานพาหนะนั้น ๆ ตามลักษณะแห่งตรา สาร 28. (ค) แห่งบัญชีอัตราอากรแสตมป์ เฉพาะที่นิติบุคคลเป็นผู้ขายและผู้ให้เช่าซื้อยานพาหนะ นั้น ทั้งนี้ ไม่รวมถึงยานพาหนะที่ใช้แล้ว

(12) ใบรับสำหรับการขายเรือกำปั่น เรือที่มีระวางตั้งแต่หกตันขึ้นไป เรือกลไฟ หรือเรือยนต์ที่มีระวางตั้งแต่ห้าตันขึ้นไป ตามลักษณะแห่งตราสาร 28. (ค) แห่งบัญชีอัตราอากร แแสตมป์

ข้อ 3 วิธีเสียอากรเป็นตัวแทน

(1) สำหรับตราสารตามข้อ 2 (1)

(ก) กรณีเช่าที่ดิน โรงเรือน สิ่งปลูกสร้างอย่างอื่นหรือแพเฉพาะที่ รัฐบาล องค์การของรัฐบาล เทศบาล สุขาภิบาล หรือองค์การบริหารราชการส่วนท้องถิ่นเป็นผู้เช่า ให้ผู้ให้เช่าชำระอากรเป็นตัวแทนการปิดแสตมป์ต่อเจ้าพนักงานเจ้าหน้าที่อากรแสตมป์ โดยต้องนำตราสารมาสลักหลังตามระเบียบของกรมสรรพากรก่อนกระทำตราสาร หรือภายใน 15 วันนับแต่วันถัดจากวันกระทำตราสารนั้น

(ข) กรณีเช่าอสังหาริมทรัพย์ เฉพาะที่ต้องจดทะเบียนต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ ผู้รับจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมตามประมวลกฎหมายที่ดิน ให้ชำระอากรเป็นตัวแทนต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ผู้รับจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมนั้น ๆ ก่อนหรือในวันที่มีการรับจดทะเบียนดังกล่าว และให้พนักงานเจ้าหน้าที่ดังกล่าวนำเงินค่าอากรแสตมป์ที่ได้รับชำระไว้ นั้น ส่งเป็นรายได้แผ่นดินตามระเบียบของทางราชการ

(2) สำหรับตราสาร ข้อ 2 (2)

(ก) กรณีนิติบุคคลเป็นผู้เช่าซื้อทรัพย์สิน เฉพาะที่เป็นอสังหาริมทรัพย์ และยานพาหนะที่มีการจดทะเบียนตามกฎหมายว่าด้วยยานพาหนะนั้น ๆ แต่ไม่รวมถึงยานพาหนะใช้แล้ว ให้ชำระอากรเป็นตัวแทนการปิดแสตมป์

(ข) กรณีสถาบันการเงิน แต่ไม่รวมถึงบริษัทประกันภัย และธนาคารเป็นผู้ให้เช่าซื้อทรัพย์สิน ให้ชำระอากรเป็นตัวแทนการปิดแสตมป์

(3) สำหรับตราสารตามข้อ 2 (3) ให้ผู้รับจ้างชำระอากรเป็นตัวแทนการปิดแสตมป์ โดยต้องนำตราสารมาสลักหลังตามระเบียบของกรมสรรพากรก่อนกระทำตราสาร หรือภายใน 15 วันนับแต่วันถัดจากวันกระทำตราสารนั้น

(4) สำหรับตราสารตามข้อ 2 (4) ให้สถาบันการเงินผู้ให้กู้หรือตกลงให้เบิกเงินเกินบัญชีจากธนาคารชำระอากรเป็นตัวแทนการปิดแสตมป์

(5) สำหรับตราสารตามข้อ 2 (5) ให้ผู้รับประกันภัยชำระอากรเป็นตัวแทนการปิดแสตมป์

(6) สำหรับตราสารตามข้อ 2 (6) ให้สถาบันการเงิน แต่ไม่รวมถึงบริษัทประกันภัย และธนาคารผู้ออกตัวชำระอากรเป็นตัวแทนการปิดแสตมป์

(7) สำหรับตราสารตามข้อ 2 (7)

(ก) กรณีออกในประเทศไทย ให้ธนาคารผู้ออกตราสารชำระอากรเป็นตัวแทนการปิดแสตมป์

(ข) กรณีออกในต่างประเทศและให้ชำระเงินในประเทศไทย ให้ธนาคารที่เป็นผู้ทรงคนแรกในประเทศไทยชำระอากรเป็นตัวแทนการปิดแสตมป์

(8) สำหรับตราสารตามข้อ 2 (8) ให้ผู้ออกใบรับชำระอากรเป็นตัวเงินแทนการปิด
แสตมป์

(9) สำหรับตราสารตามข้อ 2 (9) ให้ผู้ค้ำประกันชำระอากรเป็นตัวเงินแทนการปิด
แสตมป์โดยชำระไว้ต่อสถาบันการเงิน แต่ไม่รวมถึงบริษัทประกันภัยที่เป็นคู่สัญญา

(10) ให้คู่สัญญาหรือผู้กระทำตราสาร โดยให้ปฏิบัติเช่นเดียวกับต้นฉบับ

(11) สำหรับตราสารตามข้อ 2 (11) ให้นิติบุคคลผู้ออกชำระอากรเป็นตัวเงินแทน
การปิดแสตมป์ ก่อนหรือในวันที่มีการรับจดทะเบียนดังกล่าว

(12) สำหรับตราสารตามข้อ 2 (12) ให้ผู้ออกใบรับชำระอากรเป็นตัวเงินแทนการ
ปิดแสตมป์ต่อเจ้าพนักงานเจ้าหน้าที่อากรแสตมป์ โดยต้องนำตราสารมาสลักหลังตามระเบียบของ
กรมสรรพากรก่อนกระทำตราสาร หรือภายใน 15 วันนับแต่วันถัดจากวันกระทำตราสารนั้น เว้นแต่
อธิบดีกรมสรรพากรจะกำหนดเป็นอย่างอื่น

ข้อ 4 ตราสารตามข้อ 2 (1) เฉพาะเช่าอสังหาริมทรัพย์ที่ต้องจดทะเบียนต่อพนักงานเจ้าหน้าที่
ที่ผู้จดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมตามประมวลกฎหมายที่ดิน ถือว่าปิดแสตมป์บริบูรณ์ต่อเมื่อ
พนักงานเจ้าหน้าที่อากรแสตมป์ได้บันทึกข้อความไว้ในตราสารนั้นว่า ได้ชำระค่าอากรแสตมป์เป็น
ตัวเงิน.....บาท แล้ว ตามใบเสร็จเล่มที่.....เลขที่.....ลงวันที่.....แล้วลงลายชื่อพนักงานเจ้าหน้าที่
อากรแสตมป์ และวันเดือนปี ที่บันทึกข้อความดังกล่าว

ข้อ 5 ให้ผู้ที่ต้องเสียอากรตามข้อ 2 (2) (4) (5) (6) (7) (8) (10) และ (11) ระบุข้อความใน
ตราสารตามข้อ 2 ว่า ชำระอากรแล้ว

ให้สถาบันการเงิน แต่ไม่รวมถึงบริษัทประกันภัยเป็นผู้รับชำระเงินค่าอากรจากผู้ที่ต้องเสีย
อากรตามข้อ 2 (9) ระบุข้อความในตราสารนั้น ว่า ชำระอากรแล้ว

ข้อ 6 เงินค่าอากรที่ต้องชำระตามข้อ 2 และเงินค่าอากรที่รับชำระตามข้อ 5 วรรคสอง ให้ผู้
ที่ต้องเสียอากร และผู้รับชำระอากรในกรณีดังกล่าวไปยื่นขอชำระและชำระเงิน ณ ที่ว่าการอำเภอ
ท้องที่ที่สำนักงานตั้งอยู่ โดยใช้แบบขอเสียอากรเป็นตัวเงินตามแบบที่อธิบดีกรมสรรพากรกำหนด
และให้ชำระเดือนละ 2 งวด คือ

(1) งวดแรก ค่าอากรที่ต้องชำระหรือได้รับเป็นตัวเงินตั้งแต่วันที่ 1 ถึงวันที่ 15 ของ
เดือนให้นำไปยื่นชำระภายในวันที่ 22 ของเดือนเดียวกัน

(2) งวดที่สอง ค่าอากรที่ต้องชำระหรือได้รับเป็นตัวเงินตั้งแต่วันที่ 16 ถึงวันสุด
ท้ายของเดือนให้นำส่งภายในวันที่ 7 ของเดือนถัดไป

ข้อ 7 เมื่อผู้ต้องเสียอากรนำเงินค่าอากรที่ต้องชำระหรือได้รับเป็นตัวเงินไว้จากผู้ที่ต้องเสียอากรไปชำระ ณ สถานที่และภายในกำหนดเวลาตามข้อ 6 เรียบร้อยแล้ว ก็ให้ถือว่าตราสารตามรายการในแบบขอเสียอากรเป็นตัวเงิน ได้ปิดแสดมปีบริบูรณ์แล้ว

ข้อ 8 ให้ผู้ที่ต้องเสียอากรทำทะเบียนคุมตราสารตามข้อ 2 (2) (4) (5) (6) (7) (8) (9) (10) และ (11) ที่มีอยู่ และจ่ายไป ส่วนตราสารตามข้อ 2 (5) ให้ใช้แบบทะเบียนรับเบีย้ประกันวินาศภัย การประกันประเภทอัคคีภัยที่นายทะเบียนตามกฎหมายดังกล่าวเป็นผู้กำหนดเป็นทะเบียนคุมตราสาร

ข้อ 9 ประกาศนี้ให้ใช้บังคับสำหรับ

(ก) ตราสารตามข้อ 2 (5) กรมธรรม์ประกันภัย ตามลักษณะแห่งตราสาร 6.แห่ง บัญชีอัตราอากรแสดมปี เมื่อพ้นหกสิบวันนับแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

(ข) ตราสารตราข้อ 2(1) (2) (3) (4) (5) (6) (7) (8) (9) (10) (11) และ (12) เมื่อพ้นหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ 2 ธันวาคม พ.ศ. 2538

ร้อยเอกสุชาติ เชาววิศิษฐ

สุชาติ เชาววิศิษฐ

อธิบดีกรมสรรพากร

(ร.จ. เล่ม 112 ตอนพิเศษ 46 ง วันที่ 11 ธันวาคม 2538)

กฎกระทรวง ฉบับที่ 129 (พ.ศ. 2512) ออกตามความในประมวลรัษฎากรว่าด้วยอากรแสดมปีและอากรมหรศพ

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 4 แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งได้แก้ไขโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2496 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังออกกฎกระทรวงไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ 1 ให้ยกเลิก

(1) กฎกระทรวงฉบับที่ 80 (พ.ศ. 2496) ออกตามความในประมวลรัษฎากรว่าด้วยอากรแสดมปี

(2) กฎกระทรวงฉบับที่ 84 (พ.ศ. 2496) ออกตามความในประมวลรัษฎากรว่าด้วยอากรมหรศพ

ข้อ 2 การชำระเงินเพิ่มอากรที่ให้ถือว่าเป็นอันคุ้มบุคคลให้ต้องรับผิดชอบเงินเพิ่มอากรตามมาตรา 3 ตี สำหรับอากรแสตมป์และอากรมหรศพให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในกฎกระทรวงนี้

ข้อ 3 บุคคลที่ต้องเสียเงินเพิ่มอากรจะต้องทำคำร้องเป็นหนังสือยื่นต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ชี้แจงแสดงเหตุผลที่มีได้ปฏิบัติตามบทบัญญัติหมวด 6 และหมวด 7 ลักษณะ 2 โดยสุจริต มิได้มีเจตนาหลีกเลี่ยงอากรและยินยอมชำระเงินเพิ่มอากรภายในสิบวันนับแต่วันได้รับแจ้งจากพนักงานเจ้าหน้าที่ตามที่พนักงานเจ้าหน้าที่จะพิจารณาตามหลักเกณฑ์ดังต่อไปนี้

(1) กรณีตราสารได้ปิดแสตมป์แล้วแต่มิได้ปิดแสตมป์บริบูรณ์ เสียร้อยละ 20 ของเงินเพิ่มอากรที่กำหนดไว้ในมาตรา 113 หรือมาตรา 114

(2) กรณีตราสารมิได้ปิดแสตมป์ เสียร้อยละ 25 ของเงินเพิ่มอากรที่กำหนดไว้ในมาตรา 113 หรือมาตรา 114

(3) กรณีมิได้ออกใบรับตามมาตรา 104 เสียร้อยละ 40 ของเงินเพิ่มอากรที่กำหนดไว้ในมาตรา 114

(4) กรณีเจ้าของมหรศพเริ่มกระทำการใหม่ และไม่เคยถูกเรียกเงินเพิ่มอากร เสียร้อยละ 20 ของเงินเพิ่มอากรที่กำหนดไว้ในมาตรา 138 ทวิ หรือมาตรา 140

(5) กรณีนอกจาก (4) เสียร้อยละ 25 ของเงินเพิ่มอากรที่กำหนดไว้ในมาตรา 138 ทวิ หรือมาตรา 140 ทวิ

ทั้งนี้ เว้นแต่อธิบดีกรมสรรพากรจะพิจารณาอนุมัติให้เสียเงินเพิ่มอากรน้อยกว่า (1) ถึง (5) แต่ต้องไม่ต่ำกว่าร้อยละ 1 ต่อเดือนหรือเศษของเดือนของเงินอากร โดยเริ่มนับแต่วันที่ต้องปิดแสตมป์บริบูรณ์หรือวันที่ต้องเสียอากรมหรศพ

ให้ไว้ ณ วันที่ 11 มีนาคม พ.ศ. 2512

ส. วินิจฉัยกุล

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

กฎกระทรวง ฉบับที่ 186 (พ.ศ. 2534) ออกตามความในประมวลรัษฎากร ว่าด้วยการจำหน่ายหนี้
สูญ

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 4 แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติ
แก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ 20) พ.ศ. 2513 และมาตรา 65 ทวิ (9) แห่งประมวล
รัษฎากร (ฉบับที่ 25) พ.ศ. 2524 รัฐมนตรีกระทรวงการคลังออกกฎกระทรวงไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ 1 ให้ยกเลิกกฎกระทรวง ฉบับที่ 181 (พ.ศ. 2532) ออกตามความในประมวลรัษฎากร
ว่าด้วยการจำหน่ายหนี้สูญจากบัญชีลูกหนี้

ข้อ 2. การจำหน่ายหนี้สูญจากบัญชีลูกหนี้ ของบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลให้กระทำ
ได้ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในข้อ 3 ข้อ 4 ข้อ 5 ข้อ 6 และข้อ 7

ข้อ 3 หนี้สูญที่จะจำหน่ายจากบัญชีลูกหนี้ต้องเป็นหนี้ที่มีลักษณะ ดังต่อไปนี้

(1) ต้องเป็นหนี้จากการประกอบกิจการหรือเนื่องจากการประกอบกิจการ หรือหนี้
ที่ได้รวมเป็นเงินได้ในการคำนวณกำไรสุทธิ ทั้งนี้ไม่รวมถึงหนี้ที่ผู้เป็นหรือเคยเป็นกรรมการหรือ
หุ้นส่วนผู้จัดการเป็นลูกหนี้ ไม่ว่าหนี้นั้นจะเกิดขึ้นก่อนหรือในขณะที่ผู้เป็นกรรมการหรือหุ้น
ส่วนผู้จัดการ

(2) ต้องเป็นหนี้ที่ยังไม่ขาดอายุความและมีหลักฐาน โดยชัดเจนที่สามารถฟ้องลูก
หนี้ได้

ข้อ 4 การจำหน่ายหนี้สูญจากบัญชีลูกหนี้ ในกรณีหนี้ของลูกหนี้แต่ละรายมีจำนวนเกิน
500,000 บาทขึ้นไป ต้องดำเนินการดังต่อไปนี้

(1) ได้ติดตามทวงถามให้ชำระหนี้ตามสมควรแก่กรณี โดยมีหลักฐานการติดตาม
ทวงถามอย่างชัดเจนและไม่ได้รับชำระ โดยปรากฏว่า

(ก) ลูกหนี้ถึงแก่ความตาย เป็นคนสาบสูญ หรือมีหลักฐานว่าหาย
สาบสูญไป และไม่มีทรัพย์สินใด ๆ จะชำระหนี้ได้

(ข) ลูกหนี้เลิกกิจการ และมีหนี้ของเจ้าหนีรายอื่นมีบุริมสิทธิ
เหนือทรัพย์สินทั้งหมดของลูกหนี้อยู่ในลำดับก่อนเป็นจำนวนมากกว่าทรัพย์สินของลูกหนี้

(2) ได้ดำเนินการฟ้องร้องลูกหนี้ในคดีแพ่งหรือได้ยื่นคำขอเกลี้ยหนี้ในคดีที่ลูกหนี้
ถูกเจ้าหนีรายอื่นฟ้องในคดีแพ่ง และในกรณีนั้น ๆ ได้มีคำสั่งบังคับหรือคำสั่งของศาลแล้ว แต่ลูกหนี้
ไม่มีทรัพย์สินใด ๆ จะชำระหนี้ได้ หรือ

(3) ได้ดำเนินการฟ้องร้องลูกหนี้ในคดีล้มละลายหรือได้ยื่นคำขอรับชำระหนี้ใน
คดีที่ลูกหนี้ถูกเจ้าหนีรายอื่นฟ้องในคดีล้มละลาย และในกรณีนั้น ๆ ได้มีการประนอมหนี้กับลูกหนี้

โดยศาลมีคำสั่งเห็นชอบกับการประนอมหนี้นั้น หรือลูกหนี้ถูกศาลพิพากษาให้เป็นบุคคลล้มละลาย และได้มีการแบ่งทรัพย์สินของลูกหนี้ครั้งแรกแล้ว

ข้อ 5 การจำหน่ายหนี้สูญจากบัญชีลูกหนี้ ในกรณีหนึ่งของลูกหนี้แต่ละรายมีจำนวนไม่เกิน 500,000 บาท ต้องดำเนินการดังต่อไปนี้

- (1) ได้ดำเนินการตามข้อ 4 (1) แล้ว
- (2) ได้ดำเนินการฟ้องร้องลูกหนี้ในคดีแพ่งและศาลได้มีคำสั่งรับคำฟ้องนั้นแล้ว หรือได้ยื่นคำขอเจดีย์หนี้ในคดีที่ลูกหนี้ถูกเจ้าหนี้อื่นฟ้องในคดีแพ่ง และศาลได้มีคำสั่งรับคำขอนั้นแล้ว หรือ
- (3) ได้ดำเนินการฟ้องร้องลูกหนี้ในคดีล้มละลายและศาลได้มีคำสั่งรับคำฟ้องนั้นแล้ว หรือได้ยื่นคำขอรับชำระหนี้ในคดีที่ลูกหนี้ถูกเจ้าหนี้อื่นฟ้องในคดีล้มละลาย และศาลได้มีคำสั่งรับคำขอนั้นแล้ว

ในกรณีตาม (2) หรือ (3) กรรมการหรือหุ้นส่วนผู้จัดการของบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลผู้เป็นเจ้าของหนี้ต้องมีคำสั่งอนุมัติให้จำหน่ายหนี้นั้นเป็นหนี้สูญจากบัญชีลูกหนี้ ภายใน 30 วันนับแต่วันสิ้นรอบระยะเวลาบัญชีนั้น

ข้อ 6 การจำหน่ายหนี้สูญจากบัญชีลูกหนี้ของธนาคาร หรือบริษัทเงินทุนตามกฎหมายว่าด้วยการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเออร์ ในกรณีหนึ่งของลูกหนี้แต่ละรายมีจำนวนไม่เกิน 200,000 บาท ให้กระทำได้โดยไม่ต้องดำเนินการตามหลักเกณฑ์ในข้อ 4 หรือข้อ 5 ถ้าปรากฏว่ามีหลักฐานการติดตามทวงถามให้ชำระหนี้ตามสมควรแก่กรณีแล้วแต่ไม่ได้รับชำระหนี้ และหากการฟ้องลูกหนี้จะต้องเสียค่าใช้จ่ายตามสมควรแก่กรณีแล้วแต่ไม่ได้รับชำระหนี้ และหากจะฟ้องลูกหนี้จะต้องเสียค่าใช้จ่ายไม่คุ้มกับหนี้ที่จะได้รับชำระ

ความในวรรคหนึ่งให้ใช้บังคับสำหรับการจำหน่ายหนี้สูญจากบัญชีลูกหนี้ของบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลอื่นที่มีใช้ธนาคารหรือบริษัทเงินทุนดังกล่าวในกรณีหนึ่งของลูกหนี้แต่ละรายมีจำนวนไม่เกิน 100,000 บาทด้วย

ข้อ 7 หนี้ของลูกหนี้รายใดที่เข้าลักษณะตามข้อ 3 และได้ดำเนินการตามข้อ 4 ข้อ 5 หรือข้อ 6 ครบถ้วนแล้วในรอบระยะเวลาบัญชีใด ให้จำหน่ายเป็นลูกหนี้จากบัญชีลูกหนี้และถือเป็นรายจ่ายในรอบระยะเวลาบัญชีนั้น เว้นแต่กรณีตามข้อ 5 (2) และ (3) ให้ถือเป็นรายจ่ายในรอบระยะเวลาบัญชีที่ศาลได้มีคำสั่งรับคำฟ้อง คำขอเจดีย์หนี้หรือคำขอรับชำระหนี้ แล้วแต่กรณี

ข้อ 8 กฎกระทรวงนี้ให้ใช้บังคับสำหรับรอบระยะเวลาบัญชีที่สิ้นสุดลงในหรือหลังวันที่ 31 ธันวาคม 2534 เป็นต้นไป

ให้ไว้ ณ วันที่ 29 ตุลาคม พ.ศ. 2534

วิระพงษ์ งามภาณุ

รัฐมนตรีว่าการฯ รักษาการแทน

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

ประกาศอธิบดีกรมสรรพากร เกี่ยวกับภาษีมูลค่าเพิ่ม (ฉบับที่ 17) เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์ และเงื่อนไขเกี่ยวกับภาษีซื้อที่ไม่ให้นำไปหักในการคำนวณภาษี ตามมาตรา 82/5 (1) (2) (3) และ (4) แห่งประมวลรัษฎากร

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 82/5 (1) (2) (3) และ (4) แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ 30) พ.ศ. 2534 อธิบดีกรมสรรพากร กำหนดหลักเกณฑ์ และเงื่อนไขเกี่ยวกับภาษีซื้อที่ไม่ให้นำไปหักในการคำนวณภาษี ดังต่อไปนี้

ข้อ 1 กรณีไม่มีใบกำกับภาษีตามมาตรา 82/5 (1) แห่งประมวลรัษฎากร ผู้ประกอบการไม่มีสิทธินำภาษีซื้อไปหักในการคำนวณภาษี

ข้อ 2 กรณีมีใบกำกับภาษีแต่ไม่อาจแสดงใบกำกับภาษีได้ว่าการชำระภาษีซื้อตามมาตรา 82/5 (1) แห่งประมวลรัษฎากร ให้ผู้ประกอบการมีสิทธินำภาษีซื้อไปหักในการคำนวณภาษีได้ตามหลักเกณฑ์ดังต่อไปนี้

(ก) ใบกำกับภาษีถูกทำลายโดยเหตุสุดวิสัย เช่น อัคคีภัย อุทกภัย หรือवादภัย ซึ่งต้องมีหลักฐานทางราชการหรือหลักฐานอื่นที่เชื่อถือได้ว่าเกิดเหตุการณ์ดังกล่าวจริง และ

(ข) ผู้ประกอบการไม่สามารถขอใบแทนใบกำกับภาษีจากผู้ขายสินค้าหรือผู้ให้บริการไม่สามารถออกใบแทนใบกำกับภาษีได้เพราะเหตุสุดวิสัย

ข้อ 3 กรณีมีใบกำกับภาษี และสามารถแสดงใบกำกับภาษีได้ว่าการชำระภาษีซื้อไปจริงตามมาตรา 82/5 (2) แห่งประมวลรัษฎากร ใบกำกับภาษีดังกล่าวต้องมีรายการครบถ้วนตามมาตรา 86/4 แห่งประมวลรัษฎากร

ข้อ 4 ภาษีซื้อที่ไม่เกี่ยวข้องโดยตรงกับการประกอบกิจการของผู้ประกอบการตามมาตรา 82/5 (3) แห่งประมวลรัษฎากร ได้แก่ ภาษีซื้อที่ไม่เข้าลักษณะเป็นรายจ่ายเพื่อหากำไรหรือเพื่อกิจการโดยเฉพาะ

ข้อ 5 ภาษีซื้อที่เกิดจากรายจ่ายเพื่อการรับรอง หรือเพื่อการอื่นที่มีลักษณะทำนองเดียวกันตามมาตรา 82/5 (4) แห่งประมวลรัษฎากร ตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขดังต่อไปนี้

(ก) ค่ารับรองหรือค่าบริการไม่ว่าจะจ่ายเพื่อการรับรอง หรือให้บริการแก่บุคคลใด ๆ และไม่ว่าจะอำนวยความสะดวกแก่กิจการหรือไม่ก็ตาม เช่น ค่าที่พัก ค่าอาหาร ค่าเครื่องดื่ม

ค่ามหรสพ ค่าใช้จ่ายเพื่อการกีฬา และค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ในทำนองเดียวกัน

(ข) ค่าสิ่งจูง หรือประโยชน์อื่นใดที่ให้แก่บุคคลซึ่งได้รับการรับรองหรือรับบริการตาม (ก) และบุคคลอื่น

ประกาศนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2535

ประกาศ ณ วันที่ 27 ธันวาคม พ.ศ. 2534

บัณฑิต บุญยะปานะ

อธิบดีกรมสรรพากร

ประกาศอธิบดีกรมสรรพากร เกี่ยวกับภาษีมูลค่าเพิ่ม (ฉบับที่ 42) เรื่อง การกำหนดภาษีซื้อที่ไม่ให้นำไปหักในการคำนวณภาษีมูลค่าเพิ่ม ตามมาตรา 82/5 (6) แห่งประมวลรัษฎากร

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 82/5 (6) แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ 30) พ.ศ. 2534 อธิบดีกรมสรรพากร โดยอนุมัติรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง กำหนดภาษีซื้อที่ไม่ให้นำไปหักในการคำนวณภาษี ไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ 1 ให้ยกเลิกประกาศอธิบดีกรมสรรพากร เกี่ยวกับภาษีมูลค่าเพิ่ม (ฉบับที่ 14) เรื่อง การกำหนดภาษีซื้อที่ไม่ให้นำไปหักในการคำนวณภาษีมูลค่าเพิ่ม ตามมาตรา 82/5 (6) แห่งประมวลรัษฎากร ลงวันที่ 27 ธันวาคม พ.ศ.2534

ข้อ 2 ภาษีซื้อดังต่อไปนี้ ไม่ให้นำมาหักในการคำนวณภาษีมูลค่าเพิ่มตามมาตรา 82/3 แห่งประมวลรัษฎากร

(1) ภาษีซื้อที่เกิดจากการซื้อ เช่าซื้อ หรือรับโอนรถยนต์นั่งและรถยนต์โดยสารที่มีที่นั่งไม่เกิน 10 คนตามกฎหมายว่าด้วยพิกัดอัตราภาษีสรรพสามิต และภาษีซื้อที่เกิดจากการซื้อสินค้าหรือการรับบริการที่เกี่ยวข้องกับรถยนต์นั่งและรถยนต์โดยสารที่มีที่นั่งไม่เกิน 10 คนตามกฎหมายว่าด้วยพิกัดอัตราภาษีสรรพสามิต

ความตามวรรคหนึ่งมิให้ใช้บังคับสำหรับรถยนต์นั่งและรถยนต์โดยสารที่มีที่นั่งไม่เกิน 10 คนตามกฎหมายว่าด้วยพิกัดอัตราภาษีสรรพสามิตและให้บริการเช่ารถยนต์ดังกล่าวของตนเองโดยตรง

(2) ภาษีซื้อตามใบกำกับภาษีอย่างย่อตามมาตรา 86/6 และมาตรา 86/7 แห่งประมวลรัษฎากร

(3) ภาษีซื้อที่เกิดจากการซื้อทรัพย์สินเพื่อใช้หรือจะใช้ในกิจการประเภทที่ไม่ต้องเสียภาษีมูลค่าเพิ่ม หรือภาษีซื้อที่เกิดจากรายจ่ายของกิจการประเภทที่ไม่ต้องเสียภาษีมูลค่าเพิ่ม

(4) ภาษีซื้อที่เกิดจากการก่อสร้างอาคารหรืออสังหาริมทรัพย์อื่น เพื่อใช้หรือจะใช้ ในกิจการประเภทที่ต้องเสียภาษีมูลค่าเพิ่ม และต่อมาได้ขายหรือนำไปใช้ในกิจการประเภทที่ไม่ ต้องเสียภาษีมูลค่าเพิ่ม ทั้งนี้เฉพาะที่ได้กระทำภายในสามปีนับแต่เดือนภาษีที่ก่อสร้างเสร็จสมบูรณ์

(5) ภาษีซื้อตามใบกำกับภาษีตามมาตรา 86/4 แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งรายการ ตามมาตรา 86/4 (1) แห่งประมวลรัษฎากร มิได้ตีพิมพ์ขึ้น หรือมิได้จัดทำขึ้นด้วยระบบคอมพิวเตอร์ ในกรณีจัดทำใบกำกับภาษีขึ้นด้วยระบบคอมพิวเตอร์ทั้งฉบับ

(6) ภาษีซื้อตามใบกำกับภาษีตามมาตรา 86/4 แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งรายการ ตามมาตรา 86/4 (8) แห่งประมวลรัษฎากร มิได้จัดทำขึ้นตามวิธีการตามประกาศอธิบดีกรม สรรพากร ซึ่งออกโดยอาศัยอำนาจตามความในมาตรา 86/4 (8) แห่งประมวลรัษฎากร

(7) ภาษีซื้อตามใบกำกับภาษีตามมาตรา 86/4 แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งรายการใน ใบกำกับภาษีเป็นสำเนา (Copy) แต่ไม่รวมถึงใบกำกับภาษีที่ได้ทำร่วมกับเอกสารทางการค้าอื่น ซึ่ง มีจำนวนหลายฉบับและใบกำกับภาษีซึ่งมีรายการในใบกำกับภาษีเป็นสำเนา มีข้อความว่า “เอกสาร ออกเป็นชุด” ปรากฏอยู่ด้วย

(8) ภาษีซื้อส่วนที่เฉลี่ยเป็นของกิจการประเภทที่ไม่ต้องเสียภาษีมูลค่าเพิ่ม ซึ่งได้ คำนวณตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขตามประกาศอธิบดีกรมสรรพากร ซึ่งออกโดยอาศัย อำนาจตามความในมาตรา 82/5 (6) แห่งประมวลรัษฎากร

(9) ภาษีซื้อที่เกิดจากการซื้อสินค้าหรือรับบริการซึ่งผู้ประกอบการจดทะเบียนนำ ไปใช้หรือจะใช้ในการประกอบกิจการทั้งประเภทที่ต้องเสียภาษีมูลค่าเพิ่ม และประเภทที่ไม่ต้อง เสียภาษีมูลค่าเพิ่ม และผู้ประกอบการจดทะเบียนดังกล่าวใช้สิทธิเลือกไม่นำภาษีซื้อทั้งหมดไปหัก ในการคำนวณภาษีมูลค่าเพิ่มเนื่องจากกิจการประเภทที่ต้องไม่เสียภาษีมูลค่าเพิ่มมีรายได้ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 70 ของรายได้ของกิจการทั้งหมด ทั้งนี้ตามข้อ 3 (2) ประกาศอธิบดีกรมสรรพากร เกี่ยวกับ ภาษีมูลค่าเพิ่ม (ฉบับที่ 29) เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการเฉลี่ยภาษีซื้อ ตาม มาตรา 82/6 แห่งประมวลรัษฎากร ลงวันที่ 9 มีนาคม พ.ศ. 2535

(10) ภาษีซื้อตามใบกำกับภาษีตามมาตรา 86/4 แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งรายการ ตามมาตรา 86/4 แห่งประมวลรัษฎากร ได้ถูกแก้ไขเปลี่ยนแปลง เว้นแต่รายการที่ได้ถูกแก้ไข เปลี่ยนแปลงตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่อธิบดีกรมสรรพากรกำหนด

(11) ภาษีซื้อที่เกิดจากการซื้อ เช่าซื้อ หรือรับโอน รถยนต์ที่มีไซรถยนต์นั่งและรถ ยนต์โดยสารที่มีที่นั่งไม่เกิน 10 คนตามกฎหมายว่าด้วยพิกัดอัตราภาษีสรรพสามิต เพื่อใช้หรือจะใช้ ในกิจการประเภทที่ต้องเสียภาษีมูลค่าเพิ่มและต่อมาได้มีการตัดแปลงรถยนต์ดังกล่าวเป็นรถยนต์นั่ง

หรือรถยนต์โดยสารที่มีที่นั่งไม่เกิน 10 คนตามกฎหมายว่าด้วยพิกัดอัตราภาษีสรรพสามิต ทั้งนี้ เฉพาะที่ได้กระทำภายในสามปีนับแต่เดือนภาษีที่ได้รับรถยนต์ไว้ในครอบครอง

(12) ภาษีซื้อตามใบกำกับภาษีตามมาตรา 86/4 แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งรายการ ตามมาตรา 86/4 (2) แห่งประมวลรัษฎากร มิได้ตีพิมพ์ขึ้นหรือมิได้จัดทำขึ้นด้วยระบบ คอมพิวเตอร์ในกรณีจัดทำใบกำกับภาษีขึ้นด้วยระบบคอมพิวเตอร์ทั้งฉบับ

ข้อ 3 ประกาศนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันออกประกาศนี้ เว้นแต่ ข้อ 2 (5) และ (6) ให้ ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2536 เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ 29 ธันวาคม พ.ศ. 2535

ม.ร.ว. จัตุมงคล โสณกุล

อธิบดีกรมสรรพากร

พระราชกฤษฎีกา ออกตามความในประมวลรัษฎากร ว่าด้วยการกำหนดค่าใช้จ่ายที่ยอมให้หักจาก เงินได้พึงประเมิน (ฉบับที่ 11) พ.ศ. 2502

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้า ฯ ให้ ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรกำหนดค่าใช้จ่ายที่ยอมให้หักจากเงินได้พึงประเมินตามประมวล รัษฎากรเสียใหม่

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 53 มาตรา 44 มาตรา 45 แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งได้แก้ไข โดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ 12) พ.ศ. 2497 และมาตรา 46 แห่ง ประมวลรัษฎากร ซึ่งได้แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ 10) พ.ศ. 2496 จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ ให้ตราพระราชกฤษฎีกาขึ้นไว้ดังต่อไปนี้

มาตรา 1 พระราชกฤษฎีกานี้เรียกว่า พระราชกฤษฎีกาออกตามความในประมวลรัษฎากรว่า ด้วยการกำหนดค่าใช้จ่ายที่ยอมให้หักจากเงินได้พึงประเมิน (ฉบับที่ 11) พ.ศ. 2502

มาตรา 2 พระราชกฤษฎีกานี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

มาตรา 3 ให้ยกเลิกพระราชกฤษฎีกากำหนดค่าใช้จ่ายที่ยอมให้หักจากเงินได้พึงประเมินตาม ประมวลรัษฎากร พ.ศ. 2496 และพระราชกฤษฎีกากำหนดค่าใช้จ่ายที่ยอมให้หักจากเงินได้พึง ประเมินตาม ประมวลรัษฎากร พ.ศ. 2497

มาตรา 4 อัตราค่าใช้จ่ายที่ยอมให้หักตามพระราชกฤษฎีกานี้ ให้ใช้บังคับสำหรับเงินได้พึงประเมินที่ถึงกำหนดเวลายื่นรายการในปี พ.ศ. 2503 เป็นต้นไป

มาตรา 5 เงินได้พึงประเมินตามมาตรา 40 (5) แห่งประมวลรัษฎากรซึ่งได้แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ 16) พ.ศ. 2502 ยอมให้หักค่าใช้จ่ายได้ดังนี้

(1) การให้เช่าทรัพย์สิน

(ก) ถ้าเป็นบ้าน โรงเรือน สิ่งปลูกสร้างอย่างอื่น หรือแพในกรณีเจ้าของเป็นผู้ให้เช่า ให้หักค่าใช้จ่ายเป็นการเหมาร้อยละ 30 ในกรณีให้เช่าช่วงให้หักค่าใช้จ่ายเฉพาะที่เสียให้แก่ผู้ให้เช่าเดิม หรือผู้ให้เช่าช่วง แล้วแต่กรณี

(ข) ถ้าเป็นที่ดินที่ใช้ในการเกษตร ในกรณีเจ้าของเป็นผู้ให้เช่าให้หักค่าใช้จ่ายเป็นการเหมาร้อยละ 20 ในกรณีให้เช่าช่วงให้หักค่าใช้จ่ายเฉพาะที่เสียให้แก่ผู้ให้เช่าเดิม หรือผู้ให้เช่าช่วง แล้วแต่กรณี

(ค) ถ้าเป็นที่ดินที่มีได้ใช้ในการเกษตร ในกรณีเจ้าของเป็นผู้ให้เช่าให้หักค่าใช้จ่ายเป็นการเหมาร้อยละ 15 ในกรณีให้เช่าช่วงให้หักค่าใช้จ่ายเฉพาะที่เสียให้แก่ผู้ให้เช่าเดิม หรือผู้ให้เช่าช่วง แล้วแต่กรณี

(ง) ถ้าเป็นยานพาหนะ ในกรณีเจ้าของเป็นผู้ให้เช่าให้หักค่าใช้จ่ายเป็นการเหมาร้อยละ 30 ในกรณีให้เช่าช่วงให้หักค่าใช้จ่ายเฉพาะที่เสียให้แก่ผู้ให้เช่าเดิม หรือผู้ให้เช่าช่วง แล้วแต่กรณี

(จ) ถ้าเป็นทรัพย์สินอย่างอื่น ในกรณีเจ้าของเป็นผู้ให้เช่าให้หักค่าใช้จ่ายเป็นการเหมาร้อยละ 10 ในกรณีให้เช่าช่วงให้หักค่าใช้จ่ายเฉพาะที่เสียให้แก่ผู้ให้เช่าเดิม หรือผู้ให้เช่าช่วง แล้วแต่กรณี

เว้นแต่ผู้มีเงินได้ตาม (ก) ถึง (จ) จะแสดงหลักฐานต่อเจ้าพนักงานประเมินและพิสูจน์ได้ว่ามีค่าใช้จ่ายมากกว่านั้น ก็ยอมให้หักค่าใช้จ่ายได้ตามความจำเป็นและสมควร ทั้งนี้ให้นำมาตรา 65 ทวิ และ 65 ตริ แห่งประมวลรัษฎากรซึ่งได้แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ 16) พ.ศ. 2502 มาใช้โดยอนุโลม แต่ถ้าตามหลักฐานที่นำมาพิสูจน์ปรากฏว่ามีรายจ่ายที่หักได้ตามกฎหมายน้อยกว่าอัตราค่าใช้จ่ายที่กำหนดไว้ข้างต้น ก็ให้ถือว่ามิได้ใช้จ่ายเพียงเท่าหลักฐานที่นำมาพิสูจน์

(2) การผิดสัญญาเช่าซื้อทรัพย์สิน ให้หักค่าใช้จ่ายเป็นการเหมาร้อยละ 20

(3) การผิดสัญญาซื้อขายเงินผ่อน ซึ่งผู้ขายได้รับคืนทรัพย์สินที่ซื้อขายนั้นโดยไม่ต้องคืนเงินหรือประโยชน์ที่ได้รับไว้แล้ว ให้หักค่าใช้จ่ายเป็นการเหมาร้อยละ 20

มาตรา 6 เงินได้พึงประเมินตามมาตรา 40 (6) แห่งประมวลรัษฎากรซึ่งได้แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ 10) พ.ศ. 2496 ยอมให้หักค่าใช้จ่ายได้ดังนี้

(1) เงินได้จากวิชาชีพอิสระการประกอบโรคศิลป์ ให้หักค่าใช้จ่ายเป็นการเหมา ร้อยละ 60

(2) เงินได้จากวิชาชีพอิสระนอกจาก (1) ให้หักค่าใช้จ่ายเป็นการเหมา ร้อยละ 30 เว้นแต่ผู้มีเงินได้ตาม (1) หรือ (2) จะแสดงหลักฐานต่อเจ้าพนักงานประเมินและพิสูจน์ได้ว่ามีค่าใช้จ่ายมากกว่านั้น ก็ยอมให้หักค่าใช้จ่ายได้ตามความจำเป็นและสมควร ทั้งนี้ให้นำมาตรา 65 ทวิแห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งได้แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ 21) พ.ศ. 2517 และมาตรา 65 ตรี แห่งประมวลรัษฎากรซึ่งได้แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ 16) พ.ศ. 2502 มาใช้โดยอนุโลม แต่ถ้าตามหลักฐานที่นำมาพิสูจน์ ปรากฏว่ามีรายจ่ายที่หักได้ตามกฎหมายน้อยกว่าอัตราค่าใช้จ่ายที่กำหนดไว้ข้างต้น ก็ให้ถือว่า มีค่าใช้จ่ายเพียงเท่าหลักฐานที่นำมาพิสูจน์

มาตรา 7 เงินได้พึงประเมินตามมาตรา 40 (7) แห่งประมวลรัษฎากรซึ่งได้แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ 10) พ.ศ. 2496 ยอมให้หักค่าใช้จ่ายเป็นการเหมา ร้อยละ 70 เว้นแต่ผู้มีเงินได้จะแสดงหลักฐานต่อเจ้าพนักงานประเมินและพิสูจน์ได้ว่ามีค่าใช้จ่ายมากกว่านั้น ก็ยอมให้หักค่าใช้จ่ายได้ตามความจำเป็นและสมควร ทั้งนี้ให้นำมาตรา 65 ทวิแห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งได้แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ 21) พ.ศ. 2517 และมาตรา 65 ตรี แห่งประมวลรัษฎากรซึ่งได้แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ 16) พ.ศ. 2502 มาใช้โดยอนุโลม แต่ถ้าตามหลักฐานที่นำมาพิสูจน์ ปรากฏว่ามีรายจ่ายที่หักได้ตามกฎหมายน้อยกว่าอัตราค่าใช้จ่ายที่กำหนดไว้ข้างต้น ก็ให้ถือว่า มีค่าใช้จ่ายเพียงเท่าหลักฐานที่นำมาพิสูจน์

มาตรา 8 เงินได้พึงประเมินตามมาตรา 40 (7) แห่งประมวลรัษฎากรซึ่งได้แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ 10) พ.ศ. 2496 ยอมให้หักค่าใช้จ่ายเป็นการเหมา ดังต่อไปนี้

(1) การเก็บค่าตั้งหรือค่าเกมจากการพนัน การแข่งขันหรือการเล่นต่าง ๆ	ร้อยละ 65
(2) การถ่าย ล้าง อัด หรือขยายรูป ภาพยนตร์ รวมทั้งส่วนประกอบ	ร้อยละ 70
(3) การทำกิจการคานเรือ อุเรือ หรือซ่อมเรือที่มีโช่ซ่อมเครื่องจักร เครื่องกล	ร้อยละ 70
(4) การทำรองเท้าและเครื่องหนังแท้หรือหนังเทียมรวมทั้งการขายส่วนประกอบ	ร้อยละ 70
(5) การตัด เย็บ ถัก ปัก เสื้อผ้าหรือส่วนอื่น ๆ รวมทั้งการขายส่วนประกอบ	ร้อยละ 70
(6) การทำ ตกแต่ง หรือซ่อมแซมเครื่องเรือนรวมทั้งการขายส่วนประกอบ	ร้อยละ 70

- (7) การทำกิจการ โรงแรมหรือภัตตาคาร หรือการปรุงอาหารหรือเครื่องดื่มจำหน่าย ร้อยละ 70
- (8) การตัด ดัด แต่งผม หรือตกแต่งร่างกาย ร้อยละ 70
- (9) การทำสบู่ แชมพู หรือเครื่องสำอาง ร้อยละ 70
- (10) การทำวรรณกรรม ร้อยละ 70
- (11) การค้าเครื่องเงิน ทอง นาค เพชร พลอย หรืออัญมณีอื่น ๆ
รวมทั้งการขายส่วนประกอบ ร้อยละ 75
- (12) การทำกิจการสถานพยาบาลตามกฎหมายว่าด้วยสถานพยาบาลเฉพาะที่มีเตียง
รับผู้ป่วยไว้ค้างคืนรวมทั้งการรักษาพยาบาลและการจำหน่ายยา ร้อยละ 75
- (13) การโม้หรือย้อยหิน ร้อยละ 75
- (14) การทำป่าไม้ สวนยาง หรือไม้ยืนต้น ร้อยละ 80
- (15) การขนส่งหรือรับจ้าง โดยยานพาหนะ ร้อยละ 80
- (16) การทำบล็อกร และตรา การรับพิมพ์ หรือเย็บสมุดเอกสาร
รวมทั้งขายส่วนประกอบ ร้อยละ 80
- (17) การทำเหมืองแร่ ร้อยละ 80
- (18) การทำเครื่องดัดตามกฎหมายภาษีว่าด้วยเครื่องดัด ร้อยละ 80
- (19) การทำเครื่องกระเบื้อง เครื่องเคลือบ เครื่องซิเมนต์ หรือดินเผา ร้อยละ 80
- (20) การทำหรือจำหน่ายกระแสไฟฟ้า ร้อยละ 80
- (21) การทำน้ำแข็ง ร้อยละ 80
- (22) การทำกาบ แป้งเปียกหรือสิ่งที่มีลักษณะทำนองเดียวกัน
และการทำแป้งชนิดต่าง ๆ ที่มีใช้เครื่องสำอาง ร้อยละ 80
- (23) การทำลูกโป่ง เครื่องแก้ว เครื่องพลาสติก หรือเครื่องอย่างสำเร็จรูป ร้อยละ 80
- (24) การซักกรีด หรือย้อมสี ร้อยละ 80
- (25) การขายของนอกจากที่ระบุไว้ในข้ออื่นซึ่งผู้ขายมิได้เป็นผู้ผลิต ร้อยละ 80
- (26) รางวัลที่เจ้าของม้าได้มาจากการส่งม้าเข้าแข่ง ร้อยละ 80
- (27) การรับสินไถ่ทรัพย์สินที่ขายฝากหรือการได้กรรมสิทธิ์ในทรัพย์สิน
โดนเด็ดขาดจากการขายฝาก ร้อยละ 85
- (28) การรมยาง การทำยางแผ่น หรือยางอย่างอื่นที่มีใช้สำเร็จรูป ร้อยละ 85
- (29) การฟอกหนัง ร้อยละ 85
- (30) การทำน้ำตาล หรือน้ำเหลือของน้ำตาล ร้อยละ 85
- (31) การจับสัตว์น้ำ ร้อยละ 85

- (32) การทำกิจการ โรงเรือ ร้อยละ 85
- (33) การกลั่นหรือหีบน้ำมัน ร้อยละ 85
- (34) การให้เช่าซื้อสังหาริมทรัพย์ที่ไม่เข้าลักษณะตาม
มาตรา 40 (5) แห่งประมวลรัษฎากรซึ่งได้แก้ไขเพิ่มเติม
โดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ 16) พ.ศ. 2502 ร้อยละ 85
- (35) การทำกิจการ โรงสีข้าว ร้อยละ 85
- (36) การทำเกษตรกรรมประเภทไม้ล้มลุกและธัญพืช ร้อยละ 85
- (37) การอบหรือบ่มใบยาสูบ ร้อยละ 85
- (38) การเลี้ยงสัตว์ทุกชนิด รวมทั้งการขายวัตถุพลอยได้ ร้อยละ 85
- (39) การฆ่าสัตว์จำหน่าย รวมทั้งการขายวัตถุพลอยได้ ร้อยละ 85
- (40) การทำนาเกลือ ร้อยละ 85
- (41) การขายเรือกำปั่นหรือเรือที่มีระวางตั้งแต่หกตันขึ้นไป เรือกลไฟ
เรือยนต์ที่มีระวางตั้งแต่หกตันขึ้นไป หรือแพ ร้อยละ 85
- (42) การขายที่ดินเงินผ่อนหรือการให้เช่าซื้อที่ดิน ร้อยละ 61
- (43) การแสดงของนักแสดงละคร ภาพยนตร์ วิทยุหรือโทรทัศน์ นักร้อง
นักดนตรี นักกีฬาอาชีพหรือนักแสดงเพื่อความบันเทิงใด ๆ
- (ก) สำหรับเงินได้ส่วนที่ไม่เกิน 300,000 บาท ร้อยละ 60
- (ข) สำหรับเงินได้ส่วนที่เกิน 300,000 บาท ร้อยละ 40
- การหักค่าใช้จ่ายตาม (ก) และ (ข) รวมกันต้องไม่เกิน 600,000 บาท

เว้นแต่ผู้มีเงินได้ตามกิจการตามที่ระบุไว้ในวรรคหนึ่ง แสดงหลักฐานต่อเจ้าพนักงานประเมิน และพิสูจน์ได้ว่ามีค่าใช้จ่ายมากกว่านั้น ก็ยอมให้หักค่าใช้จ่ายได้ตามความจำเป็นและสมควร ทั้งนี้ให้นำมาตรา 65 ทวิ แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งได้แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ 21) พ.ศ. 2517 และมาตรา 65 ตริ แห่งประมวลรัษฎากรซึ่งได้แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ 16) พ.ศ. 2502 มาใช้โดยอนุโลม แต่ถ้าตามหลักฐานที่นำมาพิสูจน์ ปรากฏว่ามีรายจ่ายที่หักได้ตามกฎหมายน้อยกว่าอัตราค่าใช้จ่ายที่กำหนดไว้ข้างต้น ก็ให้ถือว่ามีค่าใช้จ่ายเพียงเท่าหลักฐานที่นำมาพิสูจน์

มาตรา 8 ทวิ เงินได้พึงประเมินตามมาตรา 40 (7) แห่งประมวลรัษฎากรซึ่งได้แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ 10) พ.ศ. 2496 ที่มีได้ระบุไว้ในมาตรา 8 ให้หักค่าใช้จ่ายได้ตามความจำเป็นและสมควร ทั้งนี้ให้นำมาตรา 65 ทวิ แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งได้แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ 21) พ.ศ. 2517 และ

มาตรา 65 ตี แห่งประมวลรัษฎากรซึ่งได้แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวล
รัษฎากร (ฉบับที่ 16) พ.ศ. 2502 มาใช้โดยอนุโลม

มาตรา 9 ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังรักษาการตามพระราชกฤษฎีกานี้
ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ
จอมพล ศ. ธนะรัชต์
นายกรัฐมนตรี

**พระราชกฤษฎีกา ออกตามความในประมวลรัษฎากร ว่าด้วยการหักค่าสึกหรอ และค่าเสื่อมราคา
ของทรัพย์สิน (ฉบับที่ 145) พ.ศ. 2527 ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร ให้ไว้ ณ วันที่ 15 กุมภาพันธ์
พ.ศ. 2527 เป็นปีที่ 39 ในราชการปัจจุบัน**

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้
ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไข และอัตราการหักค่าสึกหรอและ
ค่าเสื่อมราคาของทรัพย์สิน

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 159 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และมาตรา 65
ทวิ (2) แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร
(ฉบับที่ 25) พ.ศ. 2525 จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชกฤษฎีกาขึ้นไว้ ดังต่อไปนี้

มาตรา 1 พระราชกฤษฎีกานี้เรียกว่า “พระราชกฤษฎีกาออกตามความในประมวลรัษฎากร
ว่าด้วยการหักค่าสึกหรอ และค่าเสื่อมราคาของทรัพย์สิน (ฉบับที่ 145) พ.ศ. 2527

มาตรา 2 พระราชกฤษฎีกานี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา
เป็นต้นไป เว้นแต่มาตรา 3 มาตรา 4 มาตรา 5 มาตรา 6 และมาตรา 7 ให้ใช้บังคับในการคำนวณภาษี
เงินได้ของบริษัทและห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล ซึ่งรอบระยะเวลาเริ่มในหรือหลังวันที่ 1 มกราคม พ.ศ.
2527 เป็นต้นไป

มาตรา 3 ในการหักค่าสึกหรอและค่าเสื่อมราคาของทรัพย์สินเพื่อประโยชน์ในการคำนวณ
กำไรสุทธิหรือขาดทุนสุทธิเพื่อเสียภาษี เมื่อบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลได้เลือกใช้วิธีการทาง
บัญชีที่รับรองทั่วไปและอัตราที่จะหักอย่างใดแล้ว ให้ใช้วิธีการทางบัญชีและอัตรานั้นตลอดไป จะ
เปลี่ยนแปลงได้ต่อเมื่อได้รับอนุมัติจากอธิบดีกรมสรรพากรหรือผู้ที่อธิบดีกรมสรรพากรมอบหมาย
ในกรณีที่ได้รับอนุมัติให้เปลี่ยนแปลงได้ให้ถือปฏิบัติตั้งแต่วันถัดจากวันบัญชีที่ได้รับอนุมัตินั้น

มาตรา 4 การหักค่าสึกหรอและค่าเสื่อมราคาของทรัพย์สิน ให้คำนวณหักตามระยะเวลาที่ได้ทรัพย์สินนั้นมาในแต่ละรอบระยะเวลาบัญชี ในกรณีที่รอบระยะเวลาบัญชีใดไม่เต็มสิบสองเดือนให้เฉลี่ยหักตามส่วนสำหรับรอบระยะเวลาบัญชีนั้น ทั้งนี้ ไม่เกินอัตราร้อยละของมูลค่าต้นทุนตามประเภทของทรัพย์สิน ดังต่อไปนี้

(1) อาคาร

อาคารถาวร ร้อยละ 5

อาคารชั่วคราว ร้อยละ 100

(2) ต้นทุนเพื่อการค้าซึ่งแหล่งทรัพยากรธรรมชาติที่สูญสิ้นไป ร้อยละ 5

(3) ต้นทุนเพื่อการค้าซึ่งสิทธิการเช่า

กรณีไม่มีหนังสือสัญญาเช่า หรือมีหนังสือสัญญา

เช่าที่มีข้อกำหนดให้ต่ออายุการเช่าได้โดยเงื่อนไข

ในการต่ออายุนั้นเปิดโอกาสให้ต่ออายุการเช่ากัน

ได้ต่อ ๆ ไป

ร้อยละ 10

กรณีมีหนังสือสัญญาเช่าที่ไม่มีข้อกำหนดให้ต่อ

อายุการเช่าได้ หรือ มีข้อกำหนดให้ต่ออายุการเช่าได้เพียง

ระยะเวลาอันจำกัดแน่นอน

ร้อยละ 100

หารด้วย

จำนวนปีอายุ

การเช่า และ

อายุที่ต่อได้

รวมกัน

(4) ต้นทุนที่ได้มาซึ่งสิทธิในกรรมวิธี สูตร กุ๊ตวิลต์ เครื่องหมาย

การค้า สิทธิประกอบกิจการตามใบอนุญาต สิทธิบัตร

ลิขสิทธิ์ หรือสิทธิอื่น

กรณีไม่จำกัดอายุการใช้งาน

ร้อยละ 10

กรณีจำกัดอายุการใช้งาน

ร้อยละ 100

หารด้วย

จำนวนปีอายุ

การใช้

(5) ทรัพย์สินอย่างอื่น ซึ่งโดยสภาพของทรัพย์สินนั้นสึกหรอ หรือ เสื่อมราคาได้ นอกจากที่ดินและสินค้า ร้อยละ 20
 กรณีบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล หักค่าสึกหรอและค่าเสื่อมราคาโดยใช้วิธีการทางบัญชีที่รับรองทั่วไป ซึ่งมีอัตราการหักค่าสึกหรอและค่าเสื่อมราคาไม่เท่ากันในแต่ละปี ระหว่างอายุการใช้ทรัพย์สิน บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลนั้นจะหักค่าสึกหรอและค่าเสื่อมราคาตามวิธีนั้นในบางปีเกินอัตราที่กำหนดข้างต้นก็ได้ แต่จำนวนปีอายุการใช้ของทรัพย์สิน เพื่อการหักค่าสึกหรอและค่าเสื่อมราคาต้อง ไม่น้อยกว่า 100 หารด้วยจำนวนร้อยละที่กำหนดข้างต้น

มาตรา 4 ทวิ การหักค่าสึกหรอและค่าเสื่อมราคาของทรัพย์สินประเภทเครื่องจักรและอุปกรณ์ของเครื่องจักรที่ใช้สำหรับการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยี ให้หักค่าสึกหรอและค่าเสื่อมราคาเบื้องต้นในวันที่ได้ทรัพย์สินนั้นมาในอัตราร้อยละ 40 ของมูลค่าต้นทุน สำหรับมูลค่าต้นทุนที่เหลือให้หักตามเงื่อนไขและอัตราที่กำหนดไว้ในมาตรา 4

ทรัพย์สินตามวรรคหนึ่ง จะต้องมีลักษณะและเป็นไปตามหลักเกณฑ์ ดังต่อไปนี้

(1) ต้องไม่เป็นเครื่องจักรและอุปกรณ์ของเครื่องจักรที่ใช้ผลิตสินค้าหรือให้บริการ เว้นแต่เครื่องจักรและอุปกรณ์ของเครื่องจักรดังกล่าวได้ใช้เพื่อการอย่างหนึ่งอย่างใดดังต่อไปนี้

(ก) การวิจัยอุตสาหกรรมขั้นพื้นฐาน ซึ่งหมายถึง การวิจัยตามแบบแผนหรือการค้นคว้าอย่างจริงจัง โดยมุ่งหมายที่จะค้นพบความรู้ใหม่อันอาจเป็นประโยชน์แก่การพัฒนาผลิตภัณฑ์ กระบวนการ หรือการบริการขึ้นใหม่ หรือโดยมุ่งหมายที่จะนำความก้าวหน้าอย่างเห็นได้ชัดมาสู่ผลิตภัณฑ์ กระบวนการ หรือการบริการที่มีอยู่เดิม

(ข) การวิจัยเชิงประยุกต์ ซึ่งหมายถึง การเปลี่ยนผลการวิจัยอุตสาหกรรมขั้นพื้นฐานมาใช้เป็นแผนงาน แบบพิมพ์เขียว หรือแบบ ในการทำขึ้นมาใหม่ เปลี่ยนแปลง หรือปรับปรุงซึ่งผลิตภัณฑ์ กระบวนการ หรือการบริการ ทั้งนี้ ไม่ว่าจะเพื่อขายหรือใช้เอง และให้หมายความรวมถึงการประดิษฐ์ต้นแบบที่ไม่สามารถใช้ในเชิงพาณิชย์ แนวคิดในการจัดทำและออกแบบผลิตภัณฑ์ กระบวนการ หรือการบริการหรือทางเลือกอื่นการสาธิตเบื้องต้นหรือโครงการนำร่องที่ไม่สามารถดัดแปลงหรือนำไปใช้เพื่อประโยชน์ในการอุตสาหกรรมหรือการพาณิชย์ แต่ไม่หมายความรวมถึงการเปลี่ยนแปลงตามปกติหรือตามระยะเวลาของผลิตภัณฑ์ ระบบการผลิต กระบวนการผลิต การบริการ หรือกิจกรรมอื่นที่ดำเนินงานอยู่ แม้ว่าการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวจะก่อให้เกิดความก้าวหน้าก็ตาม

(ค) การทดสอบคุณภาพผลิตภัณฑ์

(ง) การปรับปรุงกรรมวิธีการผลิต เพื่อลดต้นทุนการผลิตหรือเพิ่มผลผลิต
 ทั้งนี้ ไม่ว่าจะใช้เพื่อการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีของตนเอง หรือของผู้อื่น

(2) ต้องเป็นเครื่องจักรหรืออุปกรณ์เครื่องจักรที่ไม่เคยผ่านการใช้งานมาก่อน โดยเครื่องจักรและอุปกรณ์ดังกล่าวต้องสามารถนำไปใช้งานได้ตั้งแต่สองปีขึ้นไปและมีมูลค่าต้นทุนไม่ต่ำกว่า 100,000 บาท

มาตรา 4 ตรี การหักค่าสึกหรอและค่าเสื่อมราคาของทรัพย์สินประเภทเครื่องบันทึกการเก็บเงิน ให้หักได้ดังต่อไปนี้

(1) ร้อยละ 100 ของมูลค่าต้นทุนตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในมาตรา 4

(2) หักค่าสึกหรอและค่าเสื่อมราคาเบื้องต้น ในวันที่ได้ทรัพย์สินนั้นมาในอัตราร้อยละ 40 ของมูลค่าต้นทุน สำหรับมูลค่าต้นทุนส่วนที่เหลือ ให้หักตามเงื่อนไขและอัตราที่กำหนดไว้ในมาตรา 4

ทรัพย์สินตามวรรคหนึ่ง จะต้องมีลักษณะและเป็นไปตามหลักเกณฑ์ดังต่อไปนี้

(1) ต้องเป็นทรัพย์สินของผู้ประกอบการจดทะเบียนที่เสียภาษีมูลค่าเพิ่ม โดยคำนวณตามมาตรา 82/3 แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งประกอบกิจการค้าปลีกหรือประกอบกิจการอย่างอื่นซึ่งมิใช่การค้าปลีกที่อธิบดีกรมสรรพากรอนุมัติให้ใช้เครื่องบันทึกการเก็บเงินในการออกใบกำกับภาษีอย่างย่อ ทั้งนี้ตามมาตรา 86/7 แห่งประมวลรัษฎากร แล้วแต่กรณี

(2) ต้องเป็นเครื่องบันทึกการเก็บเงินที่มีลักษณะตามที่อธิบดีกรมสรรพากรประกาศกำหนด แต่ไม่รวมถึงส่วนระบบควบคุมกลางของเครื่องคอมพิวเตอร์

(3) ต้องแจ้งการใช้เครื่องบันทึกการเก็บเงินในการออกใบกำกับภาษีอย่างย่อต่ออธิบดีกรมสรรพากรตามแบบที่อธิบดีกรมสรรพากรกำหนด ภายในเวลาสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับอนุมัติให้ใช้เครื่องบันทึกการเก็บเงิน

มาตรา 5 ทรัพย์สินประเภทรถยนต์โดยสารที่มีที่นั่งไม่เกินสิบคน หรือรถยนต์นั่ง ให้หักค่าสึกหรอหรือค่าเสื่อมราคาจากมูลค่าต้นทุน เฉพาะส่วนที่ไม่เกินหนึ่งล้านบาท

มาตรา 6 (ยกเลิกโดยพระราชกฤษฎีกา (ฉบับที่ 248) พ.ศ. 2534 ใช้บังคับสำหรับเงินได้ของบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลซึ่งมีรอบระยะเวลาบัญชีเริ่มในหรือหลัง 1 ม.ค. 2535 เป็นต้นไป แต่ยังคงให้ใช้ได้ต่อไปสำหรับการหักค่าสึกหรอหรือค่าเสื่อมราคาของทรัพย์สินที่ตีราคาเพิ่มขึ้นตามความในมาตรา 65 ทวิ (3))

มาตรา 7 ทรัพย์สินที่ได้มาโดยการเช่าซื้อหรือโดยการซื้อขายเงินผ่อน มูลค่าต้นทุนของทรัพย์สินนั้นให้ถือตามราคาที่ต้องชำระทั้งหมด แต่ค่าสึกหรอและค่าเสื่อมราคาที่จะนำมาหักในรอบระยะเวลาบัญชีจะต้องไม่เกินค่าเช่าซื้อหรือราคาที่ต้องผ่อนชำระในรอบระยะเวลาบัญชีนั้น

มาตรา 8 การหักค่าสึกหรอและค่าเสื่อมราคาสำหรับทรัพย์สินไม่ว่ากรณีใด จะหักจนหมดมูลค่าต้นทุนของทรัพย์สินนั้นไม่ได้

มาตรา 9 พระราชกฤษฎีกาออกตามความในประมวลรัษฎากรว่าด้วยการหักค่าสึกหรอและค่าเสื่อมราคาสำหรับทรัพย์สิน (ฉบับที่ 22) พ.ศ. 2509 ให้ยังคงใช้ได้ต่อไปสำหรับการหักค่าสึกหรอและค่าเสื่อมราคาสำหรับทรัพย์สินที่มีอยู่แล้วในรอบระยะเวลาบัญชี ที่สิ้นสุดลงก่อน วันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2527

มาตรา 10 ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังรักษาการตามพระราชกฤษฎีกานี้
ผู้สนองพระบรมราชโองการ
พลเอก ป.ดิถิตสูตานนท์
นายกรัฐมนตรี

พระราชกฤษฎีกา ออกตามความในประมวลรัษฎากร ว่าด้วยรายจ่ายที่ไม่ให้ถือเป็นรายจ่ายในการคำนวณกำไรสุทธิ (ฉบับที่ 315) พ.ศ.2540 ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร ให้ไว้ ณ วันที่ 10 พฤศจิกายน พ.ศ. 2540 เป็นปีที่ 52 ในราชการปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรกำหนดรายจ่ายที่ไม่ให้ถือเป็นรายจ่ายในการคำนวณกำไรสุทธิ

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 221 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยและมาตรา 65 ตรี (20) แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ 10) พ.ศ.2496 จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชกฤษฎีกานี้ขึ้นไว้ ดังต่อไปนี้

มาตรา 1 พระราชกฤษฎีกานี้เรียกว่า “พระราชกฤษฎีกาออกตามความในประมวลรัษฎากรว่าด้วยรายจ่ายที่ไม่ให้ถือเป็นรายจ่ายในการคำนวณกำไรสุทธิ (ฉบับที่ 315) พ.ศ.2540

มาตรา 2 พระราชกฤษฎีกานี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 29 พฤษภาคม พ.ศ.2539 เป็นต้นไป

มาตรา 3 ให้ยกเลิกพระราชกฤษฎีกาออกตามความในประมวลรัษฎากรว่าด้วยรายจ่ายที่ไม่ให้ถือเป็นรายจ่ายในการคำนวณกำไรสุทธิ (ฉบับที่ 294) พ.ศ.2539

มาตรา 4 รายจ่ายต่อไปนี้ไม่ให้ถือเป็นรายจ่ายในการคำนวณกำไรสุทธิ

(1) มูลค่าของทรัพย์สินประเภทรถยนต์นั่งและรถยนต์โดยสารที่มีที่นั่งไม่เกินสิบคนตามกฎหมายว่าด้วยพิกัดอัตราภาษีสรรพสามิต เฉพาะส่วนที่เกินคันละหนึ่งล้านบาท

(2) ค่าเช่าทรัพย์สินประเภทรถยนต์นั่ง และรถยนต์โดยสารที่มีที่นั่งไม่เกินสิบคนตามกฎหมายว่าด้วยพิกัดอัตราภาษีสรรพสามิต เฉพาะส่วนที่เกินคันละสามหมื่นหกพันบาทต่อเดือนในกรณีที่เช่าเป็นรายเดือนหรือรายปี หรือค่าเช่าส่วนที่เกินคันละหนึ่งพันสามร้อยบาทต่อวันในกรณี

ที่เช่าเป็นรายวัน เศษของเดือนให้คิดเป็นวัน หากเช่าไม่ถึงหนึ่งวันให้คำนวณค่าเช่าตามส่วนของระยะเวลาที่เช่า ทั้งนี้โดยรวมภาษีมูลค่าเพิ่มด้วย

มาตรา 5 บทบัญญัติมาตรา 4 (1) ไม่ใช่บังคับกับรายจ่ายที่เกิดจากการซื้อหรือการเช่าซื้อทรัพย์สินประเภทรถยนต์นั่งและรถยนต์โดยสารที่มีที่นั่งไม่เกินสิบคนตามกฎหมายว่าด้วยพิกัดอัตราภาษีสรรพสามิต

(1) บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลซึ่งประกอบธุรกิจซื้อขายหรือให้เช่าซื้อรถยนต์ประเภทดังกล่าวไว้เพื่อเป็นสินค้า หรือ

(2) บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลซึ่งประกอบธุรกิจให้เช่าซื้อรถยนต์ประเภทดังกล่าวไว้เพื่อการให้เช่า เฉพาะมูลค่าต้นทุนส่วนที่เหลือหลังจากหักค่าสึกหรอและค่าเสื่อมราคาตามมาตรา 65 ทวิ (2) แห่งประมวลรัษฎากร

มาตรา 6 บทบัญญัติมาตรา 4 ไม่ใช่บังคับกับรายจ่ายที่มีมูลค่าต้นทุนของหรือค่าเช่าทรัพย์สินประเภทรถยนต์นั่งและรถยนต์โดยสารที่มีที่นั่งไม่เกินสิบคนตามกฎหมายว่าด้วยพิกัดอัตราภาษีสรรพสามิตที่เกิดจากการซื้อ การเช่าซื้อ หรือการเช่าที่ได้ทำสัญญาก่อนวันที่ 29 พฤษภาคม พ.ศ.2539

มาตรา 7 ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังรักษาการตามพระราชกฤษฎีกานี้
ผู้สนองพระบรมราชโองการ
พลเอก ชวลิต ยงใจยุทธ
นายกรัฐมนตรี

บัญชีอัตราภาษีเงินได้

(1) สำหรับบุคคลธรรมดา

เงิน ได้สุทธิไม่เกิน	100,000 บาท	ร้อยละ 5
ส่วนที่ไม่เกิน 50,000 บาทแรกยกเว้นภาษี		
เงิน ได้สุทธิส่วนที่เกิน	100,000 บาท	
แต่ไม่เกิน	500,000 บาท	ร้อยละ 10
เงิน ได้สุทธิส่วนที่เกิน	500,000 บาท	
แต่ไม่เกิน	1,000,000 บาท	ร้อยละ 20
เงิน ได้สุทธิส่วนที่เกิน	1,000,000 บาท	
แต่ไม่เกิน	4,000,000 บาท	ร้อยละ 30
เงิน ได้สุทธิส่วนที่เกิน	4,000,000 บาท	ร้อยละ 37

(2) สำหรับบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล

- (ก) ภาษีจากกำไรสุทธิของบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล ร้อยละ 30
- (ข) ภาษีตามมาตรา 70 นอกจากที่ระบุใน (ค) ร้อยละ 15
- (ค) ภาษีตามมาตรา 70 เฉพาะกรณีการจ่ายเงินได้พึงประเมินตามมาตรา 40(4) (จ) ร้อยละ 10
- (ง) ภาษีตามมาตรา 70 ทวิ ร้อยละ 10
- (จ) ภาษีจากรายได้ก่อนหักรายจ่ายใด ๆ ของมูลนิธิ หรือสมาคมที่ประกอบกิจการ
ซึ่งมีรายได้อันมิใช่รายได้ตามมาตรา 56 ทวิ (13) ร้อยละ 10

บัญชีอัตราอากรแสตมป์

ลักษณะแห่งตราสาร	ค่าอากร แสตมป์	ผู้ที่ต้อง เสียอากร	ผู้ที่ต้องขีด ฆ่าแสตมป์
<p>1. เช่าที่ดิน โรงเรือน สิ่งปลูกสร้างอย่างอื่นหรือแพ ทุกจำนวนเงิน 1,000 บาท หรือเศษของเงิน 1,000 บาท แห่งค่าเช่าหรือเงินกินเปล่า หรือทั้งสองอย่างรวมกันตลอดอายุการเช่า</p> <p>หมายเหตุ</p> <p>(1) ถ้าสัญญาเช่ามิได้กำหนดอายุการเช่าให้ถือว่ากำหนด 3 ปี</p> <p>(2) ถ้าสัญญาเช่าฉบับใดครบกำหนดอายุการเช่า หรือครบกำหนด 3 ปี ตาม (1) แล้วผู้เช่ายังคงครอบทรัพย์สินอยู่และให้ผู้เช่ารู้ความนั้นไม่หักท้าว ทั้งมิได้ทำสัญญาใหม่ ให้ถือว่าสัญญาเช่าเดิมนั้นได้เริ่มทำกันใหม่ โดยไม่มีกำหนดอายุการเช่า และต้องเสียอากรภายในสามสิบวัน นับแต่วันถือว่าเริ่มทำสัญญาใหม่นั้น</p> <p>ยกเว้น ไม่ต้องเสียอากร</p> <p>เช่าทรัพย์สินใช้ในการทำนา ไร่ สวน</p>	1 บาท	ผู้ให้เช่า	ผู้เช่า
<p>2. โอนใบหุ้น ใบหุ้นกู้ พันธบัตรและใบรับรองหนี้ ซึ่งบริษัท สมาคม คณะบุคคลหรือองค์การใด ๆ เป็นผู้ออก คิดตามราคาหุ้นที่ชำระแล้วหรือตามราคาในตราสารแล้วแต่อย่างใดจะมากกว่า ทุกจำนวนเงิน 1,000 บาท หรือเศษของเงิน 1,000 บาท</p> <p>ยกเว้น ไม่ต้องเสียอากร</p> <p>ก. โอนพันธบัตรของรัฐบาล</p> <p>ข. โอนใบหุ้น ใบหุ้นกู้ และใบรับรองหนี้ ซึ่งสหกรณ์หรือธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรเป็นผู้ออก</p>	1 บาท	ผู้โอน	ผู้รับโอน
<p>3. เช่าซื้อทรัพย์สิน</p> <p>ทุกจำนวนเงิน 1,000 บาท หรือเศษของเงิน 1,000 บาทแห่งราคาทั้งหมด</p> <p>ยกเว้น ไม่ต้องเสียอากร</p> <p>เช่าซื้อทรัพย์สินใช้ในการทำนา ไร่ สวน</p>	1 บาท	ผู้ให้เช่า	ผู้เช่า
<p>4. ชำงทำของ</p> <p>ทุกจำนวนเงิน 1,000 บาท หรือเศษของ 1,000 บาทแห่งเงินจ้างที่กำหนดไว้</p> <p>หมายเหตุ</p> <p>(1) ถ้าในเวลากระทำสัญญาจ้างทำของไม่ทราบจำนวนเงินจ้างว่าเป็นราคาใด ให้ประมาณจำนวนเงินจ้างตามสมควรแล้วเสียอากรตามจำนวนเงินจ้างที่ประมาณนั้น</p> <p>(2) ถ้ามีการรับเงินเงินจ้างเป็นคราว ๆ และอากรที่เสียไว้เดิมยังไม่ครบให้เสียอากรเพิ่มเติมให้ครบตามจำนวนที่ต้องเสียทุกครั้ง ในทันทีที่มีการรับเงิน</p> <p>(3) เมื่อการรับจ้างทำของได้สิ้นสุดลงแล้ว และปรากฏว่าได้เสียอากรเกินไป ให้ขอคืนตามมาตรา 122 ได้</p>	1 บาท	ผู้รับจ้าง	ผู้รับจ้าง

ลักษณะแห่งตราสาร	ค่าอากร แสตมป์	ผู้ที่ต้อง เสียอากร	ผู้ที่ต้องขีด ฆ่าอากร
<p>ยกเว้นไม่ต้องเสียอากร</p> <p>(ก) การประกันภัยสัตว์พาหนะซึ่งใช้ในการเกษตร</p> <p>(ข) บันทึกร่วมกันภัยหรือกรรมธรรม์ประกันภัยชั่วคราวซึ่งรับรองและออกกรรมธรรม์ประกันภัยตัวจริง แต่ถ้าผู้ทรงจะเรียกเรื่องเอาสิทธิหรืออย่างอื่น นอกจากให้ส่งมอบกรรมธรรม์ประกันภัยตัวจริงแล้วต้องปิดแสตมป์เสียก่อนเช่นเดียวกับที่จะต้องปิดสำหรับประกันภัยตัวจริง</p> <p>(พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ 10) พ.ศ. 2525 ใช้บังคับ 27 ก.พ. 2525 เป็นต้นไป)</p>			
<p>7. ใบมอบอำนาจ คือใบตั้งตัวแทนซึ่งมิได้กระทำในรูปลักษณะตราสารสัญญา รวมทั้งใบตั้งอนุโคตุลาการ</p> <p>(ก) มอบอำนาจให้บุคคลคนเดียวหรือหลายคน ทำการครั้งเดียว 10 บาท ผู้มอบอำนาจ ผู้รับมอบอำนาจ</p> <p>(ข) มอบอำนาจให้บุคคลคนเดียวหรือหลายคน ร่วมกระทำการมากกว่าครั้งเดียว 30 บาท ผู้มอบอำนาจ ผู้รับมอบอำนาจ</p> <p>(ค) มอบอำนาจให้กระทำการมากกว่าครั้งเดียว โดยให้บุคคลหลายคนต่างคนต่างกระทำกิจการแยกกัน ได้ คิดตามรายตัวบุคคลที่รับมอบคนละ 30 บาท ผู้มอบอำนาจ ผู้รับมอบอำนาจ</p> <p>ยกเว้นไม่ต้องเสียอากร</p> <p>(1) ใบแต่งตั้งและใบมอบอำนาจซึ่งทนายความให้แก่สมิชนของคนเพื่อเป็นตัวแทนดำเนินคดีในศาล</p> <p>(2) ใบมอบอำนาจให้โอนหรือให้กระทำการใด ๆ เกี่ยวกับสัตว์พาหนะตามกฎหมายว่าด้วยสัตว์พาหนะ</p> <p>(3) ใบมอบอำนาจให้รับเงินหรือสิ่งของแทน</p> <p>(4) ใบมอบอำนาจซึ่งสหกรณ์เป็นผู้มอบและใบมอบอำนาจตั้งสหกรณ์เป็นตัวแทนจัดการให้สหกรณ์ได้รับสิทธิ</p>	<p>10 บาท</p> <p>30 บาท</p> <p>30 บาท</p>	<p>ผู้มอบอำนาจ</p> <p>ผู้มอบอำนาจ</p> <p>ผู้มอบอำนาจ</p>	<p>ผู้รับมอบอำนาจ</p> <p>ผู้รับมอบอำนาจ</p> <p>ผู้รับมอบอำนาจ</p>
<p>8. ใบมอบฉันทะสำหรับให้ลงมติในที่ประชุมของบริษัท</p> <p>(ก) มอบฉันทะสำหรับการประชุมครั้งเดียว 20 บาท ผู้มอบฉันทะ ผู้มอบฉันทะ</p> <p>(ข) มอบฉันทะสำหรับการประชุมมากกว่าครั้งเดียว 100 บาท ผู้มอบฉันทะ ผู้มอบฉันทะ</p> <p>(พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ 12) พ.ศ. 2526 ใช้บังคับ 29 พ.ย. 2526 เป็นต้นไป)</p>	<p>20 บาท</p> <p>100 บาท</p>	<p>ผู้มอบฉันทะ</p> <p>ผู้มอบฉันทะ</p>	<p>ผู้มอบฉันทะ</p> <p>ผู้มอบฉันทะ</p>
<p>9. ตัวแลกเงินหรือตราสารทำนอง</p> <p>(1) เดียวกับที่ใช้อย่างตัวแลกเงิน ฉบับละ 3 บาท ผู้สั่งจ่าย ผู้สั่งจ่าย</p> <p>(2) เดียวกับที่ใช้อย่างตัวสัญญาใช้เงิน ฉบับละ 3 บาท ผู้ออกตัว ผู้ออกตัว</p>	<p>3 บาท</p> <p>3 บาท</p>	<p>ผู้สั่งจ่าย</p> <p>ผู้ออกตัว</p>	<p>ผู้สั่งจ่าย</p> <p>ผู้ออกตัว</p>

ลักษณะแห่งตราสาร	ค่าอากร แสตมป์	ผู้ที่ต้อง เสียอากร	ผู้ที่ต้องขีด ฆ่าแสตมป์
ยกเว้นไม่ต้องเสียอากร ถ้าตัวออกเป็นสำหรับและฉบับแรกในสำรับนั้นปิดแสตมป์บริบูรณ์แล้ว ฉบับ อื่น ๆ ไม่ต้องปิดอีก แต่ต้องสลักหลังฉบับนั้น ๆ ไว้ว่า “ได้เสียอากรแล้ว” (พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ 12) พ.ศ. 2526 ใช้บังคับ 29 พ.ย. 2526 เป็นต้นไป)			
10. บิลออฟแลติง หมายเหตุ ถ้าออกเป็นสำหรับให้ปิดแสตมป์ตามอัตราทุกฉบับ	2 บาท	ผู้กระทำ ตราสาร	ผู้กระทำ ตราสาร
11 (1) ใบหุ้นหรือใบหุ้นกู้ หรือใบรับรองหนี้ของบริษัท สมาคม คณะบุคคล หรือ องค์การใด ๆ (พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ 12) พ.ศ. 2526 ใช้บังคับ 29 พ.ย. 2526 เป็นต้นไป) (2) พันธบัตรของรัฐบาลใด ๆ ที่ขายในประเทศ ทุกจำนวนเงิน 100 บาท หรือเศษของ 100 บาท ยกเว้นไม่ต้องเสียอากร ใบหุ้นหรือใบหุ้นกู้ หรือใบรับรองหนี้ของสหกรณ์	5 บาท 1 บาท	ผู้ทรงตรา สาร ผู้ทรงตรา สาร	ผู้ทรงตรา สาร ผู้ทรงตรา สาร
12. เช็ค หรือหนังสือคำสั่งใด ๆ ซึ่งใช้แทนเช็ค ฉบับละ (พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ 12) พ.ศ. 2526 ใช้บังคับ 29 พ.ย. 2526 เป็นต้นไป)	3 บาท	ผู้ส่งจ่าย	ผู้ส่งจ่าย
13. ใบรับฝากเงินประเภทประจำของธนาคาร โดยมีดอกเบี้ย (พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ 12) พ.ศ. 2526 ใช้บังคับ 29 พ.ย. 2526 เป็นต้นไป)	5 บาท	ผู้รับฝาก	ผู้รับฝาก
14. เดบิตอร์ออฟเครดิต (ก) ออกในประเทศ เงินต่ำกว่า 10,000 บาท เงินตั้งแต่ 10,000 บาทขึ้นไป (ข) ออกในต่างประเทศและให้ชำระเงินในประเทศไทย คราวละ	20 บาท 30 บาท 20 บาท	ผู้ออกตรา สาร ผู้ออกตรา สาร ผู้ทรงคน แรกใน ประเทศ ไทย	ผู้ออกตรา สาร ผู้ออกตรา สาร ผู้ทรงคน แรกใน ประเทศ ไทย

ลักษณะแห่งตราสาร	ค่าอากร แสตมป์	ผู้ที่ต้อง เสียอากร	ผู้ที่ต้องจับ มาแสตมป์
<p>หมายเหตุ</p> <p>ตราสารเลตเตอร์ออฟเครดิตที่ออกในประเทศไทยและให้ชำระเงินในต่างประเทศ ต้องทำสำเนาเก็บไว้ในประเทศไทย ส่วนการเสียอากรให้ปิดแสตมป์ บริบูรณ์เฉพาะในฉบับสำเนาดังกล่าวนั้น</p> <p>(พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ 12) พ.ศ. 2526 ใช้บังคับ 29 พ.ย. 2526 เป็นต้นไป)</p>			
<p>15. เช็คสำหรับผู้เดินทาง</p> <p>(ก) ออกในประเทศไทย ฉบับละ</p> <p>(ข) ออกในต่างประเทศ แต่ให้ชำระในประเทศไทย ฉบับละ</p> <p>(พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ 12) พ.ศ. 2526 ใช้บังคับ 29 พ.ย. 2526 เป็นต้นไป)</p>	<p>3 บาท</p> <p>3 บาท</p>	<p>ผู้ออกเช็ค</p> <p>ผู้ทรงคนแรกใน ประเทศ ไทย</p>	<p>ผู้ออกเช็ค</p> <p>ผู้ทรงคนแรกใน ประเทศ ไทย</p>
<p>16. ใบรับของ ซึ่งออกให้เนื่องจากรับขนสินค้าโดยทางน้ำ ทางบก และทางอากาศ คือตราสารซึ่งลายมือชื่อพนักงานหรือนายสินค้าของยานพาหนะรับขนส่ง ซึ่งออกรับของครั้งระบุไว้ในใบรับนั้น เมื่อไม่ได้ออกบิลออฟเลดิง ฉบับละ</p> <p>หมายเหตุ ถ้าออกใบสำหรับให้ปิดแสตมป์ตามอัตราทุกฉบับ</p> <p>(พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ 10) พ.ศ. 2525 ใช้บังคับ 27 ก.พ. 2525 เป็นต้นไป)</p>	<p>1 บาท</p>	<p>ผู้ออกใบรับ</p>	<p>ผู้ออกใบรับ</p>
<p>17. คำประกัน</p> <p>(ก) สำหรับกรณีที่มีได้จำกัดจำนวนเงินไว้</p> <p>(ข) สำหรับจำนวนเงินไม่เกิน 1,000 บาท</p> <p>(ค) สำหรับจำนวนเงินเกิน 1,000 บาท แต่ไม่เกิน 10,000 บาท</p> <p>(ง) สำหรับจำนวนเงินเกิน 10,000 บาท ขึ้นไป</p> <p>ยกเว้นไม่ต้องเสียอากร</p> <p>(ก) คำประกันหนี้เนื่องแต่การที่รัฐบาลให้ราษฎรกู้ยืมหรือยืมเพื่อการบริโภคหรือการเกษตรกรรม</p> <p>(ข) คำประกันหนี้เนื่องแต่การที่สหกรณ์ให้สมาชิกกู้ยืมหรือยืม</p> <p>(พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ 12) พ.ศ. 2526 ใช้บังคับ 29 พ.ย. 2526 เป็นต้นไป)</p>	<p>10 บาท</p> <p>1 บาท</p> <p>5 บาท</p> <p>10 บาท</p>	<p>ผู้ค้ำประกัน</p> <p>ผู้ค้ำประกัน</p> <p>ผู้ค้ำประกัน</p> <p>ผู้ค้ำประกัน</p>	<p>ผู้ค้ำประกัน</p> <p>ผู้ค้ำประกัน</p> <p>ผู้ค้ำประกัน</p> <p>ผู้ค้ำประกัน</p>

ลักษณะแห่งตราสาร	ค่าอากร แสตมป์	ผู้ที่ต้อง เสียอากร	ผู้ที่ต้องจัด ฆ่าแสตมป์
<p>18. จำน่า</p> <p>จำนวนหนี้ทุก 2,000 บาท หรือเศษของ 2,000 บาท</p> <p>ถ้าการจำนำมิได้จำกัดจำนวนหนี้ไว้</p> <p>ยกเว้นไม่ต้องเสียอากร</p> <p>(ก) ตัวจำนำของโรงรับจำนำที่ได้รับอนุญาตตามกฎหมาย</p> <p>(ข) จำน่าอันเกี่ยวกับกู้ยืม ซึ่งได้ปิดแสตมป์บริบูรณ์แล้วตาม ข้อ 5</p>	<p>1 บาท</p> <p>1 บาท</p>	<p>ผู้รับจำนำ</p> <p>ผู้รับจำนำ</p>	<p>ผู้รับจำนำ</p> <p>ผู้รับจำนำ</p>
<p>19. ใบรับของคลังสินค้า</p>	1 บาท	นายคลัง สินค้า	นายคลังสิน ค้า
<p>20. คำสั่งให้ส่งมอบของ คือตราสารซึ่งบุคคลผู้ปรากฏชื่อในตราสารนั้น หรือซึ่งบุคคลผู้นั้นตราชื่อไว้ หรือผู้ทรงสิทธิที่จะรับมอบสินค้าอันอยู่ในตู้ หรือเมืองท่า หรือคลังสินค้าซึ่งรับเก็บหรือรับฝาก โดยเรียกเก็บค่าเช่าหรือรับสินค้าอันอยู่ที่ท่าสินค้าโดยที่เจ้าของลงลายมือชื่อ หรือมีผู้อื่นลงลายมือชื่อแทนในเมื่อขาย หรือโอนทรัพย์สินอันปรากฏ</p> <p>(พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ 10) พ.ศ. 2525 ใช้บังคับ 27 ก.พ. 2525 เป็นต้นไป)</p>	1 บาท	ผู้ออกคำ สั่ง	ผู้ออกคำสั่ง
<p>21. ตัวแทน</p> <p>(ก) มอบอำนาจเฉพาะกาล</p> <p>(ข) มอบอำนาจทั่วไป</p> <p>ยกเว้น ไม่ต้องเสียอากร</p> <p>การตั้งตัวแทนกรณีสหกรณ์เป็นตัวแทน</p> <p>(พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ 12) พ.ศ. 2526 ใช้บังคับ 29 พ.ย. 2526 เป็นต้นไป)</p>	<p>10 บาท</p> <p>30 บาท</p>	<p>ตัวการ</p> <p>ตัวการ</p>	<p>ตัวการ</p> <p>ตัวการ</p>
<p>22. ค่าใช้จ่ายของอนุโตตุลาการ</p> <p>(ก) ในกรณีซึ่งพิพาทกันด้วยจำนวนเงินหรือราคาทุนจำนวนเงิน 1,000 บาท หรือเศษของ 1,000 บาท</p> <p>(ข) ในกรณีอื่นไม่กล่าวถึงจำนวนเงินหรือราคา</p> <p>(พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ 10) พ.ศ. 2525 ใช้บังคับ 27 ก.พ. 2525 เป็นต้นไป)</p>	<p>1 บาท</p> <p>10 บาท</p>	<p>อนุโตตุลา การ</p> <p>อนุโตตุลา การ</p>	<p>อนุโตตุลา การ</p> <p>อนุโตตุลา การ</p>

ลักษณะแห่งตราสาร	ค่าอากร แสตมป์	ผู้ที่ต้อง เสียอากร	ผู้ที่ต้องขีด ฆ่าแสตมป์
<p>23. คู่ฉบับ หรือคู่ฉีกแห่งสัญญา คือตราสารซึ่งมีข้อความอย่างเดียวกันกับต้นฉบับ หรือต้นสัญญาและผู้กระทำตราสาร ได้ลงลายมือชื่อไว้ อย่างเดียวกับต้นฉบับ</p> <p>(ก) ถ้าต้นฉบับเสียอากรไม่เกิน 5 บาท</p> <p>(ข) ถ้าเกิน 5 บาท ยกเว้นไม่ต้องเสียอากร ถ้าฝ่ายที่ต้องเสียอากรเป็นสรกรรม (พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ 12) พ.ศ. 2526 ใช้บังคับ 29 พ.ย. 2526 เป็นต้นไป)</p>	<p>1 บาท</p> <p>5 บาท</p>	<p>(1) ถ้าไม่มีบุคคลอีกฝ่ายหนึ่งเป็นผู้สัญญาคนที่เสียอากรสำหรับต้นฉบับเป็นผู้เสีย</p> <p>(2) ถ้ามีบุคคลอีกฝ่ายหนึ่งเป็นผู้สัญญาบุคคลอีกฝ่ายหนึ่งนั้นต้องเป็นผู้เสียอากร</p>	<p>คนเดียวกับผู้ขีดฆ่าต้นฉบับ</p>
24. หนังสือบริคณห์สนธิของบริษัทจำกัดที่ส่งต่อนายทะเบียน	200 บาท	ผู้เริ่มก่อการ	ผู้เริ่มก่อการ
25. ข้อบังคับของบริษัทจำกัดที่ส่งต่อนายทะเบียน	200 บาท	กรรมการ	กรรมการ
26. บริคณห์สนธิหรือข้อบังคับของบริษัทจำกัดซึ่งเปลี่ยนแปลงใหม่ที่ส่งต่อนายทะเบียน	50 บาท	กรรมการ	กรรมการ
<p>27. หนังสือสัญญาห้างหุ้นส่วน</p> <p>(ก) หนังสือสัญญาจัดตั้งห้างหุ้นส่วน</p> <p>(ข) หนังสือสัญญาที่แก้ไขสัญญาจัดตั้งห้างหุ้นส่วน</p> <p>(พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ 12) พ.ศ. 2526 ใช้บังคับ 29 พ.ย. 2526 เป็นต้นไป)</p>	<p>10 บาท</p> <p>50 บาท</p>	<p>ผู้เป็นหุ้นส่วน</p> <p>ผู้เป็นหุ้นส่วน</p>	<p>ผู้เป็นหุ้นส่วน</p> <p>ผู้เป็นหุ้นส่วน</p>

ลักษณะแห่งตราสาร	ค่าอากร แสตมป์	ผู้ที่ต้อง เสียอากร	ผู้ที่ต้องขีด ฆ่าแสตมป์
<p>28. ใบรับ เฉพาะตามที่ระบุดังต่อไปนี้</p> <p>(ก) ใบรับรางวัลสลากกินแบ่งรัฐบาล</p> <p>(ข) ใบรับสำหรับการโอนหรือการก่อตั้งสิทธิใด ๆ เกี่ยวกับบอสังหาริมทรัพย์ใน เมื่อนิติกรรมที่เป็นเหตุให้ออกใบรับนั้นมีการจดทะเบียนตามกฎหมาย</p> <p>(ค) ใบรับสำหรับการขาย ขายฝาก ให้เช่าซื้อ หรือโอนกรรมสิทธิ์ยานพาหนะ ทั้งนี้ เฉพาะยานพาหนะซึ่งมีการจดทะเบียนตามกฎหมายว่าด้วยยานพาหนะ ถ้าใบรับตาม(ก) (ข)หรือ(ค) มีจำนวนเงินตั้งแต่ 200 บาท ขึ้นไปทุก 200 บาท หรือเศษของ 200 บาท</p> <p>(พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ 10) พ.ศ. 2525 ใช้บังคับ 27 ก.พ. 2525 เป็นต้นไป)</p> <p>ยกเว้นไม่ต้องเสียอากร</p> <p>ใบรับสำหรับจำนวนเงินที่ผู้รับต้องเสียภาษีมูลค่าเพิ่ม หรือภาษีธุรกิจเฉพาะ (พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ 30) พ.ศ. 2534 ใช้บังคับ 1 ม.ค. 2535 เป็นต้นไป)</p>	1 บาท	ผู้ออกใบ รับ	ผู้ออกใบรับ
<p>29.(ยกเลิก โดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ 14) พ.ศ. 2529 ใช้บังคับ 1 ก.พ. 2529 เป็นต้นไป)</p>			
<p>30.(ยกเลิก โดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ 14) พ.ศ. 2529 ใช้บังคับ 1 ก.พ. 2529 เป็นต้นไป)</p>			

ภาคผนวก ข

เอกสารเกี่ยวกับการดำเนินการทางเช่าซื้อ และบทความ

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Chiang Mai University

เอกสารเกี่ยวกับการดำเนินการเช่าซื้อ

แบบยื่นขอเช่าซื้อ

สัญญาเช่าซื้อ

สัญญาโอนสิทธิสัญญาเช่าซื้อ

บัญชีภาษีอากรสำหรับธุรกิจให้เช่าซื้อ โดยสุเทพ พงษ์พิทักษ์

หน้า

133-135

136-144

145-146

147-170

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Chiang Mai University

แบบยื่นขอเช่าซื้อ

คำขอเช่าซื้อเลขที่...../.....() ลูกค้าใหม่ () ลูกค้าเก่า สัญญาเลขที่.....
 เรียบ ผู้จัดการ บริษัท.....จำกัด วันที่.....
 ข้าพเจ้าขอให้บริษัท ชื่อ.....จาก.....
 เพื่อให้ข้าพเจ้าเช่าซื้อ ตามข้อตกลงแห่งสัญญาเช่าซื้อของบริษัท โดยมีรายละเอียดทรัพย์สินที่เช่าซื้อ
 และรายละเอียดอื่น ๆ ที่ปรากฏข้างล่างนี้

ทรัพย์สินที่เช่าซื้อ () ใหม่ () ใช้แล้ว ระยะทาง.....	การชำระค่าเช่าซื้อ
ประเภท () เก่ง () กระบะ () อื่น ๆ..... เครื่องยนต์ () เบนซิน () ดีเซล ยี่ห้อ/แบบ..... รุ่นปี ค.ศ..... สี.....จำนวน.....ซี.ซี./แรงม้า น้ำหนัก..... เลขทะเบียน.....() กรุงเทพฯ () จังหวัด..... เลขตัวรถ..... เลขเครื่องยนต์..... ตำเบียนขาย / ไชว์รุ่ม..... ชื่อพนักงานขาย.....	มูลค่าซื้อ..... บาท ผ่อนชำระรายงวด ๆ ละเดือน รวม.....งวด ค่าเช่าซื้องวดละ..... บาท ภาษีมูลค่าเพิ่มงวดละ..... บาท รวมชำระงวดละ..... บาท ชำระงวดแรกวันที่.....
วิธีชำระเช่าซื้อ : ครั้งแรก () จ่ายเช็คล่วงหน้า..... ฉบับ () โอนแจ้งการชำระเงินผ่านธนาคาร	ผู้ค้าฯ เป็น.....ผู้เช่าซื้อ
ผู้ขอเช่าซื้อ () เคยเป็นผู้เช่าซื้อของบริษัท () เคยเป็นผู้ค้าของบริษัทฯ	ผู้ขอค้าประกัน () เคยเป็นผู้เช่าซื้อของบริษัท () เคยเป็นผู้ค้าของบริษัทฯ
ชื่อ..... อายุ.....ปี วัน/เดือน/ปี เกิด.....สัญชาติ... วุฒิการศึกษา.....() บัณฑิตประชาชน () บัณฑิตข้าราชการ () บัณฑิตอื่น ๆ เลขที่.....บัตรหมคอายุวันที่..... ออกให้โดย..... ปัจจุบันเช่าซื้อที่อื่นหรือไม่ () ไม่มี () มีที่.....	ชื่อ..... อายุ.....ปี วัน/เดือน/ปี เกิด.....สัญชาติ... วุฒิการศึกษา.....() บัณฑิตประชาชน () บัณฑิตข้าราชการ () บัณฑิตอื่น ๆ เลขที่.....บัตรหมคอายุวันที่..... ออกให้โดย..... ปัจจุบันเช่าซื้อที่อื่นหรือไม่ () ไม่มี () มีที่.....

<p>ที่อยู่ปัจจุบัน เลขที่... หมู่ที่..... อาคาร/หมู่บ้าน..... ตรอก/ซอย..... ถนน..... ตำบล/แขวง..... อำเภอ/เขต..... จังหวัด..... รหัสไปรษณีย์..... โทร..... โทร มือถือ..... ลักษณะที่อยู่..... อาศัยมานาน..... ปี กรรมสิทธิ์ () อาศัยอยู่กับ.... () เช่า ค่าเช่า เดือนละ..... () เป็นของตนเอง ☐ ปลอดภาระ ☐ ผ่อนชำระเดือนละ.. () อื่น ๆ สถานที่ส่งเอกสาร () ที่อยู่ทะเบียนบ้าน () ที่อยู่ปัจจุบัน () ที่ทำงาน () ที่อยู่ตามคำขอแนบ</p>	<p>ที่อยู่ปัจจุบัน เลขที่... หมู่ที่..... อาคาร/หมู่บ้าน..... ตรอก/ซอย..... ถนน..... ตำบล/แขวง..... อำเภอ/เขต..... จังหวัด..... รหัสไปรษณีย์..... โทร..... โทร มือถือ..... ลักษณะที่อยู่..... อาศัยมานาน..... ปี กรรมสิทธิ์ () อาศัยอยู่กับ.... () เช่า ค่าเช่า เดือนละ..... () เป็นของตนเอง ☐ ปลอดภาระ ☐ ผ่อนชำระเดือนละ.. () อื่น ๆ สถานที่ส่งเอกสาร () ที่อยู่ทะเบียนบ้าน () ที่อยู่ปัจจุบัน () ที่ทำงาน () ที่อยู่ตามคำขอแนบ</p>
<p>อาชีพ/รายได้ () ค้าขาย () พนักงานบริษัทฯ () รับราชการ () พนักงานรัฐวิสาหกิจ () อื่น ๆ สถานที่ทำงาน ที่อยู่..... โทรศัพท์..... ประเภทธุรกิจ..... ตำแหน่ง..... อายุงาน..... ปี รายได้ต่อเดือน..... บาท รายได้อื่น ๆ ต่อเดือน..... บาท ได้จาก.....</p>	<p>อาชีพ/รายได้ () ค้าขาย () พนักงานบริษัทฯ () รับราชการ () พนักงานรัฐวิสาหกิจ () อื่น ๆ สถานที่ทำงาน ที่อยู่..... โทรศัพท์..... ประเภทธุรกิจ..... ตำแหน่ง..... อายุงาน..... ปี รายได้ต่อเดือน..... บาท รายได้อื่น ๆ ต่อเดือน..... บาท ได้จาก.....</p>
<p>สถานภาพ () โสด () สมรส () หย่า () ม่าย ชื่อคู่สมรส..... อาชีพ..... สถานที่ทำงาน..... อายุงาน..... ปี ที่อยู่..... โทร..... รายได้ต่อเดือน..... บาท</p>	<p>สถานภาพ () โสด () สมรส () หย่า () ม่าย ชื่อคู่สมรส..... อาชีพ..... สถานที่ทำงาน..... อายุงาน..... ปี ที่อยู่..... โทร..... รายได้ต่อเดือน..... บาท</p>

ผู้ขอเช่าซื้อ ผู้ขอค้ำประกันขอรับรองว่าได้อ่านรายละเอียดข้างต้นและตรวจดูข้อความกับ
 ทรัพย์สินที่ขอเช่าซื้อแล้วถูกต้องเป็นความจริงและอยู่ในสภาพสมบูรณ์ตามความต้องการทุกประการ
 และทราบดีว่าการเช่าซื้อจะมีผลเมื่อบริษัทฯ ได้ตรวจสอบรายละเอียดข้อมูลของผู้ขอเช่าซื้อ ผู้ขอค้ำ
 ประกันที่ให้ไว้เป็นที่พอใจ และอนุมัติจัดทำสัญญา ในกรณีนี้ขอให้บริษัทฯ ระบุวันที่ในสัญญาเช่า
 ซื้อ หนังสือค้ำประกันเป็นวันที่ที่บริษัทฯ จัดทำสัญญาเสร็จ จึงได้ลงลายมือชื่อไว้เป็นหลักฐาน
 ลายมือชื่อ ผู้ขอเช่าซื้อ..... ลายมือชื่อ ผู้ขอค้ำประกัน.....
 ลายมือชื่อ คู่สมรส / ผู้ปกครอง..... ลายมือชื่อ คู่สมรส / ผู้ปกครอง.....

ที่.....ชื่อ เจ้าหน้าที่สินเชื่อ..... รหัส..... วันที่.....เวลา.....น. รับ โดย.....

สัญญาเช่าซื้อ

บริษัท.....จำกัด

สัญญาเช่าซื้อ

สัญญาเลขที่

สัญญานี้ทำขึ้นเมื่อวันที่.....ณ สำนักงานของบริษัท.....จำกัด
ระหว่างบริษัท.....ผู้ให้เช่าซื้อโดย.....ผู้รับมอบอำนาจตาม
หนังสือมอบอำนาจซึ่งต่อไปนี้เรียกว่า “เจ้าของ” ฝ่ายหนึ่งกับ.....
อายุ.....ปี (คู่สมรส ชื่อ.....) บัตรประชาชนเลขที่.....
ที่อยู่.....
ซึ่งต่อไปนี้เรียกว่า “ผู้เช่าซื้อ” อีกฝ่ายหนึ่ง ทั้งสองฝ่ายได้ตกลงทำสัญญากันดังต่อไปนี้

ข้อ 1. เจ้าของตกลงให้เช่าซื้อ และผู้เช่าซื้อตกลงเช่าซื้อ ดังรายละเอียดทรัพย์สินที่เช่าซื้อ และ
ค่าเช่าซื้อต่อไปนี้

รายละเอียดทรัพย์สินที่เช่าซื้อ	ค่าเช่าซื้อและเงื่อนไขการชำระ
ทรัพย์สินที่เช่าซื้อ	ราคาทรัพย์สิน บาท
ยี่ห้อ	เงินคาวน์ บาท
แบบ	คงเหลือ บาท
รุ่นปี ค.ศ.	มูลค่าเช่าซื้อทั้งสิ้น บาท
สี	ผ่อนชำระรายงวด ๆ ละเดือนรวม บาท
เลขทะเบียน	ค่าเช่าซื้องวดละ บาท
หมายเลขตัวถัง/ตัวถัง	ค่าภาษีมูลค่าเพิ่ม (%) งวดละ บาท
หมายเลขเครื่องยนต์	รวมเป็นเงินชำระงวดละ บาท
สภาพ	ชำระงวดแรกรวมภาษีมูลค่าเพิ่มเป็นเงิน บาท
ระยะทางที่ได้ใช้แล้ว	ชำระงวดสุดท้ายรวมภาษีมูลค่าเพิ่มเป็นเงิน บาท
ภาระผูกพัน	เริ่มชำระงวดแรกวันที่ งวดต่อไปชำระทุกวันที่ ของแต่ละเดือน

ทรัพย์สินที่เช่าซื้อข้างต้น ซึ่งต่อไปนี้ในสัญญาจะเรียกว่า “รถ” ให้หมายความรวมถึง ส่วนควบ อุปกรณ์
อะไหล่ ส่วนที่ตกแต่งติดตั้งเพิ่มเติมด้วย และผู้เช่าซื้อได้รับมอบรถไปจากเจ้าของในสภาพที่ได้
ตรวจเป็นที่พอใจแล้ว เป็นการเช่าซื้อรถตามสภาพขณะทำสัญญานี้ ไม่ว่าจะเป็รถใหม่หรือรถใช้
แล้วซึ่งต้องนำไปซ่อมเพื่อใช้งาน และผู้เช่าซื้อตกลงสละข้อต่อสู้เกี่ยวกับสภาพรถไม่ว่ากรณีใด ๆ

ผู้เช่าซื้อตกลงชำระค่าเช่าซื้อตามจำนวนและกำหนดในรายละเอียดข้างต้น โดยชำระ ณ ที่ทำการของเจ้าของและผู้เช่าซื้อที่มีหน้าที่ตามกฎหมายที่จะต้องชำระ “ ภาษีมูลค่าเพิ่ม ” ซึ่งต่อไปในสัญญาจะให้หมายความรวมถึงเบี้ยปรับและเงินเพิ่มด้วย โดยชำระให้แก่เจ้าของ ณ วันถึงกำหนดชำระเงินจำนวนใด ๆ ที่ต้องเสียภาษีมูลค่าเพิ่ม ตามอัตราที่ใช้บังคับ ณ วันถึงกำหนดชำระตามสัญญา และภาษีมูลค่าเพิ่มตามที่ระบุในรายละเอียดข้างต้น เป็นอัตรา ณ วันทำสัญญาซึ่งอาจมีการเปลี่ยนแปลงต่อไปในภายหน้าได้

ข้อ 2. ผู้เช่าซื้อเป็นผู้ติดต่อกดกับผู้จำหน่ายรถโดยเจ้าของมิได้เป็นผู้จำหน่ายรถ และผู้เช่าซื้อขอใช้บริการทางการเงินจากเจ้าของในลักษณะเช่าซื้อ ดังนี้

2.1 แม้ผู้เช่าซื้อจะได้ชำระเงินครั้งแรก (เงินดาวน์) หรือชำระราคาบางส่วน ผู้ให้เช่าซื้อตกลงให้รถตกเป็นกรรมสิทธิ์ของเจ้าของแต่ผู้เดียว หากสัญญานี้เป็นอันสิ้นสุดลงไม่ว่ากรณีใด ๆ ผู้เช่าซื้อจะไม่เรียกร้องเงินดังกล่าวคืนหรือเรียกค่าเสียหายใด ๆ จากเจ้าของ

2.2 คำรับรอง คำพรรณนา บรรยาย สรรพคุณ ความเหมาะสม การรับประกัน การบริการ ของผู้จำหน่าย หรือผู้ผลิตรถ หรือบุคคลใด ๆ รวมทั้งภาระผูกพันใด ๆ เกี่ยวกับรถ หากไม่ระบุชัดเจนในสัญญานี้จะไม่ผูกพันเจ้าของ และเจ้าของไม่รับผิดชอบความชำรุดบกพร่องใด ๆ ไม่ว่าตรวจพบขณะส่งมอบหรือไม่ รวมถึงกรณีที่ผู้เช่าซื้อรถใช้แล้ว และต้องนำไปซ่อมเพื่อใช้งาน ผู้เช่าซื้อตกลงว่าเป็นการเช่าซื้อตามสภาพ และจะไม่ยกเอาปัญหาเรื่องสภาพรถมาเป็นข้ออ้างในการไม่ปฏิบัติตามข้อตกลงและเงื่อนไขของสัญญา

การรับประกัน การให้บริการ การรับรองคุณภาพ จากผู้จำหน่ายรถไม่ว่าจะมีหรือไม่เพียงใด ผู้เช่าซื้อได้รับทราบเงื่อนไขและสิทธิที่จะได้รับทั้งหมดแล้ว และหากเจ้าของได้จัดให้ผู้เช่าซื้อได้ใช้สิทธิในการเรียกร้องจากผู้จำหน่ายหรือผู้ผลิตรถโดยตรงแล้ว เจ้าของไม่ต้องรับผิดชอบต่อความชำรุดบกพร่องหรือการรอนสิทธินั้น

2.3 เมื่อเจ้าของได้ชำระราคาไปแล้ว ผู้เช่าซื้อจะไม่ยกเอาเหตุที่ยังไม่ได้รับสำเนาใบคู่มือจดทะเบียน แผ่นป้ายทะเบียน (โลหะ) หลักฐานการชำระภาษี หรือเหตุที่ได้รับล่าช้า มาปฏิเสธการชำระค่าเช่าซื้อ หรือไม่ปฏิบัติตามข้อตกลงเงื่อนไขของสัญญา ทั้งกรณีที่ผู้จำหน่ายรถเป็นผู้ดำเนินการจดทะเบียนให้ และในกรณีที่เจ้าของดำเนินการจดทะเบียนให้แต่ผู้จำหน่ายไม่ส่งใบแจ้งจำหน่ายและเอกสารประกอบการจดทะเบียนมายังเจ้าของรถ หรือส่งมาล่าช้า

การจดทะเบียนใหม่ตามวรรคก่อน ต้องระบุชื่อเจ้าของเป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ในทะเบียน และให้เจ้าของเป็นผู้เก็บรักษาใบคู่มือจดทะเบียน และเป็นหน้าที่ของผู้เช่าซื้อจะต้องติดต่อกับผู้จำหน่ายรถให้จดทะเบียนรถด้วยค่าใช้จ่ายของผู้เช่าซื้อเอง เว้นแต่เจ้าของตกลงจะดำเนินการจดทะเบียนให้เป็นลายลักษณ์อักษร และไม่ว่ากรณีใดหากครบ 90 วัน นับแต่วันทำสัญญา เจ้าของไม่

ได้รับใบคู่มือจดทะเบียนรถด้วยเหตุที่ผู้เช่าซื้อไม่นำรถไปตรวจสภาพหรือตัดแปลงต่อเติมสภาพจนไม่สามารถจดทะเบียนรถได้ เจ้าของมีสิทธิบอกเลิกสัญญานี้ได้ทันที

ในกรณีที่ไม่สามารถจดทะเบียนรถใหม่ได้ ซึ่งไม่ใช่ความผิดของเจ้าของ เจ้าของไม่ต้องรับผิดชอบ รวมถึงกรณีไม่สามารถโอนทะเบียนรถให้ผู้เช่าซื้อภายในกำหนดตามข้อ 15 ด้วย

ข้อ 3. ผู้เช่าซื้อจะต้องใช้รถโดยทะนุถนอมในปกติฐานะของผู้เช่าซื้อเอง โดยจะซ่อมแซมบำรุงรักษา เปลี่ยนส่วนควบและอุปกรณ์ตามอายุที่เหมาะสมให้รถอยู่ในสภาพที่เรียบร้อยใช้งานได้เสมือนหนึ่งเจ้าของทรัพย์สินดูแลทรัพย์สินของตน โดยค่าใช้จ่ายของผู้เช่าซื้อเอง

ข้อ 4. ผู้เช่าซื้อจะไม่ใช้และไม่ยินยอมให้บุคคลใดใช้รถในลักษณะที่ไม่เหมาะสม ผิดประเภทจากการออกแบบหรือจดทะเบียน หรือใช้รถในลักษณะที่ก่อความเดือดร้อนรำคาญแก่ผู้อื่น และไม่ยินยอมให้ผู้ขับรถไม่ชำนาญหรือผู้ไม่มีใบอนุญาตขับขี่รถ หรือปล่อยให้รถพ้นไปจากความครอบครองของผู้เช่าซื้อ หรือนำรถออกไปนอกราชอาณาจักร และจะไม่ขาย ให้ยืม จำนำ ให้เช่าช่วง หรือก่อภาระผูกพันรถ และผู้เช่าซื้อจะไม่หรือยินยอมให้บุคคลใดลบ ชุบขีด ทำลาย หมายเลขเครื่องหมาย ของเครื่องยนต์ แซลชีส์หรือตัวถัง

ข้อ 5. ผู้เช่าซื้อต้องรับผิดชอบต่อเจ้าของหรือบุคคลใด ๆ ในความสูญหายหรือเสียหายใด ๆ อันเกิดกับรถ บุคคลใด ๆ หรือทรัพย์สินของบุคคลใด ๆ อันเนื่องมาจากรถหรือการใช้รถทุกกรณี แม้ในเหตุความชำรุดบกพร่องของรถเอง หรือในเหตุสุดวิสัย และเมื่อเกิดเหตุดังกล่าว ผู้เช่าซื้อจะต้องแจ้งให้เจ้าของทราบทันที และจะต้องรับผิดชอบต่อค่าเสียหายให้แก่เจ้าของและ/หรือบุคคลใด ๆ นั้น และซ่อมแซมรถให้เรียบร้อยดีดังเดิม โดยค่าใช้จ่ายของผู้เช่าซื้อเอง และถ้าหากเจ้าของต้องเสียค่าใช้จ่ายดังกล่าวไป ผู้เช่าซื้อจะต้องชดเชยคืนให้ครบจำนวนพร้อมเบี้ยปรับ ไม่ว่าความเสียหายนั้นเกิดจากความผิดของผู้เช่าซื้อ ผู้เช่าซื้ออนุญาตหรือรู้เห็นเป็นใจด้วยหรือไม่ก็ตาม

ในกรณีที่รถสูญหาย เสียหาย หรือถูกทำลาย จนไม่สามารถซ่อมแซมให้ดีดังเดิมได้ ถูกยึด ถูกอายัด หรือถูกริบให้ถือว่าสัญญานี้สิ้นสุดลง โดยหากไม่เป็นความผิดของผู้เช่าซื้อ ผู้เช่าซื้อต้องรับผิดชอบต่อค่าเสียหาย หรือเบี้ยปรับ หรือค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการทวงถาม การติดตามรถ ค่าทนาย หรือค่าอื่นใดเพียงเท่าที่เจ้าของได้ใช้จ่ายไปจริงตามความจำเป็นและมีเหตุผลอันสมควร แต่หากเป็นความผิดของผู้เช่าซื้อ ผู้เช่าซื้อจะต้องรับผิดชอบต่อค่าเสียหายเท่ากับจำนวนหนี้คงค้างชำระตามสัญญานี้

ข้อ 6. หากรถถูกใช้เป็นยานพาหนะในการกระทำผิด หรือใช้รถในลักษณะที่ผิดกฎหมายระเบียบ คำสั่ง หรือข้อบังคับใด ๆ หรือใช้รถโดยประการอื่นใด เป็นเหตุให้รถถูกริบ ยึด อายัด ตกเป็นของรัฐ หรือตกไปอยู่ในความครอบครองของบุคคลภายนอก หรือรถถูกนำออกหรือพยายามนำออกนอกราชอาณาจักร ให้ถือว่าสัญญานี้สิ้นสุดลง และผู้ให้เช่าซื้อต้องแจ้งให้เจ้าของทราบทันที และผู้เช่าซื้อจะต้องชดเชยค่าเสียหายตามที่กำหนดไว้ในสัญญาข้อ 5. วรรคสอง

กรณีตามวรรคก่อนหากเจ้าของต้องเสียค่าใช้จ่ายไปจริงตามความจำเป็นและมีเหตุผลอันสมควรในการติดต่อขอรับรถคืนจากบุคคลหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ไม่ว่าจะเป็นเงินรางวัล ค่าใช้จ่ายศาล ค่าป่วยการ ค่าเดินทาง ค่าที่พัก เบี้ยเลี้ยง หรือค่าใช้จ่ายอื่นใด เพื่อให้ได้รับรถคืน หรืออำนวยความสะดวกรวดเร็ว ผู้เช่าซื้อตกลงชำระคืนให้เจ้าของจนครบจำนวนพร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ 15 ต่อปีนับแต่วันที่เจ้าของได้ชำระเงินนั้นไป

ข้อ 7. ผู้เช่าซื้อสัญญาว่าจะประกันภัยรถประเภทที่หนึ่งครอบคลุมภัยทุกชนิด และประกันภัยตามพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถ พ.ศ.2535 กับผู้รับประกันภัย ซึ่งเจ้าของตกลงยินยอมด้วย โดยผู้เช่าซื้อชำระค่าเบี้ยประกันภัยในทันทีที่ทำสัญญานี้ และตลอดไปจนกว่ากรรมสิทธิ์ในรถจะตกเป็นของผู้เช่าซื้อตามสัญญานี้ ให้มีวงเงินเอาประกันภัยจำนวนไม่น้อยกว่าค่าเช่าซื้อส่วนที่ยังไม่ได้ชำระตามสัญญานี้ และไม่มีข้อจำกัดสิทธิใด ๆ โดยระบุให้เจ้าของเป็นผู้รับประกันภัยและเป็นผู้เก็บรักษากรรมธรรม์ ทั้งนี้โดยผู้เช่าซื้อในฐานะผู้เอาประกันภัยต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขที่ระบุไว้ในกรมธรรม์โดยเคร่งครัดในกรณีที่รถเสียหายหรือสูญหาย แม้จะเกิดขึ้นระหว่างรถอยู่ในความครอบครองของบุคคลใด ๆ ไม่ว่าผู้รับประกันภัยหรือบุคคลใด ๆ จะซ่อมแซมหรือชดใช้ค่าเสียหายให้เพียงใด ผู้เช่าซื้อยังคงต้องรับผิดชอบต่อเจ้าของตามสัญญานี้

กรณีที่รถสูญหายหรือเสียหายสิ้นเชิง และเจ้าของได้รับประโยชน์ตามกรมธรรม์ประกันภัยเพื่อชำระหนี้ เท่ากับจำนวนหนี้คงค้างชำระตามสัญญานี้เรียบร้อยแล้ว หากมีเงินเหลืออยู่เท่าใดให้ตกแก่ผู้เช่าซื้อ

หากผู้เช่าซื้อไม่ชำระเบี้ยประกันภัยตามที่กำหนด ไม่ว่าจะ เป็นเบี้ยประกันภัยปีแรกหรือปีต่อ ๆ ไป จนเป็นเหตุให้กรมธรรม์ประกันภัยขาดความคุ้มครอง ให้ถือว่าผิดสัญญาในข้อที่สาระสำคัญ เจ้าของมีสิทธิบอกเลิกสัญญาได้ หรือมีสิทธินำเงินจำนวนใด ๆ ที่ได้รับจากผู้เช่าซื้อมาหักชำระค่าเบี้ยประกันภัยได้

ข้อ 8. ค่าจดทะเบียนรถใหม่ ค่าภาษี ค่าธรรมเนียม เงินเพิ่ม และค่าใช้จ่ายอื่นใดเกี่ยวกับทะเบียนรถ รวมทั้งค่าบริการของเจ้าของในกรณีเจ้าของเป็นผู้ดำเนินการต่าง ๆ เกี่ยวกับทะเบียนรถ ผู้เช่าซื้อจะเป็นผู้ชำระ และเมื่อผู้เช่าซื้อชำระเงินค่าภาษีและค่าบริการแล้ว เจ้าของจะดำเนินการต่อภาษีให้ และกรณีผู้เช่าซื้อค้างชำระค่าเช่าซื้อ หรือประพฤติดังสัญญาหรือสัญญาเช่าซื้อฉบับอื่นใดที่มีอยู่กับเจ้าของ เจ้าของมีสิทธิระงับการต่อภาษีประจำปีได้

กรณีผู้เช่าซื้อดัดแปลงต่อเติมรถหลังจากได้ทำสัญญานี้ไม่ว่าจะได้รับการอนุญาตจากเจ้าของหรือไม่ หากเข้าข่ายที่จะต้องชำระภาษีตามกฎหมาย ระเบียบ หรือคำสั่งอื่นใด ผู้เช่าซื้อจะต้องเป็นผู้ชำระทั้งสิ้น และหากการกระทำดังกล่าวทำให้ไม่สามารถโอนทะเบียนเป็นชื่อของผู้เช่าซื้อตาม

สัญญานี้ ผู้เช่าซื้อต้องรับผิดชอบแก้ไขเปลี่ยนแปลงเพื่อให้คืนสภาพเดิมด้วยค่าใช้จ่ายของผู้เช่าซื้อเอง

กรณีรถนำเข้ามาจากต่างประเทศ ผู้เช่าซื้อสอบถามผู้จำหน่ายและตรวจสอบโดยละเอียดแล้ว จึงขอรับรองว่าได้มีการชำระค่าอากร ภาษีการค้า และภาษีบำรุงท้องที่ และค่าใช้จ่ายอื่น ๆ โดยผ่านพิธีการทางศุลกากรครบถ้วนถูกต้องแล้ว

ข้อ 9. เงินจำนวนใด ๆ ที่เจ้าของรับจากผู้เช่าซื้อ ผู้เช่าซื้อตกลงยินยอมให้เจ้าของจัดสรรเป็นภาษีมูลค่าเพิ่มที่ผู้เช่าซื้อต้องชำระหรือที่เจ้าของชำระแทนไป ค่าใช้จ่ายใด ๆ ที่เจ้าของชำระไปแทนผู้เช่าซื้อ และผู้เช่าซื้อเป็นผู้มีหน้าที่ชำระตามกฎหมายหรือตามสัญญาฉบับนี้ เบี้ยปรับของเงินที่ค้างชำระก่อน หลังจากนั้นจะจัดสรรชำระหนี้ใด ๆ ซึ่งผู้เช่าซื้อจะต้องชำระตามสัญญาฉบับนี้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งค่าเช่าซื้อ ให้จัดสรรชำระเป็นเงินค่าเช่าซื้องวดที่ค้างชำระอยู่ก่อนที่สุดและนานที่สุดตามลำดับ

ในกรณีที่เจ้าของได้ชำระเงินค่าธรรมเนียม ค่าภาษีอากร หรือค่าใช้จ่ายอื่นใดที่ผู้เช่าซื้อมีหน้าที่ชำระแทนผู้เช่าซื้อไปแล้ว ถ้าเจ้าของไม่เคยมีหนังสือแจ้งให้ผู้เช่าซื้อนำเงินดังกล่าวมาชำระภายในเวลาไม่น้อยกว่า 7 วันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งและเจ้าของ ประสงค์จะนำเงินค่างวดของผู้เช่าซื้อในงวดต่อมา มาหักชำระเงินดังกล่าว เจ้าของจะต้องมีหนังสือแจ้งให้ผู้เช่าซื้อทราบเพื่อให้นำเงินจำนวนนั้นมาชำระ ถ้าผู้เช่าซื้อชำระเงินดังกล่าวภายใน 7 วันนับแต่วันที่ได้รับแจ้ง เจ้าของจะถือว่าผู้เช่าซื้อผิดนัดชำระเงินงวดนั้นไม่ได้

ข้อ 10. การสิ้นสุดลงของสัญญา

10.1 ผู้เช่าซื้อผิดนัดไม่ชำระค่าเช่าซื้อ 3 งวดติดต่อกัน เจ้าของจะบอกกล่าวเป็นหนังสือให้ผู้เช่าซื้อชำระค่าเช่าซื้อที่ค้างชำระภายในเวลาอย่างน้อย 30 วันนับแต่วันที่ผู้เช่าซื้อได้รับหนังสือ หากผู้เช่าซื้อไม่ชำระค่าเช่าซื้อ พร้อมภาษีมูลค่าเพิ่มเบี้ยปรับ ค่าใช้จ่าย และเงินอื่นใดที่ต้องชำระให้ครบจำนวนทันงวด ณ วันที่ชำระ ให้ถือว่าสัญญานี้สิ้นสุดลงทันที

10.2 กรณีที่ผู้เช่าซื้อที่มีหนี้สินล้มพันตัวหรือถูกศาลสั่งพิทักษ์ทรัพย์ หรือผู้ค้าประกันถึงแก่กรรม หรือถูกศาลสั่งพิทักษ์ทรัพย์เด็ดขาดหรือเป็นบุคคลล้มละลาย หรือถูกศาลสั่งให้เป็นบุคคลไร้ความสามารถ หรือเสมือนไร้ความสามารถ และผู้เช่าซื้อไม่จัดหาบุคคลอื่นใด ซึ่งเจ้าของได้ตรวจพิจารณาเห็นว่าเป็นผู้ที่มีคุณสมบัติครบถ้วนตามข้อกำหนดของเจ้าของมาค้ำประกันแทนภายใน 30 วัน นับแต่วันผู้ค้าประกันถึงแก่กรรม หรือถูกศาลสั่งพิทักษ์ทรัพย์เด็ดขาด หรือเป็นบุคคลล้มละลาย หรือถูกศาลสั่งให้เป็นบุคคลไร้ความสามารถ หรือเสมือนไร้ความสามารถ ให้ถือว่าสัญญานี้สิ้นสุดลงทันที

10.3 กรณีที่ผู้เช่าซื้อกระทำหรือยอมให้ผู้อื่นกระทำการตัดแปลง ต่อเติม หรือกระทำประการอื่นใดจนเป็นเหตุให้รถเสื่อมสภาพหรือเสื่อมราคาลงเกินกว่าการใช้สอยตามปกติ ยิ่งวิญญูชนพึงกระทำให้ถือว่าสัญญาสิ้นสุดลงทันที

10.4 การสิ้นสุดของสัญญาดังกล่าวไม่มีผลยกเลิกหรือลบล้างสิทธิเรียกร้องของเจ้าของและความรับผิดชอบของผู้เช่าซื้อในบรรดาค่าเสียหาย ค่าใช้ทรัพย์ ค่าขาดประโยชน์ที่เจ้าของควรได้รับ ภาษีมูลค่าเพิ่มตามจำนวนที่เจ้าของได้ชำระไป เบี้ยปรับ ค่าใช้จ่าย เงินมัดจำใด ๆ ตามที่กำหนดในสัญญานี้ หรือที่ผู้เช่าซื้อต้องชำระตามกฎหมาย

ข้อ 11. เมื่อสัญญานี้สิ้นสุดลงตามข้อ 10 หรือข้ออื่น ๆ ของสัญญานี้ หรือในกรณีใด ๆ ผู้เช่าซื้อจะมีหน้าที่ที่จะต้องส่งมอบรถคืนให้แก่เจ้าของ ณ ภูมิลำเนาของเจ้าของในสภาพเรียบร้อยและใช้งานได้ทันที ด้วยค่าใช้จ่ายของผู้เช่าซื้อเอง หากผู้เช่าซื้อไม่ส่งมอบรถคืนให้เจ้าของหรือผู้มีอำนาจกระทำการแทน เจ้าของมีสิทธิติดตาม ยึด กลับเข้าครอบครองรถได้ทันที โดยมีสิทธิเข้าไปในสถานที่ใด ๆ ซึ่งผู้เช่าซื้ออาศัยครอบครองหรือเป็นเจ้าของ หรือสถานที่ใด ๆ ซึ่งรถอาจอยู่ในที่นั้นได้ ค่าธรรมเนียมค่าใช้จ่ายซึ่งเจ้าของได้ชำระไปในการติดตาม ตามที่ได้ใช้จ่ายจริง ตามความจำเป็นและมีเหตุผลอันสมควร เพื่อสืบทราบให้ได้กลับเข้าครอบครองรถ ผู้เช่าซื้อจะต้องชำระคืนให้เจ้าของ และหากผู้เช่าซื้อครอบครองและใช้รถโดยไม่ชำระค่าเช่าซื้อก่อนสัญญานี้สิ้นสุดลง และหลังสัญญานี้สิ้นสุดลง เจ้าของยังไม่ได้รับรถคืนไม่ว่ากรณีใด ๆ ผู้เช่าซื้อจะต้องชำระค่าใช้ทรัพย์ ค่าขาดประโยชน์หรือค่าเสียหายเป็นรายเดือน รวมทั้งต้องชำระภาษีมูลค่าเพิ่มตามจำนวนที่เจ้าของได้ชำระไปและผู้เช่าซื้อต้องรับผิดชอบต่อความชำรุดบกพร่อง ค่าเสื่อมราคา และค่าเสียหายใด ๆ อันเกิดแก่รถด้วย โดยเจ้าของมีสิทธิริบเงินค่าเช่าซื้อและ/หรือเงินจำนวนใด ๆ ซึ่งผู้เช่าซื้อชำระให้แก่เจ้าของแล้วทั้งหมดด้วย

เมื่อสัญญานี้สิ้นสุดลง ผู้เช่าซื้อสัญญาว่าจะต้องเอาทรัพย์สินต่าง ๆ ของผู้เช่าซื้อหรือบุคคลใด ๆ ออกจากรถ หากผู้เช่าซื้อไม่ยอมเอาทรัพย์สินของผู้เช่าซื้อหรือของบุคคลใด ๆ ออกจากรถให้หมดแล้ว เมื่อเจ้าของ ผู้แทน หรือลูกจ้างของเจ้าของเข้ายึดถือครอบครองรถ ให้ถือว่าผู้เช่าซื้อหรือเจ้าของทรัพย์สินนั้นยอมให้เจ้าของ ผู้แทน หรือลูกจ้างของเจ้าของนำทรัพย์สินดังกล่าวไปได้ด้วยโดยไม่มีเจตนาทุจริต ทรัพย์สินใด ๆ (ถ้ามี) ที่ติดมากับรถ ผู้เช่าซื้อตกลงให้เจ้าของ ผู้แทน หรือลูกจ้างของเจ้าของนำทรัพย์สินดังกล่าวไปฝากไว้กับบุคคลใด ๆ หรือไม่ก็ได้ตามแต่เจ้าของจะเห็นสมควร ด้วยค่าใช้จ่ายของผู้เช่าซื้อเอง

ในกรณีที่เจ้าของบอกเลิกสัญญาและกลับเข้าครอบครองรถ เจ้าของจะแจ้งเป็นหนังสือให้ผู้เช่าซื้อใช้สิทธิซื้อรถในราคาเท่ากับจำนวนหนี้คงค้างชำระตามสัญญานี้ โดยให้เวลาไม่น้อยกว่า 7 วัน

ข้อ 12. ผู้เช่าซื้อยินยอมให้ส่วนควบหรืออุปกรณ์ใด ๆ ที่ติดตั้งกับรถไม่ว่าก่อนหรือหลังทำสัญญานี้ตกเป็นกรรมสิทธิ์ของเจ้าของทันที โดยจะไม่เรียกร้องหรือขอให้ชดใช้ราคาแต่ประการใด หากการเปลี่ยนแปลงหรือหาของใหม่มาทดแทนของผู้เช่าซื้อเป็นเหตุให้ราคาารถลดน้อยถอยลง ผู้เช่าซื้อจะต้องรับผิดชอบชดใช้ราคาส่วนที่ลดน้อยถอยลงให้แก่เจ้าของด้วย

ข้อ 13. กรณีที่เจ้าของรถได้รถกลับคืนมา เจ้าของตกลงว่าหากนำรถออกขายได้ราคาเกินกว่าจำนวนหนี้คงค้างชำระตามสัญญานี้ เจ้าของจะคืนเงินส่วนเกินนั้นให้แก่ผู้เช่าซื้อ แต่ถ้าหากได้ราคาน้อยกว่าจำนวนหนี้คงค้างชำระตามสัญญานี้ ผู้เช่าซื้อตกลงรับผิดชอบส่วนที่ขาดเฉพาะในกรณีที่เจ้าของได้ขายโดยวิธีประมูลหรือขายทอดตลาดที่เหมาะสมเท่านั้น ถ้าเจ้าของขายโดยวิธีอื่น หากได้เงินน้อยกว่ายอดปิดบัญชีเช่าซื้อก่อนกำหนดตามวิธีคำนวณที่กำหนดไว้ในข้อ 17. ณ วันขายรถ ผู้เช่าซื้อต้องรับผิดชอบใช้ส่วนที่ขาดให้แก่เจ้าของ ทั้งนี้โดยผู้เช่าซื้อเป็นผู้รับภาระค่าใช้จ่ายในการขาย การประมูลหรือขายทอดตลาดนั้น

ข้อ 14. ผู้เช่าซื้อตกลงยินยอมให้เจ้าของมีสิทธิที่จะขาย โอน จำหน่าย จำนำ สิทธิตามสัญญาเช่าซื้อ หรือนำไปประกันหนี้ใด ๆ กับบุคคลใด ๆ ได้โดยไม่ต้องบอกกล่าวและไม่ต้องได้รับความยินยอมจากผู้เช่าซื้อ และผู้เช่าซื้อตกลงยอมรับผูกพันที่จะปฏิบัติตามสัญญานี้ต่อผู้รับ โอน โดยไม่มีข้อโต้แย้งใด ๆ

ข้อ 15. เมื่อผู้เช่าซื้อได้ชำระเงินค่าเช่าซื้อ รวมทั้งภาษีมูลค่าเพิ่ม เบี้ยปรับ ค่าใช้จ่าย และเงินอื่นใดที่ต้องชำระตามสัญญานี้ครบถ้วนแล้ว ให้กรรมสิทธิ์รถตกเป็นของผู้เช่าซื้อทันทีและเจ้าของจะโอนทะเบียนรถให้แก่ผู้เช่าซื้อภายใน 30 วันนับแต่วันที่เจ้าของได้รับเอกสารที่จำเป็นสำหรับการโอนทะเบียนจากผู้เช่าซื้อครบถ้วนและไม่เป็นกรณีที่มีเหตุขัดข้องที่ไม่สามารถทำการโอนทะเบียนได้โดยไม่ใช้ความผิดของเจ้าของ โดยผู้เช่าซื้อเป็นผู้ออกค่าใช้จ่ายทั้งสิ้น หากล่วงเลยกำหนดดังกล่าวเจ้าของยินยอมเสียเบี้ยปรับ โดยคำนวณจากมูลค่าเช่าซื้อในอัตราเท่ากับดอกเบี้ยที่ระบุไว้ในข้อ 16. (วรรคสอง) ไปจนกว่าการดำเนินการเสร็จสิ้น และถ้าผู้เช่าซื้อต้องดำเนินคดีทางศาลเพื่อเรียกร้องค่าเสียหายหรือเบี้ยปรับ เจ้าของจะรับภาระค่าธรรมเนียม ค่าทนายความ ตามความเป็นจริงอันจำเป็นและมีเหตุผลอันสมควร หรือค่าใช้จ่ายอื่นใดที่เกี่ยวข้องในการดำเนินคดีดังกล่าวให้แก่ผู้เช่าซื้อ หากเจ้าของได้รับความเสียหายใด ๆ จากการไม่สามารถโอนทะเบียนรถให้ผู้เช่าซื้อไม่ว่ากรณีใด ๆ ผู้เช่าซื้อต้องชดใช้ค่าเสียหายให้แก่เจ้าของเต็มจำนวน และในกรณีที่ผู้เช่าซื้อผิดนัดไม่ชำระค่าเช่าซื้อหรือประพฤติผิดสัญญาเช่าซื้อฉบับอื่นใดที่มีอยู่กับเจ้าของ เจ้าของมีสิทธิระงับการโอนทะเบียนรถหรือไม่ส่งมอบใบคู่มือจดทะเบียนพร้อมเอกสารชุดโอนตามสัญญานี้ให้กับผู้เช่าซื้อได้

ข้อ 16. กรณีที่ผู้เช่าซื้อผิดนัดไม่ชำระค่าเช่าซื้อตามกำหนด ผู้เช่าซื้อตกลงชำระเบี้ยปรับของค่าเช่าซื้อที่ผิดนัด นับแต่วันถึงกำหนดชำระค่าเช่าซื้อแต่ละงวดจนถึงวันชำระและหากเจ้าของต้อง

เสียมูลค่าเพิ่ม ค่าเบี่ยงประกันภัย ค่าธรรมเนียม ค่าภาษี หรือค่าใช้จ่ายใด ๆ แทนในนามผู้เช่าซื้อ หรือในนามเจ้าของ ซึ่งผู้เช่าซื้อที่มีหน้าที่ต้องชำระตามกฎหมายหรือตามสัญญาผู้เช่าซื้อจะต้องชำระคืนให้แก่เจ้าของพร้อมเบี่ยงปรับในต้นเงินจำนวนที่เจ้าของได้จ่ายไป นับแต่วันที่เจ้าของได้จ่ายแต่ละรายการเป็นต้นไปจนถึงวันชำระ นอกจากนี้ในกรณีที่เจ้าของได้รับความเสียหายใด ๆ เนื่องจากผู้เช่าซื้อไม่ปฏิบัติตามข้อตกลงในสัญญา ผู้เช่าซื้อตกลงชดใช้ค่าเสียหายให้แก่เจ้าของโดยชำระเต็มจำนวนพร้อมเบี่ยงปรับนับแต่วันที่เจ้าของได้รับความเสียหายจนถึงวันที่ผู้เช่าซื้อชดใช้ค่าเสียหายนั้น

เบี่ยงปรับตามที่ระบุไว้ในสัญญานี้ ผู้เช่าซื้อตกลงชำระให้แก่เจ้าของในอัตราร้อยละ เท่ากับ MRR+10 ต่อปี และเบี่ยงปรับดังกล่าวเจ้าของจะเรียกให้ผู้เช่าซื้อชำระทันที หรือรวมเรียกเก็บเมื่อผู้เช่าซื้อชำระค่าเช่าซื้องวดสุดท้ายก็ได้ และให้ถือว่าเจ้าของได้สงวนสิทธิเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนดังกล่าวไว้แล้วในเวลารับชำระหนี้

MRR ตามที่กล่าวในวรรคก่อนหมายถึง อัตราดอกเบี้ยสำหรับลูกค้าชั้นดีรายย่อย (Minimum Retail Rate) ของธนาคารกรุงไทยจำกัด (มหาชน) ซึ่งให้มีผลใช้บังคับโดยเปลี่ยนแปลงไปตามที่ธนาคารกรุงไทยจำกัด (มหาชน) ประกาศและใช้บังคับ

ข้อ 17. ในสัญญานี้ความหมายของคำว่า “หนึ่งค่างชำระตามสัญญานี้” หมายความว่า ยอดรวมของ

- 17.1 ค่าเช่าซื้อที่ผิดนัดชำระ เบี่ยงปรับ ค่าใช้จ่ายและหนี้อื่น ๆ ที่ค้างทั้งหมด และ
- 17.2 ค่าเช่าซื้อที่ยังไม่ถึงกำหนดชำระทั้งหมด และ
- 17.3 เสียมูลค่าเพิ่ม ค่าเบี่ยงประกันภัย ค่าธรรมเนียม ค่าภาษี หรือค่าใช้จ่ายใด ๆ ซึ่งผู้เช่าซื้อที่มีหน้าที่ต้องชำระตามกฎหมายหรือตามสัญญา ทั้งนี้ไม่ว่าเจ้าของจะได้จ่ายไปแทนในนามผู้เช่าซื้อหรือในนามเจ้าของหรือไม่ก็ตาม ผู้เช่าซื้อจะต้องชำระคืนให้แก่เจ้าของพร้อมเบี่ยงปรับของเงินดังกล่าว (ถ้ามี)

ในกรณีที่ผู้เช่าซื้อที่มีความประสงค์จะขอชำระเงินค่าเช่าซื้อทั้งหมดในคราวเดียวโดยไม่ผ่อนชำระค่าเช่าซื้อเป็นรายงวดตามสัญญาเพื่อปิดบัญชีค่าเช่าซื้อ เจ้าของตกลงให้ส่วนลดแก่ผู้เช่าซื้อในอัตราร้อยละ 50 ของดอกเบี้ยเช่าซื้อที่ยังไม่ถึงกำหนดชำระ โดยคิดคำนวณตามแถลงการณ์มาตรฐานการบัญชีของสมาคมนักบัญชีและผู้สอบบัญชีรับอนุญาตแห่งประเทศไทย เรื่อง การบัญชีเกี่ยวกับการเช่าซื้อ – ทางด้านผู้ให้เช่าซื้อ

ข้อ 18. หากมีเงินหรือทรัพย์สินใด ๆ ของผู้เช่าซื้ออยู่กับเจ้าของตามตัวเงินหรือตามบัญชีประเภทใด และ / หรือมีเงิน หรือทรัพย์สินใด ๆ ที่จะตกให้แก่ผู้เช่าซื้อ แต่อยู่ในความครอบครองของเจ้าของ และ / หรือมีเงิน และ/ หรือมีหนี้สินหรือทรัพย์สินใด ๆ ที่เจ้าของจะต้องชำระหรือคืนให้แก่ผู้เช่าซื้อ ผู้เช่าซื้อยินยอมให้เจ้าของหักเอาเงิน และ / หรือหนี้สิน และ/ หรือขายทรัพย์สินมาใช้

หากความรับผิดชอบของผู้เช่าซื้อตามสัญญานี้ได้ทั้งสิ้นหากยังขาดอยู่เท่าใด ผู้เช่าซื้อจะต้องผูกพันตามสัญญา นี้ จนกว่าเจ้าของจะได้รับชำระหนี้ครบถ้วน

ข้อ 19. บรรดาคำบอกกล่าวที่ตามกฎหมายหรือในสัญญานี้กำหนดให้ทำเป็นหนังสือ ให้ส่งแก่คู่สัญญาอีกฝ่ายหนึ่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับ ส่วนคำบอกกล่าวหรือหนังสือติดต่ออื่น ๆ ให้ส่งถึงตัวผู้รับโดยตรงหรือโดยทางไปรษณีย์ธรรมดา ในกรณีที่เจ้าของส่งคำบอกกล่าวหรือหนังสือติดต่อใด ๆ ตามวิธีการข้างต้นไปยังตำบลที่อยู่ของผู้เช่าซื้อที่ระบุไว้ในสัญญานี้ หรือที่อยู่ตามที่ผู้เช่าซื้อได้แจ้งเปลี่ยนแปลงเป็นหนังสือครั้งล่าสุด ให้ถือว่าได้มีการส่งให้โดยชอบแล้ว ทั้งนี้ไม่ต้องคำนึงว่าจะถึงตัวผู้เช่าซื้อหรือมีผู้ได้รับไว้หรือไม่ก็ตาม รวมทั้งกรณีส่งให้ไม่ได้เพราะผู้เช่าซื้อย้ายที่อยู่ โดยมีได้แจ้งให้เจ้าของทราบเป็นหนังสือ หรือสถานที่อยู่ที่แจ้งไว้ค้นหาไม่พบ หรือถูกรื้อถอน ในกรณีที่ผู้เช่าซื้อเปลี่ยนแปลงที่อยู่ ผู้เช่าซื้อจะต้องแจ้งให้เจ้าของทราบตำบลที่อยู่แห่งใหม่เป็นหนังสือภายใน 7 วัน นับแต่มีการเปลี่ยนแปลง

ข้อ 20. การที่เจ้าของยอมยกเว้นข้อปฏิบัติใด ๆ ให้แก่ผู้เช่าซื้อบางส่วนหรือทั้งหมด ครั้งเดียว หรือหลายครั้งก็ตาม ไม่มีผลที่จะให้ถือว่าเจ้าของได้สละเจตนาของสัญญานี้บางส่วนหรือบางข้อในครั้งต่อ ๆ ไป กล่าวคือ ผู้เช่าซื้อจะต้องปฏิบัติตามสัญญานี้โดยเคร่งครัดครบถ้วนทุกข้อในคราวต่อ ๆ ไปตลอดอายุสัญญานี้

ข้อ 21. หากสัญญานี้ข้อหนึ่งข้อใดเป็นโมฆะหรือไม่บริบูรณ์ คู่สัญญาตกลงให้ถือว่าส่วนที่ไม่โมฆะหรือสมบูรณ์แยกออกจากส่วนที่เป็นโมฆะหรือไม่สมบูรณ์นั้น และมีผลใช้บังคับได้ คู่สัญญาได้อ่านและเข้าใจข้อตกลง เงื่อนไขของสัญญานี้โดยตลอดแล้ว จึงได้ลงลายมือชื่อไว้เป็นสำคัญต่อหน้าพยาน

ลงชื่อ.....ผู้เช่าซื้อ

ลงชื่อ.....พยาน

ลงชื่อ.....คู่สมรสหรือผู้ปกครอง

ลงชื่อ.....พยาน

ให้ความยินยอม

ลงชื่อ.....เจ้าของผู้ให้เช่าซื้อ

สัญญาโอนสิทธิสัญญาเช่าซื้อ

ทำที่ บริษัท.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ข้าพเจ้า.....บัตรแสดงตนคือ.....

เลขที่..... ออกโดย.....ซึ่งตามสัญญาต่อไปนี้เรียกว่า “ผู้โอน” ฝ่ายหนึ่ง
กับ.....บัตรแสดงตนคือ.....

เลขที่..... ออกโดย.....อยู่ที่.....

ซึ่งตามสัญญาต่อไปนี้เรียกว่า “ผู้รับโอน” อีกฝ่ายหนึ่ง ทั้งสองฝ่ายได้ตกลงทำสัญญากันดังต่อไปนี้

1. “ผู้โอน” เป็นผู้เช่าซื้อรถยนต์..... หมายเลขตัวรถ / ตัวถัง.....
หมายเลขทะเบียน.....ตามสัญญาเช่าซื้อเลขที่..... ลงวันที่.....
จาก บริษัท..... ปรากฏตามสัญญาเช่าซื้อแนบท้ายสัญญานี้

2. “ผู้โอน” ตกลงโอนสิทธิและหน้าที่ในฐานะผู้เช่าซื้อตามสัญญาเช่าซื้อดังกล่าวให้ “ผู้รับโอน”

3. “ผู้โอน” ทราบและเข้าใจข้อความในสัญญาเช่าซื้อที่ดีแล้ว “ผู้รับโอน” ตกลงรับโอนและยินยอมปฏิบัติตามสัญญาเช่าซื้อนี้สืบเนื่องจาก “ผู้โอน” และให้ข้อความในสัญญาเช่าซื้อมีผลผูกพัน และใช้บังคับระหว่างผู้รับโอนและผู้ให้เช่าซื้อต่อไป

4. ในวันโอนสิทธิเช่าซื้อ มียอดค่าเช่าซื้อดังนี้

- ค่าเช่าซื้อคงเหลือทั้งสิ้น บาท
- ชำระค่าเช่าซื้อในวันนี้ บาท
- ยอดคงเหลือ บาท

5. “ผู้รับโอน” สัญญาว่าจะปฏิบัติตามข้อตกลงและเงื่อนไขแห่งสัญญาเช่าซื้อแนบท้ายสัญญานี้สืบแทนผู้เช่าซื้อ และจะชำระค่าเช่าซื้อต่อไป ตามที่กำหนดไว้ในสัญญาเช่าซื้อ ณ สถานที่ซึ่งเป็นภูมิลำเนาของบริษัท.....ตามยอดคงเหลือ.....บาท รวม.....งวด โดยชำระงวดละ..... บาท งวดสุดท้าย.....บาท พร้อมค่าภาษีมูลค่าเพิ่มในอัตราร้อยละ.....ต่อปีของค่าเช่าซื้อแต่ละงวด เริ่มตั้งแต่วางที่.....วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

6. “ผู้รับโอน” ขอให้สัญญาว่า หากมีค่าปรับ ค่าภาษี ค่าซ่อม หรือค่าภาระผูกพันใดเกี่ยวกับรถเช่าซื้ออันเกิดขึ้นก่อนรับโอนสิทธิ “ผู้รับโอน” ตกลงจะเป็นผู้รับผิดชอบชำระ โดยไม่มีข้อคัดค้านใด ๆ

บัญชีภาษีอากรสำหรับธุรกิจให้เช่าซื้อ โดยสุเทพ พงษ์พิทักษ์

โดยทั่วไปกำไรสุทธิหรือขาดทุนสุทธิทางบัญชี (Financial Profit & Loss) กับกำไรสุทธิหรือขาดทุนสุทธิทางภาษีอากร (Taxable Profit & Loss) มีพื้นฐานในการคำนวณจากรายได้และรายจ่ายเช่นเดียวกัน หากแต่ในทางภาษีอากรนั้นมีบทบัญญัติแห่งประมวลรัษฎากรกำหนด หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข ในการคำนวณไว้เป็นพิเศษ ตามมาตรา 65 มาตรา 65 ทวิ มาตรา 65ตรี มาตรา 70 ตรี และมาตรา 74 ฉะนั้นเพื่อให้การปฏิบัติการเกี่ยวกับการเสียภาษีเงินได้นิติบุคคลเป็นไปโดยถูกต้องครบถ้วนและสอดคล้องกับหลักการวางแผนภาษีอากรที่ดี เมื่อสิ้นรอบระยะเวลาบัญชี จึงต้องทำการปรับปรุงกำไรสุทธิหรือขาดทุนสุทธิทางบัญชี ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ และเงื่อนไขทางภาษีอากร โดยปรับปรุงรายการที่แตกต่างกันนั้นในกระดาษทำการ (Working Paper) และแสดงรายละเอียดการปรับปรุงในแบบแสดงรายการ ภ.ง.ด. 50 ทั้งนี้ โดยไม่ต้องปรับปรุงรายการทางบัญชีอีก เพราะรายการทางบัญชีได้ยุติ หรือเสร็จสิ้นลงตั้งแต่เมื่อจัดทำงบแสดงฐานะทางการเงินเรียบร้อยแล้ว ซึ่งในเบื้องต้นผู้ประกอบการควรศึกษาและทำความเข้าใจบทบัญญัติแห่งประมวลรัษฎากรเกี่ยวกับ หลักเกณฑ์ และเงื่อนไขในการคำนวณกำไรและขาดทุนสุทธิทางภาษีอากรโดยรอบด้านจากนั้นปรับใช้ (Applied) หลักเกณฑ์ และเงื่อนไขทางภาษีอากรให้เกิดประโยชน์แก่กิจการสูงสุด

เงื่อนไขและหลักเกณฑ์ทางภาษีอากรอาจจำแนกออกได้เป็น 3 ส่วนใหญ่ ๆ คือ เงื่อนไขเกี่ยวกับรายได้ เงื่อนไขเกี่ยวกับรายจ่าย หลักเกณฑ์ในการตีราคาทรัพย์สินและหนี้สิน ภาวะภาษีที่เกี่ยวข้องกับกิจการให้เช่าซื้อ

การประกอบกิจการให้เช่าซื้อรถยนต์ เป็นกิจการที่อยู่ในบังคับต้องเสียภาษีอากรตามกฎหมายภาษีอากร ซึ่งถือว่าเป็นเงินได้พึงประเมินตามมาตรา 40 (8) แห่งประมวลรัษฎากร โดยมีภาวะภาษีอากร ดังนี้

ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาจากการให้เช่าซื้อ

สำหรับผู้ประกอบธุรกิจเช่าซื้อที่เป็นบุคคลธรรมดา ห้างหุ้นส่วนสามัญหรือคณะบุคคลที่มีใช้นิติบุคคลซึ่งมีหน้าที่ต้องเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ตามประมวลรัษฎากร มีหลักเกณฑ์ทางภาษีที่เกี่ยวข้องดังนี้

1. ประเภทเงินได้พึงประเมิน

(1) เงินได้จากการประกอบกิจการให้เช่าซื้อ ได้แก่ เงินมัดจำ (Down Payment) เงินค่างวดที่รับชำระ ถือเป็นเงินได้พึงประเมินตามมาตรา 40 (8) เงินได้จากการประกอบธุรกิจ การพาณิชย์ ซึ่งโดยหลักการกำหนดให้รับรู้เงินได้พึงประเมินจากยอดเงินได้ที่ได้รับชำระมาจริงเท่านั้น

(2) เงินได้จากการผิดสัญญาเช่าซื้อ ได้แก่ กรณีที่ผู้เช่าซื้อผิดนัดไม่ชำระราคาค่างวดเช่าซื้อตามกำหนดเวลาที่ตกลงกันเป็นเวลาไม่น้อยกว่า 2 งวด หรือผู้เช่าซื้อกระทำผิดสัญญาในส่วนที่เป็นสาระสำคัญ ผู้ให้เช่าซื้อได้กระทำการยึดทรัพย์สินที่ให้เช่าซื้อกลับคืนมา เช่นนี้ถือเป็นเงินได้พึงประเมินตามมาตรา 40 (5) (ข) โดยให้ถือว่า เงินหรือประโยชน์ที่ได้รับไว้แล้วตั้งแต่วันทำสัญญาเช่าซื้อ จนถึงวันผิดสัญญาเช่าซื้อทั้งสิ้น เป็นเงินได้พึงประเมินของปีที่มีการผิดสัญญานั้น

2. การหักค่าให้จ่าย

(1) สำหรับเงินได้จากการให้เช่าซื้อทรัพย์สินผู้มีเงินได้มีสิทธิเลือกหักค่าให้จ่าย โดยจะเลือกหักค่าให้จ่ายเป็นการเหมาในอัตราร้อยละ 85 ของยอดเงินได้พึงประเมิน หรือจะเลือกหักค่าให้จ่ายตามความเป็นจริงและสมควร ซึ่งผู้มีเงินได้ต้องสามารถแสดงหลักฐานต่อเจ้าพนักงานประเมิน และพิสูจน์ได้ว่ามีค่าให้จ่ายตามจำนวนที่ขอหัก (ซึ่งควรมากกว่าค่าให้จ่ายเป็นการเหมา) ทั้งนี้ โดยให้นำหลักเกณฑ์และเงื่อนไขเกี่ยวกับรายจ่ายในการคำนวณกำไร หรือขาดทุนสุทธิ เพื่อเสียภาษีเงินได้นิติบุคคลตามมาตรา 65 ทวิ และมาตรา 65 ตรี มาใช้บังคับโดยอนุโลม แต่ถ้าตามหลักฐานที่นำมาพิสูจน์นั้นปรากฏว่า มีรายจ่ายที่หักได้ตามหลักเกณฑ์น้อยกว่าอัตราค่าให้จ่ายเป็นการเหมา ก็ให้ถือว่ามิได้หักค่าให้จ่ายเพียงเท่าหลักฐานที่นำมาพิสูจน์ (มาตรา 8 แห่งพระราชกฤษฎีกา ฉบับที่ 11)

(2) สำหรับเงินได้จากการผิดสัญญาเช่าซื้อทรัพย์สิน ให้ผู้มีเงินได้หักค่าให้จ่ายเป็นการเหมาในอัตราร้อยละ 20 ของยอดเงินได้พึงประเมิน ได้เพียงกรณีเดียวเท่านั้น

3. วิธีการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา

(1) การเสียภาษีโดยถูกหัก ณ ที่จ่าย

เงินได้จากการให้เช่าซื้อทรัพย์สินและเงินได้จากการผิดสัญญาเช่าซื้อโดยทั่วไปไม่อยู่ในข่ายที่ต้องหักภาษีเงินได้ ณ ที่จ่าย เว้นแต่กรณีรัฐบาล องค์การของรัฐบาล เทศบาล สุขาภิบาล หรือองค์การบริหารราชการส่วนท้องถิ่น เป็นผู้จ่ายเงินได้จากการเช่าซื้อทรัพย์สินให้แก่ผู้มีหน้าที่เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ซึ่งมีจำนวนตั้งแต่ 10,000 บาทขึ้นไป ให้ผู้จ่ายเงินได้คำนวณหักภาษี ณ ที่จ่าย ในอัตราร้อยละ 1 ของยอดเงินได้แล้วนำส่งอำเภอท้องที่ภายในวันที่ 7 ของเดือนถัดไป หรือนำส่งในภูิกาบิเงิน (เบิกหักผลัดส่ง)

ภาษีหัก ณ ที่จ่ายให้ถือเป็นเครดิตภาษีในการยื่นรายการเงินได้กลางปี หรือเงินได้ประจำปีต่อไป ในกรณีที่จำนวนภาษีหัก ณ ที่จ่าย มีจำนวนมากกว่าภาษีที่ต้องชำระให้ผู้มีเงินได้มีสิทธิขอคืนภาษีหัก ณ ที่จ่ายภายใน 3 ปี นับแต่วันสุดท้ายแห่งกำหนดเวลาขึ้นแบบแสดงรายการประจำปี (ภ.ง.ด.90)

(2) การเสียภาษีเงินได้โดยยื่นรายการประเมินตนเอง

เกณฑ์เงินได้ขั้นต่ำที่ต้องยื่นรายการ

กรณีผู้มีเงินได้ที่ไม่มีคู่สมรสรวมทั้งห้างหุ้นส่วนสามัญหรือคณะบุคคลที่มีชื่อนิติบุคคล และ กองมรดก ต้องมีเงินได้เกินกว่า 30,000 บาท กรณีผู้มีเงินได้มีคู่สมรส ต้องมีเงินได้เกินกว่า 60,000 บาท ภาษีเงินได้กลางปี (ภ.ง.ด. 94) กรณีผู้มีเงินได้ได้รับเงินจากการให้เช่าซื้อทรัพย์สิน หรือเงินได้จากการผิดสัญญาเช่าซื้อระหว่างเดือนมกราคมถึงเดือนมิถุนายนเกินกว่าเกณฑ์เงินได้ขั้นต่ำที่ต้องยื่นรายการเงินได้ดังกล่าวข้างต้น ให้ผู้มีเงินได้ยื่นแบบแสดงรายการ ภ.ง.ด. 94 โดยคำนวณและชำระภาษีตามจำนวนเงินภาษีที่สูงกว่าที่คำนวณจากวิธีการคำนวณดังต่อไปนี้ ณ อำเภอท้องที่ภายในเดือนกันยายนของปีภาษี

วิธีที่ 1 การคำนวณภาษีจากเงินได้สุทธิ

เงินได้สุทธิ = เงินได้พึงประเมิน (ระหว่าง ม.ค.-มิ.ย.) หักค่าใช้จ่าย หักค่าลดหย่อน (กึ่งหนึ่งของค่าลดหย่อนประจำปี)

เงินภาษี 1 = เงินได้สุทธิ คูณอัตราภาษีก้าวหน้า

วิธีที่ 2 การคำนวณภาษีจากเงินได้พึงประเมิน

เงินภาษี 2 = เงินได้พึงประเมิน (รวมกันถึง 60,000 บาทขึ้นไป) คูณ 0.05%

ภาษีเงินได้ประจำปี (ภ.ง.ด. 90) กรณีผู้มีเงินได้ได้รับเงินจากการให้เช่าซื้อทรัพย์สิน หรือเงินได้จากการผิดสัญญาเช่าซื้อ ตลอดปีภาษีใดเกินกว่าเกณฑ์เงินได้ขั้นต่ำที่ต้องยื่นรายการเงินได้ดังกล่าวข้างต้น ให้ผู้มีเงินได้ยื่นแบบแสดงรายการ ภ.ง.ด. 90 โดยคำนวณและชำระภาษีตามจำนวนเงินภาษีที่สูงกว่าตามที่คำนวณจากการคำนวณเงินได้สุทธิ หรือภาษีเงินได้จากเงินได้พึงประเมิน ณ อำเภอท้องที่ภายในเดือนมีนาคมของปีถัดไป โดยให้นำภาษีที่ชำระตามแบบแสดงรายการ ภ.ง.ด. 94 และภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่าย (ถ้ามี) มาถือเป็นเครดิต

บัญชีอัตราภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา

ช่วงเงินได้สุทธิ	จำนวนเงินได้สุทธิ	อัตราภาษี
1-100,000	100,000	5%
100,001-500,000	400,000	10%
500,001-1,000,000	500,000	20%
1,000,001-4,000,000	1,000,000	30%
4,000,001 ขึ้นไป	37%

เงินได้สุทธิ 50,000บาทแรก ยกเว้นภาษีตั้งแต่ปีภาษีเริ่มตั้งแต่ 1 มกราคม 2542

(3) การเสียดำเนินการโดยเจ้าพนักงานประเมินเรียกเก็บ

เพื่อให้การเสียดำเนินการเป็นไปโดยถูกต้องครบถ้วน และก่อให้เกิดความเป็นธรรมในการจัดเก็บภาษี เจ้าพนักงานประเมินมีอำนาจประเมินภาษีเงินได้จากผู้ต้องเสียดำเนินการ โดยมีอำนาจประเมินภาษีทั้งก่อนและเมื่อพ้นกำหนดเวลายื่นรายการตาม (2) ผู้ต้องเสียดำเนินการต้องชำระภาษีเงินได้ตามหนังสือแจ้งการประเมินของเจ้าพนักงานฯ ซึ่งในบางกรณีอาจมีเบี้ยปรับ (หนึ่งเท่าหรือสองเท่าของเงินภาษี) และหรือเงินเพิ่ม (ร้อยละ 1.5 ต่อเดือนหรือเศษของเดือนของเงินภาษี) ทั้งนี้โดยต้องชำระภายใน 30 วันนับแต่วันได้รับหนังสือแจ้งการประเมิน (เว้นแต่กรณีประเมินก่อนถึงกำหนดเวลายื่นรายการตามมาตรา 18 ทวิ ต้องชำระภายใน 7 วัน นับแต่วันได้รับหนังสือแจ้งการประเมิน)

เว้นแต่กรณีห้ามอุทธรณ์ (มาตรา 21 มาตรา 25) ผู้ต้องเสียดำเนินการมีสิทธิอุทธรณ์การประเมินต่อคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ภายใน 30 วัน นับแต่วันได้รับหนังสือแจ้งการประเมิน และอุทธรณ์ต่อศาลภาษีอากรกลางภายใน 30 วันนับแต่วันได้รับคำวินิจฉัยภาษีอากร แสดงหลักเกณฑ์ วิธีการเสียดำเนินการ ได้บุคคลธรรมดาของกิจการให้เข้าชื่อ

ลักษณะ	หลักเกณฑ์วิธีการเสียดำเนินการ	หมายเหตุ
1.เกณฑ์เงินได้พึงประเมิน	เกณฑ์เงินสด	มาตรา 39
2. การหักค่าใช้จ่าย	หักค่าใช้จ่ายเป็นการเหมาหรือตามความจำเป็นและสมควร (1) การให้เข้าชื่อสิ่งหาริมทรัพย์เลือกหักค่าใช้จ่าย เหมาได้ 85% ของเงินได้พึงประเมินหรือหักตาม ความจำเป็นและสมควร (2) การให้เข้าชื่อที่ดินเลือกหักค่าใช้จ่ายเหมาได้ 61% ของเงินได้พึงประเมินหรือหักตามความจำเป็น และสมควร	พ.ร.ฎ.11 ม.8(34) และ ม.8วรรคท้าย พ.ร.ฎ.11 ม.8 (42)และ ม.8วรรคท้าย
3.ฐานภาษี	เงินได้สุทธิ หรือเงินได้พึงประเมินตั้งแต่ 60,000บาท ขึ้นไป (1) เงินได้สุทธิ หาได้จากเงินได้พึงประเมิน หัก ค่าใช้จ่าย ค่าลดหย่อน คงเหลือเงินได้สุทธิ (2) เงินได้พึงประเมินตั้งแต่ 60,000 บาทขึ้นไป	ม.48(1) ม.48(2)
4.การคำนวณภาษี เงินได้บุคคลธรรมดา	นำเงินได้สุทธิหรือเงินได้พึงประเมินตั้งแต่ 60,000 บาท มาคำนวณภาษี (1) เงินได้สุทธิ x อัตราภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา = ภาษีที่ต้องชำระ (2) เงินได้พึงประเมินตั้งแต่ 60,000 บาทขึ้นไป x 0.5% = ภาษีที่ต้องชำระ (3) คำนวณภาษีตาม (1) และ (2) นำมาเปรียบเทียบกันการคำนวณวิธีใด ได้ภาษีมากกว่า ให้ชำระภาษีที่คำนวณ ได้มากกว่า	ม.48(1)และ บัญญัติภาษีเงิน ได้บุคคล ธรรมดา ม.48(2)

ภาษีเงินได้นิติบุคคลจากการให้เช่าซื้อ

1. การรับรู้รายได้สำหรับกิจการให้เช่าซื้อ

(1) ในทางบัญชี

สมาคมนักบัญชีและผู้สอบบัญชีรับอนุญาตแห่งประเทศไทย ได้กำหนดมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 7 เรื่องการบัญชีเกี่ยวกับการเช่าซื้อทางด้านผู้ให้เช่าซื้อ โดยกำหนดให้ถือปฏิบัติ สำหรับงบการเงินที่มีงวดการบัญชีเริ่มในหรือหลังวันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2523 เป็นต้นไป พอสรุปความได้ดังนี้

ในการดำเนินธุรกิจให้เช่าซื้อนั้นกรรมสิทธิ์ในทรัพย์สินยังคงเป็นของผู้ให้เช่าซื้อแต่ผู้เช่าซื้อมีเจตนาที่จะซื้อและผู้ให้เช่าซื้อมีเจตนาที่จะขายทรัพย์สินที่เช่าซื้อ ดังนั้น ในทางบัญชีจึงต้องถือว่าผู้ให้เช่าซื้อได้ขายทรัพย์สินนั้นแล้วตั้งแต่วันที่ทำสัญญาเช่าซื้อ กิจการควรรับรู้กำไรที่เกิดจากการขายทั้งจำนวนในวันที่ทำสัญญาเช่าซื้อ แต่โดยที่การให้เช่าซื้อมักจะมีระยะเวลาตามสัญญานานกว่ารอบระยะเวลาบัญชี กิจการจึงอาจรับรู้รายได้ในแต่ละรอบระยะเวลาบัญชีตามงวดที่ถึงกำหนดชำระก็ได้

สำหรับคอกผลเช่าซื้อซึ่งเป็นรายได้ที่ผู้ให้เช่าซื้อได้รับเป็นการตอบแทนสำหรับการให้เช่าซื้อ ควรรับรู้รายได้ในลักษณะเดียวกันกับดอกเบี้ยจากการให้กู้ยืมเงินที่ลูกหนี้ชำระคืนเป็นงวด ๆ ซึ่งคำนวณดอกเบี้ยจากเงินต้นที่ลดลง กล่าวคือสำหรับการให้เช่าซื้อสังหาริมทรัพย์ประเภทรถยนต์หรือสินค้าอุปโภคบริโภคซึ่งมีระยะเวลาสั้นเพียง 3-4 ปี การคำนวณคอกผลเช่าซื้อเป็นรายได้ในแต่ละงวด ควรใช้วิธีผลรวมตัวเลขจำนวนงวด (Sum of the Digits) และสำหรับการให้เช่าซื้อสังหาริมทรัพย์ ซึ่งมีระยะเวลาการเช่าซื้อนานประมาณ 10-15 ปี ควรใช้วิธีคำนวณคอกผลเช่าซื้อจากราคาเงินได้สุทธิ (ยอดสุทธิ ณ ขณะใดขณะหนึ่งของราคาเงินสดหักด้วยเงินวางเริ่มแรก (Down Payment) และราคาเงินส่วนลดที่ได้รับชำระเป็นค่างวดแล้ว)

(2) ในทางภาษีอากร

การรับรู้รายได้เพื่อการคำนวณกำไรหรือขาดทุนสุทธิในการเสียภาษีเงินได้นิติบุคคลสำหรับบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่ประกอบกิจการให้เช่าซื้อนั้นเป็นไปตามเงื่อนไขมาตรา 65 และคำสั่งกรมสรรพากรที่ ท.ป. 1/2528 พอสรุปความได้ดังนี้

สำหรับรายได้ทั่วไปที่มีรายได้จากการให้เช่าซื้อให้รับรู้รายได้และรายจ่ายตามเกณฑ์สิทธิ (Accrual Basis) โดยให้นำรายได้ที่เกิดขึ้นในรอบระยะเวลาบัญชีใดไม่ว่าจะได้รับการชำระมาแล้วหรือไม่ก็ตามมารวมคำนวณเป็นรายได้ในรอบระยะเวลาบัญชีนั้นและให้นำรายจ่ายทั้งสิ้นที่เกี่ยวกับรายได้นั้นไม่ว่าจะจ่ายในรอบระยะเวลาบัญชีนั้นหรือไม่ก็ตาม ทั้งนี้เฉพาะที่เป็น

ไปตามเงื่อนไขตามมาตรา 65 ทวิ และมาตรา 65 ตริ มาถือรวมเป็นรายจ่ายในรอบระยะเวลาบัญชีนั้น

สำหรับรายได้จากการประกอบกิจการให้เช่าซื้อที่กรรมสิทธิ์ยังไม่โอนไปยังผู้ซื้อ และมีสัญญาเกินกว่าหนึ่งรอบระยะเวลาบัญชี ให้ใช้เกณฑ์สิทธิแบบผ่อนชำระ (Installment Method) โดยนำกำไรจากกิจการให้เช่าซื้อซึ่งจัดสรร (Realized) ให้เป็นของแต่ละรอบระยะเวลาบัญชีตามงวดที่ถึงกำหนดชำระตามหลักเกณฑ์ หรือวิธีการบัญชีที่รับรองโดยวิธีใดก็ได้แต่ต้องปฏิบัติตามหลักความสม่ำเสมอ (Consistency) หรือจะเลือกรับรู้รายได้ตามเกณฑ์สิทธิโดยนำกำไรขึ้นต้นจากการประกอบกิจการดังกล่าวมาถือรวมเป็นรายได้ในรอบระยะเวลาบัญชีที่มีการให้เช่าซื้อก็ได้

ดังนั้น ในทางภาษีอากรในส่วนที่เกี่ยวกับการรับรู้รายได้เกี่ยวกับกิจการให้เช่าซื้อ ผู้ประกอบกิจการจะใช้เกณฑ์การรับรู้รายได้ในทางบัญชีตาม (1) ข้างต้นเพื่อการรับรู้รายได้ทางภาษีอากรก็ได้ เพียงแต่เมื่อได้เลือกปฏิบัติตามหลักเกณฑ์หรือวิธีการทางบัญชีตามวิธีใดก็ให้ถือปฏิบัติเช่นนั้นตลอดไป เว้นแต่จะได้รับอนุมัติจากอธิบดีกรมสรรพากรให้เปลี่ยนแปลงได้

อนึ่ง สำหรับรายได้จากการโอนทรัพย์สิน ให้บริการ หรือให้กู้ยืมเงินรวมทั้งรายได้จากการประกอบกิจการให้เช่าซื้อนั้นค่าตอบแทนที่ได้รับจากการโอนทรัพย์สิน (ราคาขาย) ค่าบริการจากการให้บริการ และดอกเบี้ยจากการให้กู้ยืมเงิน ผู้ประกอบการต้องรับรู้เป็นรายได้ตามราคาตลาดในวันที่มีการประกอบกิจการดังกล่าว เว้นแต่กรณีที่ไม่นับเป็นไปตามราคาตลาดโดยมีเหตุผลอันสมควร มิฉะนั้น เจ้าพนักงานประเมินอาจใช้อำนาจตามมาตรา 65 ทวิ (4) ประเมินค่าตอบแทน ค่าบริการ หรือดอกเบี้ยเพิ่มขึ้นตามราคาตลาด ณ วันที่เกิดรายได้จากการประกอบกิจการดังกล่าวได้

ราคาตลาด หมายถึง ราคาที่ตั้งขึ้นโดยสุจริตเปิดเผย และมีเหตุผลอันสมควร

2. การรับรู้รายจ่าย

(1) รายจ่ายโดยทั่วไป ทั้งในทางบัญชีและทางภาษีอากรไม่ว่าจะเป็นการประกอบกิจการประเภทใดก็ตาม ผู้ประกอบกิจการต้องรับรู้ตามเกณฑ์สิทธิ หรือตามหลักการจับคู่ของรายได้และรายจ่าย (Matching Principle) โดยรายจ่ายที่จะรับรู้ต้องเป็นรายจ่ายทั้งสิ้นที่เกี่ยวกับรายได้จากการประกอบกิจการ อย่างไรก็ตาม เฉพาะในทางภาษีอากรรายจ่ายในการคำนวณกำไร และขาดทุนสุทธิเพื่อเสียภาษีเงินได้นิติบุคคล ต้องเป็นไปตามเงื่อนไขแห่งประมวลรัษฎากร มาตรา 65 ทวิ และ

มาตรา 65 ตรี กล่าวคือ สำหรับรายจ่ายในการดำเนินกิจการหรือรายจ่ายเพื่อการหารายได้ (Revenue Expenditure) ต้องเป็นไปตามเงื่อนไขดังต่อไปนี้

(ก) ต้องเป็นรายจ่ายที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับการประกอบการ หรือเป็นรายจ่ายเพื่อการหากำไร โดยเฉพาะ ทั้งนี้รายจ่ายดังกล่าวต้องเป็นรายจ่ายที่ไม่ต้องห้าม มิให้นำมาถือเป็นรายจ่ายตามมาตรา 65 ทวิ และมาตรา 65 ตรี

(ข) ต้องเป็นรายจ่ายที่มีหลักฐาน และสามารถพิสูจน์ผู้รับได้โดยชัดแจ้ง

(ค) ต้องเป็นรายจ่ายที่มีเหตุผลอันสมควร ในอันที่จะจ่ายไปแต่ละรายการ รายจ่าย กล่าวคือต้องเป็นรายจ่ายที่จ่ายไปโดยสุจริตและเปิดเผย

(2) สำหรับกิจการให้เช่าซื้อ แม้กรรมสิทธิ์ในทรัพย์สินที่ให้เช่าซื้อจะยังคงเป็นของผู้ประกอบกิจการให้เช่าซื้อก็ตาม ในการรับรู้รายจ่ายให้นำมูลค่าต้นทุนทรัพย์สินที่ให้เช่าซื้อมารับรู้เป็นรายจ่าย จึงไม่อาจนำมูลค่าต้นทุนของทรัพย์สินดังกล่าวมาคำนวณหักค่าเสื่อมและค่าเสื่อมราคาได้อีก

(3) การจำหน่ายหนี้สูญออกจากบัญชีลูกหนี้ จะกระทำได้อีกต่อเมื่อเป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวง ฉบับที่ 186 ซึ่งออกตามความในประมวลรัษฎากร มาตรา 65 ทวิ (9) โดยให้ถือเป็นรายจ่ายในรอบระยะเวลาบัญชีที่เป็นไปตามหลักเกณฑ์ดังกล่าว

กรณีหนี้สูญรายใดที่ได้ถือเป็นรายจ่ายดังกล่าวนี้ ได้รับกลับคืนมา ก็ให้นำมาคำนวณเป็นรายได้ในรอบระยะเวลาบัญชีที่ได้รับกลับคืนมานั้น

สำหรับหนี้สูญรายใดที่ไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขทางภาษีอากร หากผู้ประกอบการได้นำมาถือเป็นรายจ่ายทางบัญชีก็ให้บวกกลับในการคำนวณกำไรหรือขาดทุนสุทธิทางภาษีอากรและหากต่อมาได้รับชำระหนี้ก็ไม่ต้องนำมาถือเป็นรายได้อีก

3. วิธีการเสียภาษีเงินได้นิติบุคคล

(1) การเสียภาษีโดยถูกหัก ณ ที่จ่าย

เงินได้จากการประกอบกิจการให้เช่าซื้อ โดยทั่วไปไม่อยู่ในบังคับที่ต้องถูกหักภาษีเงินได้ ณ ที่จ่าย เว้นแต่กรณีผู้เช่าซื้อเป็นองค์การของรัฐบาล เทศบาล สุขาภิบาล หรือองค์การบริหารราชการส่วนท้องถิ่นอื่น ให้ผู้จ่ายเงินหักภาษีเงินได้ ณ ที่จ่าย ในอัตราร้อยละ 1 ของยอดเงินได้แล้ว นำส่งอำเภอท้องที่ภายในวันที่ 7 ของเดือนถัดไป หรือนำส่งในตู้กาเบ็กเงิน (เบ็กหักผลส่ง)

ภาษีหัก ณ ที่จ่ายให้ถือเป็นเครดิตภาษีในการยื่นรายการเงินได้กลางรอบระยะเวลาบัญชีหรือประจำรอบระยะเวลาบัญชีแล้วแต่กรณี ในกรณีที่จำนวนภาษีหัก ณ ที่จ่าย มีจำนวนมาก

กว่าภาษีที่ต้องชำระในแต่ละรอบระยะเวลาบัญชี ผู้ประกอบกิจการมีสิทธิขอคืนภาษีหัก ณ ที่จ่าย ภายใน 3 ปี นับแต่วันสุดท้าย แห่งกำหนดเวลายื่นแบบแสดงรายการ ภ.ง.ด.50 (150 วันนับแต่วันสิ้นสุดรอบระยะเวลาบัญชี)

แสดงหลักเกณฑ์ วิธีการเสียภาษีเงิน ได้้นิติบุคคล หัก ณ ที่จ่ายของกิจการให้เข้าชื่อ

ลักษณะ	หลักเกณฑ์วิธีการเสียภาษี	หมายเหตุ
การชำระค่าเช่าซื้อ	ผู้ชำระค่าเช่าซื้อ ไม่ต้องหักภาษีเงินได้ ณ ที่จ่าย	ไม่อยู่ในบังคับให้หักภาษีเงินได้ ณ ที่จ่าย ยกเว้นรัฐบาล หรือองค์การรัฐฯ เป็นผู้จ่าย หัก 1% ตาม ม.50(4) และ ม.69 ทวิ

(2) การเสียภาษีเงิน ได้โดยยื่นรายการประเมินตนเอง

(ก) ภาษีเงิน ได้กลางรอบระยะเวลาบัญชี (ภ.ง.ด. 51) ภายใน 2 เดือน นับแต่วันสุดท้ายของรอบระยะเวลา 6 เดือนแรกของรอบระยะเวลาบัญชี

กรณีกิจการธนาคาร บริษัทเงินทุน หลักทรัพย์ บริษัทเครดิตฟองซิเอร์ หรือบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่ได้รับอนุญาตจากกรมสรรพากรให้ยื่นรายการ ภ.ง.ด. 51 โดยคำนวณกำไรหรือขาดทุนสุทธิตามความเป็นจริงสำหรับรอบระยะเวลา 6 เดือนแรกโดยต้องแนบบคูลและบัญชีกำไรและขาดทุนที่มีผู้สอบบัญชีรับอนุญาตซึ่งได้รับอนุญาตจากอธิบดีกรมสรรพากรเป็นผู้สอบทานงบการเงินดังกล่าว กรณีมีกำไรสุทธิให้เสียภาษีเงิน ได้ในอัตราร้อยละ 30

กรณีบริษัท หรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลทั่วไป ให้จัดทำประมาณการกำไรสุทธิหรือขาดทุนสุทธิที่ได้จากกิจการหรือเนื่องจากกิจการที่ได้กระทำและจะได้กระทำในรอบระยะเวลาบัญชี และให้เสียภาษีเงิน ได้จากจำนวนกึ่งหนึ่งของประมาณการกำไรสุทธิ (ในอัตราร้อยละ 30)

ภาษีเงิน ได้ที่ได้ชำระตามแบบ ภ.ง.ด. 51 รวมถึงภาษีเงิน ได้หัก ณ ที่จ่าย ให้ถือเป็นเครดิตในการยื่นรายการประจำรอบระยะเวลาบัญชีต่อไป

อนึ่งกรณีรอบระยะเวลาบัญชีแรกหรือรอบระยะเวลาบัญชีสุดท้ายไม่ถึง 12 เดือน ไม่ต้องยื่นแบบ ภ.ง.ด. 51

(ข) ภาษีเงิน ได้ประจำรอบระยะเวลาบัญชี (ภ.ง.ด. 50) ภายใน 150 วันนับแต่วันสิ้นสุดรอบระยะเวลาบัญชี ซึ่งคำนวณกำไรสุทธิที่ได้จากกิจการหรือเนื่องจากกิจการที่ได้กระทำในรอบระยะเวลาบัญชี (กรณีขาดทุนสุทธิไม่ต้องเสียภาษีเงิน ได้) ในการยื่นแบบ ภ.ง.ด. 50 ต้องแนบบคูลที่มีผู้สอบบัญชีรับอนุญาตตรวจสอบและรับรอง พร้อมทั้งบัญชีทำการ บัญชีกำไรขาดทุนและรายการอื่น ๆ ตามที่อธิบดีกรมสรรพากรกำหนด อาทิ รายการสินค้าคงเหลือ รายการ

ค่านวนค่าสึกหรือและค่าเสื่อมราคาทรัพย์สิน รายการจำหน่ายหนี้สูญ รายการผลขาดทุนสุทธิยกมาไม่เกิน 5 รอบระยะเวลาบัญชี รายการกำไรหรือขาดทุนจากการจำหน่ายทรัพย์สิน เป็นต้น

(3) การเสียภาษีโดยเจ้าพนักงานประเมินเรียกเก็บ แบ่งเป็น

(ก) การประเมินก่อนถึงกำหนดเวลายื่นรายการ (มาตรา 18 ทวิ) เจ้าพนักงานประเมินจะใช้อำนาจตามมาตรา 18 ทวิ เฉพาะในกรณีที่ทำเป็นเพื่อรักษาผลประโยชน์ในการจัดเก็บภาษีเงินได้นิติบุคคล เช่น เห็นว่ามีการหลีกเลี่ยงภาษี เมื่อได้ประเมินแล้วเจ้าพนักงานฯ จะแจ้งจำนวนภาษีที่ต้องเสียไปยังผู้ต้องเสียภาษี ซึ่งผู้ต้องเสียภาษีต้องชำระภาษีตามแบบแจ้งการประเมินของเจ้าพนักงานฯ ภายใน 7 วัน นับแต่วันที่ได้รับการแจ้งการประเมิน ในกรณีนี้จะอุทธรณ์การประเมินก็ได้

ภาษีเงินได้ที่ประเมินเรียกเก็บดังกล่าว ให้ถือเป็นเครดิตภาษีของผู้ต้องเสียภาษีในการคำนวณเสียภาษีเงินได้กลางรอบระยะเวลาบัญชี หรือประจำรอบระยะเวลาบัญชี แล้วแต่กรณี

ในการใช้อำนาจประเมินนี้ เจ้าพนักงานฯ จะสั่งให้ผู้ต้องเสียภาษี ยื่นรายการ ภ.ง.ด. 51 หรือ ภ.ง.ด. 50 ด้วยก็ได้

(ข) การประเมินตามแบบแสดงรายการที่ยื่น (มาตรา 18) เจ้าพนักงานประเมินมีอำนาจประเมินการเสียภาษีเงินได้ตามรายการที่ผู้เสียภาษีต้องยื่นไว้ เพื่อให้การเสียภาษีเงินได้เป็นไปตามเงื่อนไขที่กฎหมายกำหนด รายการที่ประเมินได้แก่ การคำนวณภาษีผิดพลาด การหักค่ารับรองค่าการกุศลสาธารณะ ค่าสึกหรือและค่าเสื่อมราคาทรัพย์สิน หรือค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ไม่ถูกต้อง เป็นต้น เมื่อได้ประเมินแล้ว กรณีมีภาษีต้องชำระเพิ่มเติม เจ้าพนักงานจะแจ้งจำนวนภาษีที่ต้องเสียไปยังผู้ต้องเสียภาษีโดยผู้ต้องเสียภาษีต้องชำระภาษีตามแบบแจ้งการประเมินภายใน 30 วัน นับแต่วันได้รับการแจ้งประเมิน

การประเมินกรณีนี้เจ้าพนักงานฯ จะประเมินเรียกเก็บเงินเพิ่มตามมาตรา 27 ในอัตราร้อยละ 1.5 ต่อเดือนหรือเศษของเดือนของเงินภาษีอีกด้วย

(ค) การประเมินตามผลการตรวจสอบกรณีผู้เสียภาษียื่นแบบแสดงรายการ

มาตรา 19 อำนาจในการออกหมายเรียกหรือคำสั่งให้ผู้ยื่นรายการหรือใต้สวน และนำบัญชีเอกสารหรือหลักฐานอื่นที่เกี่ยวข้อง ไปส่งมอบให้ตรวจสอบโดยต้องให้เวลาล่วงหน้าไม่น้อยกว่า 7 วันนับแต่วันส่งหมายเรียก

การออกหมายเรียกกรณีนี้ใช้ในกรณีที่มีเหตุอันควรเชื่อว่าผู้มีเงินได้แสดงรายการตามแบบที่ยื่นไว้ไม่ถูกต้องตามความเป็นจริงหรือไม่บริบูรณ์ และต้องกระทำภายในเวลา 2 ปีนับแต่วันที่ได้ยื่นรายการเว้นแต่กรณีปรากฏหลักฐานหรือมีเหตุอันควรสงสัยว่าผู้ยื่นรายการมีเจตนาหลีกเลี่ยงภาษีอากรหรือเป็นกรณีจำเป็นเพื่อประโยชน์ในการคืนภาษีอากร อธิบดีจะอนุมัติให้ขยายเวลาออกหมายเรียกดังกล่าวเกินกว่า 2 ปีก็ได้แต่ต้องไม่เกิน 5 ปี สำหรับกรณีขอคืนให้ขยายเวลาได้อีกไม่เกิน 1 ปี

มาตรา 20 อำนาจประเมินและแจ้งการประเมิน กรณีผู้เสียภาษีอากรให้ความร่วมมือปฏิบัติตามหมายเรียกหรือคำสั่งของเจ้าพนักงานประเมินด้วยดี โดยทำการประเมินภาษีอากรตามพยานหลักฐานที่ปรากฏในกรณีนี้จะอุทธรณ์การประเมินก็ได้

มาตรา 21 อำนาจประเมินและแจ้งการประเมิน กรณีผู้เสียภาษีอากรไม่ให้ความร่วมมือแก่เจ้าพนักงานประเมิน โดยไม่ปฏิบัติตามหมายเรียกหรือคำสั่ง หรือไม่ยอมตอบคำถามโดยไม่มีเหตุอันสมควร กรณีนี้ห้ามมิให้อุทธรณ์การประเมิน

มาตรา 22 อำนาจประเมินเบี้ยปรับ 1 เท่าของเงินภาษีที่เจ้าพนักงานประเมินตามมาตรา 20 หรือมาตรา 21 แล้วแต่กรณี

มาตรา 27 เงินเพิ่มร้อยละ 1.5 ต่อเดือนหรือเศษของเดือนของเงินภาษีโดยไม่รวมเบี้ยปรับ

มาตรา 18 ตรี ผู้มีหน้าที่เสียภาษีต้องชำระภาษีอากรพร้อมทั้งเบี้ยปรับและเงินเพิ่มตามหนังสือแจ้งการประเมินภายใน 30 วันนับแต่วันได้รับแจ้งการประเมิน

(ง) การประเมินผลการตรวจสอบกรณีผู้เสียภาษีไม่ยื่นแบบแสดงรายการ

มาตรา 23 อำนาจในการออกหมายเรียกหรือคำสั่งให้ผู้ต้องเสียภาษีหรือผู้ยื่นรายการ หรือพยานมาพบเพื่อไต่สวน และนำบัญชีเอกสารหรือเอกสารอื่นที่เกี่ยวข้องมาให้ทำการตรวจสอบ แต่ต้องให้เวลาล่วงหน้าไม่น้อยกว่า 7 วันนับแต่วันส่งหมายเรียก

การออกหมายเรียกกรณีนี้ได้กำหนดเวลาไว้ จึงต้องใช้อายุความทั่วไปตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ คือ 10 ปี

มาตรา 24 อำนาจประเมินและแจ้งการประเมินกรณีผู้เสียภาษีอากรให้ความร่วมมือปฏิบัติตามหมายเรียกหรือคำสั่งของเจ้าพนักงานด้วยดี โดยทำการประเมินภาษีอากรตามผลการตรวจสอบที่ปรากฏตามพยานหลักฐาน ในกรณีนี้จะอุทธรณ์การประเมินก็ได้

มาตรา 25 อำนาจประเมินและแจ้งการประเมินกรณีผู้เสียหายอากรไม่ให้ความร่วมมือแก่เจ้าพนักงานประเมิน โดยไม่ปฏิบัติตามหมายเรียกหรือคำสั่ง หรือไม่ยอมตอบคำถามโดยไม่มีเหตุผลอันสมควรกรณีนี้ห้ามมิให้อุทธรณ์การประเมิน

มาตรา 26 อำนาจประเมินเบี้ยปรับจำนวน 2 เท่าของเงินภาษีที่เจ้าพนักงานประเมินตามมาตรา 24 หรือมาตรา 25 แล้วแต่กรณี

มาตรา 27 อำนาจประเมินเงินเพิ่มภาษีในอัตราร้อยละ 1.5 ต่อเดือนหรือเศษของเดือนของเงินภาษีโดยไม่รวมเบี้ยปรับ

มาตรา 18 ตรี กำหนดเวลาในการชำระภาษีตามหนังสือแจ้งการประเมิน (ภายใน 30 วันนับแต่วันได้รับหนังสือแจ้งการประเมิน)

(จ) การประเมินกรณีพิเศษ สำหรับภาษีเงินได้นิติบุคคล

มาตรา 71 ในกรณีที่

(1) บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลใด ไม่ยื่นรายการซึ่งจำเป็นต้องใช้ในการคำนวณภาษีเงินได้นิติบุคคล (ภ.ง.ด. 50 ภ.ง.ด. 51) หรือมิได้ทำบัญชีพิเศษตามที่อธิบดีกรมสรรพากรกำหนด นิติบุคคล บัญชีทำการ หรือบัญชีกำไรขาดทุน หรือทำบัญชีดังกล่าวไม่ครบถ้วนหรือไม่นำบัญชีเอกสารหรือหลักฐานอื่นมาให้เจ้าพนักงานประเมินทำการได้สวนตรวจสอบตามมาตรา 19 หรือมาตรา 23 เจ้าพนักงานประเมินมีอำนาจประเมินภาษีเงินได้นิติบุคคลในอัตราร้อยละ 5 ของยอดรายรับ หรือยอดขายก่อนหักรายจ่ายใดๆ ของรอบระยะเวลาบัญชีแล้วแต่อย่างใดจะมากกว่า ถ้ายอดรายรับหรือยอดขายดังกล่าวไม่ปรากฏ เจ้าพนักงานประเมินมีอำนาจประเมินโดยอาศัยเทียบเคียงกับยอดในรอบระยะเวลาบัญชีก่อนนั้นขึ้นไป ถ้ายอดในรอบระยะเวลาบัญชีก่อนไม่ปรากฏให้ประเมินตามที่เห็นสมควร (ดูคำสั่งกรมสรรพากรที่ ป. 5/2527 ประกอบ)

(2) บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลใด มิได้ลงรายการหรือลงรายการไม่ครบถ้วนหรือไม่ตรงตามความเป็นจริงในบัญชีงบดุล บัญชีทำการหรือบัญชีกำไรขาดทุน (ตามมาตรา 17 และมาตรา 68 ทวิ) เป็นเหตุให้ไม่ต้องเสียภาษีหรือเสียน้อยลง เจ้าพนักงานประเมินมีอำนาจประเมินภาษีที่ขาดตามอัตราภาษีในมาตรา 67 (ร้อยละ 30 ของกำไรสุทธิ) และอาจสั่งให้ผู้ต้องเสียภาษีเสียเงินเพิ่มอีก 2 เท่าของจำนวนภาษีที่ขาดก็ได้

(3) บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลใด มิได้ปฏิบัติตามคำสั่งของอธิบดีกรมสรรพากรซึ่งสั่งตามมาตรา 17 เจ้าพนักงานประเมินมีอำนาจสั่งให้บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลนั้นปฏิบัติตามคำสั่งของอธิบดีกรมสรรพากรให้เสร็จภายใน 30 วัน นับแต่วันได้รับคำสั่งของเจ้าพนักงานประเมิน หรือสั่งให้จัดบุคคลมาปฏิบัติตามคำสั่งของอธิบดีกรม

สรรพากร ณ สำนักงานของเจ้าพนักงานประเมินให้เสร็จภายในกำหนดเวลาดังกล่าวแล้วก็ได้ ถ้าบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลดังกล่าวไม่ปฏิบัติตาม หรือปฏิบัติตามไม่ครบถ้วน เจ้าพนักงานประเมินมีอำนาจประเมินภายในอัตราและวิธีการใน (1)

บทบัญญัติตามมาตรา นี้ไม่เป็นการเสื่อมสิทธิที่เจ้าพนักงานประเมินจะประเมินให้เสียภาษีตามบทบัญญัติในมาตราอื่น

การประเมินตามความในมาตรา นี้ จะอุทธรณ์การประเมินก็ได้

มาตรา 67 ตี ในกรณีบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่มีหน้าที่เสียภาษีเงินได้นิติบุคคลจากฐานกำไรสุทธิ มิได้ยื่นแบบแสดงรายการ ภ.ง.ด. 51 และชำระภาษีเงินได้ตามมาตรา 67 ทวิ (1) หรือยื่นแบบแสดงรายการ ภ.ง.ด. 51 โดยประมาณการกำไรสุทธิขาดไปเกินร้อยละ 25 ของกำไรสุทธิ โดยไม่มีเหตุอันสมควรบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลนั้นต้องเสียเงินเพิ่มอีกร้อยละ 20 ของจำนวนเงินภาษีตาม ภ.ง.ด. 51 หรือกึ่งหนึ่งของจำนวนเงินภาษีที่ต้องเสียในรอบระยะเวลาบัญชีนั้น หรือของภาษีที่ขาดชำระแล้วแต่กรณี

ในกรณีที่บริษัทจดทะเบียนหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่ได้รับอนุมัติจากกรมสรรพากร ให้ยื่นแบบแสดงรายการ ภ.ง.ด. 51 และชำระภาษีเงินได้กลางรอบระยะเวลาบัญชีตามความเป็นจริงตามมาตรา 67 ทวิ (2) มิได้ยื่นแบบแสดงรายการ ภ.ง.ด. 51 และชำระภาษีเงินได้ หรือยื่นแบบแสดงรายการ ภ.ง.ด. 51 และชำระภาษีเงินได้ไว้ไม่ถูกต้องโดยไม่มีเหตุอันสมควร ทำให้จำนวนภาษีที่ต้องชำระขาดไป บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลนั้นต้องเสียเงินเพิ่มอีกร้อยละ 20 ของจำนวนเงินภาษีตาม ภ.ง.ด. 51 หรือของภาษีที่ชำระไว้ขาด แล้วแต่กรณี

หมายเหตุ เบี้ยปรับตามมาตรา 22 มาตรา 26 และเงินเพิ่มตามมาตรา 67 ตี อาจลดหรือลดได้ตามคำสั่งกรมสรรพากรที่ ทบ.81/2542 อย่างไรก็ตาม กรณีบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลยื่นแบบแสดงรายการมีผลขาดทุนตามงบกำไรขาดทุนของรอบระยะเวลาบัญชีนั้น โดยยังไม่รวมผลขาดทุนสุทธิยกมาเมื่อเจ้าพนักงานประเมินได้ออกหมายเรียกตรวจสอบปรากฏว่ามีกำไรสุทธิต้องเสียภาษีเงินได้นิติบุคคลสำหรับรอบระยะเวลาบัญชีนั้น ไม่ให้เจ้าพนักงานลดหรือดเบี้ยปรับ เว้นแต่อธิบดีกรมสรรพากรเห็นสมควรจะสั่งเป็นอย่างอื่น (คำสั่งกรมสรรพากรที่ ป. 18/2530) แสดงหลักเกณฑ์ วิธีการเสียภาษีเงินได้นิติบุคคลของกิจการให้เข้าชื่อ

ลักษณะ	หลักเกณฑ์วิธีการเสียภาษี	หมายเหตุ
1. การรับรู้อย่างได้	เกณฑ์สิทธิ	ท.ป.1/2528 ข้อ 2 และข้อ 4.3
2. การหักค่าใช้จ่าย	หักค่าใช้จ่ายตาม ม.65 ทวิ 65 ตี	ม.65 ทวิ ม. 65 ตี
3. การหักค่าเสื่อม และค่า เสื่อมราคาทรัพย์สิน	ผู้เข้าชื่อเป็นผู้หักค่าเสื่อมและค่าเสื่อมราคาทรัพย์สิน	ม. 65 ทวิ(2) พ.ร.ฎ.145 ม 7 และ พ.ร.ฎ. 315
4. ฐานภาษี	กำไรสุทธิ	ม. 65
5. อัตราภาษี	30% ของกำไรสุทธิ	บัญชีอัตราภาษีเงินได้นิติบุคคล

ภาษีมูลค่าเพิ่มจากการประกอบกิจการให้เช่าซื้อ

การเสียภาษีมูลค่าเพิ่มสำหรับการประกอบกิจการให้เช่าซื้อ ในที่นี้จำกัดเฉพาะผู้ประกอบการจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม ที่ต้องเสียภาษีมูลค่าเพิ่มในอัตราร้อยละ 7 ของราคาสินค้าหรือค่าบริการ โดยต้องคำนวณและชำระภาษีมูลค่าเพิ่มจากยอดภาษีขายหักด้วยภาษีซื้อในแต่ละเดือนภาษีเท่านั้น

1. สินค้าที่นำมาให้เช่าซื้อที่อยู่ในข่ายต้องเสียภาษีมูลค่าเพิ่มต้องเป็นทรัพย์สินประเภทสังหาริมทรัพย์เท่านั้น เพราะการให้เช่าซื้อสังหาริมทรัพย์เป็นทางค้าหรือหากำไรอยู่ในข่ายต้องเสียภาษีธุรกิจเฉพาะและการให้เช่าซื้อสังหาริมทรัพย์ได้รับยกเว้นภาษีมูลค่าเพิ่ม

2. ความรับผิดชอบในการเสียภาษีมูลค่าเพิ่ม

(1) สำหรับการขายสินค้าตามสัญญาให้เช่าซื้อที่กรรมสิทธิ์ในสินค้ายังไม่โอนไปยังผู้ซื้อเมื่อส่งมอบ หลัก ให้ความรับผิดชอบเกิดขึ้นเมื่อถึงกำหนดชำระราคาตามงวดที่ตั้งกำหนดชำระราคาแต่ละงวด ยกเว้น ในกรณีที่ได้มีการกระทำดังต่อไปนี้เกิดขึ้นก่อนถึงกำหนดชำระราคาแต่ละงวด ให้ความรับผิดชอบเกิดขึ้นตามส่วนของการกระทำดังกล่าวแล้วแต่กรณี

(ก) ได้รับชำระราคาสินค้าที่ให้เช่าซื้อก่อน หรือ

(ข) ได้ออกใบกำกับภาษีก่อน

(2) กรณีได้รับชำระค่าเช่าซื้อด้วยบัตรเครดิต ให้ความรับผิดชอบเกิดขึ้นเมื่อได้มีการออกหลักฐานการใช้บัตรเครดิต

หมายเหตุ กรณีได้รับชำระค่าเช่าซื้อด้วยเช็คลงวันที่ล่วงหน้า ให้ถือว่าได้รับชำระเงิน ณ วันที่ลงในเช็ค แต่ถ้ารับชำระด้วยเช็คที่ล่วงพ้นวันที่ลงในเช็คแล้วให้ถือวันรับชำระเงินในวันที่ได้รับมอบเช็ค

อเนกกรมสรรพากรได้วางแนวทางปฏิบัติในการพิจารณาเกี่ยวกับภาษีมูลค่าเพิ่มสำหรับการขายสินค้าตามสัญญาให้เช่าซื้อที่กรรมสิทธิ์ในสินค้ายังไม่โอนไปยังผู้ซื้อเมื่อได้ส่งมอบตามมาตรา 78 (2) ตามคำสั่งกรมสรรพากรที่ ป 36/2536

3. หน้าที่ของผู้ประกอบการจดทะเบียน

สำหรับผู้ประกอบการจดทะเบียน มีหน้าที่ต่าง ๆ ในระบบภาษีมูลค่าเพิ่มนอกเหนือไปจากการจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่มดังต่อไปนี้

(1) ออกใบกำกับภาษีในทันทีทุกครั้งที่ความรับผิดชอบ ในการเสียภาษีมูลค่าเพิ่มเกิดขึ้น ใบกำกับภาษีต้องมีรายการและข้อความตามที่กฎหมายกำหนด โดยผู้ประกอบการมีสิทธิออกใบกำกับภาษีอย่างย่อ หรือจะขออนุมัติอธิบดีกรมสรรพากรเมื่อออกใบกำกับภาษีอย่างย่อ

โดยใช้เครื่องบันทึกการเก็บเงิน (Cash Register) ก็ได้ เว้นแต่กรณีผู้รับบริการร้องขอใบกำกับภาษีแบบเต็มรูปแบบ

(2) ออกใบรับในทันทีทุกครั้งที่ได้รับชำระค่าบริการที่มีจำนวนตั้งแต่ 100 บาท เว้นแต่กรณีประกอบกิจการกวดค่างอย่างเดียว โดยมีรายรับในแต่ละเดือนไม่ถึง 10,000 บาท ให้ออกใบรับเมื่อมีการรับชำระราคาตั้งแต่ 500 บาทขึ้นไป ไม่ว่าจะมีการเรียกหรือไม่

(3) จัดทำรายงานภาษีขาย รายงานภาษีซื้อ และการประกอบการขายสินค้า ให้จัดทำรายงานสินค้าและวัตถุดิบอีกรายงานหนึ่งด้วย

(4) คำนวณภาษีมูลค่าเพิ่มจากยอดภาษีขายหักด้วยภาษีซื้อ ในแต่ละเดือน กรณีภาษีขายมากกว่าภาษีซื้อให้ชำระภาษีมูลค่าเพิ่มตามส่วนต่างต่างนั้น กรณีภาษีซื้อมากกว่าภาษีขายให้มีสิทธิขอคืนภาษีมูลค่าเพิ่ม โดยจะขอคืนเป็นเงินสดหรือขอคืนเป็นเครดิตภาษียกยอดไปเดือนต่อไปก็ได้

(5) ยื่นแบบแสดงรายการ ภ.พ.30 และชำระภาษีมูลค่าเพิ่ม ภายในวันที่ 15 ของเดือนถัดไป มิฉะนั้นอาจต้องรับผิดชอบเบี้ยปรับอีก 2 เท่าของเงินภาษี และเงินเพิ่มอีกร้อยละ 1.5 ต่อเดือนหรือเศษของเดือนของเงินภาษี กรณีขอคืนภาษีจะขอคืนภาษีในแบบแสดงรายการ ภ.พ. 30 หรือจะยื่นคำร้อง ค. 10 เพื่อขอคืนภาษีต่างหากก็ได้ เว้นแต่ผู้ประกอบการประสงค์จะขอคืนภาษีมูลค่าเพิ่มเป็นเครดิตต้องขอคืนในแบบแสดงรายการ ภ.พ. 30 ฉบับแรกเท่านั้น

กรณีผู้ประกอบการมีสถานประกอบการหลายแห่ง ให้ยื่นแบบแสดงรายการเป็นรายสถานประกอบการ เว้นแต่จะได้รับอนุมัติให้ยื่นแบบแสดงรายการรวมกัน ณ สำนักงานใหญ่หรือสาขาแห่งใดแห่งหนึ่ง

(6) ปฏิบัติตามหมายเรียกหรือคำสั่งของเจ้าพนักงานประเมิน

4. สำหรับผู้ประกอบการจดทะเบียนนั้น ในการคำนวณภาษีมูลค่าเพิ่มในแต่ละเดือนภาษีพึงต้องคำนึงถึง ภาษีซื้อ เป็นอย่างยิ่ง ซึ่งในที่นี้จะขอนำมากล่าวโดยสรุปดังนี้

(1) ภาษีซื้อที่เครดิตออกจากภาษีขายได้ต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ ดังต่อไปนี้

(ก) ต้องเป็นภาษีซื้อตามใบกำกับภาษีซื้อแบบเต็มรูปแบบที่มีรายการครบถ้วนตามมาตรา 86/4

(ข) ผู้ประกอบการจดทะเบียนสามารถแสดงได้ว่าการชำระภาษีซื้อตามใบกำกับภาษีแบบเต็มรูปแบบดังกล่าวไปจริง

(ค) ต้องเป็นภาษีซื้อที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับการประกอบกิจการที่

อยู่ในข่ายต้องเสียภาษีมูลค่าเพิ่มของผู้ประกอบการจดทะเบียน

(ง) ต้องเป็นภาษีซื้อตามใบกำกับภาษีซึ่งออกโดยผู้มีสิทธิออกใบกำกับภาษี

(2) ภาษีซื้อที่เครดิตไม่ได้ ได้แก่ ภาษีซื้อกรณีดังต่อไปนี้

(ก) กรณีไม่มีใบกำกับภาษี หรือมีใบกำกับภาษีแต่ไม่อาจแสดงใบกำกับภาษีได้ว่าการชำระภาษีซื้อ เว้นแต่กรณีตามหลักเกณฑ์ดังต่อไปนี้

1) ใบกำกับภาษีถูกทำลายโดยสุดวิสัย เช่น อัคคีภัย อุทกภัย หรือวาทภัย ซึ่งต้องมีหลักฐานทางราชการหรือหลักฐานอื่นที่เชื่อถือได้ว่าเกิดเหตุการณ์ดังกล่าวจริง และ

2) ไม่สามารถขอใบแทนใบกำกับภาษีเนื่องจากผู้ขายสินค้าหรือผู้ให้บริการไม่สามารถออกใบแทนใบกำกับภาษีได้เพราะเหตุสุดวิสัย

(ข) ภาษีซื้อตามใบกำกับภาษีที่มีข้อความไม่ถูกต้อง หรือไม่สมบูรณ์ในส่วนที่เป็นสาระสำคัญตามมาตรา 86/4

(ค) ภาษีซื้อที่ไม่เกี่ยวข้องโดยตรงกับการประกอบกิจการได้แก่ ภาษีซื้อสำหรับรายจ่ายที่มีใช้รายจ่ายเพื่อหากำไรหรือเพื่อกิจการ โดยเฉพาะ

(ง) ภาษีซื้อที่เกิดจากรายจ่ายเพื่อการรับรองหรือเพื่อการบริการ รวมทั้งสิ่งของหรือประโยชน์อื่นใด ที่ให้แก่บุคคลที่ได้รับการรับรองหรือรับบริการ

(จ) ภาษีซื้อตามใบกำกับภาษีซึ่งออกโดยผู้ไม่มีสิทธิออกใบกำกับภาษี

(ฉ) ภาษีซื้อที่เกิดจากการซื้อ เช่าซื้อ หรือรับโอนรถยนต์นั่ง หรือรถยนต์โดยสารที่มีที่นั่งไม่เกิน 10 คน ตามกฎหมายว่าด้วยพิกัดอัตราภาษีสรรพสามิต รวมทั้งภาษีซื้อสำหรับสินค้าหรือบริการที่เกี่ยวข้องกับรถยนต์ดังกล่าว เช่น ค่าซ่อมแซม อะไหล่ อุปกรณ์ น้ำมัน เชื้อเพลิงเว้นแต่กรณีประกอบการขายหรือให้เช่าซื้อรถยนต์ดังกล่าว

(ช) ภาษีซื้อตามใบกำกับภาษีอย่างย่อทุกชนิด

(ซ) ภาษีซื้อที่เกิดจากการซื้อทรัพย์สินเพื่อใช้หรือจะใช้หรือรายจ่ายของกิจการประเภทที่ไม่ต้องเสียภาษีมูลค่าเพิ่ม

(ฅ) ภาษีซื้อที่เกิดจากการก่อสร้างอาคาร หรืออสังหาริมทรัพย์อื่นเพื่อใช้หรือจะใช้ในกิจการประเภทที่ต้องเสียภาษีมูลค่าเพิ่ม และต่อมาได้ขายหรือให้เช่า หรือนำไปใช้ในกิจการประเภทที่ไม่ต้องเสียภาษีมูลค่าเพิ่ม ทั้งนี้ภายใน 3 ปีนับแต่เดือนภาษีที่ก่อสร้างเสร็จสมบูรณ์

(ญ) ภาษีซื้อตามใบกำกับภาษีแบบเต็มรูป ที่คำว่า “ใบกำกับภาษี” มิได้ตี

พิมพ์ขึ้นหรือมิได้จัดทำขึ้นด้วยระบบคอมพิวเตอร์ในกรณีจัดทำใบกำกับภาษีด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์

(ฎ) ภาษีซื้อตามใบกำกับภาษีแบบเต็มรูป กรณีจัดทำเอกสารออกเป็นชุด ซึ่งข้อความ “เอกสารออกเป็นชุด” มิได้ตีพิมพ์ขึ้นหรือมิได้จัดทำขึ้นด้วยระบบคอมพิวเตอร์

(ง) ภาษีซื้อตามใบกำกับภาษีแบบเต็มรูป ซึ่งสถานประกอบการสาขาได้นำใบกำกับภาษีของสถานประกอบการสำนักงานใหญ่ไปออกให้แก่ลูกค้า โดยไม่มีข้อความว่า “สาขาที่ออกใบกำกับภาษีคือ...” ไว้ในใบกำกับภาษีนั้น

(จ) ภาษีซื้อตามใบกำกับภาษีแบบเต็มรูป ซึ่งรายการในใบกำกับภาษีเป็นสำเนาเว้นแต่กรณีใบกำกับภาษีที่เป็นเอกสารออกเป็นชุด

(ฉ) ภาษีซื้อส่วนที่เฉลี่ยเป็น ของกิจการประเภทที่ไม่ต้องเสียภาษีมูลค่าเพิ่มในการเฉลี่ยภาษีซื้อตามมาตรา 82/2

(ช) ภาษีซื้อที่เกิดจากการซื้อสินค้าหรือรับบริการ ซึ่งผู้ประกอบการจดทะเบียนนำไปใช้หรือจะใช้ในการประกอบกิจการทั้งประเภทที่ต้องเสียและไม่ต้องเสียภาษีมูลค่าเพิ่ม และผู้ประกอบการจดทะเบียน ได้ใช้สิทธิเลือกไม่นำภาษีซื้อทั้งหมดไปหักในการคำนวณภาษีมูลค่าเพิ่ม เนื่องจากกิจการประเภทที่ไม่ต้องเสียภาษีมูลค่าเพิ่มมีรายได้ไม่น้อยกว่าร้อยละ 90 ของรายได้ทั้งหมด

หมายเหตุ สำหรับภาษีซื้อที่เครดิตไม่ได้ตาม (ง)-(ช) ดังกล่าวข้างต้น ให้ผู้ประกอบการจดทะเบียนที่เป็นบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล นำไปถือเป็นรายจ่ายในการคำนวณกำไรสุทธิหรือขาดทุนสุทธิ เพื่อเสียภาษีเงินได้นิติบุคคล (มาตรา 65 ตรี (6 ทวิ))

5. การนำส่งภาษีมูลค่าเพิ่ม

(1) ในการขายทอดตลาด ให้ผู้ทอดตลาดซึ่งขายทอดตลาดทรัพย์สินของผู้ประกอบการจดทะเบียน มีหน้าที่นำส่งภาษีมูลค่าเพิ่มที่ผู้ประกอบการจดทะเบียนมีหน้าที่ต้องเสีย โดยยื่นแบบแสดงรายการ ภ.พ. 36 ณ ที่ว่าการอำเภอท้องที่ภายในวันที่ 7 ของเดือนถัดไป

(มาตรา 83/5)

(2) เมื่อมีการชำระราคาหรือค่าบริการ ให้แก่ผู้ประกอบการที่อยู่นอกราชอาณาจักร ซึ่งได้เข้ามาประกอบการขายสินค้าหรือให้บริการในราชอาณาจักรเป็นการชั่วคราว และมีได้จดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่มเป็นการชั่วคราวตามมาตรา 85/3 หรือจ่ายเงินค่าบริการให้แก่ผู้ประกอบการที่ได้ให้บริการในต่างประเทศ และมีการใช้บริการนั้นในราชอาณาจักร ให้ผู้จ่ายเงินค่าซื้อสินค้าหรือค่าบริการดังกล่าวมีหน้าที่นำส่งภาษีมูลค่าเพิ่มในอัตราร้อยละ 7 ของมูลค่าสินค้าหรือ

บริการ พร้อมทั้งยื่นแบบแสดงรายการ ภ.พ. 36 ณ ที่ว่าการอำเภอท้องที่ภายในวันที่ 7 ของเดือนถัดไป (มาตรา 83/6)

(3) ในการขายสินค้าหรือบริการที่ได้เสียภาษีมูลค่าเพิ่ม ในอัตราร้อยละ 0 ให้ผู้รับโอนสินค้าหรือสิทธิในบริการมีหน้าที่นำส่งภาษีมูลค่าเพิ่มในอัตราร้อยละ 7 ของมูลค่าสินค้าหรือบริการ โดยยื่นแบบแสดงรายการ ภ.พ. 36 ณ ที่ว่าการอำเภอท้องที่ภายใน 30 วันนับแต่วันที่รับโอนกรรมสิทธิ์สินค้า หรือชำระค่าบริการแล้วแต่กรณี (มาตรา 83/7)

6. อำนาจเจ้าพนักงานประเมิน

(1) อำนาจในการประเมินภาษีมูลค่าเพิ่ม เบี้ยปรับ และเงินเพิ่ม (ดูมาตรา 88 และมาตรา 88/1)

(2) อำนาจในการดำเนินการต่าง ๆ เพื่อให้การประเมินภาษีมูลค่าเพิ่ม เบี้ยปรับ และเงินเพิ่มสามารถดำเนินไปด้วยดี (ดูมาตรา 88/2)

(3) อำนาจในการตรวจเยี่ยมและตรวจปฏิบัติการ ณ สถานประกอบการของผู้ประกอบการ ไม่ว่าจะเป็นผู้ประกอบการจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่มหรือไม่ (ดูมาตรา 88/3)

(4) อำนาจในการออกหมายเรียกและคำสั่ง (ดูมาตรา 88/4)

(5) อำนาจในการแจ้งการประเมินภาษีมูลค่าเพิ่ม เบี้ยปรับ และเงินเพิ่ม และกรณีอุทธรณ์การประเมินของเจ้าพนักงานประเมิน (ดูมาตรา 88/5)

(6) กำหนดเวลาในการประเมิน สำหรับผู้ประกอบการ (มาตรา 88/6) ดังนี้

(ก) ภายในสองปี นับแต่วันสุดท้ายแห่งกำหนดเวลาขึ้นแบบแสดงรายการ ภ.พ. 30 (ของแต่ละเดือนภาษี) หรือวันสุดท้ายแห่งกำหนดเวลาที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังหรืออธิบดีกรมสรรพากรขยายหรือเลื่อนออกไปให้แล้วแต่วันใดจะเป็นวันหลัง ทั้งนี้ เฉพาะในกรณีที่ผู้มีหน้าที่เสียภาษีได้ยื่นแบบแสดงรายการ ภ.พ. 30 ภายในกำหนดเวลาดังกล่าว

(ข) ภายในสองปี นับแต่วันที่ผู้มีหน้าที่เสียภาษียื่นแบบแสดงรายการ ภ.พ. 30 หลังพ้นกำหนดเวลาขึ้นแบบแสดงรายการ ภ.พ. 30 แต่ต้องไม่เกิน 10 ปี นับแต่วันสุดท้ายแห่งกำหนดเวลาขึ้นแบบแสดงรายการ ภ.พ. 30 สำหรับเดือนภาษีนั้น

(ค) ภายในสิบปี นับแต่วันสุดท้ายแห่งกำหนดเวลาขึ้นแบบแสดงรายการ ภ.พ. 30 ในกรณีที่ผู้มีหน้าที่เสียภาษีมิได้ยื่นแบบแสดงรายการ ภ.พ. 30 หรือยื่นแบบ ภ.พ. 30 โดยแสดงฐานภาษีต่ำกว่ามูลค่าที่ได้รับหรือพึงได้รับเป็นจำนวนเกินกว่าร้อยละ 25 ของฐานภาษีที่แสดงในแบบ ภ.พ. 30 (ของแต่ละเดือนภาษี)

อย่างไรก็ตาม ในกรณีมีเหตุอันควรเชื่อว่าผู้ประกอบการแสดง

รายการตามแบบ ภ.พ. 30 ไม่ถูกต้องตามความเป็นจริงหรือไม่บริบูรณ์ ให้เจ้าพนักงานประเมินโดยอนุมัติอธิบดีกรมสรรพากรประเมินภาษีได้ภายในกำหนดเวลาห้าปีนับแต่วันพ้นกำหนดเวลาขึ้นแบบ ภ.พ. 30 ของแต่ละเดือนภาษี

7. เบี้ยปรับ และเงินเพิ่ม

(1) เบี้ยปรับ ตามมาตรา 89 ให้ผู้มีหน้าที่เสียภาษีมูลค่าเพิ่มหรือผู้ที่ออกใบกำกับภาษี ใบเพิ่มหนี้ หรือใบลดหนี้โดยไม่มีสิทธิออกซึ่งต้องรับผิดชอบในภาษีมูลค่าเพิ่มตามจำนวนที่ปรากฏในใบกำกับภาษี ใบเพิ่มหนี้ หรือใบลดหนี้ นั้นเสมือนเป็นผู้ประกอบการจดทะเบียน เสียเบี้ยปรับในกรณีและอัตราดังต่อไปนี้

แสดงรายละเอียดเบี้ยปรับภาษีมูลค่าเพิ่ม

มูลเหตุที่ต้องเสียเบี้ยปรับ	อัตราเบี้ยปรับ
(1) ประกอบกิจการโดยมิได้จดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่มตาม มาตรา 85 หรือมาตรา 85/1 หรือประกอบกิจการเมื่อถูกสั่ง เพิกถอนใบทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่มตาม มาตรา 85/17 แล้ว (มาตรา 89(1))	สองเท่าของเงินภาษีที่ต้องเสียในเดือนภาษีนั้น ๆ หรือเป็นเงิน 1,000 บาท แล้วแต่อย่างใดจะมากกว่า
(2) มิได้ยื่นแบบแสดงรายการภาษี หรือแบบนำส่งภาษีภายใน กำหนดเวลา (มาตรา 89(2))	สองเท่าของเงินภาษีที่ต้องเสียหรือนำส่งในเดือนภาษี
(3) ยื่นแบบแสดงรายการภาษีหรือแบบนำส่งภาษีไว้ไม่ถูกต้อง หรือมีข้อผิดพลาด อันเป็นเหตุให้จำนวนภาษีที่ต้องเสีย หรือนำส่งในเดือนภาษีคลาดเคลื่อนไป (มาตรา 89(3))	หนึ่งเท่าของเงินภาษีที่เสียหรือนำส่งคลาดเคลื่อน
(4) ยื่นแบบแสดงรายการภาษีไว้ไม่ถูกต้องหรือมีข้อผิดพลาดอันเป็นเหตุให้จำนวนภาษีขายที่แสดงไว้ในเดือนภาษีขาด ไป หรือจำนวนภาษีซื้อที่แสดงไว้ในเดือนภาษีเกินไป (มาตรา 89 (4))	หนึ่งเท่าของจำนวนภาษีขายที่แสดงไว้ขาด หรือจำนวนภาษีซื้อที่แสดงไว้เกินไป
(5) มิได้จัดทำใบกำกับภาษีและส่งมอบให้แก่ผู้ซื้อสินค้าหรือผู้ รับบริการทุกครั้ง และพื้นที่ที่ความรับผิดชอบในการเสียภาษีมูลค่าเพิ่มเกิดขึ้น (มาตรา 89(5))	สองเท่าของจำนวนภาษีตามใบกำกับ
(6) ออกใบกำกับภาษี ใบเพิ่มหนี้ หรือใบลดหนี้โดยไม่มีสิทธิ ที่จะออกตามกฎหมายตามมาตรา 86/13 (มาตรา 89(6))	สองเท่าของจำนวนภาษีตามใบกำกับ ใบเพิ่มหนี้ หรือใบลดหนี้
(7) นำใบกำกับภาษีปลอม (กรณีตาม(6) ข้างต้น รวมทั้งกรณีไม่สามารถนำพิสูจน์ได้ว่าบุคคลใดเป็นผู้ออกใบกำกับภาษี) ไม่ว่าทั้งหมดหรือบางส่วนมาใช้ในการคำนวณภาษี (มาตรา 89(7))	สองเท่าของจำนวนภาษีตามใบกำกับ
(8) มิได้เก็บสำเนาใบกำกับภาษีในกรณีภาษีขายไว้ ณ สถานที่ประกอบการที่จัดทำ รายงานภาษีขาย หรือสถานที่อื่นที่อธิบดีกรมสรรพากรกำหนดเป็นเวลาไม่น้อยกว่า 5 ปี นับแต่วันที่ได้อื่นแบบแสดงรายการภาษี (มาตรา 89(8))	ร้อยละ 2 ของจำนวนภาษีตามใบกำกับ
(9) มิได้เก็บ (ต้นฉบับ) ใบกำกับภาษี (หรือใบแทนใบกำกับภาษี) ในกรณีภาษีซื้อที่ใช้เครดิตภาษีในการคำนวณภาษีไว้ ณ สถานที่ประกอบการที่จัดทำรายงานภาษีซื้อ หรือสถานที่อื่นที่อธิบดีกรมสรรพากรกำหนดเป็นเวลาไม่น้อยกว่า 5 ปี นับแต่วันที่ได้อื่นแบบแสดงรายการภาษี (มาตรา 89(9))	ร้อยละ 2 ของจำนวนภาษีที่นำมาเครดิตนั้น
(10) มิได้ทำรายงานภาษีขาย รายงานภาษีซื้อ รายงานสินค้าและวัตถุดิบ หรือรายละเอียดสินค้าคงเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม และรายงานย่อยอะไรก็ได้โดยไม่คิดมูลค่า (สำหรับสินค้าที่มีประกัน) หรือมีสินค้าขาดจากรายงานสินค้าและวัตถุดิบ (มาตรา 89(10))	สองเท่าของเงินภาษีซึ่งคำนวณจากฐานภาษีที่มีได้ ทำรายงานหรือมิได้ลงรายการในรายงานให้ถูกต้อง

เบี้ยปรับดังกล่าวอาจงดหรือลดลงได้ตามคำสั่งกรมสรรพากรที่ ท.ป.81/2542 (ดูคำสั่งกรมสรรพากรที่ ป.81/2542 ประกอบ)

(2) เงินเพิ่ม มาตรา 89/1 บุคคลใดไม่ชำระหรือนำส่งภาษีมูลค่าเพิ่มให้ครบถ้วนภายในกำหนดเวลาตามที่กฎหมายกำหนด ต้องเสียเงินเพิ่มอีกร้อยละ 1.5 ต่อเดือนหรือเศษของเดือนของเงินภาษีที่ต้องชำระหรือนำส่งโดยไม่รวมเบี้ยปรับ ในกรณีที่อธิบดีกรมสรรพากรอนุมัติให้ขยายเวลาเสียภาษีตามที่กำหนดในมาตรา 3 ัญญ และได้มีการชำระหรือนำส่งภาษีภายในกำหนดเวลาที่ขยายนั้น เงินเพิ่มที่ต้องเสียให้ลดลงเหลือร้อยละ 0.75 ต่อเดือนหรือเศษของเดือน การคำนวณเงินเพิ่มดังกล่าวให้เริ่มนับเมื่อพ้นกำหนดเวลายื่นแบบแสดงรายการภาษีหรือยื่นแบบนำส่งภาษี แต่เงินเพิ่มที่คำนวณได้มิให้เกินจำนวนภาษีที่ต้องชำระหรือนำส่ง

นอกจากนี้การกำหนดโทษเกี่ยวกับเบี้ยปรับและเงินเพิ่มซึ่งมีบทกำหนดโทษทางแพ่งแล้ว ในกรณีผู้มีหน้าที่เสียภาษีมูลค่าเพิ่มหรือบุคคลอื่นที่มีหน้าที่ปฏิบัติการเกี่ยวกับภาษีมูลค่าเพิ่ม หากมิได้ปฏิบัติหน้าที่ของตนตามที่กฎหมายกำหนดรวมทั้งมีเจตนาหลีกเลี่ยงหรือพยายามหลีกเลี่ยงภาษีอากร ต้องระวางโทษทางอาญา ได้แก่ โทษปรับ หรือโทษจำคุกหรือทั้งจำทั้งปรับ ตามมาตรา 90 ถึงมาตรา 90/4 อีกด้วย

แสดงหลักเกณฑ์ วิธีการเสียภาษีมูลค่าเพิ่มของกิจการให้เข้าชื่อ

ลักษณะ	หลักเกณฑ์วิธีการเสียภาษี	หมายเหตุ
1. ฐานภาษี	เงินค่าน้ำ+ค่างวด+ค่าบริการอื่น ๆ (ถ้ามี)	ม.79
2. ความรับผิดชอบในการเสียภาษีมูลค่าเพิ่ม	(1) เมื่อถึงกำหนดชำระราคาตามงวดที่ถึงกำหนดชำระราคา แต่ละงวดหรือ (2) เมื่อได้รับชำระราคาล่วงหน้าก่อนกำหนดชำระราคาตาม งวดหรือ (3) ผู้ให้เข้าชื่อได้ออกใบกำกับภาษีก่อนกำหนดชำระราคา ตามงวด	ม.78 (2)
3. การขอคืนภาษี	(1) ผู้ให้เข้าชื่อขอคืนได้ปกติยกเว้นภาษีซื้อต้องห้าม (2) ผู้เข้าชื่อห้ามขอคืนภาษีซื้อรถยนต์นั่งและรถยนต์โดยสาร ที่มีที่นั่งไม่เกิน 10 ที่นั่ง ตามกฎหมายว่าด้วยพิกัดอัตรา ภาษีสรรพสามิตและห้ามขอคืนภาษีซื้อต้องห้าม	ภาษีซื้อต้องห้ามตาม มาตรา 82/5 ประกาศ อธิบดีเกี่ยวกับภาษีมูลค่า เพิ่ม ฉบับที่ 17 และ 42

อาคารแสดมปีสำหรับการให้เข้าชื่อ

1. สัญญาให้เข้าชื่อเป็นสัญญาที่คู่สัญญาต้องจัดทำเป็นหนังสือ มิฉะนั้น จะตกเป็นโมฆะ ในส่วนของอาคารแสดมปี ตราสารสัญญาให้เข้าชื่อเป็นตราสารที่เสียอาคารแสดมปี ตามลักษณะตราสารที่ 3 ในอัตรา 1 บาทต่อทุกจำนวนเงินค่าเข้าชื่อ 1,000 บาท หรือเศษของ 1,000 บาท เว้นแต่กรณีให้เข้าชื่อทรัพย์สินที่ใช้ในการทำนา ไร่ สวน ไม่ต้องปิดอาคารแสดมปี สำหรับคู่ฉบับ

แห่งสัญญาเช่าซื้อต้องเสียอากรแสตมป์ในอัตรา 1 บาท ถ้าต้นฉบับต้องเสียอากรแสตมป์ไม่เกิน 5 บาท และอัตรา 5 บาท ถ้าต้นฉบับต้องเสียอากรแสตมป์เกิน 5 บาท

2. วิธีการเสียอากรแสตมป์

(1) การเสียโดยวิธีปิดอากรแสตมป์ทับบนตราสาร โดยต้องกระทำก่อนหรือในทันทีที่ทำตราสารเป็นราคาไม่น้อยกว่าอากรที่เสียและขีดฆ่าแสตมป์นั้นแล้ว

(2) การเสียโดยวิธีการชำระเป็นตัวเงิน โดยยื่นคำขออนุมัติเสียอากรแสตมป์เป็นตัวเงิน (แบบ อ.ส. 4) ขึ้นต่อพนักงานเจ้าหน้าที่อากรแสตมป์ โดยแนบตราสารที่จะขอเสียอากรไปด้วย ในเขตกรุงเทพมหานคร ขึ้น ณ สำนักงานสรรพากรเขต หรือที่กองอากรและพัสดุกรมสรรพากร ในเขตต่างจังหวัดขึ้น ณ สำนักงานสรรพากรอำเภอ ตราสารที่เกี่ยวกับการให้เช่าซื้อที่สามารถขอเสียอากรแสตมป์เป็นตัวเงินได้แก่

(ก) ใบรับสำหรับการ โอนหรือก่อตั้งสิทธิใด ๆ เกี่ยวกับอสังหาริมทรัพย์ในเมื่อนิติกรรมที่เป็นเหตุให้ออกใบรับนั้นมีการจดทะเบียนตามกฎหมาย

(ข) ใบรับสำหรับการขาย ขายฝาก ให้เช่าซื้อ หรือโอนกรรมสิทธิ์ยานพาหนะ ทั้งนี้ เฉพาะยานพาหนะซึ่งมีการจดทะเบียนตามกฎหมายว่าด้วยยานพาหนะนั้น ๆ อย่งไรก็ตาม กรณีใบรับสำหรับจำนวนเงินที่ผู้รับต้องเสียภาษีมูลค่าเพิ่มหรือภาษีธุรกิจเฉพาะได้รับยกเว้นไม่ต้องเสียอากรแสตมป์

(3) การเสียโดยพนักงานเจ้าหน้าที่อากรแสตมป์สั่งให้เสีย กรณีพนักงานเจ้าหน้าที่หรือนายตรวจอากรแสตมป์ทำการตรวจพบว่า ตราสารใดมิได้มีการปิดอากรแสตมป์เลย หรือปิดอากรแสตมป์น้อยกว่าจำนวนที่ต้องเสีย พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจเรียกเก็บอากรจนครบ และเงินเพิ่มอีก 6 เท่าของเงินอากรที่ต้องเสียหรือที่ขาดไป เงินเพิ่มดังกล่าวต้องมีจำนวนไม่น้อยกว่า 25 บาท อนึ่งกรณีที่ผู้มีหน้าที่เสียอากรหรือผู้ทรงตราสาร หรือผู้ถือเอาประโยชน์แห่งตราสารชอบที่ยื่นตราสารที่มิได้ปิดแสตมป์บริบูรณ์ต่อพนักงานเจ้าหน้าที่เพื่อขอเสียอากรได้ดังนี้

(ก) ตราสารนั้นเป็นตราสารที่กระทำขึ้นในประเทศไทย เมื่อผู้ขอเสียอากรได้ยื่นตราสารนั้นต่อพนักงานเจ้าหน้าที่เพื่อเสียอากรภายใน 15 วัน นับแต่วันที่ต้องปิดแสตมป์บริบูรณ์ ก็จะได้สิทธิเสียอากรแสตมป์ตามอัตราที่กฎหมายกำหนดโดยไม่ต้องเสียเงินเพิ่ม

(ข) ถ้าได้ยื่นตราสารนั้นต่อพนักงานเจ้าหน้าที่เกินกว่า 15 วันแต่ไม่เกิน 90 วันนับแต่วันที่ต้องปิดแสตมป์บริบูรณ์ ผู้ขอเสียอากรต้องเสียเงินเพิ่มอากรอีก 2 เท่าของจำนวนอากรหรือเป็นเงิน 4 บาทแล้วแต่อย่างใดจะมากกว่า

(ก) ถ้าได้ยื่นตราสารนั้นต่อพนักงานเจ้าหน้าที่เกินกว่า 90 วันนับแต่วันที่ต้องปิดสมุดปีบัญชี ผู้ขอเสียอากรต้องเสียเงินเพิ่มอากรอีก 5 เท่าของจำนวนอากรหรือเป็นเงิน 10 บาท แล้วแต่อย่างใดจะมากกว่า

เงินเพิ่มอากรสมุดปีอาจลดลงได้ตามกฎกระทรวง ฉบับที่ 129 โดยผู้ที่ต้องเสียเงินเพิ่มอากรต้องทำคำร้องเป็นหนังสือยื่นต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ พร้อมทั้งชี้แจงแสดงเหตุผลที่ยังมิได้ปิดสมุดปีบัญชีโดยสุจริต มิได้มีเจตนาหลีกเลี่ยงภาษีอากรและยินยอมชำระเงินเพิ่มอากรภายใน 10 วัน นับแต่วันได้รับแจ้งจากพนักงานเจ้าหน้าที่ ซึ่งพนักงานเจ้าหน้าที่จะพิจารณาลดเงินเพิ่มอากรให้คงเสียร้อยละ 25 ของเงินเพิ่ม เว้นแต่กรณียื่นตราสารเพื่อขอเสียอากรสมุดปีเอง พนักงานเจ้าหน้าที่จะพิจารณาลดเงินเพิ่มให้คงเสียร้อยละ 20 ของเงินเพิ่ม

3. เนื่องจากสัญญาเช่าซื้อเป็นสัญญาที่ต้องจัดทำเป็นลายลักษณ์อักษร และต้องปิดสมุดปีบัญชี (ครบถ้วนตามอัตราที่กำหนด) ซึ่งการที่จะนำตราสารสัญญาเช่าซื้อ ตลอดจนสำเนาของสัญญาดังกล่าวไปใช้ประโยชน์เพื่อเป็นพยานหลักฐานในคดีแพ่งได้นั้น ตามมาตรา 118 แห่งประมวลรัษฎากร กำหนดว่าต้องเป็นตราสารที่ปิดสมุดปีบัญชีเท่านั้น จึงจะนำไปใช้ประโยชน์ดังกล่าวได้ อย่างไรก็ตามสัญญาเช่าซื้อฉบับใดที่ยังมิได้ปิดสมุดปีบัญชี ผู้มีหน้าที่เสียอากร หรือผู้ทรงตราสาร หรือผู้ถือเอาประโยชน์แห่งตราสารจะยื่นตราสารเพื่อขอเสียอากรสมุดปีเองก็ได้ แต่ต้องรับผิดชอบเสียเงินเพิ่มอากรสมุดปีดังกล่าวข้างต้น และเมื่อได้เสียอากรและเงินเพิ่มอากรครบถ้วนแล้วก็สามารถนำตราสารนั้นไปใช้ประโยชน์ดังกล่าวได้

4. การขอคืนเงินอากร

ในกรณีที่ผู้เสียอากรรายใดได้เสียค่าอากรหรือเงินเพิ่มเกินไปไม่น้อยกว่า 2 บาท สำหรับตราสารลักษณะเดียวหรือเรื่องเดียว ผู้เสียอากรมีสิทธิยื่นคำร้องขอคืนเงินค่าอากรหรือเงินเพิ่มที่เสียเกินไปต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ เมื่ออธิบดีกรมสรรพากร (หรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย) เห็นว่าการเสียอากรหรือเงินเพิ่มเกินไปจริง ก็จะคืนเงินอากรและเงินเพิ่มดังกล่าว แต่คำร้องดังกล่าวต้องยื่นภายใน 10 ปี นับแต่วันเสียอากรหรือหรือเงินเพิ่มอากร แต่ต้องประกอบด้วยคำชี้แจงหรือตราสารซึ่งพนักงานเจ้าหน้าที่หรืออธิบดีกรมสรรพากรเห็นสมควรให้ยื่นสนับสนุนคำร้องด้วย เช่น ตราสารที่ปิดหรือเสียอากรสมุดปีเกินไป

แสดงหลักเกณฑ์ วิธีการเสียอากรแสตมป์ของกิจการให้เข้าชื่อ

ลักษณะ	หลักเกณฑ์วิธีการเสียภาษี	หมายเหตุ
1. ผู้มีหน้าที่เสีย	ผู้ให้เข้าชื่อ	บัญชีอัตราอากร แสตมป์ ลักษณะ 3
2. ผู้มีหน้าที่จัด ฆ่า	ผู้เข้าชื่อ	บัญชีอัตราอากร แสตมป์ ลักษณะ 3
3. อากรที่ต้อง เสียภาษี	อากรแสตมป์ 1 บาทต่อจำนวนเงิน 1,000 บาทหรือเศษของ 1,000 บาท แห่งราคา	บัญชีอัตราอากร แสตมป์ ลักษณะ 3 ราคาทรัพย์สินไม่ รวมภาษีมูลค่าเพิ่ม
4. การยกเว้น อากรแสตมป์	การเข้าชื่อทรัพย์สินในการทำนา ไร่สวน	บัญชีอัตราอากร แสตมป์ ลักษณะ 3
5. วิธีการชำระ อากรแสตมป์	ใช้แสตมป์ปิดทับยกเว้น (1) นิติบุคคลให้เข้าชื่ออสังหาริมทรัพย์ หรือยานพาหนะที่ต้องจดทะเบียนตามกฎหมายนั้น ๆ ต้องชำระเป็นเงินสด (2) สถาบันการเงินที่ไม่ใช่ธนาคารหรือบริษัทประกันภัย ให้เข้า ชื่อทรัพย์สินต้องชำระอากรเป็นตัวเงิน	บัญชีอัตราอากร แสตมป์ ลักษณะ 3 ประกาศอธิบดีเกี่ยว กับอากรแสตมป์ ฉบับที่ 37 ข้อ 3 (2)

ภาระภาษีสำหรับธุรกิจให้เข้าชื่อรถยนต์ตามลำดับเหตุการณ์ที่ดำเนินการ

เนื่องจากธุรกิจให้เข้าชื่อรถยนต์ มีขั้นตอนการดำเนินการหลายขั้นตอน จึงขอแยกภาระภาษีตามขั้นตอนการให้เข้าชื่อ โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. ณ วันทำสัญญา

1.1 อากรแสตมป์

ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 572 วรรคสอง บัญญัติว่า “สัญญาเข้าชื่อ ถ้าไม่ทำเป็นหนังสือท่านว่าเป็น โฉมจะ ” ซึ่งผลของการจะต้องทำหนังสือสัญญาก็คือ จะต้องเสียอากรแสตมป์ตามประมวลรัษฎากร ดังนี้คือ เสียตามมูลค่าของสัญญาในอัตรา 1 บาทต่อมูลค่าสัญญา 1,000 บาท เศษของ 1,000 บาทให้ถือเป็น 1,000 บาท ถ้ามีการทำคู่ฉบับอีกก็จะเสียในอัตราฉบับละ 5 บาท นอกจากนี้ สัญญาค้ำประกันยังต้องติดอากรแสตมป์อีก ในอัตรารับบับละ 10 บาท สำหรับมูลค่าของสัญญาค้ำประกันที่เกิน 10,000 บาท

1.2 ภาษีมูลค่าเพิ่ม

ณ วันที่ทำสัญญา ผู้เช่าซื้อจ่ายชำระเงินล่วงหน้าบางส่วน ถือว่าผู้ให้เช่าซื้อได้รับเงินชำระราคาสินค้าเป็นบางส่วน ผู้ให้เช่าซื้อที่มีหน้าที่ต้องเสียภาษีมูลค่าเพิ่มจากเงินที่ได้รับชำระล่วงหน้า และต้องออกใบกำกับภาษีในขณะที่ได้รับชำระราคาสินค้าเป็นบางส่วนนี้ด้วย

นอกจากนี้ ถ้ามีการทำประกันภัยรถยนต์โดยผ่านผู้ให้เช่าซื้อ โดยผู้ให้เช่าซื้อจะได้รับส่วนลดจากบริษัทประกันภัย ซึ่งเปรียบเสมือนเป็นค่านายหน้าให้แก่ผู้ให้เช่าซื้อในการที่ช่วยจัดหาลูกค้ามาให้บริษัทประกันภัย ค่านายหน้าที่ได้รับถือเป็นรายได้ค่าบริการที่จะต้องเสียภาษีมูลค่าเพิ่ม

ส่วนในกรณีที่มีการจ่ายค่านายหน้าให้แก่ผู้จัดหาสัญญาเช่าซื้อมาให้บริษัทผู้ให้เช่าซื้อ ก็จะต้องถูกเรียกเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มด้วย ถ้าผู้จัดหาเป็นผู้ประกอบการจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม ในอัตราร้อยละ 7 ซึ่งสามารถนำมาขอคืนหรือเครดิตไว้ ถ้าไม่เป็นใบกำกับภาษีต้องห้ามตามมาตรา 85/2 แห่งประมวลรัษฎากร

1.3 ภาษีเงินได้นิติบุคคล

ถ้าในกรณีที่ผู้ให้เช่าซื้อให้เช่าซื้อรถยนต์ในราคาที่สูงกว่าราคาต้นทุน ถ้าไรที่เกิดขึ้นจากการขายรถยนต์ (เท่ากับราคาสินค้าหักด้วยราคาต้นทุน) จะต้องรับรู้เป็นรายได้เพื่อเสียภาษีเงินได้นิติบุคคลด้วย แต่ในทางปฏิบัติแล้วจะไม่เกิดขึ้น เนื่องจากผู้ให้เช่าซื้อจะเป็นผู้ตกลงราคากับผู้ขายสินค้า ก่อนที่จะให้ผู้ให้เช่าซื้อซื้อรถยนต์นั้นมาจากผู้ขายเพื่อทำสัญญาเช่าซื้อกัน

ส่วนลดที่ได้รับจากบริษัทประกันภัยก็ต้องนำมาถือเป็นรายได้ในการคำนวณภาษีเงินได้นิติบุคคล ส่วนค่านายหน้าก็จะถือเป็นค่าใช้จ่ายได้

2. เมื่อถึงกำหนดชำระเงินแต่ละงวด

2.1 ภาษีมูลค่าเพิ่ม

ภาระภาษีมูลค่าเพิ่มจะเกิดขึ้นเมื่อถึงกำหนดชำระค่างวดแต่ละงวด หรือได้รับชำระเงิน หรือออกใบกำกับภาษีแล้วแต่อย่างไรจะเกิดก่อนซึ่งในกรณีที่ถึงกำหนดชำระก่อน แต่ผู้ให้เช่าซื้อผิดนัดไม่ชำระเงินงวด ผู้ให้เช่าซื้อยังคงมีหน้าที่ต้องนำส่งภาษีมูลค่าเพิ่มตลอดไปจนกว่าสัญญาจะยกเลิก ส่วนค่าปรับสำหรับชำระเงินล่าช้าถือเป็นค่าเสียหายจากการผิดสัญญาให้ผู้ให้เช่าซื้อ ผู้ให้เช่าซื้อไม่ต้องนำมารวมคำนวณเสียภาษีมูลค่าเพิ่ม

2.2 ภาษีเงินได้นิติบุคคล

3. ถ้าผู้เช่าซื้อขอปิดบัญชีก่อนครบกำหนด

3.1 ภาษีมูลค่าเพิ่ม

ถึงแม้ว่าผู้ให้เช่าซื้อจะมีการให้ส่วนลดแก่ผู้เช่าซื้อที่ขอปิดบัญชีก่อนครบกำหนดก็ตามแต่ก็จะถือว่าส่วนลดนี้เป็นส่วนลดที่มีการให้ภายหลังจากการขายสินค้า จึงไม่เข้าลักษณะเป็นส่วนลดตาม มาตรา 79 (1) แห่งประมวลรัษฎากร ผู้ให้เช่าซื้อยังคงจะต้องนำส่วนลดนี้มารวมคำนวณเป็นมูลค่าของฐานภาษีเพื่อคำนวณภาษีมูลค่าเพิ่ม

3.2 ภาษีเงินได้นิติบุคคล

ดอกผลเช่าซื้อที่รอดตัดบัญชีที่ค้างอยู่ทั้งหมด หักด้วยส่วนลดที่ผู้ให้เช่าซื้อลดให้แก่ผู้เช่าซื้อที่ปิดบัญชีก่อนกำหนด จะถือเป็นรายได้เพื่อคำนวณเสียภาษีเงินได้นิติบุคคลในงวดที่มีการปิดบัญชานั้น ๆ

4. กรณีผู้เช่าซื้อโอนสิทธิการเช่าซื้อตามสัญญาให้แก่บุคคลอื่น

4.1 อากรแสดมปี

เมื่อมีการโอนสิทธิการเช่าซื้อให้แก่บุคคลอื่น ไม่ว่าจะเป็นการเปลี่ยนแปลงในสาระสำคัญอื่น ๆ หรือไม่ก็ตาม สัญญาเช่าซื้อฉบับใหม่ก็จะถูกจัดทำขึ้น ฉะนั้น ภาระภาษีเกี่ยวกับอากรแสดมปีก็จะเกิดขึ้นดังข้อ 1.1

4.2 ภาษีมูลค่าเพิ่ม

ถ้าหากไม่มีการเปลี่ยนแปลงในสาระสำคัญอื่น ๆ ของสัญญาแล้ว ภาระภาษีมูลค่าเพิ่มก็ยังคงจะเกิดขึ้นตามงวดที่ถึงกำหนดชำระแต่ละงวดต่อไปจนกว่าจะครบกำหนดตามสัญญาเช่าซื้อ

แต่ในกรณีที่มีการเปลี่ยนแปลงในสาระสำคัญอื่น ๆ แล้ว ผู้ให้เช่าซื้อจะมีหน้าที่จะต้องออกไปกำกับภาษีและเสียภาษีมูลค่าเพิ่มจากมูลค่าของสัญญาจำนวนงวดที่ถึงกำหนดชำระหรือมูลค่าที่ต้องชำระแต่ละงวดที่ได้เปลี่ยนแปลงใหม่ทั้งหมด

5. กรณียกเลิกสัญญา

5.1 อากรแสดมปี

ในกรณีที่สัญญายกเลิกไปแล้ว แต่ผู้เช่าซื้อมาขอชำระเงินงวดที่เหลืออยู่ต่อไปจะต้องทำสัญญาฉบับใหม่ขึ้นมา เนื่องจากถือว่าฉบับเก่าถูกยกเลิกไปแล้ว ดังนั้น ภาระภาษีเกี่ยวกับอากรแสดมปี ก็จะเกิดขึ้นดังข้อ 1.1

5.2 ภาษีมูลค่าเพิ่ม

นับแต่เดือนภาษีที่ส่งหนังสือแจ้งเลิกสัญญา ถือว่าไม่มีการขายสินค้าตามสัญญาให้เช่าซื้อแล้ว ผู้ให้เช่าซื้อไม่ต้องออกใบกำกับภาษีและเสียภาษีมูลค่าเพิ่ม ตามงวดที่ถึงกำหนดชำระแต่ละงวดอีกต่อไป

ในกรณีที่มีการเลิกสัญญา และผู้เช่าซื้อได้ส่งคืนสินค้าให้แก่ผู้ให้เช่าซื้อแล้ว ถ้าหากรถยนต์ที่ให้เช่าซื้อเกิดเสียหาย และผู้ให้เช่าซื้อได้รับค่าสินไหมทดแทนมา ผู้ให้เช่าซื้อไม่ต้องนำค่าสินไหมทดแทนนี้มารวมคำนวณเสียภาษีมูลค่าเพิ่ม และในกรณีที่สินค้าตามสัญญาให้เช่าซื้อถูกทำลายหรือเสียหายจนซ่อมแซมไม่ได้ ผู้ให้เช่าซื้อได้รับค่าสินไหมทดแทนจากบริษัทประกันภัยดังกล่าวแล้ว แต่ต้องคืนซากสินค้าให้แก่ผู้รับประกันภัยด้วย ถือว่าผู้ให้เช่าซื้อได้ขายสินค้าให้แก่ผู้รับประกันภัยตามมาตรา 79/1 (8) แห่งประมวลรัษฎากร ผู้ให้เช่าซื้อมีหน้าที่ต้องนำมูลค่าซากสินค้านี้มารวมคำนวณเสียภาษีมูลค่าเพิ่ม โดยให้คำนวณมูลค่าตามสภาพ ณ วันโอนซากสินค้าให้แก่บริษัทผู้รับประกันภัย

แต่ถ้าในทันทีที่เลิกสัญญาแล้ว ผู้เช่าซื้อมิได้ส่งคืนสินค้าตามสัญญาให้เช่าซื้อคืนแก่ผู้ให้เช่าซื้อ ซึ่งผู้ให้เช่าซื้อสามารถเรียกร้องค่าขาดประโยชน์ใช้สอยในสินค้านี้ดังกล่าวถือว่าค่าขาดประโยชน์ เป็นค่าบริการที่ได้รับจากการให้บริการตามมาตรา 77/1 (10) แห่งประมวลรัษฎากรผู้ให้เช่าซื้อจะต้องนำเงินค่าขาดประโยชน์มารวมคำนวณเสียภาษีมูลค่าเพิ่ม

ส่วนในกรณีที่เลิกสัญญาเนื่องจากสินค้าตามสัญญาให้เช่าซื้อสูญหาย และในสัญญาได้กำหนดให้ผู้เช่าซื้อจะต้องจ่ายเงินตามมูลค่าสินค้าที่เหลืออยู่ตามสัญญาให้แก่ผู้ให้เช่าซื้อจนครบถ้วน ไม่ว่าจะผู้เช่าซื้อ หรือผู้รับประกันภัยเป็นผู้จ่ายเงินตามมูลค่าสินค้าที่เหลืออยู่ ถือว่าเป็นค่าตอบแทนที่ได้รับหรือพึงได้รับจากการขายสินค้าตามมาตรา 79 แห่งประมวลรัษฎากร ผู้ให้เช่าซื้อมีหน้าที่ต้องนำค่าตอบแทนที่ได้รับมารวมคำนวณเสียภาษี โดยที่ถ้าเงินที่ได้รับเท่ากับหรือน้อยกว่ามูลค่าของสินค้าที่เหลืออยู่ตามสัญญาให้เช่าซื้อ ผู้ให้เช่าซื้อมีหน้าที่ต้องเสียภาษีมูลค่าเพิ่มตามจำนวนเงินที่ได้รับ และในกรณีที่ได้รับเงินน้อยกว่ามูลค่าสินค้าที่เหลืออยู่ตามสัญญาให้เช่าซื้อ ต่อมาภายหลังได้เรียกเก็บจากผู้เช่าซื้อได้อีก ผู้ให้เช่าซื้อต้องเสียภาษีมูลค่าเพิ่มจากจำนวนที่เรียกเก็บได้เพิ่มเติม แต่ถ้าหากว่าเงินที่ได้รับมากกว่ามูลค่าสินค้าที่เหลืออยู่ตามสัญญาให้เช่าซื้อ ผู้ให้เช่าซื้อมีหน้าที่ต้องเสียภาษีมูลค่าเพิ่มเฉพาะจำนวนเงินที่นำไปชำระค่าสินค้าที่เหลืออยู่ตามสัญญาให้เช่าซื้อเท่านั้นสำหรับเงินส่วนที่เกินจากมูลค่าสินค้าที่เหลืออยู่ และผู้ให้เช่าซื้อต้องคืนให้แก่ผู้เช่าซื้อ ผู้ให้เช่าซื้อไม่ต้องนำมารวมคำนวณเสียภาษีมูลค่าเพิ่ม

5.3 ภาษีเงินได้นิติบุคคล

ในกรณีที่มีการยกเลิกสัญญาให้เช่าซื้อ ก็จะมีผู้รับรู้อยู่ได้คือผลเช่าซื้อตัดบัญชีไม่ต้องเสียภาษีเงินได้นิติบุคคลอีกต่อไป

ถ้าได้รับเงินชดใช้เป็นค่าสินไหมทดแทนมาจากบริษัทประกันภัย เนื่องจากสินค้าที่ส่งคืนมาชำรุดเสียหาย ก็ไม่ต้องนำมารวมเป็นรายได้เพื่อคำนวณกำไรสุทธิไม่ว่าจะเป็นกรณีต้องคืนซากสินค้าให้แก่ผู้รับประกันภัยหรือไม่ก็ตาม

กำไรหรือขาดทุนเนื่องจากค่าสินไหมทดแทนที่ได้รับมากกว่าหรือน้อยกว่ามูลค่าสุทธิของสินค้าตามสัญญาให้เช่าซื้อ จะต้องถือเป็นรายได้หรือค่าใช้จ่ายในการคำนวณกำไรสุทธิแล้วแต่กรณี

6. กรณีอีกรถ ไม่มีภาษีที่เกี่ยวข้อง

7. กรณีการขายรถยัด

7.1 อากรแสดมปี

ในกรณีที่รถยัดที่ถูกประมูลได้ แล้วรถนั้นถูกนำมาทำสัญญาเช่าซื้อใหม่ ภาระภาษีอากรแสดมปี ก็จะเกิดขึ้นดังข้อ 1.1

7.2 ภาษีมูลค่าเพิ่ม

มูลค่าของรถยัดที่ประมูลได้ ก็จะต้องเสียภาษีมูลค่าเพิ่ม ตามส่วนของเงินที่ได้รับชำระในกรณีที่ชำระเงินสด แต่ถ้ารถยัดนั้นถูกนำมาทำสัญญาเช่าซื้อใหม่ ภาระภาษีมูลค่าเพิ่มก็จะเกิดเมื่อถึงกำหนดชำระดังข้อ 2.1

ในกรณีที่รถยัดนั้นถูกนำมาใช้ในกิจการ จะเข้าข่ายคำว่า “ขาย” ตามมาตรา 77/1 (8) (3) แห่งประมวลรัษฎากร โดยที่ความรับผิดชอบเกี่ยวกับภาษีมูลค่าเพิ่มเกิดขึ้นเมื่อได้มีการนำรถยนต์นั้นไปใช้งาน

7.3 ภาษีเงินได้นิติบุคคล

กำไรหรือขาดทุนเนื่องจากราคาประมูลรถยัดสูงหรือต่ำกว่าราคาสุทธิของรถยัดจะถูกนำมารวมคำนวณเพื่อเสียภาษีเงินได้นิติบุคคล

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Chiang Mai University

ภาคผนวก ค

ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และประมวลรัษฎากรที่เกี่ยวกับกิจการเช่าซื้อ

ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และประมวลรัษฎากรที่เกี่ยวกับกิจการเช่าซื้อ

	หน้า
ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์	
มาตรา 350	175
มาตรา 572	175
มาตรา 573	175
มาตรา 574	175
ประมวลรัษฎากร	
เงื่อนไขการคำนวณกำไรสุทธิขาดทุนสุทธิ ตามมาตรา 65 65ทวิ 65 ตรี 70 ตรี และ 74	176-192
มาตรา 39	192-194
มาตรา 40(5) (ข)	194
มาตรา 40(8)	194
มาตรา 48/(1)	194
มาตรา 48(2)	195
มาตรา 77/1(3)	195
มาตรา 77/1(8)	195
มาตรา 77/1(10)	195
มาตรา 78/1 78/1(1) 78/1(2)	196
มาตรา 79	196-197
ภาษีซื้อที่เครดิตได้	198
มาตรา 82/5	198-199

ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

มาตรา 350

การแปลงหนี้ใหม่ด้วยการเปลี่ยนตัวลูกหนี้นั้น จะทำเป็นสัญญาระหว่างเจ้าหนี้กับลูกหนี้คนใหม่ก็ได้ แต่จะทำโดยขึ้นใจลูกหนี้เดิมหาได้ไม่

มาตรา 572

อันว่าเช่าซื้อนั้น คือสัญญาซึ่งเจ้าของเอาทรัพย์สินออกให้เช่า และให้คำมั่นว่าจะขายทรัพย์สินนั้นหรือว่าจะให้ทรัพย์สินนั้นตกเป็นสิทธิแก่ผู้เช่า โดยเงื่อนไขที่ผู้เช่าได้ใช้เงินเป็นจำนวนเท่านั้นเท่านี้คราว

สัญญาเช่าซื้อนั้นถ้าไม่ทำเป็นหนังสือ ท่านว่าเป็น โฆษะ

มาตรา 573

ผู้เช่าจะบอกเลิกสัญญาในเวลาใดเวลาหนึ่งก็ได้ ด้วยส่งมอบทรัพย์สินกลับคืนให้แก่เจ้าของ โดยเสียค่าใช้จ่ายของตนเอง

มาตรา 574

ในกรณีผิดนัดไม่ใช้เงินสองคราวติด ๆ กัน หรือกระทำผิดสัญญาในข้อที่เป็นส่วนสำคัญ เจ้าของทรัพย์สินจะบอกเลิกสัญญาเสียก็ได้ ถ้าเช่นนั้นบรรดาเงินที่ได้ใช้มาแล้วแต่ก่อน ให้รับเป็นของเจ้าของทรัพย์สินและเจ้าของทรัพย์สินชอบที่จะกลับเข้าครองทรัพย์สินนั้นได้ด้วย

อนึ่ง ในกรณีกระทำผิดสัญญาเพราะผิดนัดไม่ใช้เงิน ซึ่งเป็นคราวที่สุดท้าย ท่านว่าเจ้าของทรัพย์สินชอบที่จะรับบรรดาเงินที่ได้ใช้มาแล้วแต่ก่อน และกลับเข้าครองทรัพย์สินได้ต่อเมื่อระยะเวลาใช้เงินได้พ้นกำหนดไปอีกงวดหนึ่ง

ประมวลรัษฎากร

เงื่อนไขในการปรับปรุงกำไรสุทธิ ขาดทุนสุทธิทางบัญชี ให้เป็นกำไรสุทธิ ขาดทุนสุทธิ ทางภาษีอากร มาตรา 65 65ทวิ 65ตรี 70ตรี และ 74

เงื่อนไขและหลักเกณฑ์ทางภาษีอากรอาจจำแนกออกได้เป็น 3 ส่วนใหญ่ ๆ คือ เงื่อนไขเกี่ยวกับรายได้ เงื่อนไขเกี่ยวกับรายจ่าย หลักเกณฑ์ในการตีราคาทรัพย์สินและหนี้สิน

1. เงื่อนไขเกี่ยวกับรายได้ เงื่อนไขเกี่ยวกับรายได้ในทางภาษีเงินได้นิติบุคคลตามประมวลรัษฎากรแบ่งออกเป็น 4 กรณี ดังนี้

1.1 ประเภทของรายได้ (มาตรา 65 แห่งประมวลรัษฎากร)

1.1.1 รายได้จากการประกอบกิจการ (Operating Income) หมายถึง รายได้ที่เกิดจากการดำเนินกิจการตามวัตถุประสงค์ของกิจการที่กำหนดไว้โดยชัดแจ้ง ได้แก่ วัตถุประสงค์ตามหนังสือบริคณห์สนธิที่ได้จดทะเบียนบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล เช่น รายได้จากการขายสินค้า การให้บริการ เป็นต้น

1.1.2 รายได้เนื่องจากการประกอบกิจการ หมายถึง รายได้ที่เกิดขึ้นจากผลของการประกอบกิจการ โดยผู้ประกอบกิจการมิได้มุ่งประสงค์ที่จะให้เกิดรายได้นั้นเป็นปกติธุระ เช่น รายได้จากการขายทรัพย์สินเก่า กำไรจากอัตราแลกเปลี่ยน รายได้ค่าสินไหมทดแทน เป็นต้น

1.2 เกณฑ์การรับรู้รายได้รายจ่าย (มาตรา 65 แห่งประมวลรัษฎากร และคำสั่งกรมสรรพากรที่ ท.ป 1/2528 ได้แก่

1.2.1 เกณฑ์สิทธิ (Accrual Basis)

1.2.2 เกณฑ์เงินสด (Cash Basis)

1.2.3 เกณฑ์ผ่อนชำระ (Installment Method)

1.2.4 เกณฑ์สัญญาระยะยาว (Long-term Contract Method)

1.2.5 เกณฑ์เฉลี่ยรายได้ (Average Income Method)

1.2.6 เกณฑ์ผสม (Hybrid)

1.3 เงื่อนไขเกี่ยวกับรายได้

1.3.1 มาตรา 65 ทวิ (4) รายได้จากการโอนทรัพย์สิน ให้บริการ หรือให้กู้ยืมเงิน ต้องเป็นไปตามราคาตลาด ณ วันที่เกิดกิจกรรมดังกล่าวเว้นแต่จะพิสูจน์ได้ว่ามีเหตุผลอันสมควร

1.3.2 มาตรา 65 ทวิ (10) รายได้เงินปันผล หรือเงินส่วนแบ่งของกำไรที่บริษัทจำกัดซึ่งตั้งขึ้นตามกฎหมายไทยเป็นผู้ได้รับ อาจได้รับสิทธิประโยชน์ทางภาษีอากร โดยนำมารวมคำนวณเป็นรายได้เพียงครั้งหนึ่ง หรือไม่ต้องนำมารวมเป็นรายได้เลย

1.3.3 มาตรา 65 ทวิ (11) ดอกเบี้ยเงินกู้ยืมที่อยู่ในบังคับต้องถูกหักภาษี ณ ที่จ่าย ตามกฎหมายว่าด้วยภาษีเงินได้ปิโตรเลียมให้นำมารวมคำนวณเป็นรายได้เพียงเท่าที่เหลือจากถูกหักภาษี ณ ที่จ่ายตามกฎหมายดังกล่าว

1.3.4 มาตรา 65 ทวิ (12) เงินปันผลหรือส่วนแบ่งของกำไรที่อยู่ในบังคับต้องถูกหักภาษี ณ ที่จ่ายตามกฎหมายว่าด้วยภาษีเงินได้ปิโตรเลียมให้นำมารวมคำนวณเป็นรายได้เพียงเท่าที่เหลือจากถูกหักภาษี ณ ที่จ่ายตามกฎหมายดังกล่าว

1.3.5 มาตรา 65 ทวิ (14) ภาษีขายและภาษีมูลค่าเพิ่มที่ได้รับคืนสำหรับผู้ประกอบการจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่มไม่ต้องนำมารวมคำนวณเป็นรายได้

1.3.6 มาตรา 70 ตริ รายได้ตามที่กฎหมายกำหนดให้ถือเป็นการขายเนื่องจากการส่งสินค้าไปต่างประเทศ

1.4 รายได้ที่ได้รับยกเว้น

1.4.1 ยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลสำหรับเงินปันผลหรือส่วนแบ่งของกำไรที่ได้จากกิจการร่วมค้าให้แก่

(1) บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายไทย

(2) บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายของต่างประเทศและประกอบกิจการในประเทศไทย (มาตรา 5 ทวิ แห่งพระราชกฤษฎีกาฯ (ฉบับที่ 10) พ.ศ. 2500 แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกฤษฎีกาฯ (ฉบับที่ 108) พ.ศ. 2524 ใช้บังคับสำหรับรอบระยะเวลาบัญชีในหรือหลัง 31 ธันวาคม 2523 เป็นต้นไป)

1.4.2 ยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลให้แก่บริษัทเงินทุน สำหรับเงินได้ดังต่อไปนี้

(1) ดอกเบี้ยพันธบัตรของรัฐบาลที่ใช้เป็นหลักประกันการกู้ยืมเงินจากธนาคารแห่งประเทศไทย เพื่อดำเนินการเกี่ยวกับการรับเปลี่ยนตัวสัญญาใช้เงินตามหลักเกณฑ์ วิธีการที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนดโดยความเห็นชอบของกระทรวงการคลัง

(2) เงินที่ได้รับจากลูกหนี้เกี่ยวกับการรับเปลี่ยนตัวสัญญาใช้เงินตาม (1) เฉพาะที่จ่ายให้ธนาคารแห่งประเทศไทย ทั้งนี้บริษัทเงินทุนดังกล่าวจะนำหนี้สูญที่เกิดขึ้นเนื่องในการดำเนินการตาม (1) มาเป็นรายจ่ายในการคำนวณกำไรสุทธิและขาดทุนสุทธิไม่ได้ (มาตรา 5 เบญจ แห่งพระราชกฤษฎีกาฯ (ฉบับที่ 10) พ.ศ. 2500 แก้ไขเพิ่มเติมโดย พระราชกฤษฎีกาฯ (ฉบับที่ 154) พ.ศ. 2527 ใช้บังคับ 1 มกราคม 2527 เป็นต้นไป)

1.4.3 ยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลให้แก่บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล สำหรับเงินได้จากการโอนกรรมสิทธิ์ในทรัพย์สินให้แก่ ส่วนราชการ หรือรัฐวิสาหกิจที่มีใช้บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลเฉพาะกรณีที่ผู้โอนได้รับค่าตอบแทนเป็นสิทธิในการใช้ทรัพย์สินที่โอนนั้น เพื่อกิจ

การผลิตสินค้าของตนเอง (มาตรา 5 ฉ แห่งพระราชกฤษฎีกาฯ (ฉบับที่ 10) พ.ศ. 2500 แก้ไขเพิ่มเติม โดยพระราชกฤษฎีกาฯ (ฉบับที่ 155) พ.ศ. 2527 ใช้บังคับ 1 มกราคม 2527 เป็นต้นไป)

1.4.4 ยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลให้แก่ บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลซึ่งได้รับมอบหมายจากรัฐบาลให้ปฏิบัติหน้าที่ตามอนุสัญญาว่าด้วยการบินพลเรือนระหว่างประเทศสำหรับเงินที่ได้จากการเรียกเก็บค่าบริการการสื่อสารทางวิทยุเกี่ยวกับการบินระหว่างประเทศ ระหว่างสถานีพื้นดิน หรือระหว่างอากาศกับพื้นดิน การสื่อสารทางวิทยุเกี่ยวกับงานอู่ตุนิยม และค่าบริการอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้เฉพาะส่วนที่เรียกเก็บจากบริษัทการบินต่าง ๆ (มาตรา 5 ทศ แห่งพระราชกฤษฎีกาฯ (ฉบับที่ 10) พ.ศ. 2500 แก้ไขเพิ่มเติม โดยพระราชกฤษฎีกาฯ (ฉบับที่ 155) พ.ศ. 2527 ใช้บังคับ 1 มกราคม 2527 เป็นต้นไป)

1.4.5 ยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคล สำหรับเงินส่วนแบ่งของกำไรที่ได้จากกองทุนรวมที่จัดตั้งตามพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. 2535 ให้แก่

(1) บริษัทที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายไทย สำหรับเงินส่วนแบ่งของกำไรที่ได้จำนวนกึ่งหนึ่ง

(2) บริษัทจดทะเบียน สำหรับเงินส่วนแบ่งของกำไรที่ได้ทั้งหมด

ทั้งนี้ต้องถือหน่วยลงทุนที่ก่อให้เกิดเงินส่วนแบ่งของกำไรดังกล่าวไว้ไม่น้อยกว่าสามเดือน ก่อนวันที่ได้รับเงินได้ และถือหน่วยลงทุนดังกล่าวต่อไปอีกไม่น้อยกว่าสามเดือน หลังวันที่มีเงินได้ (พระราชกฤษฎีกาฯ (ฉบับที่ 263) พ.ศ. 2536 ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 21 เมษายน 2536 เป็นต้นไป)

1.4.6 ยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคล สำหรับเงินได้ของบริษัทและห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล เป็นจำนวนร้อยละของรายจ่ายที่ได้จ่ายไปเป็นค่าจ้างเพื่อการทำวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีให้แก่หน่วยงานของรัฐหรือเอกชนตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังประกาศกำหนดในราชกิจจานุเบกษาดังต่อไปนี้

(1) ร้อยละ 50 สำหรับค่าจ้างเพื่อการทำวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยี ระหว่างวันที่ 31 พฤษภาคม 2537 ถึงวันที่ 25 กรกฎาคม 2539 ตามพระราชกฤษฎีกาฯ (ฉบับที่ 271) พ.ศ. 2537 และประกาศกระทรวงการคลัง เรื่อง กำหนดหน่วยงานของรัฐหรือเอกชนที่รับทำการทำวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยี ลงวันที่ 29 สิงหาคม 2537

(2) ร้อยละ 100 สำหรับค่าจ้างเพื่อการทำวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยี ระหว่างวันที่ 26 กรกฎาคม 2539 เป็นต้นไป ตามพระราชกฤษฎีกาฯ (ฉบับที่ 279) พ.ศ. 2539

1.4.7 ยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคล สำหรับเงินได้ของบริษัทและห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล ดังนี้

(1) กำไรสุทธิที่ได้จากกิจการ โรงเรียนเอกชนที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายว่าด้วยโรงเรียนเอกชนหรือกิจกรรมสถาบันอุดมศึกษาเอกชนที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายว่าด้วยสถาบันอุดมศึกษาเอกชน แต่ไม่รวมถึงรายได้จากการขายของ การรับจ้างทำของ หรือการให้บริการอื่นใด ที่ได้รับจากผู้ซึ่งมิใช่ นักเรียนหรือนักศึกษาของ โรงเรียนเอกชนหรือสถาบันอุดมศึกษาดังกล่าว

(2) เงินปันผลหรือเงินส่วนแบ่งของกำไร ที่ได้จากบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล ที่ประกอบกิจการตาม (1)

ทั้งนี้เฉพาะกรณีของบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลตามวรรคหนึ่ง จะต้องมิได้ประกอบกิจการอื่นนอกจากกิจการ โรงเรียนเอกชนตามกฎหมายว่าด้วยโรงเรียนเอกชนหรือกิจกรรมสถาบันอุดมศึกษาเอกชนตามกฎหมายว่าด้วยสถาบันอุดมศึกษาเอกชน (มาตรา 3 แห่งพระราชกฤษฎีกาฯ (ฉบับที่ 284) พ.ศ. 2538 ใช้บังคับสำหรับรอบระยะเวลาบัญชีที่เริ่มในหรือหลังวันที่ 11 กรกฎาคม 2538 เป็นต้นไป)

1.4.8 ยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคล สำหรับเงินได้ของบริษัทและห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล ดังนี้

(1) กำไรสุทธิที่ได้จากกิจการสถาบันฝึกอบรมเพื่อพัฒนาฝีมือแรงงาน ของลูกจ้างของบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลนั้น หรือของบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลในเครือเดียวกัน

(2) เงินปันผลของเงินส่วนแบ่งของกำไร ที่ได้จากบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล ที่ประกอบกิจการตาม (1)

ทั้งนี้เฉพาะกรณีของบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลดังกล่าวมิได้ประกอบกิจการอื่นนอกจากกิจการสถาบันฝึกอบรมเพื่อพัฒนาฝีมือแรงงาน (มาตรา 4 แห่งพระราชกฤษฎีกาฯ (ฉบับที่ 284) พ.ศ. 2538 ใช้บังคับสำหรับรอบระยะเวลาบัญชีที่เริ่มในหรือหลังวันที่ 11 กรกฎาคม 2538 เป็นต้นไป)

1.4.9 ยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคล สำหรับเงินได้ของบริษัทและห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล เป็นจำนวนร้อยละ 50 ของรายจ่ายที่ได้จ่ายไปเป็นค่าใช้จ่ายในการส่งลูกจ้างของบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลเข้ารับการศึกษาระดับมัธยมศึกษาหรือฝึกอบรม ในสถานศึกษาหรือสถาบันฝึกอบรมวิชาชีพที่ทางราชการจัดตั้งขึ้นหรือที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังประกาศกำหนด (มาตรา 5 แห่งพระราชกฤษฎีกาฯ (ฉบับที่ 284) พ.ศ. 2538 ใช้บังคับสำหรับรอบระยะเวลาบัญชีที่เริ่มในหรือหลังวันที่ 11 กรกฎาคม 2538 เป็นต้นไป)

1.4.10 ยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคล สำหรับเงินได้ของบริษัทและห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล เป็นจำนวนร้อยละ 50 ของรายจ่ายที่ได้จ่ายไปเป็นค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรมให้แก่ลูกจ้างของบริษัท

หรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลนั้น ทั้งนี้ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขตามประกาศอธิบดีกรมสรรพากร เกี่ยวกับภาษีเงินได้ (ฉบับที่ 60) ดังนี้

(1) หลักสูตรที่ใช้ฝึกอบรม ต้องเป็นหลักสูตรที่จัดขึ้นเพื่อพัฒนาฝีมือแรงงานของลูกจ้าง และได้รับการรับรองจากกระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม และค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรมลูกจ้างแต่ละคนนั้นต้องเป็นไปตามอัตราที่ได้รับอนุมัติจากกระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม

(2) การฝึกอบรมดังกล่าวต้องเป็นไปเพื่อประโยชน์ของกิจการของบริษัทและห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่เป็นนายจ้าง

(3) ลูกจ้างที่เข้ารับการฝึกอบรม ต้องเป็นลูกจ้างของบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลนั้น ไม่น้อยกว่า 6 เดือน

(4) บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล ที่จะฝึกอบรมเพื่อพัฒนาฝีมือแรงงานลูกจ้างของตน ต้องมีการกำหนดเงื่อนไขให้ลูกจ้างที่เข้ารับการฝึกอบรมนั้นกลับเข้าทำงานให้แก่บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลนั้นหลักจากการฝึกอบรมเสร็จสิ้น

(5) วัสดุ อุปกรณ์ต่าง ๆ ที่จะใช้ในการฝึกอบรมดังกล่าวของบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลนั้น ต้องกำหนดลักษณะ ขนาด และคุณสมบัติของวัสดุอุปกรณ์ดังกล่าวเพื่อมิให้ปะปนกับวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการประกอบกิจการตามปกติของบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลนั้น (พระราชกฤษฎีกาฯ (ฉบับที่ 288) พ.ศ. 2538 ใช้บังคับตั้งแต่ 11 กรกฎาคม 2538 เป็นต้นไป)

2. เงื่อนไขเกี่ยวกับรายจ่าย เงื่อนไขเกี่ยวกับรายจ่ายในทางภาษีเงินได้นิติบุคคลตามประมวลรัษฎากรแบ่งเป็น 4 กรณี ดังนี้

2.1 ประเภทรายจ่าย

2.1.1 รายจ่ายในการดำเนินกิจการ (Revenue Expenditure or Operating Expenditure)

2.1.2 รายจ่ายอันมีลักษณะเป็นการลงทุน (Capital Expenditure)

2.2 เงื่อนไขเกี่ยวกับรายจ่ายตามมาตรา 65 ทวิ แห่งประมวลรัษฎากร

2.2.1 มาตรา 65 ทวิ (1) รายได้ที่กำหนดไว้ในมาตรา 65 ตรี (1)-(20) มิให้ถือเป็นรายจ่ายในการคำนวณกำไรสุทธิเพื่อเสียภาษีอากร

2.2.2 มาตรา 65 ทวิ (2) การหักค่าสึกหรอหรือค่าเสื่อมราคาทรัพย์สิน ให้หักได้ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไข และอัตราที่กำหนดโดยพระราชกฤษฎีกาฯ (ฉบับที่ 145) พ.ศ. 2527 (คู่คำสั่งกรมสรรพากรที่ ป.3/2537 ประกอบ) การหักค่าสึกหรอหรือค่าเสื่อมราคาดังกล่าว ให้คำนวณหักตามส่วนเฉลี่ยระยะเวลาที่ได้ทรัพย์สินนั้นมา

2.2.3 มาตรา 65 ทวิ (7) การคำนวณราคาทุนของสินค้าที่ส่งเข้ามาจากต่างประเทศนั้น เจ้าพนักงานประเมินมีอำนาจประเมินโดยเทียบเคียงกับราคาทุนของสินค้าประเภทหรือชนิดเดียวกับที่ส่งเข้าไปในประเทศอื่นได้

2.2.4 มาตรา 65 ทวิ (8) ถ้าราคาทุนของสินค้าที่เป็นเงินตราต่างประเทศ ให้คำนวณเป็นเงินตราไทยตามอัตราแลกเปลี่ยนในท้องตลาดของวันที่ได้สินค้านั้นมา

2.2.5 มาตรา 65 ทวิ (9) การจำหน่ายหนี้สูญออกจากบัญชีลูกหนี้ จะกระทำได้อต่อเมื่อเป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดโดยกฎกระทรวง ฉบับที่ 186 (พ.ศ. 2534) แต่ ถ้าได้รับชำระหนี้ในรอบระยะเวลาบัญชีใดให้นำมาคำนวณเป็นรายได้ในรอบระยะเวลาบัญชีนั้น หนี้สูญรายใดได้คำนวณเป็นรายได้แล้ว หากได้รับชำระในภายหลังก็มีให้นำมารวมเป็นรายได้อีก

2.2 เงื่อนไขเกี่ยวกับรายจ่ายตามมาตรา 65 ตี แห่งประมวลรัษฎากร ในส่วนที่เป็นรายจ่ายที่ต้องห้ามโดยแท้ หรือเป็นรายจ่ายที่มีใช้รายจ่ายเพื่อหากำไรหรือเพื่อกิจการโดยเฉพาะ ซึ่งโดยทั่วไปรายการรายจ่ายประเภทนี้ ผู้ประกอบกิจการมิได้นำมาถือเป็นรายจ่ายอยู่แล้ว ได้แก่

2.2.2 มาตรา 65 ตี (1) เงินสำรองต่าง ๆ เช่น สำรองตามกฎหมาย สำรองเพื่อขยายกิจการ เป็นต้น

2.2.3 มาตรา 65 ตี (2) เงินกองทุน เช่น กองทุนเพื่อใช้คืนเงินกู้ยืม

2.2.3 มาตรา 65 ตี (3) รายจ่ายอันมีลักษณะเป็นการส่วนตัว การให้โดยเสนหา รายจ่ายการกุศลที่มีใช้การกุศลสาธารณะ รวมทั้งรายจ่ายเพื่อการกุศลสาธารณะหรือเพื่อสาธารณะประโยชน์ และรายจ่ายเพื่อการศึกษาหรือเพื่อการกีฬา ในส่วนที่เกินกว่าร้อยละ 2 ของกำไรสุทธิ

2.2.4 มาตรา 65 ตี (5) รายจ่ายอันมีลักษณะเป็นการลงทุน (Capital Expenditure) การต่อเติม (Addition) เปลี่ยนแปลง (Alteration) ขยายออก (Extension) หรือการทำให้ดีขึ้นซึ่งทรัพย์สิน (Betterment) ที่มีใช้เป็นการซ่อมแซมให้คงสภาพเดิม

2.2.5 มาตรา 65 ตี (6 ทวิ) ภาษีมูลค่าเพิ่มที่ชำระหรือพึงชำระกรณียอดภาษีขายมากกว่าภาษีซื้อ และภาษีซื้อของบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่เป็นผู้ประกอบการจดทะเบียนตามข้อ

2.5.1

2.2.6 มาตรา 65 ตี (7) การถอนเงินโดยปราศจากค่าตอบแทนของผู้เป็นหุ้นส่วนในห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล หรือถอนเงินทุน

2.2.7 มาตรา 65 ตี (9) รายจ่ายที่กำหนดขึ้นเองโดยไม่มีรายจ่ายจริง

2.2.8 มาตรา 65 ตี (10) ค่าตอบแทนแก่ทรัพย์สินที่บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลเป็นเจ้าของและใช้เอง (รายจ่ายที่เป็นไปไม่ได้)

2.2.9 มาตรา 65 ตรี (11) ดอกเบี้ยที่คิดให้สำหรับเงินทุน เงินสำรอง หรือเงินกองทุนของตนเอง (รายจ่ายที่เป็นไปไม่ได้)

2.2.10 มาตรา 65 ตรี (12) ผลขาดทุนสุทธิยกมาไม่เกิน 5 ปี ก่อนรอบระยะเวลาบัญชีปีปัจจุบัน

2.2.11 มาตรา 65 ตรี (13) รายจ่ายซึ่งมิใช่รายจ่ายเพื่อหากำไร หรือเพื่อกิจการ โดยเฉพาะ

2.2.12 มาตรา 65 ตรี (14) รายจ่ายซึ่งมิใช่รายจ่ายเพื่อกิจการในประเทศไทย โดยเฉพาะ

2.2.13 มาตรา 65 ตรี (16) ค่าของทรัพย์สินหรือสิทธิที่สูญหรือสิ้นไปเนื่องจากกิจการที่ทำ (รายจ่ายที่เป็นไปไม่ได้)

2.3 เงื่อนไขเกี่ยวกับรายจ่ายตามมาตรา 65 ตรี แห่งประมวลรัษฎากร ในส่วนที่เป็นรายจ่ายที่ต้องห้ามโดยผลของกฎหมาย ซึ่งโดยปกติทั่วไปผู้ประกอบการนำรายการรายจ่ายประเภทนี้มาถือเป็นรายจ่ายในการคำนวณกำไรสุทธิหรือขาดทุนสุทธิทางบัญชี แต่เพื่อให้การคำนวณกำไรสุทธิหรือขาดทุนสุทธิทางภาษีอากรเป็นไปในทางเดียวกันหรือเป็นมาตรฐานเดียวกัน จึงกำหนดห้ามมิให้นำรายการรายจ่ายดังกล่าวมาถือเป็นรายจ่ายทางภาษีอากร ได้แก่

2.3.1 มาตรา 65 ตรี (2) เงินกองทุนสำรองเลี้ยงชีพที่ไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดโดยกฎกระทรวง ฉบับที่ 183 (พ.ศ.2533)

2.3.2 มาตรา 65 ตรี (4) ค่ารับรอง หรือค่าบริการที่ไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดโดยกฎกระทรวง ฉบับที่ 143 (พ.ศ.2522)

2.3.3 มาตรา 65 ตรี (6) เบี้ยปรับ เงินเพิ่ม ค่าปรับทางอาญา และภาษีเงินได้นิติบุคคลที่คำนวณจากฐานกำไรสุทธิตามบทบัญญัติแห่งประมวลรัษฎากร

2.3.4 มาตรา 65 ตรี (6 ทวิ) ภาษีมูลค่าเพิ่มที่พึงชำระ ได้แก่ภาษีขายที่บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่เป็นผู้ประกอบการจดทะเบียน ไม่เรียกเก็บหรือออกให้บุคคลอื่น

2.3.5 มาตรา 65 ตรี (8) เงินเดือนของผู้ถือหุ้นหรือผู้เป็นหุ้นส่วนเฉพาะส่วนที่จ่ายเกินสมควร

2.3.6 มาตรา 65 ตรี (9) รายจ่ายซึ่งควรจะได้จ่ายในรอบระยะเวลาบัญชีอื่น เว้นแต่รายจ่ายที่ไม่สามารถลงจ่ายในรอบระยะเวลาบัญชีใด ก็อาจลงจ่ายในรอบระยะเวลาบัญชีปีถัดไปได้

2.3.7 มาตรา 65 ตรี (12) ผลเสียหายอันอาจได้กลับคืนมาเนื่องจากการประกันหรือสัญญาคุ้มครองกันใด ๆ

2.3.8 มาตรา 65 ตรี (15) ค่าซื้อทรัพย์สินและรายจ่ายเกี่ยวกับการซื้อหรือขายทรัพย์สินในส่วนที่เกินปกติโดยไม่มีเหตุผลอันสมควร

2.3.9 มาตรา 65 ตี (17) ค่าของทรัพย์สิน นอกจากสินค้าที่ตีราคาต่ำลง เว้นแต่กรณีตีราคาเงินตราหรือทรัพย์สินที่มีค่าหรือราคาเป็นเงินตราต่างประเทศตามมาตรา 65 ทวิ (5) การตีราคาสินค้าคงเหลือตามมาตรา 65 ทวิ (6) และการตีราคาทรัพย์สิน ณ วันเลิกกิจการ ควบกิจการหรือโอนกิจการตามมาตรา 74 (1)

2.3.10 มาตรา 65 ตี (18) รายจ่ายซึ่งพิสูจน์ไม่ได้ว่าใครเป็นผู้รับ

2.3.11 มาตรา 65 ตี (19) รายจ่ายใด ๆ ที่กำหนดจ่ายจากผลกำไรที่ได้เมื่อสิ้นสุดรอบระยะเวลาบัญชีแล้ว เช่นเงินปันผลหรือเงินส่วนแบ่งของกำไร โบนัสที่กำหนดจ่ายเป็นอัตราร้อยละของกำไรขั้นต้น หรือกำไรสุทธิ

2.3.12 มาตรา 65 ตี (20) รายจ่ายต่อไปนี้

(1) มูลค่าต้นทุนของทรัพย์สินประเภทรถยนต์นั่งและรถยนต์โดยสารที่มีที่นั่งไม่เกิน 10 คน ตามกฎหมายว่าด้วยพิกัตอัตราภาษีสรรพสามิต เฉพาะส่วนที่เกินหนึ่งล้านบาท ทั้งนี้ไม่ว่าจะได้มาโดยการซื้อ เช่าซื้อ หรือขายเงินผ่อนที่กรรมสิทธิ์ยังไม่โอน

(2) ค่าเช่าทรัพย์สินประเภทรถยนต์นั่งและรถยนต์โดยสารที่มีที่นั่งไม่เกิน 10 คน ตามกฎหมายว่าด้วยพิกัตอัตราภาษีสรรพสามิต และส่วนที่เกินคันละ 36,000 บาท (พระราชกฤษฎีกาฯ(ฉบับที่ 315) พ.ศ.2540 ให้ใช้บังคับตั้งแต่ 29 พฤษภาคม 2539)

2.4 สรุปเงื่อนไขรายจ่ายที่ไม่ต้องห้ามหรือรายจ่ายที่นำมาถือเป็นรายจ่ายในการคำนวณกำไรสุทธิหรือขาดทุนสุทธิทางภาษีอากร ได้แก่ รายจ่ายที่เกี่ยวข้องกับการประกอบกิจการโดยตรงหรือรายจ่ายที่เกี่ยวกับรายได้ ตลอดจนรายจ่ายตามเงื่อนไขที่กฎหมายกำหนดดังต่อไปนี้

2.4.1 รายจ่ายเพื่อการหากำไรหรือรายจ่ายเพื่อกิจการ โดยเฉพาะ ซึ่งได้จ่ายไปโดยสุจริตเปิดเผย มีความเป็นอิสระ และมีเหตุผลอันสมควร เช่น ต้นทุนในการประกอบกิจการหรือรายจ่ายในการดำเนินกิจการทั่วไป

2.4.2 ค่าสิทธิหรือค่าเสื่อมราคาทรัพย์สินถาวรตามเงื่อนไขมาตรา 65 ทวิ (2) แห่งประมวลรัษฎากร (พระราชกฤษฎีกาฯ (ฉบับที่ 145) พ.ศ.2527 และคำสั่งกรมสรรพากรที่ ป.3/2527)

2.4.3 หนี้สูญที่เป็นไปตามเงื่อนไขมาตรา 65 ทวิ (9) แห่งประมวลรัษฎากร และกฎกระทรวง (ฉบับที่ 186) พ.ศ.2534

2.4.4 เงินสำรองตามเงื่อนไขมาตรา 65 ตี (1) แห่งประมวลรัษฎากร

(1) เงินสำรองจากเบี้ยประกันเพื่อสมทบทุนประกันชีวิตที่กันไว้ก่อนคำนวณกำไร เฉพาะส่วนที่ไม่เกินร้อยละ 65 ของจำนวนเบี้ยประกันภัยที่ได้รับในรอบระยะเวลาบัญชีหลังจากหักเบี้ยประกันภัยซึ่งได้เอาประกันต่อออกแล้ว

(2) เงินสำรองจากเบี้ยประกันเพื่อสมทบทุนประกันอื่น ที่กันไว้ก่อนคำนวณกำไร เฉพาะส่วนที่ไม่เกินร้อยละ 40 ของจำนวนเบี้ยประกันภัยที่ได้รับในรอบระยะเวลาบัญชีหลังจากหัก เบี้ยประกันภัยซึ่งได้เอาประกันต่อออกแล้ว

(3) เงินสำรองที่กันไว้เป็นค่าเผื่อนี้สงฆ์จะสูญสำหรับหนี้จากการให้สินเชื่อ ของธนาคารหรือบริษัทเงินทุน บริษัทหลักทรัพย์ หรือบริษัทเครดิตฟองซิเอร์ เฉพาะส่วนที่ดั่งเพิ่มขึ้นจากเงินสำรองหนี้จากการให้สินเชื่อที่ปรากฏในงบดุลของรอบระยะเวลาบัญชีก่อน แต่เงินสำรองดังกล่าวเมื่อรวมกันแล้วต้องไม่เกินร้อยละ 3 ของยอดหนี้จากการให้สินเชื่อ ณ วันสุดท้ายของรอบระยะเวลาบัญชีและเงินสำรองส่วนที่ดั่งเพิ่มขึ้นที่จะนำมาถือเป็นรายจ่ายในการคำนวณ กำไรสุทธิหรือขาดทุนสุทธิได้ต้องไม่เกินร้อยละ 25 ของกำไรสุทธิในรอบระยะเวลาบัญชีนั้น หรือ ร้อยละ 0.25 ของยอดหนี้จากการให้สินเชื่อ ณ วันสุดท้ายของรอบระยะเวลาบัญชีนั้น แล้วแต่ จำนวนใดจะต่ำกว่า ยอดหนี้จากการให้สินเชื่อดังกล่าว ไม่ให้รวมถึงหนี้จากการให้สินเชื่อที่ให้กับ รัฐบาล องค์การของรัฐบาล หนี้จากการให้สินเชื่อที่รัฐบาลหรือองค์การของรัฐบาลเป็นผู้ค้ำประกัน หนี้จากการให้สินเชื่อระหว่างสำนักงานใหญ่กับสาขาหรือระหว่างสาขาด้วยกัน หนี้จากการให้สินเชื่อระหว่างสถาบันการเงิน หรือระหว่างบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลในเครือเดียวกัน และหนี้ จากให้สินเชื่ออื่นที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังกำหนดและประกาศในราชกิจจานุเบกษา เงินสำรองที่ดั่งเพิ่มดังกล่าว และได้ถือเป็นรายจ่ายในการคำนวณกำไรสุทธิหรือขาดทุนสุทธิไปแล้ว ในรอบระยะเวลาบัญชีใด ต่อมาหากมีการตั้งสำรองดังกล่าวลดลง ให้นำเงินสำรองส่วนที่ดั่งลดลง ซึ่งได้ถือเป็นรายจ่ายไปแล้วนั้นมารวมคำนวณเป็นราย ได้ในรอบระยะเวลาบัญชีที่ดั่งสำรองลดลง นั้น

2.4.5 เงินสมทบสำรองเลี้ยงชีพที่เป็นไปตามหลักเกณฑ์ ที่กำหนดโดย กฎกระทรวง (ฉบับที่ 183) พ.ศ.2533

2.4.6 รายจ่ายเพื่อการสาธารณกุศล หรือรายจ่ายเพื่อการสาธารณประโยชน์ในส่วนที่ไม่ เกินร้อยละ 2 ของกำไรสุทธิ และรายจ่ายเพื่อการศึกษ หรือรายจ่ายเพื่อการกีฬา ให้หักได้อีกไม่เกิน ร้อยละ 2 ของกำไรสุทธิ

(1) ในกรณีที่กิจการมีผลขาดทุนสุทธิทางภาษีอากร จะนำรายจ่ายดังกล่าวมาถือเป็นรายจ่ายไม่ได้

(2) ในกรณีที่กิจการมีผลกำไรสุทธิทางภาษีอากร และมีรายจ่ายเพื่อการสาธารณ กุศล หรือรายจ่ายเพื่อการสาธารณประโยชน์เกินกว่าร้อยละ 2 ของกำไรสุทธิ โดยไม่มีรายจ่ายเพื่อ การศึกษา หรือรายจ่ายเพื่อการกีฬาหรือมีแต่ไม่เกินร้อยละ 2 ของกำไรสุทธิ

รายจ่ายเพื่อการสาธารณกุศลฯ = กำไรก่อนหักรายจ่ายเพื่อการสาธารณกุศลฯ x 2/102

(3) ในกรณีที่กิจการมีผลกำไรสุทธิทางภาษีอากร และมีรายจ่ายเพื่อการศึกษารายจ่ายเพื่อการกีฬาเกินกว่าร้อยละ 2 ของกำไรสุทธิ โดยไม่มีรายจ่ายเพื่อการสาธารณกุศลหรือรายจ่ายเพื่อการสาธารณประโยชน์หรือมีแต่ไม่เกินกว่าร้อยละ 2 ของกำไรสุทธิ

รายจ่ายเพื่อการศึกษากีฬา = กำไรก่อนหักรายจ่ายเพื่อการสาธารณกุศลฯ x 2/102

(4) ในกรณีที่กิจการมีผลกำไรสุทธิทางภาษีอากร และทั้งรายจ่ายเพื่อการสาธารณกุศลหรือรายจ่ายเพื่อการสาธารณประโยชน์ และมีรายจ่ายเพื่อการศึกษารายจ่ายเพื่อการกีฬาเกินกว่าร้อยละ 2 ของกำไรสุทธิ

รายจ่ายเพื่อการสาธารณกุศลฯ = กำไรก่อนหักรายจ่ายเพื่อการสาธารณกุศลฯ และมีรายจ่ายเพื่อการศึกษารายจ่ายเพื่อการกีฬา x 2/104

รายจ่ายเพื่อการศึกษากีฬา = กำไรก่อนหักรายจ่ายเพื่อการสาธารณกุศลฯ และรายจ่ายเพื่อการศึกษารายจ่ายเพื่อการกีฬา x 2/104

(ดูคำสั่งกรมสรรพากรที่ ป. 52/2537 ประกอบ)

2.4.7 ค่ารับรองหรือค่าบริการที่เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดโดยกฎกระทรวงฉบับที่ 143 (พ.ศ. 2522) ซึ่งออกตามความในมาตรา 65 ตรี แห่งประมวลรัษฎากร

2.4.8 ค่าซ่อมแซมทรัพย์สินถาวรให้คงสภาพเดิม (มาตรา 65 ตรี (5) แห่งประมวลรัษฎากร)

2.4.9 เบี้ยปรับ เงินเพิ่ม ค่าปรับทางอาญาที่บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลต้องชำระตามกฎหมายอื่นใดที่มีใช้ประมวลรัษฎากร เช่น ค่าปรับตามกฎหมายจราจร ค่าปรับตามสัญญาจ้างทำของ เป็นต้น รวมทั้งค่าภาษีอากรประเภทอื่นใดที่มีใช้ภาษีเงินได้นิติบุคคลจากฐานกำไรสุทธิที่ต้องเสีย ตามประมวลรัษฎากร เช่น ภาษีการค้า ค่าภาษีสรรพสามิต ค่าอากรศุลกากร ภาษีโรงเรือนและที่ดิน เป็นต้น (มาตรา 65 ตรี (6) แห่งประมวลรัษฎากร

2.4.10 ค่าภาษีซื้อตามข้อ 2.5.2

2.4.11 เงินเดือนของพนักงานที่มีใช้ผู้ถือหุ้นหรือผู้เป็นหุ้นส่วนที่จ่ายเกินสมควร ทั้งนี้ เฉพาะที่เป็นรายจ่ายเพื่อหากำไรหรือเพื่อกิจการ โดยเฉพาะ

2.4.12 ผลขาดทุนสุทธิยกมาไม่เกิน 5 ปีก่อนรอบระยะเวลาบัญชีปัจจุบัน ซึ่งเป็นไปตามหลักเกณฑ์ และวิธีการดังต่อไปนี้

(1) ต้องเป็นผลขาดทุนสุทธิทางภาษีอากรซึ่งได้ปรับปรุงให้เป็นไปตามเงื่อนไขแห่งประมวลรัษฎากรแล้ว

(2) ผลขาดทุนสุทธิดังกล่าว ต้องเป็นผลขาดทุนสุทธิของรอบระยะเวลาบัญชีที่นับย้อนหลังขึ้นไปไม่เกิน 5 ปี ก่อนรอบระยะเวลาบัญชีปีปัจจุบัน

(3) การนำผลขาดทุนสุทธิไปถือเป็นรายจ่ายให้นำผลขาดทุนสุทธิของรอบระยะเวลาบัญชีที่เกิดขึ้นก่อนไปหักเป็นรายจ่ายในการคำนวณกำไรสุทธิของรอบระยะเวลาบัญชีที่มีกำไรสุทธิเป็นปีแรกในช่วงเวลาไม่เกิน 5 ปีหลังจากปีที่มีผลขาดทุนสุทธิดังกล่าว (ตามหลักผลขาดทุนเกินขึ้นก่อนให้นำมาหักก่อนหรือ First-loss, First-use) ในกรณีที่มีผลขาดทุนสุทธิเหลืออยู่ก็ให้นำผลขาดทุนสุทธิดังกล่าวไปหักเป็นรายจ่ายในการคำนวณกำไรสุทธิของรอบระยะเวลาบัญชีต่อไปตามหลักเกณฑ์ข้างต้น

2.4.13 รายจ่ายในต่างประเทศ ของบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายของต่างประเทศซึ่งประกอบกิจการในประเทศไทย และเป็นรายจ่ายเพื่อกิจการในประเทศไทย โดยเฉพาะที่มีหลักฐานชัดเจนว่ารายจ่ายดังกล่าวเป็นรายจ่ายที่มีลักษณะดังต่อไปนี้

(1) รายจ่ายเกี่ยวกับการให้ความช่วยเหลือหรือให้บริการของสำนักงานใหญ่หรือสาขาอื่นนั้นเกี่ยวกับกิจการของสาขาในประเทศไทย

(2) รายจ่ายเกี่ยวกับการค้นคว้าและพัฒนา (Research and Development) โดยสาขาในประเทศไทยจะต้องได้รับบริการ หรือได้นำผลการค้นคว้าและพัฒนามาใช้ประโยชน์ในกิจการของสาขาในประเทศไทยตามความเป็นจริง

(3) รายจ่ายใดถ้าสำนักงานใหญ่ หรือสาขาอื่นได้นำไปหักเป็นรายจ่ายในการคำนวณกำไรสุทธิของสำนักงานใหญ่หรือสาขาอื่นแล้ว จะนำมาถือเป็นรายจ่ายของสาขาในประเทศไทยอีกไม่ได้

4) รายจ่ายที่สำนักงานใหญ่ หรือสาขาอื่นเรียกเก็บมายังสาขาในประเทศไทยจะต้องมีหลักฐาน และวิธีการเป็นที่รับรองทั่ว ๆ ไป (Generally Accepted) และจะต้องปฏิบัติเช่นเดียวกับสาขาในประเทศอื่น ๆ และเป็นไปอย่างสม่าเสมอ

(5) รายจ่ายดังกล่าวจะต้องมิใช่รายจ่ายของสำนักงานใหญ่หรือสาขาอื่น โดยเฉพาะ เช่น ค่าเช่าที่ทำการ ค่าน้ำ ค่าไฟ ค่าเครื่องเขียน เครื่องใช้ ค่าสึกหรอและค่าเสื่อมราคาของเครื่องมือเครื่องใช้

จำนวนเงิน หลักเกณฑ์ และวิธีการดังกล่าว ที่จะนำมาถือเป็นรายจ่ายของสาขาในประเทศไทยได้ จะต้องมีหลักฐานหรือหนังสือรับรองโดยเจ้าหน้าที่ของต่างประเทศที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องหรือโดยบุคคลอื่นที่อธิบดีกรมสรรพากรเชื่อถือได้ และหลักฐานหรือหนังสือรับรองดังกล่าวจะต้องมีรายละเอียดเพียงพอที่แสดงให้เห็นว่า เป็นรายจ่ายที่จำเป็นและสมควรแก่การดำเนินการธุรกิจของสาขาในประเทศไทยตามความเป็นจริง การคำนวณกำไรสุทธิเพื่อเสียภาษีเงินได้นิติบุคคลดัง

กล่าวไม่กระทบกระเทือนถึงวิธีการคำนวณกำไรสุทธิเพื่อเสียภาษีเงินได้นิติบุคคลตามความตกลงว่าด้วยการเว้นการเก็บภาษีซ้อนที่รัฐบาลไทยทำไว้กับรัฐบาลต่างประเทศ (คำสั่งกรมสรรพากรที่ ป.13/2529)

2.5 รายการสรุปเกี่ยวกับภาษีซื้อของบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่เป็นผู้ประกอบการจดทะเบียน

2.5.1 ภาษีซื้อตามรายการดังต่อไปนี้ ห้ามมิให้นำไปถือเป็นรายจ่ายในการคำนวณกำไรสุทธิหรือขาดทุนสุทธิ

(1) ภาษีซื้อกรณีไม่มีใบกำกับภาษี หรือไม่อาจแสดงใบกำกับภาษีได้ว่าการชำระภาษีซื้อ

(2) ภาษีซื้อตามใบกำกับภาษีแบบเต็มรูปที่มีข้อความไม่ถูกต้อง หรือไม่สมบูรณ์ ตามมาตรา 86/4 แห่งประมวลรัษฎากร (ซึ่งถือว่าเป็นส่วนที่เป็นสาระสำคัญทั้งสิ้น)

(3) ภาษีซื้อที่ไม่เกี่ยวข้อง โดยตรงกับการประกอบกิจการที่ต้องเสียภาษีมูลค่าเพิ่มของผู้ประกอบการ

(4) ภาษีซื้อตามใบกำกับภาษีซึ่งออกโดยผู้ไม่มีสิทธิออกใบกำกับภาษี

(5) ภาษีซื้อตามใบกำกับภาษีแบบเต็มรูปที่มีข้อความถูกต้องสมบูรณ์ ตามมาตรา 86/4 แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งผู้ประกอบการมีสิทธิเครดิตหักออกจากภาษีขาย แต่มิได้นำไปเครดิต

2.5.2 ภาษีซื้อตามรายการดังต่อไปนี้ สามารถนำไปถือเป็นรายจ่ายในการคำนวณกำไรสุทธิหรือขาดทุนสุทธิได้ (มาตรา 65 ตรี (6 ทวิ) และมาตรา 82/5 แห่งประมวลรัษฎากร พระราชกฤษฎีกา (ฉบับที่ 243) พ.ศ. 2534 และประกาศอธิบดีกรมสรรพากรเกี่ยวกับภาษีมูลค่าเพิ่ม (ฉบับที่ 42)

(1) ภาษีซื้อสำหรับค่ารับรอง ทั้งนี้ ไม่ว่าจะได้รับใบกำกับแบบเต็มรูปหรือใบกำกับภาษีอย่างย่อ ซึ่งออกโดยผู้ประกอบการจดทะเบียนที่มีสิทธิออกใบกำกับภาษี

(2) ภาษีซื้อที่เกิดจากการซื้อ เช่าซื้อ เช่า หรือรับโอนรถยนต์นั่ง และรถยนต์โดยสารที่มีที่นั่งไม่เกิน 10 คน ตามกฎหมายว่าด้วยพิศัตตราภาษีสรรพสามิต และภาษีซื้อที่เกิดจากซื้อสินค้าหรือการรับบริการที่เกี่ยวข้องกับรถยนต์ดังกล่าว ทั้งนี้ไม่ว่าจะได้หรือมีรถยนต์ดังกล่าวโดยวิธีการใด แต่ไม่รวมถึง ภาษีซื้อดังกล่าวข้างต้นที่เกิดขึ้นเพื่อการประกอบกิจการขาย หรือให้เช่ารถยนต์นั่ง และรถยนต์โดยสารที่มีที่นั่งไม่เกิน 10 คนดังกล่าว ของผู้ประกอบการ โดยตรง

อนึ่ง ภาษีซื้อที่เกิดจากการซื้อ เช่าซื้อ เช่า หรือรับโอนรถยนต์นั่งและรถยนต์โดยสารที่มีที่นั่งไม่เกิน 10 คน ตามกฎหมายว่าด้วยพิศัตถ์ตราภาษีสรรพสามิตดังกล่าว ให้นำไปถือเป็นมูลค่าต้นทุนหรือค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับรถยนต์นั่งหรือรถยนต์โดยสารที่มีที่นั่งไม่เกิน 10 คน นั้น ๆ

(3) ภาษีซื้อตามใบกำกับภาษีอย่างย่อ ซึ่งออกโดยผู้ประกอบการจดทะเบียนที่มีสิทธิออกใบกำกับภาษี

(4) ภาษีซื้อที่เกิดจากการซื้อทรัพย์สิน เพื่อใช้หรือจะใช้ในกิจการประเภทที่ไม่ต้องเสียภาษีมูลค่าเพิ่ม หรือภาษีซื้อที่เกิดจากรายจ่ายของกิจการประเภทที่ไม่ต้องเสียภาษีมูลค่าเพิ่ม

(5) ภาษีซื้อที่เกิดจากการก่อสร้างอาคารหรือสิ่งหาริมทรัพย์อื่น เพื่อใช้หรือจะใช้ในกิจการประเภทที่ต้องเสียภาษีมูลค่าเพิ่ม และต่อมาได้ขายหรือให้เช่าหรือนำไปใช้ในกิจการประเภทที่ไม่ต้องเสียภาษีมูลค่าเพิ่ม ทั้งนี้เฉพาะได้กระทำภายในสามปีนับแต่เดือนภาษีที่ก่อสร้างเสร็จสมบูรณ์

(6) ภาษีซื้อตามใบกำกับภาษีแบบเต็มรูป ซึ่งรายการคำว่า “ใบกำกับภาษี” มิได้ตีพิมพ์ขึ้น หรือมิได้จัดทำขึ้นด้วยระบบคอมพิวเตอร์ ในกรณีจัดทำใบกำกับภาษีด้วยระบบคอมพิวเตอร์ทั้งฉบับ

(7) ภาษีซื้อตามใบกำกับภาษีแบบเต็มรูป ซึ่งรายการ “ชื่อ ที่อยู่ และเลขประจำตัวผู้เสียภาษีอากรของผู้ประกอบการจดทะเบียนที่ออกใบกำกับภาษี” มิได้ตีพิมพ์ขึ้นหรือมิได้จัดทำขึ้นด้วยระบบคอมพิวเตอร์ ในกรณีจัดทำใบกำกับภาษีด้วยระบบคอมพิวเตอร์ทั้งฉบับ

(8) ภาษีซื้อตามใบกำกับภาษีแบบเต็มรูป ซึ่งรายการคำว่า “เอกสารออกเป็นชุด” มิได้ตีพิมพ์ขึ้นหรือมิได้จัดทำขึ้นด้วยระบบคอมพิวเตอร์ ในกรณีจัดทำใบกำกับภาษีด้วยระบบคอมพิวเตอร์ทั้งฉบับ (ทั้งนี้ ตั้งแต่วันที่ 1 กันยายน 2535 เป็นต้นไป)

(9) ภาษีซื้อตามใบกำกับภาษีแบบเต็มรูป ซึ่งรายการคำว่า “สาขาที่ออกใบกำกับภาษีคือ...” ในกรณีที่ผู้ประกอบการจดทะเบียนที่เป็นผู้ออกใบกำกับภาษีสถานประกอบการหลายแห่ง และสถานประกอบการมิใช่สำนักงานใหญ่ได้นำใบกำกับภาษีของสถานประกอบการที่เป็นสำนักงานใหญ่ไปส่งมอบให้แก่ผู้ซื้อสินค้า หรือผู้รับบริการ (ทั้งนี้ ตั้งแต่วันที่ 1 กันยายน 2535 เป็นต้นไป)

(10) ภาษีซื้อตามใบกำกับภาษีแบบเต็มรูปที่ไม่มีรายการเลขทะเบียนรถยนต์ที่ต้องจดทะเบียนตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ ในกรณีที่ผู้ประกอบการจดทะเบียนซึ่งประกอบกิจการสถานบริการน้ำมันได้ขายน้ำมันเชื้อเพลิงหรือได้ขายสินค้า หรือบริการที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับรถยนต์ที่ต้องจดทะเบียนตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ (ทั้งนี้ ตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2537 เป็นต้นไป)

(11) ภาษีซื้อตามใบกำกับภาษีแบบเต็มรูป ซึ่งมีรายการในใบกำกับภาษีเป็นสำเนา (Copy) แต่ไม่รวมถึงใบกำกับภาษีที่ได้จัดทำร่วมกับเอกสารทางการค้าอื่นซึ่งมีจำนวนหลายฉบับ และใบกำกับภาษีซึ่งมีรายการในใบกำกับภาษีเป็นสำเนา มีข้อความว่า “ เอกสารออกเป็นชุด ” ปรากฏอยู่ด้วย

(12) ภาษีซื้อส่วนที่เฉลี่ย เป็นของกิจการประเภทที่ไม่ต้องเสียภาษีมูลค่าเพิ่มซึ่งได้คำนวณตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข ตามประกาศอธิบดีกรมสรรพากร เกี่ยวกับภาษีมูลค่าเพิ่ม (ฉบับที่ 29)

(13) ภาษีซื้อที่เกิดจากการซื้อสินค้าหรือรับบริการซึ่งผู้ประกอบการจดทะเบียนนำไปใช้หรือจะใช้ในการประกอบกิจการทั้งประเภทที่ต้องเสียภาษีมูลค่าเพิ่มและประเภทที่ไม่ต้องเสียภาษีมูลค่าเพิ่มผู้ประกอบการจดทะเบียนดังกล่าว ใช้สิทธิเลือกไม่นำภาษีซื้อทั้งหมดไปหักในการคำนวณภาษีมูลค่าเพิ่มเนื่องจากกิจการประเภทที่ไม่ต้องเสียภาษีมูลค่าเพิ่มมีรายได้ไม่น้อยกว่าร้อยละ 90 ของรายได้ของกิจการทั้งหมด

(14) ภาษีซื้อตามใบกำกับภาษีแบบเต็มรูป ซึ่งรายการตามมาตรา 86/4 แห่งประมวลรัษฎากร ได้ถูกแก้ไขเปลี่ยนแปลง เว้นแต่รายการซึ่งได้ถูกแก้ไขเปลี่ยนแปลงตามหลักเกณฑ์ และวิธีการตามคำสั่งกรมสรรพากรที่ ป.46/2537 โดยให้มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 1 เมษายน 2537 เป็นต้นไป

(ก) การแก้ไขที่อยู่ของผู้ออกใบกำกับภาษี พร้อมกับลงลายมือชื่อผู้ออกใบกำกับภาษีกำกับกับการแก้ไข ทั้งนี้ เฉพาะใบกำกับภาษีที่ได้ออกในช่วงเวลาไม่เกิน 6 เดือนนับแต่วันที่ทางราชการได้ประกาศเปลี่ยนแปลง ชื่อ ถนน หมู่บ้าน ตำบลหรือแขวง อำเภอหรือเขต หรือจังหวัด หรือได้ทำการแบ่งเขตถนน หมู่บ้าน ตำบลหรือแขวง อำเภอหรือเขต หรือจังหวัดใหม่

(ข) การแก้ไขที่อยู่ของผู้ออกใบกำกับภาษีด้วยวิธีการประทับตราวางที่อยู่ ที่ถูกต้องเพิ่มเติม ทั้งนี้ เฉพาะใบกำกับภาษีที่ได้ออกในช่วงเวลาไม่เกิน 6 เดือนนับแต่วันที่ทางราชการได้ประกาศเปลี่ยนแปลง ชื่อ ถนน หมู่บ้าน ตำบลหรือแขวง อำเภอหรือเขต หรือจังหวัด หรือได้ทำการแบ่งเขตถนน หมู่บ้าน ตำบลหรือแขวง อำเภอหรือเขต หรือจังหวัดใหม่

(ค) การแก้ไขเลขประจำตัวผู้เสียภาษีอากรของผู้ออกใบกำกับภาษี พร้อมกับลงลายมือชื่อผู้ออกใบกำกับภาษีกำกับกับการแก้ไขหรือประทับตราวางเลขประจำตัวผู้เสียภาษีอากร ที่ถูกต้องเพิ่มเติม ทั้งนี้ เฉพาะใบกำกับภาษีที่ได้ออกในช่วงเวลาไม่เกิน 6 เดือนนับแต่วันที่กรมสรรพากร ได้แจ้งการเปลี่ยนแปลงเลขประจำตัวผู้เสียภาษีออกให้ใหม่ (เพิ่มเติม โดยคำสั่งกรมสรรพากรที่ ป.60/2539 ใช้บังคับตั้งแต่ 1 พฤษภาคม 2539 เป็นต้นไป)

(15) ภาษีซื้อที่เกิดจากการซื้อ เช่าซื้อ เช่า หรือรับ โอนรถยนต์ที่มีใช้รถยนต์นั่ง และรถยนต์โดยสารที่มีที่นั่งไม่เกิน 10 คน ตามกฎหมายว่าด้วยพิกัตอัตราภาษีสรรพสามิตเพื่อใช้ในกิจการที่ต้องเสียภาษีมูลค่าเพิ่ม และต่อมาได้มีการตัดแปลงรถยนต์ดังกล่าวเป็นรถยนต์นั่ง และรถยนต์โดยสารที่มีที่นั่งไม่เกิน 10 คน ตามกฎหมายว่าด้วยพิกัตอัตราภาษีสรรพสามิต ทั้งนี้เฉพาะที่ได้กระทำภายใน 3 ปี นับแต่เดือนภาษีที่ได้รับรถยนต์ไว้ในกรอบครอบงวด แต่ไม่รวมถึงภาษีซื้อดังกล่าวข้างต้น ที่เกิดขึ้นเพื่อการประกอบกิจการ หรือให้เช่ารถยนต์นั่งดังกล่าวของผู้ประกอบการโดยตรง

3. หลักเกณฑ์ในการตีราคาทรัพย์สินหรือหนี้สิน

3.1 มาตรา 65 ทวิ (3) การตีราคาทรัพย์สินอย่างอื่นที่มีใช้สินค้ำคงเหลือ ให้ถือตามราคาที่ยังซื้อทรัพย์สินนั้นได้ตามปกติ และในกรณีที่มีการตีราคาทรัพย์สินเพิ่ม ห้ามมิให้นำราคาที่ตีเพิ่มขึ้นมารวมคำนวณกำไรสุทธิหรือขาดทุนสุทธิ ส่วนทรัพย์สินรายการใด มีสิทธิหักค่าสึกหรอและค่าเสื่อมราคาก็ให้ยังคงหักตามหลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไข และอัตราเดิมที่ใช้อยู่ก่อนตีราคาทรัพย์สินเพิ่มขึ้น โดยให้หักเพียงเท่าที่ระยะเวลาและมูลค่าต้นทุนที่เหลืออยู่สำหรับทรัพย์สินนั้นเท่านั้น

3.2 มาตรา 65 ทวิ (5) การตีราคาเงินตรา ทรัพย์สิน หรือหนี้สินที่มีค่าหรือราคาเป็นเงินตราต่างประเทศที่เหลืออยู่ในวันสุดท้ายของรอบระยะเวลาบัญชี ให้คำนวณค่าหรือราคาเป็นเงินตราไทย ดังนี้

3.2.1 กรณีบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลทั่วไปที่มีใช้ธนาคารพาณิชย์ หรือสถาบันการเงินอื่นตามที่รัฐมนตรีกระทรวงว่าการคลังกำหนด ให้คำนวณค่าหรือราคาของเงินตรา ทรัพย์สิน เป็นเงินตราไทย ตามอัตราแลกเปลี่ยนที่ธนาคารพาณิชย์รับซื้อซึ่งธนาคารแห่งประเทศไทยได้คำนวณไว้ และให้คำนวณค่าหรือราคาของหนี้สินเป็นเงินตราไทย ตามอัตราแลกเปลี่ยนที่ธนาคารพาณิชย์ขาย ซึ่งธนาคารแห่งประเทศไทยได้คำนวณไว้

3.2.2 กรณีธนาคารพาณิชย์ หรือสถาบันการเงินอื่นตามที่รัฐมนตรีกระทรวงว่าการคลังกำหนด ให้คำนวณค่าหรือราคาของเงินตรา ทรัพย์สิน เป็นเงินตราไทย ตามอัตราแลกเปลี่ยนระหว่างอัตราซื้อ และอัตราขายของธนาคารพาณิชย์ซึ่งธนาคารแห่งประเทศไทยได้คำนวณไว้

เงินตรา ทรัพย์สิน หรือหนี้สินซึ่งมีค่าหรือราคาเป็นเงินตราต่างประเทศที่รับมาหรือจ่ายไประหว่างรอบระยะเวลาบัญชี ให้คำนวณค่าหรือราคาของเงินตราไทย ตามราคาตลาดในวันที่รับมาหรือจ่ายไปนั้น

3.3 มาตรา 65 ทวิ (6) การตีราคาสินค้ำคงเหลือ ในวันสุดท้ายของรอบระยะเวลาบัญชี ให้คำนวณตามราคาทุนหรือราคาตลาดแล้วแต่อย่างใดจะน้อยกว่า และให้ถือราคานั้นเป็นราคาสินค้ำคงเหลือยกมาสำหรับรอบระยะเวลาบัญชีใหม่ด้วย การคำนวณราคาดังกล่าวเมื่อได้คำนวณตาม

หลักเกณฑ์ใดตามวิธีการบัญชี ให้ใช้หลักเกณฑ์นั้นตลอดไป เว้นแต่จะได้รับอนุมัติจากอธิบดีกรมสรรพากรจึงจะเปลี่ยนหลักเกณฑ์ได้

3.4 มาตรา 74 (1) การตีราคาทรัพย์สิน ณ วันเลิกกิจการ ควบกิจการ หรือโอนกิจการ
 มาตรา 74 ในกรณีของบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลเล็กกัน หรือควบเข้ากันกับบริษัทหรือ
 ห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลอื่นการคำนวณกำไรสุทธิเพื่อคำนวณภาษีให้เป็นไปตามวิธีการในมาตรา 65
 มาตรา 65 ทวิ และมาตรา 66 เว้นแต่

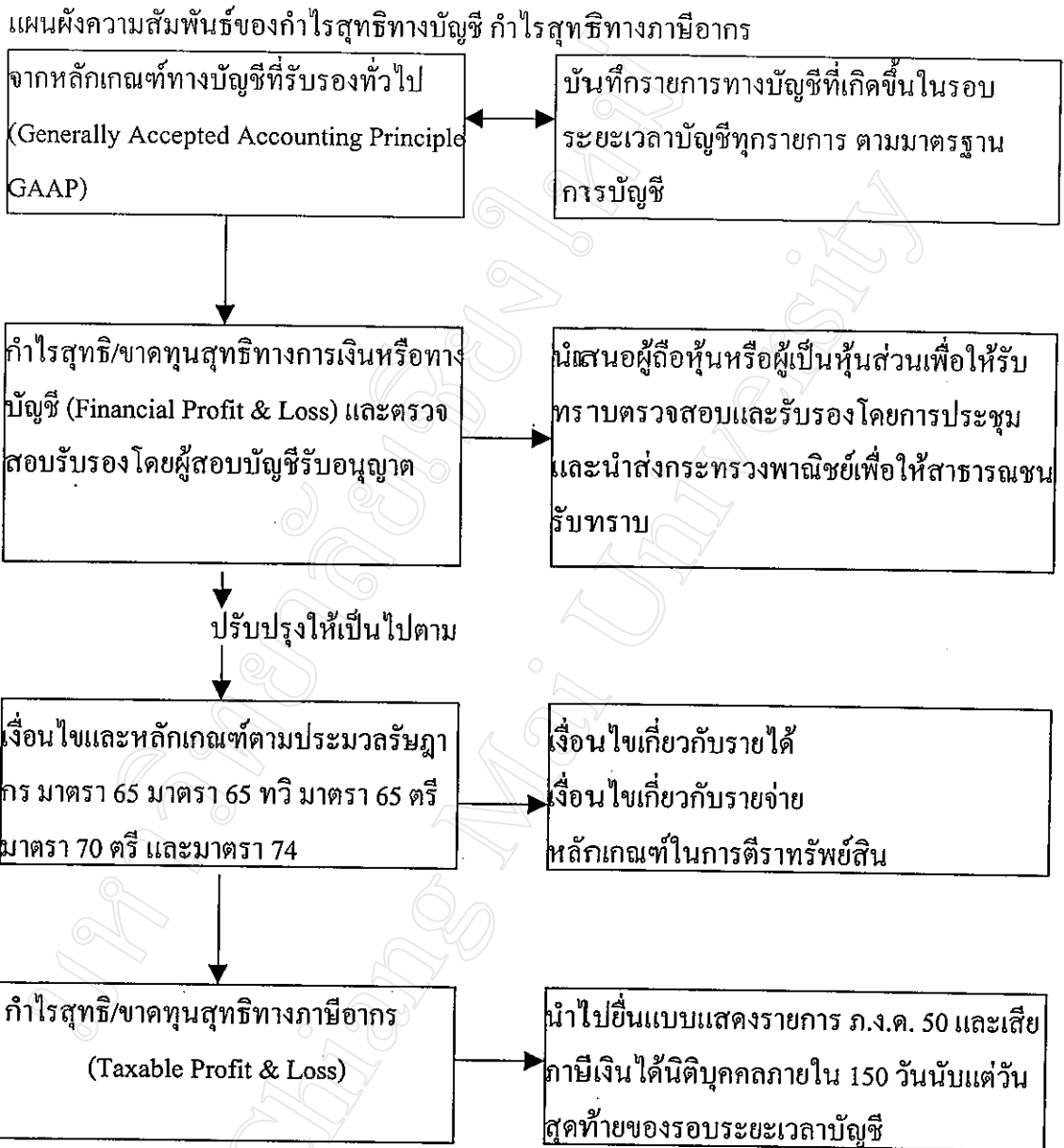
(1) การตีราคาทรัพย์สิน

(ก) ในกรณีเลิกบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล ให้ตีตามราคาตลาดใน
 วันเลิก

(ข) ในกรณีบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลควบเข้ากัน ให้ตีตามราคา
 ตลาดในวันที่ควบเข้ากันแต่ไม่ให้ถือว่าราคาดังกล่าวเป็นรายได้หรือรายจ่ายในการคำนวณกำไร
 สุทธิหรือขาดทุนสุทธิของบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลเดิมอันได้ควบเข้ากันนั้น และให้บริษัท
 หรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลอันได้ควบเข้ากัน ถือราคาของทรัพย์สินนั้นตามราคาปรากฏในบัญชี
 ของบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลเดิมในวันที่ควบเข้ากัน เพื่อประโยชน์ในการคำนวณกำไร
 สุทธิหรือขาดทุนสุทธินั้นกว่าจะได้มีการจำหน่ายทรัพย์สินนั้นไป ทรัพย์สินรายการใดมีสิทธิหักค่า
 สลากหรือค่าเสื่อมราคาก็ให้หักค่าสลากหรือค่าเสื่อมราคาในการคำนวณกำไรสุทธิหรือขาดทุน
 สุทธิตามหลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไข และอัตราที่บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลเดิมใช้อยู่เพียงเท่า
 ที่ระยะเวลาและมูลค่าต้นทุนที่เหลืออยู่สำหรับทรัพย์สินนั้นเท่านั้น และห้ามมิให้นำผลขาดทุนสุทธิ
 ของบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลเดิมมาถือเป็นรายจ่ายในการคำนวณกำไรสุทธิหรือขาดทุน
 สุทธิ

(ค) ในกรณีที่มีการโอนกิจการระหว่างบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล
 ด้วยกัน โดยที่บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลผู้โอนกิจการต้องจดทะเบียนเลิกและมีการชำระ
 บัญชีในรอบระยะเวลาบัญชีที่โอนกิจการนั้น ให้ตีตามราคาตลาดในวันที่จดทะเบียนเลิก ให้นำ
 ความใน (ข) มาใช้บังคับโดยอนุโลม

กล่าวโดยสรุป กำไรสุทธิหรือขาดทุนสุทธิทางภาษีอากร คำนวณได้จากรายได้จากกิจการ
 หรือเนื่องจากกิจการที่ได้กระทำในรอบระยะเวลาบัญชี ซึ่งรับรู้รายได้ตามเกณฑ์สิทธิ หรือเกณฑ์อื่น
 ใดตามที่อธิบดีกรมสรรพากรกำหนด หักด้วยรายจ่ายทั้งสิ้นที่เกี่ยวกับรายได้ แม้จะยังมิได้จ่ายใน
 รอบระยะเวลาบัญชีนั้น ทั้งนี้ รายจ่ายดังกล่าวต้องเป็นไปตามเงื่อนไขที่ระบุในมาตรา 65 ทวิ และ
 มาตรา 65 ตริ แห่งประมวลรัษฎากร

มาตรา 39

ในหมวด 3 ภาษีเงินได้ เว้นแต่ข้อความจะแสดงให้เห็นเป็นอย่างอื่น เงินได้พึงประเมิน หมายถึงเงินได้อันเข้าลักษณะพึงเสียภาษีในหมวดนี้ เงินได้ที่กล่าวนี้ให้หมายความรวมถึงทรัพย์สินหรือประโยชน์อย่างอื่นที่ได้รับ ซึ่งอาจคิดคำนวณได้เป็นเงิน เงินค่าภาษีอากรที่ผู้จ่ายเงินหรือผู้อื่นออกแทนให้สำหรับเงินได้ประเภทต่าง ๆ ตามมาตรา 40 และเครดิตภาษีตามมาตรา 47 ทวิ ด้วย

บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลในเครือเดียวกัน หมายความว่า บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลตั้งแต่สองนิติบุคคลขึ้นไปซึ่งมีความสัมพันธ์ในลักษณะดังต่อไปนี้

(1) ผู้ถือหุ้นหรือผู้เป็นหุ้นส่วนเกินกว่ากึ่งจำนวนผู้ถือหุ้นหรือผู้เป็นหุ้นส่วนในนิติบุคคลหนึ่งเป็นผู้ถือหุ้นหรือผู้เป็นหุ้นส่วนเกินกว่ากึ่งจำนวนผู้ถือหุ้นหรือผู้เป็นหุ้นส่วนในนิติบุคคลหนึ่ง

(2) ผู้ถือหุ้นหรือผู้เป็นหุ้นส่วนซึ่งถือหุ้นหรือเป็นหุ้นส่วนในนิติบุคคลหนึ่งมีมูลค่าเกินกว่าร้อยละห้าสิบของทุนทั้งหมด ถือหุ้นหรือเป็นหุ้นส่วนในอีกนิติบุคคลหนึ่งที่มีมูลค่าเกินกว่าร้อยละห้าสิบของทุนทั้งหมด

(3) นิติบุคคลหนึ่งถือหุ้นหรือเป็นหุ้นส่วนในอีกนิติบุคคลหนึ่งเกินกว่าร้อยละห้าสิบของทุนทั้งหมด หรือ

(4) บุคคลเกินกว่ากึ่งจำนวนกรรมการหรือผู้เป็นหุ้นส่วน ซึ่งมีอำนาจจัดการในนิติบุคคลหนึ่ง เป็นกรรมการหรือเป็นผู้เป็นหุ้นส่วนซึ่งมีอำนาจจัดการในอีกนิติบุคคลหนึ่ง

ปีภาษี หมายความว่า ปีประจักษ์

บริษัทจดทะเบียน หมายความว่า บริษัทจดทะเบียนตามกฎหมายว่าด้วยตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

บริษัทจัดการกิจการลงทุน หมายความว่า บริษัทหลักทรัพย์ที่ได้รับอนุญาตให้ประกอบกิจการจัดการกิจการลงทุนตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมกิจการค้าขายอันกระทบถึงความปลอดภัยหรือผาสุกแห่งสาธารณชน

กองทุนรวม หมายความว่า คณะบุคคลซึ่งเข้าร่วมในกองทุนซึ่งจัดตั้งและดำเนินการโดยบริษัทจัดการกิจการลงทุนตามโครงการในการประกอบกิจการจัดหาเงินทุนตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมกิจการค้าขายอันกระทบถึงความปลอดภัยหรือผาสุกแห่งสาธารณชน

บริษัทเงินทุน หมายความว่า บริษัทเงินทุนหรือบริษัทเครดิตฟองซิเอร์ตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมกิจการค้าขายอันกระทบถึงความปลอดภัยหรือผาสุกแห่งสาธารณชน

บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล หมายความว่า บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายไทย หรือที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายของต่างประเทศและให้หมายความรวมถึง

(1) กิจการซึ่งดำเนินการเป็นทางการค้าหรือหากำไรโดยรัฐบาลต่างประเทศ องค์การของรัฐบาลต่างประเทศ หรือนิติบุคคลอื่นที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายของต่างประเทศ

(2) กิจการร่วมค้า ซึ่งได้แก่กิจการที่ดำเนินการร่วมกันเป็นทางการค้าหรือหากำไรระหว่างบริษัทกับบริษัท บริษัทกับห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล ห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลกับห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล หรือระหว่างบริษัทและ/หรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลกับบุคคลธรรมดา คณะบุคคลที่มีใช้นิติบุคคล ห้างหุ้นส่วนสามัญหรือนิติบุคคลอื่น

(3) มูลนิธิหรือสมาคมที่ประกอบกิจการซึ่งมีรายได้แต่ไม่รวมถึงมูลนิธิหรือสมาคมที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดตามมาตรา 47 (7) (ข)

(4) นิติบุคคลที่อธิบดีกำหนดโดยอนุบัญญัติรัฐมนตรีและประกาศในราชกิจจานุเบกษา
ขาย หมายความว่ารวมถึง ขายฝาก แลกเปลี่ยน ให้ โอนกรรมสิทธิ์หรือสิทธิ
ครอบครองในอสังหาริมทรัพย์ไม่ว่าด้วยวิธีใด และไม่ว่าจะมีค่าตอบแทนหรือไม่ แต่ไม่รวมถึง

(1) ขาย แลกเปลี่ยนให้ หรือโอนกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครอง
ในอสังหาริมทรัพย์ให้แก่ส่วนราชการ หรือรัฐวิสาหกิจที่มีใช้บริษัท หรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลตาม
ตลาดหลักทรัพย์ เงื่อนไข และราคาหรือมูลค่าตามที่กำหนดโดยพระราชกฤษฎีกา

(2) การโอนโดยทางมรดก ให้แก่ทายาท ซึ่งกรรมสิทธิ์หรือสิทธิ
ครอบครองในตลาดหลักทรัพย์

ราคาขาย หมายความว่ารวมถึง ราคาที่เจ้าพนักงานประเมินกำหนด
ตามมาตรา 49 ทวิ

สิทธิครอบครอง หมายความว่ารวมถึง สิทธิครอบครองในการถือ
ครองอสังหาริมทรัพย์

มาตรา 40 (5) (ข)

เงินหรือประโยชน์อย่างอื่นที่ได้เนื่องจาก การผิดสัญญาเช่าซื้อทรัพย์สิน ให้ถือว่าเงินหรือ
ประโยชน์ที่ได้รับไว้แล้วแต่วันทำสัญญาจนถึงวันผิดสัญญาทั้งสิ้น เป็นเงินได้พึงประเมินของปีที่มี
การผิดสัญญานั้น

มาตรา 40(8)

เงินได้จากการธุรกิจ การพาณิชย์ การเกษตร การอุตสาหกรรม การขนส่ง หรือการอื่นนอก
จากที่ระบุไว้ใน (1) ถึง (7) แล้ว

มาตรา 48 (1)

เงินได้พึงประเมินเมื่อได้หักตามมาตรา 42 ทวิ ถึงมาตรา 47 หรือมาตรา 57 เบื้องแล้ว
เหลือเท่าใดเป็นเงินได้สุทธิ ต้องเสียภาษีในอัตราที่กำหนดในบัญชีอัตราภาษีเงินได้

มาตรา 48 (2)

สำหรับผู้มีเงินได้พึงประเมินตั้งแต่ 60,000 บาทขึ้นไป การคำนวณภาษีตามมาตรา 48 (1) ให้เสียไม่น้อยกว่าร้อยละ 0.5 ของยอดเงินได้พึงประเมิน

การนับจำนวนเงินได้พึงประเมินตาม มาตรา 48 (2) ไม่รวมถึงเงินได้พึงประเมินตาม มาตรา 40 (1)

มาตรา 77/1(3)

คณะบุคคลที่มีใช้นิติบุคคล หมายความว่า ห้างหุ้นส่วนสามัญ กองทุน หรือมูลนิธิที่มีใช้นิติบุคคล และให้หมายความรวมถึงหน่วยงาน หรือกิจการของเอกชนที่กระทำโดยบุคคลธรรมดาตั้งแต่สองคนขึ้นไปอันมิใช่นิติบุคคล

มาตรา 77/1(8)

ขาย หมายความว่า จำหน่าย จ่าย โอนสินค้าไม่ว่าจะมีประโยชน์หรือค่าตอบแทนหรือไม่ และให้หมายความรวมถึง

(ก) สัญญาให้เช่าสินค้า สัญญาซื้อขายผ่อนชำระที่กรรมสิทธิ์ในสินค้า ยังไม่โอนไปยังผู้ซื้อเมื่อได้ส่งมอบสินค้าให้ผู้ซื้อแล้ว หรือสัญญาจะขายสินค้าที่เป็นไปตามหลักเกณฑ์ และเงื่อนไขที่อธิบดีกำหนดโดยอนุวัติรัฐมนตรี

(ข) ส่งมอบสินค้าให้ตัวแทนเพื่อขาย

(ค) ส่งสินค้าออกนอกราชอาณาจักร

(ง) นำสินค้าไปใช้ไม่ว่าประการใด ๆ เว้นแต่การนำสินค้าไปใช้เพื่อการประกอบกิจการของตนเองโดยตรงตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่อธิบดีกำหนด

(จ) มีสินค้าขาดจากรายงานสินค้าและวัตถุดิบตามมาตรา 87 (3) หรือมาตรา 87 วรรคสอง

(ฉ) มีสินค้าคงเหลือและหรือทรัพย์สินที่ผู้ประกอบการมีไว้ในประกอบการกิจการ ณ วันเลิกประกอบกิจการ แต่ไม่รวมถึงสินค้าคงเหลือและหรือทรัพย์สินดังกล่าวของผู้ประกอบการ ซึ่งได้ควบเข้ากันหรือได้โอนกิจการทั้งหมดให้แก่กัน ทั้งนี้ ผู้ประกอบการใหม่อันได้ควบเข้ากันหรือผู้รับโอนกิจการต้องอยู่ในบังคับที่ต้องเสียภาษีมูลค่าเพิ่มตามมาตรา 82/3

(ช) กรณีอื่นตามที่อธิบดีกำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา 77/1(10)

การบริการ หมายความว่า การกระทำใด ๆ อันอาจหาประโยชน์อันมีมูลค่าซึ่งมิใช่เป็นการขายสินค้า และให้หมายความรวมถึงการใช้บริการของตนเองไม่ว่าประการใด ๆ แต่ทั้งนี้ไม่รวมถึง

(ก) การใช้บริการหรือการนำสินค้าไปใช้เพื่อประกอบกิจการของตนเองโดยตรง ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่อธิบดีกำหนด

(ข) การนำเงินไปหาประโยชน์โดยการฝากธนาคาร หรือซื้อพันธบัตรหรือหลักทรัพย์

(ค) การกระทำตามที่อธิบดีกำหนดโดยอนุมัติรัฐมนตรี

มาตรา 78/1

ภายใต้บังคับมาตรา 78/3 ความรับผิดในการเสียภาษีมูลค่าเพิ่มที่เกิดจากการให้บริการ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ ดังต่อไปนี้

(1) การให้บริการนอกจากที่อยู่ในบังคับตาม (2) (3) หรือ (4) ให้ความรับผิดทั้งหมดเกิดขึ้นเมื่อได้รับชำระราคาค่าบริการ เว้นแต่กรณีที่ได้มีการกระทำดังต่อไปนี้เกิดขึ้นก่อนได้รับชำระค่าบริการ ให้ถือว่าความรับผิดเกิดขึ้นเมื่อได้มีการกระทำนั้น ๆ ด้วย

(ก) ได้ออกใบกำกับภาษี

(ข) ได้ให้บริการไม่ว่าโดยตนเองหรือบุคคลอื่น

ทั้งนี้ โดยให้ความรับผิดเกิดขึ้นตามส่วนของการกระทำนั้น ๆ แล้วแต่กรณี

(2) การให้บริการตามสัญญาที่กำหนดค่าตอบแทนตามส่วนของบริการที่ทำ ให้ความรับผิดตามส่วนของบริการเกิดขึ้นเมื่อได้รับชำระค่าบริการตามส่วนของบริการที่สิ้นสุดลง เว้นแต่กรณีที่ได้มีการกระทำดังต่อไปนี้ เกิดขึ้นก่อนได้รับชำระราคาค่าบริการตามส่วนของบริการที่สิ้นสุดลง ก็ให้ถือว่าความรับผิดเกิดขึ้นเมื่อได้มีการกระทำนั้น ๆ ด้วย

(ก) ได้ออกใบกำกับภาษี

(ข) ได้ให้บริการไม่ว่าโดยตนเองหรือบุคคลอื่น

ทั้งนี้ โดยให้ความรับผิดเกิดขึ้นตามส่วนของการกระทำนั้น ๆ แล้วแต่กรณี

มาตรา 79

ภายใต้บังคับมาตรา 79/1 ฐานภาษีสำหรับการขายสินค้าหรือการให้บริการ ได้แก่มูลค่าทั้งหมดที่ผู้ประกอบการได้รับหรือพึงได้รับจากการขายสินค้าหรือการให้บริการ รวมทั้งภาษีสรรพสามิตตามที่กำหนดในมาตรา 77/1 (19) ถ้ามี ด้วย

มูลค่าของฐานภาษีให้หมายความรวมถึง เงิน ทรัพย์สิน ค่าตอบแทน ค่าบริการ หรือ ประโยชน์ใด ๆ ซึ่งอาจคิดคำนวณได้เป็นเงิน

มูลค่าของฐานภาษีไม่ให้รวมถึง

- (1) ส่วนลดหรือค่าลดหย่อน ที่ผู้ประกอบการจดทะเบียนได้ลดไว้ในขณะขายสินค้าหรือให้บริการและให้หักส่วนลดหรือค่าลดหย่อนดังกล่าวออกจากราคาค่าบริการ โดยได้แสดงให้เห็นโดยชัดแจ้งว่า ได้มีการหักส่วนลดหรือค่าลดหย่อนไว้ในใบกำกับภาษีในแต่ละครั้งที่ออกแล้ว ทั้งนี้ เว้นแต่ส่วนลดหรือค่าลดหย่อนในการขายสินค้าหรือให้บริการของผู้ประกอบการจดทะเบียนที่มีสิทธิออกใบกำกับภาษีอย่างย่อตามมาตรา 86/6 หรือมาตรา 86/7 ผู้ประกอบการจดทะเบียนจะไม่แสดงส่วนลดหรือค่าลดหย่อนดังกล่าวให้เห็นชัดแจ้งไว้ในใบกำกับภาษีอย่างย่อก็ได้
- (2) ค่าชดเชยหรือเงินอุดหนุนตามที่อธิบดีกำหนดโดยอนุมัติรัฐมนตรี
- (3) ภาษีขาย
- (4) ค่าตอบแทนที่มีลักษณะและเงื่อนไขตามที่อธิบดีกำหนดโดยอนุมัติรัฐมนตรี

ภาษีซื้อที่เครดิตได้ ต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ เงื่อนไขดังนี้

1. ต้องเป็นภาษีซื้อที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับการประกอบกิจการ ของผู้ประกอบการจดทะเบียนอันเป็นกิจการที่อยู่ในข่ายต้องเสียภาษีมูลค่าเพิ่ม
2. ต้องเป็นภาษีซื้อตามใบกำกับภาษีแบบเต็มรูปแบบ และเป็นใบกำกับภาษีต้นฉบับ เว้นแต่ เอกสารออกเป็นชุด ใบแทนใบกำกับภาษี ภาพถ่ายใบเสร็จรับเงินภาษีมูลค่าเพิ่มที่ออกโดยกรมศุลกากรเพราะผู้ประกอบการนำต้นฉบับไปขอคืนอากรขาเข้า หรือเงินชดเชย
3. ต้องเป็นภาษีซื้อที่ผู้ประกอบการจดทะเบียน สามารถแสดงได้ว่าการชำระภาษีซื้อตามใบกำกับภาษีหรือใบเพิ่มหนี้ไปจริง
4. ต้องเป็นภาษีซื้อตามใบกำกับภาษีแบบเต็มรูปแบบ ที่มีรายการครบถ้วนสมบูรณ์ โดยไม่มีการแก้ไข
5. ต้องเป็นภาษีซื้อตามใบกำกับภาษีแบบเต็มรูปแบบ หรือใบเพิ่มหนี้ที่ออกโดยผู้ที่มีสิทธิออกใบกำกับภาษีหรือผู้ประกอบการจดทะเบียน
6. ต้องมิใช่ภาษีซื้อต้องห้ามมิให้นำมาถือเป็นเครดิตตามมาตรา 82/5 แห่งประมวลรัษฎากร และต้องเป็นภาษีซื้อตั้งแต่จดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม เป็นต้นไป

มาตรา 82/5 ภาษีซื้อต้องห้ามตามแห่งประมวลรัษฎากร

มาตรา 82/5 (1) กรณีไม่มีใบกำกับภาษีหรือไม่อาจแสดงใบกำกับภาษีได้ว่าการชำระภาษีซื้อ เว้นแต่กรณีมีเหตุอันควร

มาตรา 82/5 (2) กรณีใบกำกับภาษีมีข้อความไม่ถูกต้องหรือไม่สมบูรณ์ ในส่วนที่เป็นสาระสำคัญตามหลักเกณฑ์ เงื่อนไขที่อธิบดีกำหนด

มาตรา 82/5 (3) ภาษีซื้อไม่เกี่ยวข้องโดยตรงกับการประกอบกิจการ ของผู้ประกอบการ ตามหลักเกณฑ์ เงื่อนไขที่อธิบดีกำหนด

มาตรา 82/5 (4) ภาษีซื้อที่เกิดจากรายจ่ายเพื่อการรับรองหรือเพื่อการอันมีลักษณะทำนองเดียวกันตามหลักเกณฑ์ เงื่อนไขที่อธิบดีกำหนด

มาตรา 82/5 (5) ภาษีซื้อตามใบกำกับภาษีที่ออกโดยผู้ไม่มีสิทธิออกใบกำกับภาษี

มาตรา 82/5 (6) ภาษีซื้อตามที่อธิบดีกำหนดโดยอนุวัติรัฐมนตรี

ภาษีซื้อตามที่อธิบดีกำหนดโดยอนุวัติรัฐมนตรี (ฉบับที่ 42) ที่ไม่ให้เป็นภาษีซื้อในการคำนวณภาษีมูลค่าเพิ่ม ประกอบไปด้วย

1. ภาษีซื้อที่เกิดจากการซื้อ เช่าซื้อ หรือรับโอนรถยนต์นั่งและรถยนต์โดยสารที่มีที่นั่งไม่เกิน 10 คน ตามกฎหมายว่าด้วยพิกัดอัตราภาษีสรรพสามิต และภาษีซื้อที่เกิดจากการซื้อสินค้าหรือการรับบริการที่เกี่ยวข้องกับรถยนต์นั่งและรถยนต์โดยสารที่มีที่นั่งไม่เกิน 10 คน ตามกฎหมายว่าด้วยพิกัดอัตราภาษีสรรพสามิต

มิให้ใช้บังคับสำหรับการขายรถยนต์นั่งและรถยนต์โดยสารที่มีที่นั่งไม่เกิน 10 คน ตามกฎหมายว่าด้วยพิกัดอัตราภาษีสรรพสามิตและการให้บริการเช่ารถยนต์ดังกล่าวของตนเองโดยตรง

2. ภาษีซื้อตามใบกำกับภาษีอย่างย่อ

3. ภาษีซื้อที่เกิดจากการซื้อทรัพย์สินเพื่อใช้ หรือจะใช้ในกิจการประเภทที่ไม่ต้องเสียภาษีมูลค่าเพิ่ม หรือภาษีซื้อที่เกิดจากรายจ่ายของกิจการประเภทที่ไม่ต้องเสียภาษีมูลค่าเพิ่ม

4. ภาษีซื้อที่เกิดจากการก่อสร้างอาคารหรืออสังหาริมทรัพย์อื่น เพื่อใช้หรือจะใช้ในกิจการประเภทที่ต้องเสียภาษีมูลค่าเพิ่ม และต่อมาได้ขายหรือให้เช่าหรือนำไปใช้ในกิจการประเภทที่ไม่ต้องเสียภาษีมูลค่าเพิ่ม ทั้งนี้เฉพาะที่ได้กระทำในสามปีนับแต่เดือนภาษีที่ก่อสร้างเสร็จสมบูรณ์

5. ภาษีซื้อตามใบกำกับภาษีตามมาตรา 86/4 แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งรายการตาม มาตรา 86/4 (1) แห่งประมวลรัษฎากร (คำว่าใบกำกับภาษี) มิได้ตีพิมพ์ขึ้นด้วยระบบคอมพิวเตอร์ ในกรณีจัดทำใบกำกับภาษีขึ้นด้วยระบบคอมพิวเตอร์

6. ภาษีซื้อตามใบกำกับภาษีตามมาตรา 86/4 แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งรายการตาม

มาตรา 86/4 (8) แห่งประมวลรัษฎากร (ข้อความอื่นที่อธิบดีกำหนด) มิได้จัดทำขึ้นตามวิธีการตามประกาศอธิบดีกรมสรรพากร ซึ่งออกโดยอาศัยอำนาจตามความในมาตรา 86/4 (8) แห่งประมวลรัษฎากร

7. ภาษีซื้อตามใบกำกับภาษีตามมาตรา 86/4 แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งมีรายการในใบกำกับภาษีเป็นสำเนา (Copy) แต่ไม่รวมถึงใบกำกับภาษีที่ได้จัดทำร่วมกับเอกสารทางการค้าอื่น ซึ่งมีจำนวนหลายฉบับและใบกำกับภาษีซึ่งมีรายการในใบกำกับ ภาษีเป็นสำเนา มีข้อความว่า “ เอกสารออกเป็นชุด ” ปรากฏอยู่ด้วย

8. ภาษีซื้อในส่วนเฉลี่ยเป็นของกิจการประเภทที่ไม่ต้องเสียภาษีมูลค่าเพิ่ม

9. ภาษีซื้อที่เกิดจากการซื้อสินค้าหรือรับบริการ ซึ่งผู้ประกอบการจดทะเบียนนำไปใช้หรือจะใช้ในการประกอบกิจการทั้งประเภทที่ต้องเสียภาษีมูลค่าเพิ่ม และประเภทที่ไม่ต้องเสียภาษีมูลค่าเพิ่ม และได้ใช้สิทธิเลือกไม่นำภาษีซื้อทั้งหมดไปหักในการคำนวณภาษีมูลค่าเพิ่มเนื่องจากกิจการประเภทที่ไม่ต้องเสียภาษีมูลค่าเพิ่มมีรายได้ไม่น้อยกว่าร้อยละ 90 ของรายได้ของกิจการทั้งหมด

10. ภาษีซื้อตามใบกำกับภาษีตามมาตรา 86/4 แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งรายการตามมาตรา 86/4 แห่งประมวลรัษฎากร (รายการอย่างน้อยในใบกำกับภาษีที่ต้องมี) ได้ถูกแก้ไขเปลี่ยนแปลง เว้นแต่รายการที่ถูกแก้ไขเปลี่ยนแปลงตามหลักเกณฑ์ วิธีการที่อธิบดีกรมสรรพากรกำหนด

11. ภาษีซื้อที่เกิดจากการซื้อ เช่าซื้อ หรือรับโอน ที่มีใช้รถยนต์นั่งและรถยนต์โดยสารที่มีที่นั่งไม่เกิน 10 คน ตามกฎหมายว่าด้วยพิกัดอัตราภาษีสรรพสามิต เพื่อใช้หรือจะใช้ในกิจการประเภทที่ต้องเสียภาษีมูลค่าเพิ่มและต่อมาได้มีการดัดแปลงรถยนต์นั่งดังกล่าวเป็นรถยนต์นั่งและรถยนต์โดยสารที่มีที่นั่งไม่เกิน 10 คน ตามกฎหมายว่าด้วยพิกัดอัตราภาษีสรรพสามิต ทั้งนี้ เฉพาะที่ได้กระทำภายในสามปีนับแต่เดือนภาษีที่ได้รถยนต์นั่งครอบครอง

12. ภาษีซื้อตามใบกำกับภาษีตามมาตรา 86/4 แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งรายการตามมาตรา 86/4 (2) แห่งประมวลรัษฎากร (ชื่อ ที่อยู่ เลขประจำตัวผู้เสียภาษีของผู้ประกอบการจดทะเบียนที่ออกใบกำกับภาษี และตัวแทนกรณีตัวแทนเป็นผู้ออกใบกำกับภาษี) มิได้ตีพิมพ์ขึ้นหรือมิได้จัดทำขึ้นด้วยระบบคอมพิวเตอร์ ในกรณีจัดทำใบกำกับภาษีขึ้นด้วยระบบคอมพิวเตอร์ทั้งฉบับ

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ	นางสาววรลักษณ์ วรรณโล
วัน เดือน ปี เกิด	15 กรกฎาคม 2508
ประวัติการศึกษา	สำเร็จการศึกษา มัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนดำรงราษฎร์สงเคราะห์ เชียงราย ปีการศึกษา 2526 สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี (การบัญชี) มหาวิทยาลัยรามคำแหง ปีการศึกษา 2531
ประวัติการทำงาน	พ.ศ. 2534 - ปัจจุบัน เจ้าหน้าที่ตรวจสอบภาษี 6ว. สำนักงานสรรพากรจังหวัดเชียงราย